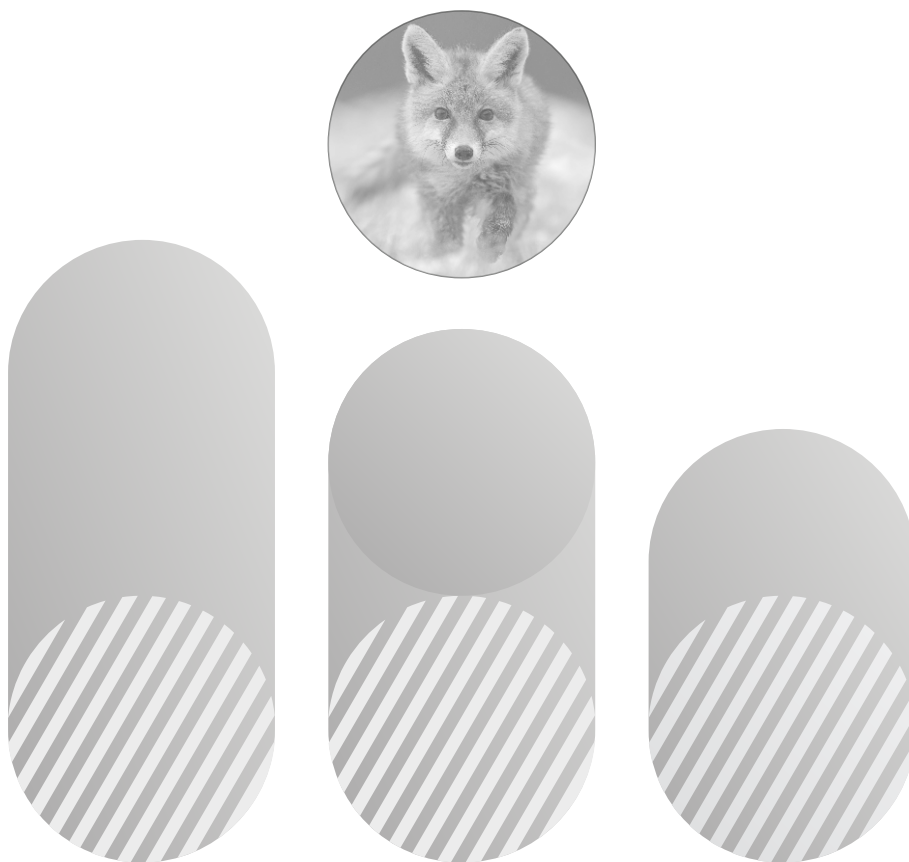

Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie podlaskim w 2021 r.

Environmental protection and forestry
in Podlaskie Voivodship in 2021

Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie podlaskim w 2021 r.

Environmental protection and forestry
in Podlaskie Voivodship in 2021

Urząd Statystyczny w Białymstoku Statistical Office in Białystok

Białystok 2022

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Białymstoku

Statistical Office in Białystok

pod kierunkiem

supervised by

Ewa Kamińska-Gawryluk

Zespół autorski

Editorial team

Emilia Charyło, Justyna Gęsich, Agata Jagłowska, Małgorzata Jelska, Agnieszka Józefowicz, Natalia Jurylik, Magdalena Kamińska, Agata Kawałko, Maciej Pankiewicz, Aneta Rakowska, Ewa Sobiech, Izabella Szpaczko, Elżbieta Tomaszewska, Damian Wajszczyk, Anna Maria Witkowska

Prace redakcyjne, skład i opracowanie graficzne

Editorial work, typesetting and graphics

Ewa Kępa

Tłumaczenie

Translation

Ewa Kępa

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

bialystok.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Przedmowa

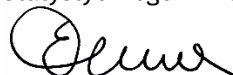
„Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie podlaskim w 2021 r.” to osiemnasta edycja wydawanego corocznie opracowania, a jednocześnie kolejna publikacja Urzędu Statystycznego w Białymstoku dotycząca zagadnień związanych ze środowiskiem.

W publikacji zamieszczono charakterystykę poszczególnych elementów środowiska, skali ich degradacji, zanieczyszczeń oraz działań służących ochronie, a także informacje dotyczące leśnictwa i łowiectwa. Dane zaprezentowano dla województwa ogółem oraz w ujęciu przestrzennym, głównie w układzie powiatów i gmin, a wybrane informacje zostały przedstawione według podregionów, dla miast o dużej skali zagrożenia środowiska oraz na tle kraju.

Podstawowym źródłem danych zawartych w opracowaniu są wyniki badań Głównego Urzędu Statystycznego. W celu przedstawienia w szerszym zakresie problematyki związanej z ochroną środowiska i leśnictwem, wykorzystano również dostępne dane odpowiednich ministerstw, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oraz informacje opracowane przez służby meteorologiczne, geodezyjne i ochrony przyrody.

Przekazując w Państwa ręce niniejszą publikację, pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom i instytucjom za przekazywane informacje oraz uwagi i sugestie, które przyczyniają się do kształtowania i wzbogacania treści jej kolejnych edycji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, grudzień 2022 r.

Preface

“Environmental protection and forestry in Podlaskie Voivodship in 2021” is the eighteenth edition of the study presented yearly, but also the next publication of the Statistical Office in Białystok concerning environment.

The publication includes characteristics of individual elements of the environment, the scale of their degradation, pollution and activities to protect as well as information on forestry and hunting. Data are presented for the voivodship in general as well as in the spatial division, mainly into powiats and gminas. Selected information is shown by subregions, for urban areas with a high risk to the environment as well as against the background of the country.

Surveys results of Statistics Poland are the main source of data introduced in the publication. In order to present issues on environmental protection and forestry in a wider scope, there was used available data of appropriate ministries, the General Directorate of State Forests, the Bureau for Forest Management and Geodesy as well as information prepared by meteorological, geodesic and environmental protection services.

Presenting the publication, I would like to sincerely thank all individuals and institutions for provided information as well as comments and conclusions that contribute to shaping and enriching contents of its subsequent editions.

Director
Statistical Office in Białystok

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, December 2022

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	15
Symbols. Major abbreviations	
Synteza	18
Executive summary	20
Warunki naturalne	22
Environment	
Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby. Kopaliny	23
Use and protection of land surface and soil. Minerals	
Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód	24
Resources, consumption, pollution and water protection	
Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	27
Air pollution and protection	
Odpady	29
Waste	
Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	31
Protection of environment and biodiversity	
Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	34
Economical aspects of environmental protection	
Leśnictwo i łowiectwo	38
Forestry and hunting	
Tablice	42
Tables	
Uwagi ogólne	267
General notes	268
Uwagi metodyczne	269
Methodological notes	284

Spis tablic

List of tables

Tablice przeglądowe	42
Review tables	
I. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska (2000–2021)	42
I. Major data on status, threats to environment and environmental protection (2000–2021)	
II. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska według podregionów (NUTS 3) [2020, 2021]	52
II. Major data on status, threats to environment and environmental protection by subregions (NUTS 3) [2020, 2021]	

Warunki naturalne	57
Environment	
Tablica 1. Położenie geograficzne	57
Table 1. Geographic location	
Tablica 2. Powierzchnia i granice w 2021 r.	57
Table 2. Area and borders in 2021	
Tablica 3. Większe rzeki	58
Table 3. Principal rivers	
Tablica 4. Większe i głębsze jeziora	60
Table 4. Principal and deeper lakes	
Tablica 5. Temperatury powietrza (1971–2021)	62
Table 5. Air temperatures (1971–2021)	
Tablica 6. Średnie miesięczne temperatury powietrza (1971–2021)	62
Table 6. Average monthly temperatures (1971–2021)	
Tablica 7. Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, ustonecznienie i zachmurzenie (1971–2021)	63
Table 7. Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness (1971–2021)	
Tablica 8. Miesięczne sumy opadów atmosferycznych (1971–2021)	64
Table 8. Monthly atmospheric precipitation (1971–2021)	
Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby. Kopaliny	65
Use and protection of land surface and soil. Minerals	
Tablica 1/9/. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2010, 2015, 2020, 2021)	65
Table 1/9/. Geodesic status and use of voivodship land (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 2/10/. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni według powiatów w 2021 r.	67
Table 2/10/. Geodesic status and use of land by powiats in 2021	
Tablica 3/11/. Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne wyłączone na cele nieleśne (2010, 2015, 2020, 2021)	68
Table 3/11/. Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 4/12/. Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz zrekultywowane i zagospodarowane (2010, 2015, 2020, 2021)	69
Table 4/12/. Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 5/13/. Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji według powiatów w 2021 r.	70
Table 5/13/. Devastated and degraded land requiring reclamation by powiats in 2021	
Tablica 6/14/. Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w gospodarstwach rolnych w przeliczeniu na czysty składnik (2009/10, 2014/15, 2018/19, 2019/20)	71
Table 6/14/. Consumption of mineral or chemical as well as lime fertilizers in agricultural farms in terms of pure ingredient (2009/10, 2014/15, 2018/19, 2019/20)	
Tablica 7/15/. Pożary upraw rolnych, łąk, rzysk i nieużytków (2010, 2015, 2020, 2021)	71
Table 7/15/. Fires of arable crops, meadows, stubble and wastelands (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 8/16/. Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów w 2021 r.	72
Table 8/16/. Area, resources and exploitation of peat deposit in 2021	

Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód	73
Resources, consumption, pollution and water protection	
Tablica 1/17/. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (2010, 2015, 2020, 2021)	73
Table 1/17/. Exploitable underground water resources (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 2/18/. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2010, 2015, 2020, 2021)	73
Table 2/18/. Water withdrawal for needs of the national economy and population (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 3/19/. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	74
Table 3/19/. Water withdrawal for needs of the national economy and population by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 4/20/. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2010, 2015, 2020, 2021)	75
Table 4/20/. Water consumption for needs of the national economy and population (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 5/21/. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w miastach w 2021 r.	75
Table 5/21/. Water consumption for needs of the national economy and population in urban areas in 2021	
Tablica 6/22/. Zużycie wody w zakładach przemysłowych i ich wyposażenie w zamknięte obiegi wody (2010, 2015, 2020, 2021)	77
Table 6/22/. Water consumption in plants equipped with closed water cycles (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 7/23/. Gospodarowanie wodą w zakładach przemysłowych według sekcji i działów (2010, 2015, 2020, 2021)	77
Table 7/23/. Water management in plants by sections and divisions (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 8/24/. Powierzchnia i pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych według powiatów i gmin (2010, 2015, 2020, 2021)	79
Table 8/24/. Area and water withdrawal for filling and completing fish ponds by powiats and gminas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 9/25/. Miasta i ludność w miastach wyposażonych w sieć wodociągową i kanalizacyjną (2010, 2015, 2020, 2021)	80
Table 9/25/. Urban areas and urban population fitted with water supply and sewage systems (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 10/26/. Ludność w miastach korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	81
Table 10/26/. Urban population using water supply and sewage systems by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (2010, 2015, 2020, 2021)	83
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 12/28/. Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2010, 2015, 2020, 2021)	93
Table 12/28/. Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 13/29/. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	94
Table 13/29/. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 14/30/. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w miastach (2010, 2015, 2020, 2021)	95
Table 14/30/. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground in urban areas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 15/31/. Ścieki przemysłowe odprowadzone do wód lub do ziemi (2010, 2015, 2020, 2021)	96
Table 15/31/. Industrial wastewater discharged into waters or into the ground (2010, 2015, 2020, 2021)	

	Str. Page
Tablica 16/32/. Ścieki przemysłowe według powiatów i gmin (2010, 2015, 2020, 2021)	97
Table 16/32/. Industrial wastewater by powiats and gminas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 17/33/. Ścieki przemysłowe według sekcji i działów w 2021 r.	102
Table 17/33/. Industrial wastewater by sections and divisions in 2021	
Tablica 18/34/. Oczyszczalnie ścieków przemysłowych (2010, 2015, 2020, 2021)	103
Table 18/34/. Industrial wastewater treatment plants (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 19/35/. Podczyszczalnie ścieków przemysłowych (2010, 2015, 2020, 2021)	103
Table 19/35/. Wastewater pretreatment plants (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 20/36/. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzonych do wód lub do ziemi (2010, 2015, 2020, 2021)	103
Table 20/36/. Charge of pollutants in industrial wastewater discharged into waters or into the ground (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 21/37/. Osady z oczyszczalni i podczyszczalni ścieków przemysłowych (2010, 2015, 2020, 2021)	104
Table 21/37/. Sludge from industrial wastewater treatment and pretreatment plants (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 22/38/. Ścieki komunalne (2010, 2015, 2020, 2021)	104
Table 22/38/. Municipal wastewater (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczane oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (2010, 2015, 2020, 2021)	105
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (2010, 2015, 2020, 2021)	115
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	129
Air pollution and protection	
Tablica 1/41/. Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń (2010, 2015, 2020, 2021)	129
Table 1/41/. Plants especially noxious to air purity by amount of pollutants emission (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 2/42/. Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia redukcji wytworzonych zanieczyszczeń (2010, 2015, 2020, 2021)	130
Table 2/42/. Plants especially noxious to air purity by degree of reduction of generated pollutants (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 3/43/. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2010, 2015, 2020, 2021)	131
Table 3/43/. Air pollutant reduction systems in plants especially noxious to air purity (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 4/44/. Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji (2010, 2015, 2020, 2021)	131
Table 4/44/. Emitters in plants especially noxious to air purity by amount of emission (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 5/45/. Emisja zanieczyszczeń powietrza oraz zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2010, 2015, 2020, 2021)	132
Table 5/45/. Emission of air pollutants as well as pollutants retained in pollutant reduction systems in plants especially noxious to air purity (2010, 2015, 2020, 2021)	

	Str. Page
Tablica 6/46/. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według rodzajów substancji (2010, 2015, 2020, 2021)	133
Table 6/46/. Emission of air pollutants from plants especially noxious to air purity by kind of substance (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 7/47/. Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według powiatów w 2021 r.	135
Table 7/47/. Emission and reduction of air pollutants from plants especially noxious to air purity by powiats in 2021	
Tablica 8/48/. Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według sekcji i działów w 2021 r.	136
Table 8/48/. Emission and reduction of air pollutants from plants especially noxious to air purity by sections and divisions in 2021	
Tablica 9/49/. Poważne awarie (2010, 2015, 2020, 2021)	137
Table 9/49/. Major accidents (2010, 2015, 2020, 2021)	
Odpady	138
Waste	
Tablica 1/50/. Odpady według grup odpadów (2020, 2021)	138
Table 1/50/. Waste by group of waste (2020, 2021)	
Tablica 2/51/. Odpady według powiatów w 2021 r.	140
Table 2/51/. Waste by powiats in 2021	
Tablica 3/52/. Odpady według sekcji i działów w 2021 r.	141
Table 3/52/. Waste by sections and divisions in 2021	
Tablica 4/53/. Odpady w miastach (2020, 2021)	143
Table 4/53/. Waste by urban areas (2020, 2021)	
Tablica 5/54/. Odpady komunalne (2010, 2015, 2020, 2021)	144
Table 5/54/. Municipal waste (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 6/55/. Nieczystości ciekłe (2010, 2015, 2020, 2021)	145
Table 6/55/. Liquid waste (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 7/56/. Odpady komunalne i nieczystości ciekłe według powiatów w 2021 r.	145
Table 7/56/. Municipal waste and liquid waste by powiats in 2021	
Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	147
Protection of environment and biodiversity	
Tablica 1/57/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2010, 2015, 2020, 2021)	147
Table 1/57/. Area of special nature value under legal protection (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (2010, 2015, 2020, 2021)	148
Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 3/59/. Parki narodowe w 2021 r.	156
Table 3/59/. National parks in 2021	
Tablica 4/60/. Parki narodowe według kategorii gruntów (2010, 2015, 2020, 2021)	158
Table 4/60/. National parks by category of land (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 5/61/. Parki narodowe według kategorii ochronności (2010, 2015, 2020, 2021)	158
Table 5/61/. National parks by category of protection (2010, 2015, 2020, 2021)	

	Str. Page
Tablica 6/62/. Parki narodowe według form własności gruntów (2010, 2015, 2020, 2021)	159
Table 6/62/. National parks by forms of land ownership (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 7/63/. Stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych (2010, 2015, 2020, 2021)	159
Table 7/63/. Animals of major game and protected species in national parks (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 8/64/. Regulacja populacji zwierząt łownych w parkach narodowych (2010, 2015, 2020, 2021)	161
Table 8/64/. Regulation of population of game species in national parks (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 9/65/. Ochrona lasu w parkach narodowych (2010, 2015, 2020, 2021)	161
Table 9/65/. Forest protection in national parks (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 10/66/. Pozyskanie drewna w parkach narodowych według kategorii cięć (2010, 2015, 2020, 2021)	162
Table 10/66/. Removals in national parks by category of cutting (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 11/67/. Turystyka w parkach narodowych (2010, 2015, 2020, 2021)	163
Table 11/67/. Tourism in national parks (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 12/68/. Działalność dydaktyczna parków narodowych w 2021 r.	163
Table 12/68/. Didactic activity of national parks in 2021	
Tablica 13/69/. Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych (2010, 2015, 2020, 2021)	164
Table 13/69/. Pest damage and protection against pest damage in national parks (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 14/70/. Rezerваты przyrody w 2021 r.	164
Table 14/70/. Nature reserves in 2021	
Tablica 15/71/. Rezerваты przyrody (2010, 2015, 2020, 2021)	175
Table 15/71/. Nature reserves (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 16/72/. Parki krajobrazowe w 2021 r.	175
Table 16/72/. Landscape parks in 2021	
Tablica 17/73/. Parki krajobrazowe według kategorii gruntów (2010, 2015, 2020, 2021)	178
Table 17/73/. Landscape parks by category of land (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 18/74/. Obszary chronionego krajobrazu w 2021 r.	178
Table 18/74/. Protected landscape areas in 2021	
Tablica 19/75/. Obszary chronionego krajobrazu według kategorii gruntów (2010, 2015, 2020, 2021)	181
Table 19/75/. Protected landscape areas by category of land (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r.	182
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021	
Tablica 21/77/. Pomniki przyrody według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	195
Table 21/77/. Nature monuments by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 22/78/. Ważniejsze zwierzęta chronione (2010, 2015, 2020, 2021)	196
Table 22/78/. Major animals protected (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 23/79/. Tereny zieleni w miastach (2010, 2015, 2020, 2021)	197
Table 23/79/. Green belts in urban areas (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 24/80/. Parki i ogrody historyczne (2010, 2015, 2020, 2021)	198
Table 24/80/. Parks and historical gardens (2010, 2015, 2020, 2021)	
Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	199
Economical aspects of environmental protection	
Tablica 1/81/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (2010, 2015, 2020, 2021)	199
Table 1/81/. Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (2010, 2015, 2020, 2021)	

	Str. Page
Tablica 2/82/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz kierunków inwestowania (2010, 2015, 2020, 2021)	200
Table 2/82/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as directions of investing (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 3/83/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz powiatów w 2021 r.	204
Table 3/83/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as powiats in 2021	
Tablica 4/84/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2021 r.	207
Table 4/84/. Outlays on fixed assets in environmental protection by directions of investing as well as powiats in 2021	
Tablica 5/85/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według rodzajów inwestycji (2010, 2015, 2020, 2021)	209
Table 5/85/. Outlays on fixed assets in environmental protection by kind of investments (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 6/86/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według grup inwestorów (2010, 2015, 2020, 2021)	210
Table 6/86/. Outlays on fixed assets in environmental protection by groups of investors (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 7/87/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według sekcji i działów w 2021 r.	210
Table 7/87/. Outlays on fixed assets in environmental protection and water management by sections and divisions in 2021	
Tablica 8/88/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz źródeł finansowania (2010, 2015, 2020, 2021)	211
Table 8/88/. Outlays on fixed assets in water management by directions of investing as well as sources of financing (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 9/89/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania oraz powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	212
Table 9/89/. Outlays on fixed assets in water management by sources of financing as well as powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 10/90/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2021 r.	215
Table 10/90/. Outlays on fixed assets in water management by directions of investing as well as powiats in 2021	
Tablica 11/91/. Uzyskane efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	217
Table 11/91/. Tangible effects of environmental protection investments as well as water management by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 12/92/. Realizacja inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi (2010, 2015, 2020, 2021)	219
Table 12/92/. Realization of environmental protection and water management investments in rural areas (2010, 2015, 2020, 2021)	

	Str. Page
Tablica 13/93/. Komercyjne kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. (2020, 2021)	222
Table 13/93/. Commercial pro-ecological loans granted by the Bank for Environmental Protection (2020, 2021)	
Tablica 14/94/. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wpływy i wydatki (2010, 2015, 2020, 2021)	222
Table 14/94/. Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund – incomes and expenditure (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 15/95/. Gospodarowanie powiatowymi i gminnymi środkami z tytułu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – wpływy i wydatki (2010, 2015, 2020, 2021)	223
Table 15/95/. Management of the powiat and the gmina environmental protection and water management funds – incomes and expenditure (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 16/96/. Gromadzenie i wykorzystanie środków pieniężnych z tytułu ochrony gruntów rolnych i leśnych (2015, 2020, 2021)	224
Table 16/96/. Accumulation and use of money on account of the protection of agricultural and forest land (2015, 2020, 2021)	
Tablica 17/97/. Opłaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną oraz ich redystrybucja (2020, 2021)	224
Table 17/97/. Payments for using the environment and other incomes for environmental protection and water management as well as their redistribution (2020, 2021)	
Tablica 18/98/. Wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną z tytułu kar oraz ich redystrybucja (2015, 2020, 2021)	225
Table 18/98/. Incomes for environmental protection and water management funds from fines as well as their redistribution (2015, 2020, 2021)	
Tablica 19/99/. Wykorzystanie środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2010, 2015, 2020, 2021)	226
Table 19/99/. Use of resources of Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund (2010, 2015, 2020, 2021)	
Leśnictwo i łowiectwo	227
Forestry and hunting	
Tablica 1/100/. Powierzchnia gruntów leśnych i przeznaczonych do zalesienia (2010, 2015, 2020, 2021)	227
Table 1/100/. Forest land and land designated for afforestation (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r.	228
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021	
Tablica 3/102/. Powierzchnia lasów według wieku drzewostanów	236
Table 3/102/. Forest land by age classes of tree stands	
Tablica 4/103/. Powierzchnia lasów według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie	237
Table 4/103/. Forest land by dominant (prevailing) species in stand	
Tablica 5/104/. Zasoby drzewne na pniu według wieku drzewostanów	238
Table 5/104/. Growing stock of standing wood by age classes of tree stands	
Tablica 6/105/. Zasoby drzewne na pniu według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie ...	238
Table 6/105/. Growing stock of standing wood by dominant (prevailing) species	
Tablica 7/106/. Zasobność i przeciętny wiek drzewostanów według gatunków panujących (przeważających)	239
Table 7/106/. Resources and average age of tree stands by dominant (prevailing) species	

	Str. Page
Tablica 8/107/. Powierzchnia lasów według typów siedliskowych lasu	240
Table 8/107/. Forest land by forest habitat types	
Tablica 9/108/. Powierzchnia Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Lasy Państwowe (2010, 2015, 2020, 2021)	240
Table 9/108/. Area of the State Forests National Forest Holding – the State Forests (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 10/109/. Powierzchnia rezerwatów i lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych (2010, 2015, 2020, 2021)	241
Table 10/109/. Area of reserves and protective forests managed by the State Forests (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r.	242
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021	
Tablica 12/111/. Powierzchnia lasów ochronnych prywatnych i gminnych (2010, 2015, 2020, 2021)	258
Table 12/111/. Private and gmina protective forests (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 13/112/. Powierzchnia lasów prywatnych i gminnych objęta nadzorem według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	258
Table 13/112/. Private and gmina forest land under supervision by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 14/113/. Powierzchnia gruntów leśnych w lasach prywatnych według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	259
Table 14/113/. Forest land in private forests by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 15/114/. Odnowienia i zalesienia według form własności gruntów (2010, 2015, 2020, 2021)	259
Table 15/114/. Renewals and afforestation by forms of land ownership (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 16/115/. Odnowienia, zalesienia, inne prace hodowlane i pozyskanie drewna w lasach prywatnych według powiatów w 2021 r.	260
Table 16/115/. Renewals, afforestation, other silviculture operations and removals in private forests by powiats in 2021	
Tablica 17/116/. Powierzchnia wykonanych zalesień oraz gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia według powiatów w 2021 r.	262
Table 17/116/. Area of afforestation made as well as non-forest land designated for afforestation by powiats in 2021	
Tablica 18/117/. Pozyskanie drewna (2010, 2015, 2020, 2021)	262
Table 18/117/. Removals (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 19/118/. Skup owoców i grzybów leśnych według gatunków (2010, 2015, 2020, 2021)	263
Table 19/118/. Procurement of forest fruit and forest mushrooms by species (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 20/119/. Wybrane dane o zadrzewieniach według powiatów (2010, 2015, 2020, 2021)	263
Table 20/119/. Selected data on afforested areas by powiats (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 21/120/. Pożary lasów według przyczyn powstania (2010, 2015, 2020, 2021)	264
Table 21/120/. Forest fires by causes (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 22/121/. Koła, członkowie oraz obwody łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego (2010, 2015, 2020, 2021)	265
Table 22/121/. Clubs, members as well as hunting districts of the Polish Hunting Association (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 23/122/. Ważniejsze zwierzęta łowne (2010, 2015, 2020, 2021)	265
Table 23/122/. Major game species (2010, 2015, 2020, 2021)	
Tablica 24/123/. Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych (2010/11, 2015/16, 2020/21, 2021/22)	266
Table 24/123/. Culling of major game species (2010/11, 2015/16, 2020/21, 2021/22)	
Tablica 25/124/. Ubytki ważniejszych zwierząt łownych (2010/11, 2015/16, 2020/21, 2021/22)	266
Table 25/124/. Loss of major game species (2010/11, 2015/16, 2020/21, 2021/22)	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Chart 1.	Kierunki wykorzystania powierzchni województwa w 2021 r. .... Use of voivodship land in 2021	23
Wykres 2. Chart 2.	Struktura poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2021) ..... Structure of water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2021)	24
Wykres 3. Chart 3.	Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzonych do wód i do ziemi (2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2021) ..... Structure of industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2021)	25
Wykres 4. Chart 4.	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2021) ..... Emission of air pollutants from plants especially noxious (2000, 2005, 2010, 2015, 2020, 2021)	27
Wykres 5. Chart 5.	Struktura odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w 2021 r. .... Structure of waste (excluding municipal waste) in 2021	29
Wykres 6. Chart 6.	Struktura powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w 2021 r. .... Structure of area of special nature value under legal protection in 2021	32
Wykres 7. Chart 7.	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska na 1 mieszkańca według powiatów w 2021 r. .... Outlays on fixed assets in environmental protection per capita by powiats in 2021	34
Wykres 8. Chart 8.	Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania w 2021 r. .... Structure of outlays on fixed assets in environmental protection by directions of investing in 2021	35
Wykres 9. Chart 9.	Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej na 1 mieszkańca według powiatów w 2021 r. .... Outlays on fixed assets in water management per capita by powiats in 2021	36
Wykres 10. Chart 10.	Struktura nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania w 2021 r. .... Structure of outlays on fixed assets in water management by directions of investing in 2021	37
Wykres 11. Chart 11.	Struktura powierzchni gruntów leśnych według form własności w 2021 r. .... Structure of forest land area by forms of ownership in 2021	39
Wykres 12. Chart 12.	Struktura powierzchni lasów według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie ..... Structure of forest area by dominant (prevailing) species in tree stands	39
Wykres 13. Chart 13.	Struktura powierzchni lasów według klas wieku drzewostanów ..... Structure of forest area by age class of tree stands	40

Spis map

List of maps

Mapa 1. Map 1.	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2021 r. .... Area of special nature value under legal protection in 2021	31
Mapa 2. Map 2.	Lesistość w 2021 r. .... Forest cover in 2021	38

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
(0,00)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,005 magnitude not zero, but less than 0,005 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification presented in an abbreviated form
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	sztuka pieces
g	gram
kg	kilogram
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
m	metr metre
mb.	metr bieżący
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
h	godzina hour
r.	rok
art.	artykuł
bhp	bezpieczeństwo i higieny pracy
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
itp. etc.	i tym podobne and the like
Lp.	liczba porządkowa
M.	miasto
m.in.	między innymi
np.	na przykład
Nr No.	numer number
poz.	pozycja

SYMBOLS. MAJOR ABBREVIATIONS

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
str.	strona
tj. i.e.	to jest that is
tzn.	to znaczy
tzw.	tak zwany
w.	wiek
Dz. U.	Dziennik Ustaw
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
EKG	Europejska Komisja Gospodarcza
EUROSTAT	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej
EWG	Europejska Wspólnota Gospodarcza
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
sekcje PKD 2007 sections of the NACE Rev. 2	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych trade; repair of motor vehicles	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motor-cycles
działy PKD 2007 divisions of the NACE Rev. 2	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials

Synteza

Województwo podlaskie znajduje się w północno-wschodniej części kraju. Sąsiaduje z trzema województwami: mazowieckim, warmińsko-mazurskim i lubelskim oraz graniczy z Litwą i Białorusią. Położone jest na terenie Niziny Podlaskiej, polskiej części Pojezierza Litewskiego oraz Niziny Mazowieckiej. Sieć rzeczną stanowią głównie rozległe doliny rzek: Narwi, Biebrzy i Bugu. Ważnym elementem sieci hydrograficznej województwa są również jeziora, w tym najgłębsze jezioro w Polsce – Hańcza.

Województwo podlaskie zajmuje obszar 2018,7 tys. ha, tj. 6,5% powierzchni kraju. Znaczną jego część stanowią użytki rolne, które na początku 2021 r. obejmowały 60,2% powierzchni ogólnej oraz grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione – 31,7%.

Województwo podlaskie leży w strefie klimatu umiarkowanego. W 2021 r. średnia roczna temperatura powietrza odnotowana w stacji meteorologicznej w Białymstoku wyniosła 7,5°C, natomiast w Suwałkach – 7,1°C. Średnie roczne sumy opadów zanotowane w stacjach pomiarowych w województwie osiągnęły odpowiednio 684 mm i 720 mm.

W 2021 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie podlaskim wyniósł 100,6 hm³, tj. 1,1% poboru wody w kraju. Największy udział w poborze wody miała eksploatacja sieci wodociągowej (65,2 hm³, tj. 64,9% poboru ogółem w województwie).

Według stanu w końcu 2021 r., w województwie podlaskim długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosiła 14021,2 km, a liczba przyłączy wodociągowych – 207,5 tys. szt. Stanowiło to 4,4% długości sieci wodociągowej w Polsce i 3,4% ogólnej liczby przyłączy w kraju. Zużycie wody z wodociągów na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2021 r. ukształtowało się na poziomie 36,2 m³ i było o 2,5 m³ wyższe w porównaniu ze średnim zużyciem w kraju. W końcu omawianego roku długość rozdzielczej sieci kanalizacyjnej w regionie wynosiła 3801,3 km, przy liczbie przyłączy do budynków wynoszącej 102,0 tys. szt., co stanowiło 2,2% ogólnej długości sieci kanalizacyjnej w Polsce i 2,8% łącznej liczby przyłączy w kraju.

W końcu 2021 r. w województwie podlaskim udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności miast wynosił odpowiednio 96,9% i 92,0% (w Polsce w obu przypadkach był niższy i kształtował się na poziomie odpowiednio 96,7% i 90,7%).

W 2021 r. w województwie podlaskim wytworzono 42,6 hm³ (tj. 1,9% w skali kraju) ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania, z czego prawie 100% podlegało procesom oczyszczania. Udział ścieków oczyszczanych w oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów w ogólnej ilości ścieków oczyszczanych w województwie wyniósł 80,0%, ścieków oczyszczanych biologicznie – 19,0%, natomiast ścieków oczyszczanych w sposób mechaniczny – zaledwie 0,9%. W końcu 2021 r. udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie mieszkańców województwa wynosił 69,8% (w Polsce – 75,2%). W miastach z oczyszczalni korzystało 97,3% ludności, natomiast na wsi – 26,9%.

W końcu 2021 r. na terenie województwa podlaskiego działały 73 zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza (w Polsce – 1841). Emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 0,5 tys. t (2,2% emisji krajowej), natomiast emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) osiągnęła poziom 7,7 tys. t (0,7% emisji krajowej). Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadało 38 zakładów, a tylko 12 zakładów było wyposażonych w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych. W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza w 2021 r. zatrzymano 56,4 tys. t (99,1%) pyłów i 4,9 tys. t (38,8%) gazów (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych przez zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza.

W końcu 2021 r. w województwie podlaskim było 60 zakładów wytwarzających odpady, które w ciągu roku wytworzyły 891,0 tys. t odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co w skali kraju stanowiło 0,8%. Głównym źródłem odpadów było budownictwo (422,2 tys. t, tj. 47,4% ich ogólnej ilości). W omawianym roku 612,7 tys. t (68,8% ogółu) odpadów wytworzono w miastach województwa podlaskiego, a na obszarach wiejskich – 278,3 tys. t (31,2%).

W analizowanym roku w województwie podlaskim zebrano 350,7 tys. t odpadów komunalnych, co stanowiło 2,6% ogółu tego typu odpadów w Polsce. Ich zdecydowana większość (87,3%) została odebrana z gospodarstw domowych.

W końcu 2021 r. na obszarze województwa funkcjonowało 11 czynnych składowisk przyjmujących odpady komunalne o łącznej powierzchni 55,9 ha. W tym samym czasie w Polsce funkcjonowało 265 takich obiektów zajmujących powierzchnię 1667,2 ha.

W końcu 2021 r. obszary prawnie chronione¹ w województwie podlaskim zajmowały 638,4 tys. ha, co stanowiło 31,6% jego powierzchni ogólnej. Wskaźnik ten był niższy od krajowego, który kształtował się na poziomie 32,3%. Powierzchnia parków narodowych w województwie obejmowała 92,2 tys. ha. Wszystkie 4 parki narodowe znajdujące się na terenie województwa zostały objęte ochroną o znaczeniu międzynarodowym. W końcu analizowanego roku na terenie województwa znajdowały się 93 rezerваты przyrody o łącznej powierzchni 23,7 tys. ha. Zdecydowanie największy obszar zajmowały rezerваты leśne, które stanowiły 77,2% ogólnej powierzchni rezerwatów w województwie. W Podlaskiem w końcu 2021 r. znajdowały się 3 parki krajobrazowe o łącznej powierzchni 86,6 tys. ha, natomiast obszary chronionego krajobrazu obejmowały 456,8 tys. ha. Na terenie województwa podlaskiego w końcu 2020 r. zanotowano prawie 2 tys. pomników przyrody.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska poniesione w 2021 r. wyniosły 289,1 mln zł (co stanowiło 2,3% nakładów w Polsce), z czego najwyższe nakłady zostały poniesione na gospodarkę ściekową i ochronę wód – 142,7 mln zł (49,4% ogółu nakładów służących ochronie środowiska w województwie). Nakłady służące gospodarce wodnej ukształtowały się na poziomie 81,9 mln zł (2,5% nakładów w kraju), w tym 48,4 mln zł przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody. Do efektów rzeczowych inwestycji ochrony środowiska w 2021 r. w województwie podlaskim należało wybudowanie 48,9 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki oraz 29,7 km sieci odprowadzającej wody opadowe. Powstało 38 indywidualnych (przydomowych) oczyszczalni ścieków. Wśród uzyskanych efektów służących gospodarce wodnej należy wymienić wybudowanie 62,1 km sieci wodociągowej.

Według stanu w końcu 2021 r., powierzchnia gruntów leśnych w województwie podlaskim wynosiła 635,6 tys. ha. Wskaźnik lesistości był wyższy od krajowego (29,6%) i ukształtował się na poziomie 31,0%. W strukturze własnościowej gruntów leśnych województwa dominowała własność publiczna (67,6% ogółu). Grunty leśne prywatne stanowiły 32,4% wszystkich gruntów leśnych i w 97,5% były własnością osób fizycznych. W analizowanym roku w województwie podlaskim pozyskano 2017,4 tys. m³ drewna (bez pozyskania drewna z zadrzewień), w tym 95,5% stanowiła grubizna.

W 2021 r. w województwie zwiększyła się ilość prac wykonywanych na terenie zadrzewień. Nasadzono 9,3 tys. szt. drzew (2,0% nasadzeń krajowych) oraz 28,8 tys. szt. krzewów (6,8% nasadzeń krajowych). Pozyskano 41,1 tys. m³ drewna, z czego 72,2% stanowiła grubizna liściasta.

---

¹ Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

Executive summary

Podlaskie Voivodship is located in the north-eastern part of the country. Its neighbours are: Mazowieckie, Warmińsko-mazurskie and Lubelskie voivodships. It also borders with Lithuania and Belarus. The voivodship is located in the Podlasie Lowland, the Polish part of the Lithuanian Lake District and the Masovian Lowland. The river network consists mainly of vast valleys of the rivers: Narew, Biebrza and Bug. Lakes, including the deepest lake in Poland – Hańcza, are also an important element of the hydrographic network of the voivodship.

Podlaskie Voivodship covers an area of 2018.7 thousand ha, i.e. 6.5% of the total area of the country. A significant part of it is agricultural land, which at the beginning of 2021 covered 60.2% of the total area and forest, woody and bushy land – 31.7%.

Podlaskie Voivodship is situated in the temperate climate zone. In 2021, the average annual air temperature recorded at the meteorological station in Białystok was 7.5°C, while in Suwałki – 7.1°C. The average annual sums of precipitation recorded at the measuring stations in the voivodship reached 684 mm and 720 mm, respectively.

In 2021 water withdrawal for needs of the national economy and population in Podlaskie Voivodship amounted to 100.6 hm³, i.e. 1.1% of water consumption in the country. Exploitation of water supply network had the largest share in water consumption (65.2 hm³, i.e. 64.9% of the total consumption in the voivodship).

As of the end of 2021, in Podlaskie Voivodship water supply distribution network amounted to 14021.2 km and the number of water supply connections – 207.5 thousand units. It comprised 4.4% of the length of water supply distribution network in Poland and 3.4% of the total number of connections in the country. In 2021 water consumption from water supply systems per capita in households amounted to 36.2 m³ and was by 2.5 m³ higher than the average consumption in the country. At the end of the analysed year sewage distribution network in the region amounted to 3801.3 km with the number of connections to buildings – 102.0 thousand units, what comprised 2.2% of the total length of the network in Poland and 2.8% of the total number of connections in the country.

At the end of 2021 in Podlaskie Voivodship the share of population using water supply and sewage systems in the total number of population in urban areas amounted respectively 96.9% and 92.0% (in Poland in both cases it was lower and amounted respectively 96.7% and 90.7%).

In 2021 in Podlaskie Voivodship it was produced 42.6 hm³ (i.e. 1.9% of the total production in the country) of industrial and municipal wastewater requiring treatment, of which almost 100% was subject to purification processes. The share of wastewater treated in wastewater treatment plants with increased biogen removal in the total amount of wastewater treated in the voivodship was 80.0%, biologically treated wastewater – 19.0% and mechanically – only 0.9%. At the end of 2021 share of people using wastewater treatment plants in the total number of population of the voivodship amounted to 69.8% (in Poland – 75.2%). In urban areas there are 97.3% of people using wastewater treatment plants, although in rural areas – 26.9%.

At the end of 2021 there were 73 plants especially noxious to air purity in Podlaskie Voivodship (in Poland – 1841). Particulate pollutants emission amounted to 0.5 thousand tonnes (2.2% of country's emission) and gaseous pollutants emission (excluding carbon dioxide) to 7.7 thousand tonnes (0.7% of country's emission). There were 38 plants with particulate pollutant reduction systems and only 12 with gaseous pollutant reduction systems. In 2021 56.4 thousand tonnes (99.1%) of particulates and 4.9 thousand tonnes (38.8%) of gases (excluding carbon dioxide) emitted by plants especially noxious to air purity have retained in reduction systems.

At the end of 2021, there were 60 waste generating plants in Podlaskie Voivodship. They generated 891.0 thousand tonnes of waste (excluding municipal waste), which was 0.8% on the national scale. The main source of waste was construction (422.2 thousand tonnes, i.e. 47.4% of total volume of waste). In the analysed year 612.7 thousand tonnes (68.8% of the total) of waste were generated in the urban areas and 278.3 thousand tonnes (31.2%) – in the rural areas.

In the analysed year 350.7 thousand tonnes of municipal waste were collected in Podlaskie Voivodship. It constituted 2.6% of the total amount of such waste in Poland. The majority (87.3%) was collected from households.

At the end of 2020 there were 11 controlled landfill areas in operation in the voivodship, with a total area of 55.9 ha. At the same time there were 265 such landfills in Poland covering an area of 1667.2 ha.

At the end of 2021 legally protected areas¹ in Podlaskie Voivodship occupied 638.4 thousand ha, which was 31.6% of its total area. This indicator was lower than the national one, which amounted to 32.3%. The area of national parks covered 92.2 thousand ha in the voivodship. All 4 national parks located in the voivodeship are under protection of international importance. At the end of the analysed year there were 93 nature reserves in Podlaskie Voivodship with the total area of 23.7 thousand ha. The largest area was covered by forest nature reserves, which constituted 77.2% of the total area of reserves in the voivodship. In Podlasie at the end of 2021 there were 3 landscape parks with total area of 86.6 thousand ha, while protected landscape areas covered the area of 456.8 thousand ha. There were noted almost 2 thousand monuments of nature in the voivodship.

Outlays on fixed assets in environmental protection incurred in 2021 amounted PLN 289.1 million (which was 2.3% of outlays in Poland), of which the highest one were for wastewater management and protection of waters – PLN 142.7 million (49.4% of total outlays in environmental protection in the voivodship). Outlays on fixed assets in water management amounted to PLN 81.9 million (2.5% of outlays in the country), of which PLN 48.4 million intended for water intakes and supply systems. The tangible effects of environmental protection investments in 2021 in Podlaskie Voivodship included the construction of 48.9 km of the sewage network discharging wastewater and 29.7 km of the network discharging precipitation water. There were built 38 independent wastewater treatment facilities. Among the tangible effects of water management investments, the construction of 62.1 km of water supply network should be mentioned.

As of the end of 2021, the area of forest land in Podlaskie Voivodeship was 635.6 thousand ha. The forest cover amounted to 31.0% and it was higher than the indicator in Poland (29.6%). The ownership structure of forest land in the voivodship was dominated by public ownership (67.6% of the total). Private forest land accounted to 32.4% of all forest land and 97.5% of which was owned by natural persons. In the analysed year, 2017.4 thousand m³ of wood (without removals from afforested areas) was gained in Podlaskie Voivodship and 95.5% of which was timber.

In 2021, the amount of work performed in the afforested areas significantly increased in the voivodeship. There were planted 9.3 thousand units of trees (2.0% plantings in the country) as well as 28.8 thousand units of shrubs (6.8% of national plantings). Moreover, there were 41.1 thousand m³ removals, 72.2% of which was non-coniferous timber.

---

¹ Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

Warunki naturalne Environment

Województwo podlaskie znajduje się w północno-wschodniej części kraju. Sąsiaduje z trzema województwami: mazowieckim na długości 357,9 km, warmińsko-mazurskim – 224,4 km i lubelskim – 4,0 km. Ponadto graniczy od północy z Litwą na długości 104,3 km i od wschodu z Białorusią – 245,9 km. Granica z Białorusią stanowi jednocześnie zewnętrzną granicę Unii Europejskiej.

Województwo podlaskie położone jest na terenie Niziny Podlaskiej, polskiej części Pojezierza Litewskiego oraz Niziny Mazowieckiej, zróżnicowanych pod względem budowy geologicznej, ukształtowania terenu i środowiska przyrodniczego. Sieć rzeczną stanowią głównie rozległe doliny rzek: Narwi, Biebrzy i Bugu. Dominują meandrujące koryta, tworzące rozległe doliny, często o charakterze podmokłym i bagienno-torfowym. Ważnym elementem sieci hydrograficznej województwa są jeziora. Występują one przede wszystkim w jego północnej części. Do największych jezior należą: Wigry o powierzchni 2168 ha, Rajgrodzkie – 1510 ha (na terenie województwa podlaskiego – 987 ha), jezioro graniczne Gaładuś – 707 ha (na terytorium Polski – 545 ha), Sajno – 526 ha oraz Dręstwo – 508 ha. Na terenie województwa podlaskiego znajduje się najgłębsze jezioro w Polsce – Hańcza, o maksymalnej głębokości 108,5 m. Cały obszar województwa położony jest na terenie ekoregionu Zielone Płuca Polski.

Województwo podlaskie leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego z zaznaczającymi się wpływami kontynentalnymi. W 2021 r. średnia roczna temperatura powietrza odnotowana w stacji meteorologicznej w Białymstoku wyniosła 7,5°C, natomiast w Suwałkach – 7,1°C i w porównaniu z 2020 r. była niższa odpowiednio o 1,7°C i 1,8°C. Województwo podlaskie było jednym z najchłodniejszych regionów w Polsce. Niższe średnie temperatury powietrza zanotowano tylko na obszarach górskich, tj. na Śnieżce (0,9°C) oraz w Zakopanem (6,1°C). W 2021 r. w stacjach pomiarowych w Białymstoku i Suwałkach najcieplejszym miesiącem, ze średnią miesięczną temperaturą przekraczającą 21°C, był lipiec, natomiast najchłodniejszym miesiącem był luty, z temperaturą minus 4,6°C w Białymstoku i minus 5,2°C w Suwałkach. Maksymalna temperatura powietrza dla okresu wieloletniego 1971–2021 odnotowana w stacji meteorologicznej w Białymstoku wyniosła 35,5°C, a w Suwałkach – 35,2°C, natomiast minimalna temperatura powietrza w tym okresie ukształtowała się odpowiednio na poziomie minus 35,4°C oraz minus 30,6°C. Amplitudy temperatur skrajnych w latach 1971–2021 odnotowane w stacjach Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Białymstoku i Suwałkach wyniosły odpowiednio 70,9°C i 65,8°C.

Roczna suma opadów w 2021 r. w stacji pomiarowej w Białymstoku osiągnęła 684 mm i w porównaniu z rokiem poprzednim była wyższa o 44 mm. Wielkość opadów w analizowanym roku była również wyższa niż wartości średnie wyznaczone dla poprzednich okresów wieloletnich, począwszy od 1971 r. Największą ilość opadów atmosferycznych zaobserwowano w sierpniu (143 mm), zaś najniższą w październiku (10 mm). W stacji meteorologicznej w Suwałkach roczna suma opadów osiągnęła 720 mm i była o 108 mm wyższa od zanotowanej w 2020 r. Wielkość opadów w analizowanym roku była również wyższa niż wartości średnie wyznaczone dla poprzednich okresów wieloletnich, począwszy od 1971 r. W omawianym roku największą ilość opadów atmosferycznych zaobserwowano w sierpniu (145 mm), zaś najmniejszą – w lutym (tylko 9 mm).

Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby. Kopaliny

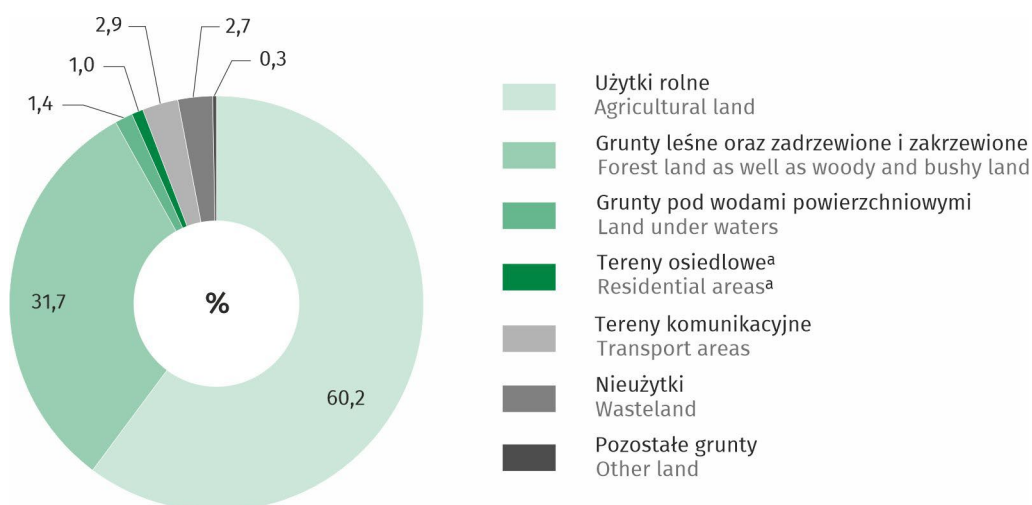
Use and protection of land surface and soil. Minerals

Według ewidencji geodezyjnej, w 2021 r. województwo podlaskie zajmowało obszar 2018,7 tys. ha, tj. 6,5% powierzchni kraju i w odniesieniu do stanu w dniu 1 stycznia 2020 r. zwiększyła się o 2 ha.

Wykres 1. Kierunki wykorzystania powierzchni województwa w 2021 r.

Stan w dniu 1 stycznia

Chart 1. Use of voivodship land in 2021
As of 1 January

a Mieszkańcove, przemysłowe, inne zabudowane, zurbanizowane niezabudowane, rekreacyjno-wypoczynkowe.

a Residential, industrial, other built-up, urbanized non-built-up, recreational and rest.

Na początku omawianego roku 91,8% powierzchni województwa stanowiły użytki rolne oraz grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione. Użytki rolne zajmowały 60,2% ogólnej powierzchni (1215,0 tys. ha), a największą ich część stanowiły grunty orne – 62,3% (756,9 tys. ha). Grunty leśne łącznie z zadrzewionymi i zakrzewionymi zajmowały 31,7% powierzchni ogólnej województwa (639,2 tys. ha), grunty zabudowane i zurbanizowane – 3,9% (79,5 tys. ha), grunty pod wodami – 1,4% (28,0 tys. ha), użytki ekologiczne – 0,1% (2,0 tys. ha), nieużytki – 2,7% (53,7 tys. ha), a tereny różne – 0,1% (1,4 tys. ha).

W 2021 r. na cele nierolnicze i nieleśne wyłączono ogółem 238 ha gruntów (225 ha gruntów rolnych i 13 ha gruntów leśnych), tj. o 62 ha (o 35,2%) więcej niż w roku poprzednim. Pod budowę osiedli mieszkaniowych przeznaczono 44,1% wyłączonych gruntów, na tereny przemysłowe – 40,3%, pod użytki kopalne – 2,5%, a pod drogi i szlaki komunikacyjne – 3,4%.

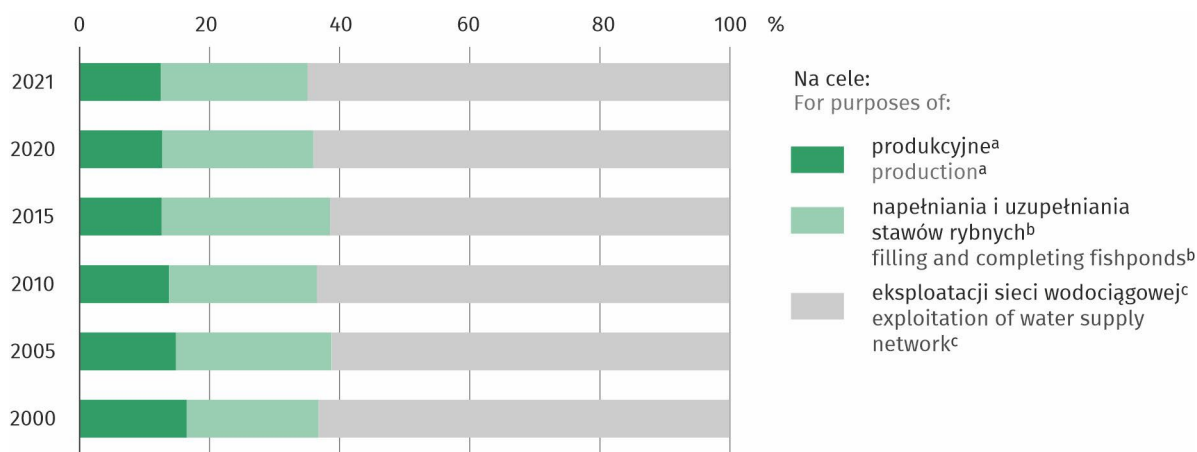
W końcu 2021 r. powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania wynosiła 2712 ha. Większość spośród nich (96,6%) to grunty zdewastowane, które utraciły całkowicie wartości użytkowe. Grunty, których wartość użytkowa zmalała m.in. w wyniku zmian środowiska oraz działalności przemysłowej (grunty zdegradowane) zajmowały 3,4% powierzchni gruntów wymagających rekultywacji. W odniesieniu do stanu w końcu 2020 r. powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji zmniejszyła się o 30 ha. W 2021 r. zrehabilitowano 4,2% gruntów wymagających rekultywacji i zagospodarowania oraz zagospodarowano 1,3% takich gruntów.

Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód Resources, consumption, pollution and water protection

W 2021 r. **pobór wody** na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie podlaskim wyniósł 100,6 hm³ (1,1 % poboru wody w kraju), tj. o 0,2 mniej niż rok wcześniej. Największy udział w poborze wody miała eksploatacja sieci wodociągowej, na której potrzeby pobrano 65,2 hm³ wody (64,9% poboru ogółem). Do napełniania i uzupełniania stawów rybnych pobrano 22,7 hm³ wody (22,6%), a na cele produkcyjne – 12,6 hm³ (12,5%).

Wykres 2. Struktura poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności
Chart 2. Structure of water withdrawal for needs of the national economy and population

a Poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowych chowu zwierząt oraz zakładów zajmujących się produkcją roślinną), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Do 2018 r. łącznie z poborem wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. c Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture (except industrial livestock farming and crop production plants), forestry, hunting and fishing – from their own sources. b Until 2018 including irrigation in agriculture and forestry. c Water withdrawal by intakes before entering the water supply network.

W skali województwa największy pobór wody w 2021 r. odnotowano w powiatach: białostockim – 28,2 hm³ (28,0% poboru ogółem), monieckim – 15,4 hm³ (15,3%) i wysokomazowieckim – 7,8 hm³ (7,8%), przy czym w powiecie białostockim aż 82,8% poboru wody przypadało na cele związane z eksploatacją sieci wodociągowej.

W 2021 r. na potrzeby gospodarki narodowej i ludności zużyto 87,3 hm³ wody, tj. o 1,1% mniej niż w poprzednim roku. **Zużycie wody** w województwie stanowiło blisko 1,0% zużycia krajowego. Największą ilość zużytej wody odnotowano w eksploatacji sieci wodociągowej – 50,8 hm³ (58,2% całkowitego zużycia wody w województwie). Na potrzeby przemysłu w omawianym roku przypadało zaledwie 13,7 hm³ (15,7%). Najwyższe zużycie wody stwierdzono w jednostkach prowadzących działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym – 12,0 hm³ (87,4% zużycia na potrzeby przemysłu). Największy udział w zużyciu wody na potrzeby przemysłu w województwie podlaskim miał powiat wysokomazowiecki 21,3% zużycia na potrzeby przemysłu w województwie), a kolejne lokaty pod tym względem zajęły: miasto Łomża (11,4%), powiat łomżyński (9,7%) oraz miasto Suwałki (9,5%).

Do napełniania i uzupełniania stawów rybnych w 2021 r. zużyto 22,7 hm³ wody (26,1% zużycia wody w województwie). Największe zużycie wody na ten cel odnotowano w powiatach: monieckim (56,0% zużycia do napełniania i uzupełniania stawów rybnych w województwie), białostockim (19,3%) oraz zambrowskim (11,3%).

Według stanu w końcu 2021 r., w województwie podlaskim długość rozdzielczej **sieci wodociągowej** wynosiła 14021,2 km, a liczba przyłączy wodociągowych – 207,5 tys. szt. W porównaniu z końcem roku poprzedniego długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 81,6 km (o 0,6%), przy jednoczesnym wzroście liczby przyłączy do budynków – o 3,3 tys. szt. (o 1,6%). W województwie podlaskim najdłuższą czynną sieć rozdzielczą odnotowano

w powiatach białostockim – 1718,6 km i sokólskim – 1509,7 km, zaś najkrótszą w miastach Łomża – 132,8 km oraz Suwałki – 155,1 km.

W 2021 r. na terenie województwa zużycie wody z wodociągów na 1 osobę w gospodarstwach domowych wyniosło 36,2 m³ i w porównaniu z 2020 r. było o 0,2 m³ wyższe. W omawianym roku największe zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiatach wysokomazowieckim (66,9 m³) i suwalskim (47,5 m³), zaś najmniejsze – w powiecie hajnowskim (28,1 m³) oraz w mieście Łomża (28,5 m³).

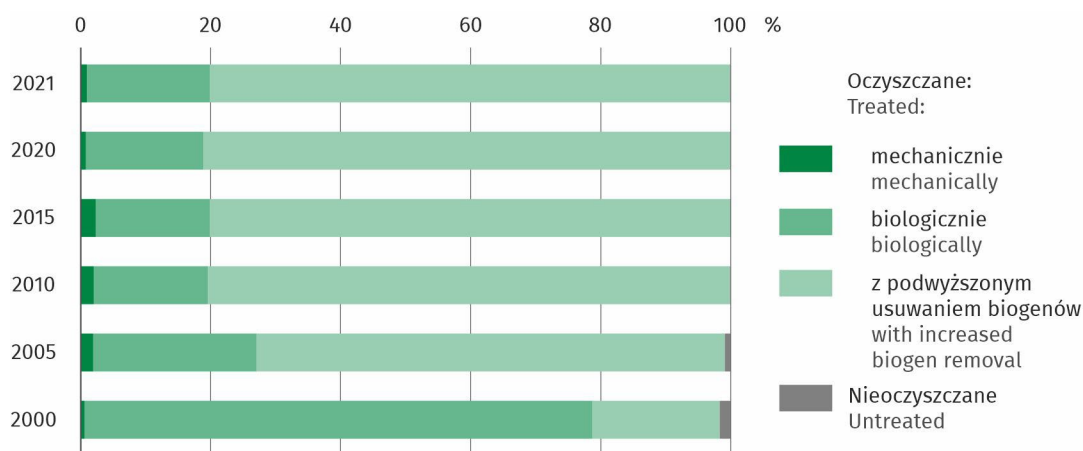
Według stanu w końcu 2021 r., długość rozdzielczej **sieci kanalizacyjnej** w regionie wynosiła 3801,3 km, przy liczbie przyłączy do budynków wynoszącej 102,0 tys. szt. W ujęciu rocznym długość sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 33,3 km (o 0,9%), przy jednoczesnym wzroście liczby przyłączy do budynków o 2,0 tys. szt. (o 2,0%). W końcu analizowanego roku najdłuższa sieć kanalizacyjna usytuowana była na terenie powiatu białostockiego (903,7 km) i miasta Białystok (516,2 km), zaś najkrótsza – na terenie powiatów sejneńskiego (29,0 km) oraz kolneńskiego (66,8 km).

W końcu 2021 r. w województwie podlaskim udział ludności miast korzystającej z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w jej ogólnej liczbie wynosił odpowiednio 96,9% i 92,0%. W porównaniu z zanotowanym rok wcześniej udział ludności miast korzystającej z sieci wodociągowej i z sieci kanalizacyjnej nieznacznie wzrósł.

W 2021 r. w województwie podlaskim wytworzono 42,6 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia i w porównaniu z 2020 r. ilość ta wzrosła o 1,0 m³. Wśród miast województwa podlaskiego największą ilość wytworzonych ścieków stwierdzono w: Białymstoku, Suwałkach, Łomży i Wysokiem Mazowieckiem. Prawie 100% ścieków w województwie podlaskim podlega procesom oczyszczania. W 2021 r. udział ścieków oczyszczanych z podwyższonym usuwaniem biogenów w ogólnej ilości ścieków oczyszczanych w województwie wyniósł 80,0% (w 2020 r. – 81,1%), ścieków oczyszczanych biologicznie – 19,0% (rok wcześniej – 18,1%), natomiast ścieków oczyszczanych jedynie w sposób mechaniczny – 0,9% (w 2020 r. – 0,8%). Ilość ścieków nieoczyszczanych w 2021 r. wyniosła zaledwie 0,01 hm³ (w 2020 r. – 0,03 hm³).

Wykres 3. Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzonych do wód i do ziemi

Chart 3. Structure of industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground

W 2021 r. w województwie podlaskim odprowadzono 11,9 hm³ **ścieków przemysłowych**, z czego 8,4 hm³ do wód lub do ziemi, a 3,5 hm³ siecią kanalizacyjną. Emisja ścieków przemysłowych odprowadzonych do wód lub do ziemi zmniejszyła się o 0,2% w porównaniu z rokiem poprzednim. Oczyszczenia wymagało 8,1 hm³ (68,2%) ścieków przemysłowych, w tym 99,9% poddano procesowi oczyszczenia.

Największy udział w ilości ścieków przemysłowych odprowadzonych bezpośrednio do wód lub do ziemi miały zakłady prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 97,4%.

W 2021 r. w województwie podlaskim ścieki przemysłowe były oczyszczane w 24 oczyszczalniach o łącznej przepustowości projektowej 63,4 dam³ na dobę, z tego w 2 oczyszczalniach mechanicznych, 17 – biologicznych oraz 5 – z podwyższonym usuwaniem biogenów. Z ogólnej ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczania odprowadzonych bezpośrednio do wód lub do ziemi 69,3% było oczyszczanych z podwyższonym usuwaniem biogenów, 25,7% – biologicznie, a 4,9% – mechanicznie.

W analizowanym roku w województwie odprowadzono do wód lub do ziemi 34,5 hm³ **ścieków komunalnych**. Były one w całości oczyszczane, w tym 82,5% oczyszczano metodą podwyższonego usuwania biogenów (28,5 hm³), a 17,5% – biologicznie (6,0 hm³). Na terenie województwa pracowały 123 oczyszczalnie komunalne (95 biologicznych oraz 28 z podwyższonym usuwaniem biogenów) o łącznej przepustowości projektowej 217,6 dam³ na dobę.

W województwie podlaskim w 2021 r. oczyszczalnie komunalne wytworzyły 14,5 tys. t suchej masy osadów ściekowych. Z tego 32,2% ponownie wykorzystano (głównie w rolnictwie) i aż 36,2% zostało czasowo zmagazynowane. Według stanu w końcu 2021 r., ilość osadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenie oczyszczalni wynosiła 15,7 tys. t suchej masy.

W końcu 2021 r. **udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** w ogólnej liczbie mieszkańców województwa ukształtował się na poziomie 69,8% i w porównaniu ze stanem w końcu 2020 r. wzrósł o 0,6 p. proc. Z oczyszczalni ścieków w miastach korzystało 97,3% ludności, a na wsi – tylko 26,9%.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

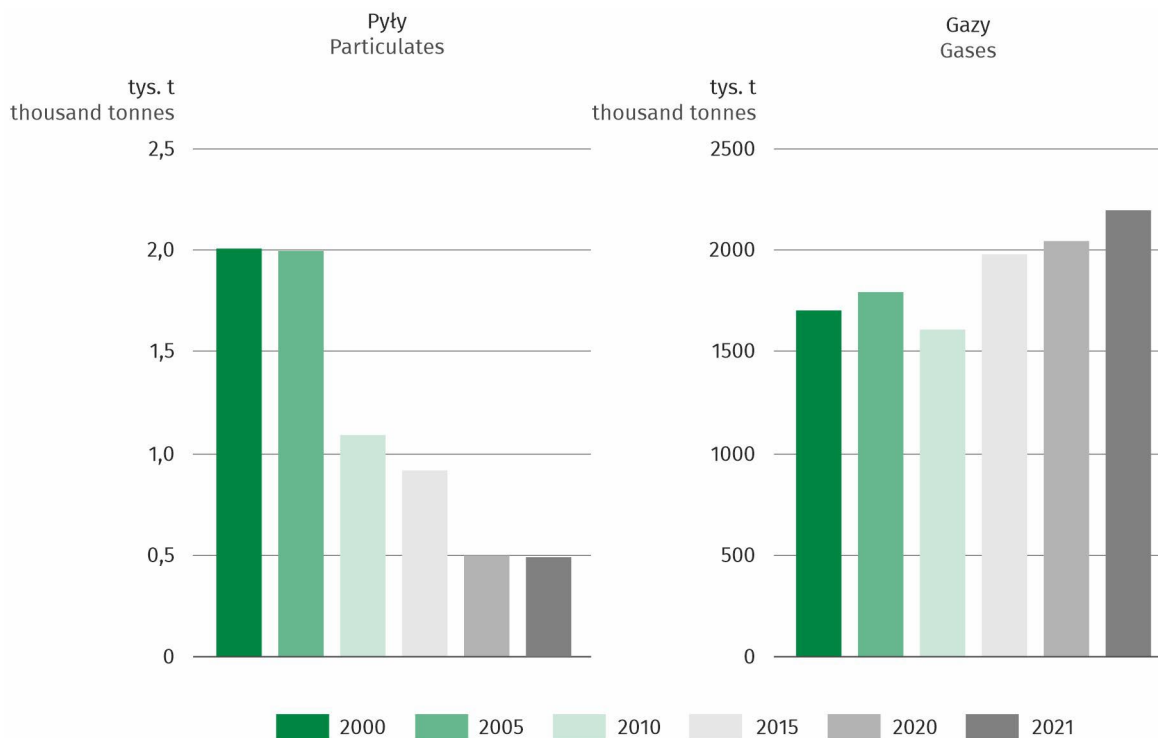
Air pollution and protection

W końcu 2021 r. na terenie województwa podlaskiego działało 73 zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadało 38 zakładów (52,1% ogółu), a tylko 12 (16,4%) spośród nich było wyposażonych w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych w 2021 r. wyniosła 0,5 tys. t (2,2% emisji krajowej) i w porównaniu z emisją z roku poprzedniego była o 2,4% mniejsza. Województwo podlaskie wyemitowało najmniej zanieczyszczeń pyłowych wśród wszystkich województw w kraju. Znaczna ilość zanieczyszczeń pyłowych pochodziła ze spalania paliw (76,4% ogólnej emisji pyłów w województwie). W omawianym roku emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni wyniosła 24,3 kg.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) w analizowanym roku osiągnęła 7,7 tys. t (0,7% emisji krajowej) i była o 8,4% (0,6 tys. t) większa niż w 2020 r. Dominującymi źródłami emisji przemysłowych zanieczyszczeń gazowych były jednostki prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (54,9% emisji w województwie), zaś w mniejszym stopniu – zakłady przetwórstwa przemysłowego (26,7%).

Wykres 4. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza
Chart 4. Emission of air pollutants from plants especially noxious

W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza w 2021 r. zatrzymano 56,4 tys. t (99,1%) pyłów i 4,9 tys. t (38,8%) gazów (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych przez zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza. W przypadku zanieczyszczeń pyłowych było to o 22,6% więcej niż rok wcześniej, natomiast zanieczyszczeń gazowych zatrzymano o 53,1% więcej niż w 2020 r.

W 2021 r. w województwie podlaskim najwyższy stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych odnotowano w Białymstoku (99,9%) oraz w Suwałkach (99,5%).

Redukcja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) w województwie podlaskim wahała się od 2,5% w powiecie augustowskim do 88,6% w powiecie siemiatyckim.

Udział zanieczyszczeń zatrzymanych lub zneutralizowanych w ogólnej ilości zanieczyszczeń wytworzonych w 2021 r. w przypadku poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń gazowych ukształtował się na poziomie: 64,0% dla dwutlenku siarki, 17,6% dla tlenków azotu, 9,6% dla tlenku węgla, 44,2% dla węglowodorów i 65,5% dla innych zanieczyszczeń.

Wśród zakładów przemysłowych wyposażonych w urządzenia oczyszczające powietrze najwyższy stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych (99,6%) i gazowych (46,7%) uzyskały jednostki należące do sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

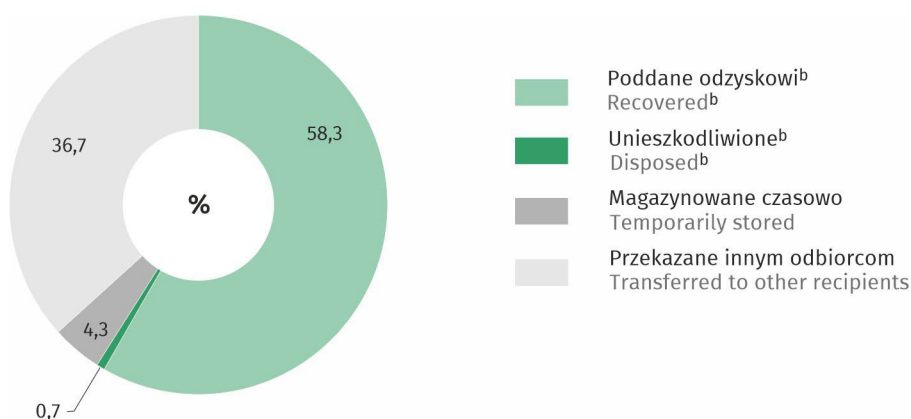
Odpady Waste

W 2021 r. w województwie podlaskim wytworzono 891,0 tys. t **odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)**, co stanowiło 0,8% ich ogólnej ilości w skali kraju. Wytworzono ich w regionie o 1472,1 tys. t (o 62,3%) mniej niż w roku poprzednim.

Liczba zakładów wytwarzających odpady w województwie podlaskim w końcu 2021 r. wynosiła 60 i w ciągu roku zwiększyła się o 9.

Największa ilość odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w omawianym okresie pochodziła z grupy „Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)” – 443,5 tys. t (49,8% ogółu odpadów wytworzonych w województwie).

Wykres 5. Struktura odpadów^a (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w 2021 r.
Chart 5. Structure of waste^a (excluding municipal waste) in 2021

a Wytworzonych w ciągu roku. b We własnym zakresie przez wytwórcę.
a Generated during the year. b By waste producer on its own.

W analizowanym roku zwiększyła się ilość odpadów (z wyłączeniem komunalnych) przekazanych innym odbiorcom (z 229,0 tys. t w 2020 r. do 326,8 tys. t). Zmniejszyła się natomiast ilość odpadów poddanych odzyskowi (z 706,6 tys. t w 2020 r. do 519,4 tys. t), unieszkodliwionych (z 7,3 tys. t do 6,0 tys. t), magazynowanych czasowo (z 1420,2 tys. t do 38,8 tys. t), jak i dotychczas składowanych (z 2261,4 tys. t do 2241,9 tys. t).

W 2021 r. w województwie podlaskim głównym źródłem odpadów było budownictwo (422,2 tys. t odpadów, tj. 47,4%). Pozostałą część stanowiły odpady wytworzone w jednostkach zaliczanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (213,0 tys. t, tj. 23,9%), górnictwo i wydobywanie (123,3 tys. t, tj. 13,8%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (88,3 tys. t, tj. 9,9%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (44,2 tys. t, tj. 5,0%).

Uwzględniając przekrój terytorialny według powiatów, największą ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w 2021 r. zanotowano w powiatach kolneńskim (363,8 tys. t), sokólskim (132,0 tys. t) oraz w mieście Białystok (111,8 tys. t). Najmniej odpadów wytworzono w powiatach: suwalskim (1,1 tys. t), siedmiotockim (6,3 tys. t) i wysokomazowieckim (10,1 tys. t).

W omawianym roku 612,7 tys. t (68,8% ogółu) odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzono w miastach województwa podlaskiego, a na obszarach wiejskich – 278,3 tys. t (31,2%).

W analizowanym roku w województwie podlaskim zebrano 350,7 tys. t **odpadów komunalnych**. W porównaniu z poprzednim rokiem ich ilość wzrosła o 3,5%. Zdecydowana większość (87,3%) tego typu odpadów została odebrana z gospodarstw domowych.

W 2021 r. w regionie zebrano 215,2 tys. t zmieszanych odpadów komunalnych, tj. o 1,7% więcej niż przed rokiem. Masa odpadów zmieszanych odebranych z gospodarstw domowych wyniosła 177,1 tys. t i stanowiła 82,3% ich ogólnej ilości.

W analizowanym roku w województwie podlaskim zebrano selektywnie i wysegregowano z frakcji suchej ponad jedną trzecią ogółu odpadów komunalnych (38,6%). W porównaniu z 2020 r. ilość odpadów odebranych lub zebranych selektywnie wzrosła do 135,5 tys. t (o 6,6%). Frakcjami o dominującym udziale były odpady: biodegradowalne (33,3% ogólnej ilości odpadów zebranych selektywnie), ze szkła (14,5%) oraz wielkogabarytowe (14,0%).

W końcu 2021 r. na obszarze województwa funkcjonowało 11 czynnych składowisk przyjmujących odpady komunalne o łącznej powierzchni 55,9 ha. W porównaniu ze stanem w końcu roku poprzedniego liczba składowisk oraz ich łączna powierzchnia nie uległa zmianie.

W 2021 r. z terenu województwa podlaskiego z 75,1 tys. zbiorników bezodpływowych odebrano 508,5 dam³ **nieczystości ciekłych**, tj. o 1,5% mniej niż przed rokiem. W przypadku obszarów o niewystarczająco rozwiniętej infrastrukturze kanalizacyjnej część mieszkańców korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków, których w końcu 2021 r. w regionie było 18,7 tys., tj. o 6,3% więcej niż rok wcześniej.

Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

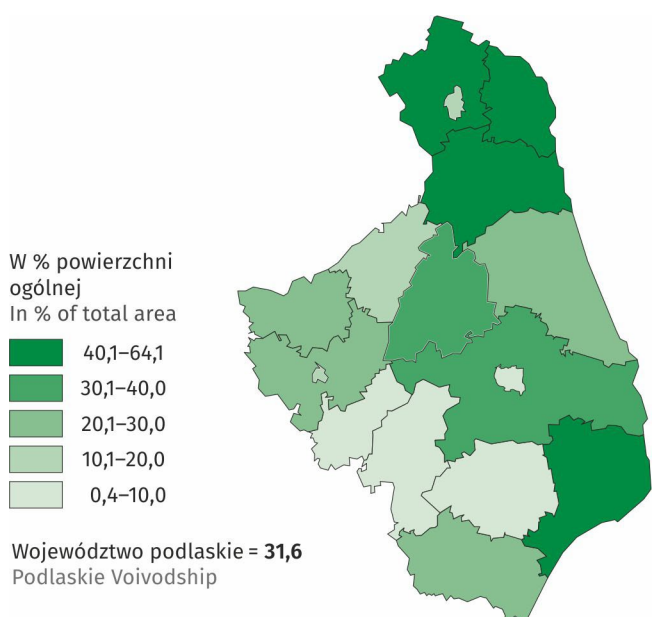
Protection of environment and biodiversity

Województwo podlaskie wyróżnia się znaczną różnorodnością biologiczną pod względem urozmaicenia siedlisk i gatunków przyrodniczych, w dużym stopniu zachowanych w stanie naturalnym lub półnaturalnym. Pomimo postępującego rozwoju infrastruktury oraz presji urbanizacyjnej, obszar województwa nadal pozostaje ostoją wielu gatunków i mozaiką różnorodnych siedlisk, często cennych przyrodniczo.

Ustanowienie obszarów prawnie chronionych o szczególnych walorach przyrodniczych stanowi formę zabezpieczenia ekosystemów przed skutkami niekontrolowanej antropopresji. W końcu 2021 r. **obszary prawnie chronione**¹ w województwie zajmowały 638,4 tys. ha, co stanowiło 31,6% jego powierzchni ogólnej. Wskaźnik ten był niższy od krajowego, który kształtował się na poziomie 32,3%. Na 1 mieszkańca przypadało 5557 m² obszarów prawnie chronionych (w kraju – 2667 m²). W strukturze obszarów objętych ochroną prawną w województwie podlaskim dominują obszary chronionego krajobrazu (68,7% powierzchni chronionej), parki narodowe (14,4%) oraz parki krajobrazowe (12,8%). Największy udział obszarów prawnie chronionych w ogólnej powierzchni odnotowano w powiecie augustowskim (64,1%), zaś najmniejszy – w powiecie zambrowskim (0,4%).

Mapa 1. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^a w 2021 r. Stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Area of special nature value under legal protection^a in 2021 As of 31 December

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

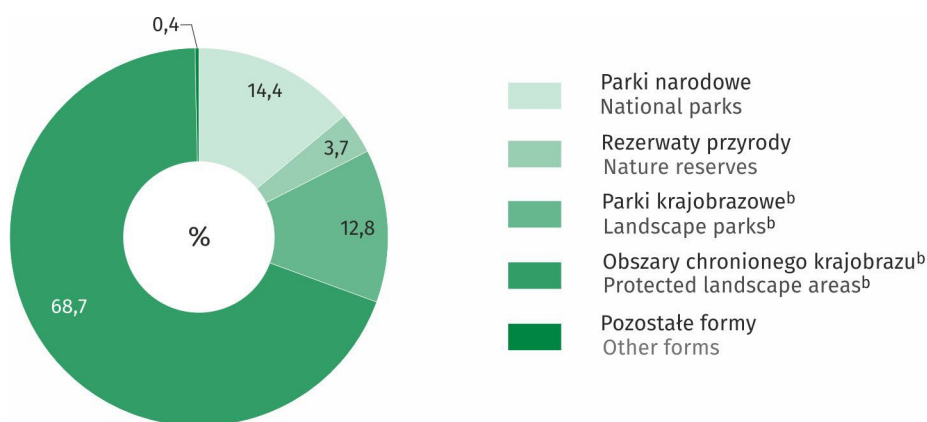
¹ Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

Biorąc pod uwagę obszar parków narodowych w poszczególnych województwach, w końcu omawianego roku województwo podlaskie zajmowało 1 miejsce w Polsce. Powierzchnia parków narodowych w województwie podlaskim (92,2 tys. ha) stanowiła 29,3% ich ogólnej powierzchni w kraju. Ponadto, wszystkie 4 parki narodowe znajdujące się na terenie województwa zostały objęte ochroną o znaczeniu międzynarodowym. Białowiecki Park Narodowy jest jedynym polskim obiektem przyrodniczym, wpisanym przez UNESCO na listę Światowego Dziedzictwa, natomiast pozostałe parki, tj. Biebrzański, Narwiański i Wigierski, znajdują się na światowej liście siedlisk Konwencji Ramsarskiej ze względu na obszary mokradłowe o znaczeniu międzynarodowym.

Wykres 6. Struktura powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej^a w 2021 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 6. Structure of area of special nature value under legal protection^a in 2021 As of 31 December

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within landscape parks and protected landscape areas.

W końcu 2021 r. na terenie województwa znajdowały się 93 rezerwy przyrody o łącznej powierzchni 23,7 tys. ha. Przeciętna powierzchnia rezerwatu wynosiła 254,9 ha (w kraju 113,5 ha). Zdecydowanie największy obszar zajmowały rezerwy leśne, które stanowiły 77,2% ogólnej powierzchni rezerwatów w województwie.

W województwie podlaskim w analizowanym okresie znajdowały się 3 parki krajobrazowe o łącznej powierzchni 86,6 tys. ha, co stanowiło 4,3% jego ogólnej powierzchni, natomiast obszary chronionego krajobrazu obejmowały 456,8 tys. ha, tj. 22,6% powierzchni województwa. Wśród obszarów chronionego krajobrazu największą powierzchnię zajmowała Puszcza Białowiecka – 76,3 tys. ha.

Łącznie na terenie województwa podlaskiego w końcu 2021 r. zanotowano prawie 2 tys. **pomników przyrody**, z czego aż 1,2 tys. znajdowało się na terenie powiatu hajnowskiego.

Wśród form ochrony przyrody warto również wymienić **obszary Natura 2000**. W województwie podlaskim znajdowały się zarówno specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), jak i obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

Świat zwierząt na terenie województwa podlaskiego także wyróżnia się znacznym bogactwem **gatunków chronionych**. Gatunkiem charakterystycznym jest żubr, którego liczebność w 2021 r. wynosiła 1040 osobników, co stanowiło 42,8% populacji tego gatunku w kraju. Inne gatunki chronione występujące na terenie województwa to m.in. ryś (45 szt.), wilk (270 szt.) oraz bóbr europejski (17500 szt.). Ich sposób bytowania może powodować szkody w uprawach, lasach, pasiekach, w gospodarstwach rolnych oraz w pogłowie zwierząt gospodarskich.

Ochronie środowiska przyrodniczego i jego składników, w tym różnorodności biologicznej, służą także **tereny zieleni**. Celem ich tworzenia jest ponadto kształtowanie zdrowego otoczenia oraz poprawa warunków bytowych ludności. W końcu 2021 r. w miastach województwa podlaskiego można było korzystać z parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców, zieleni ulicznej oraz terenów zieleni osiedlowej o łącznej powierzchni 1,7 tys. ha, co oznacza, że na 1 mieszkańca miast przypadało 24,3 m² tych terenów.

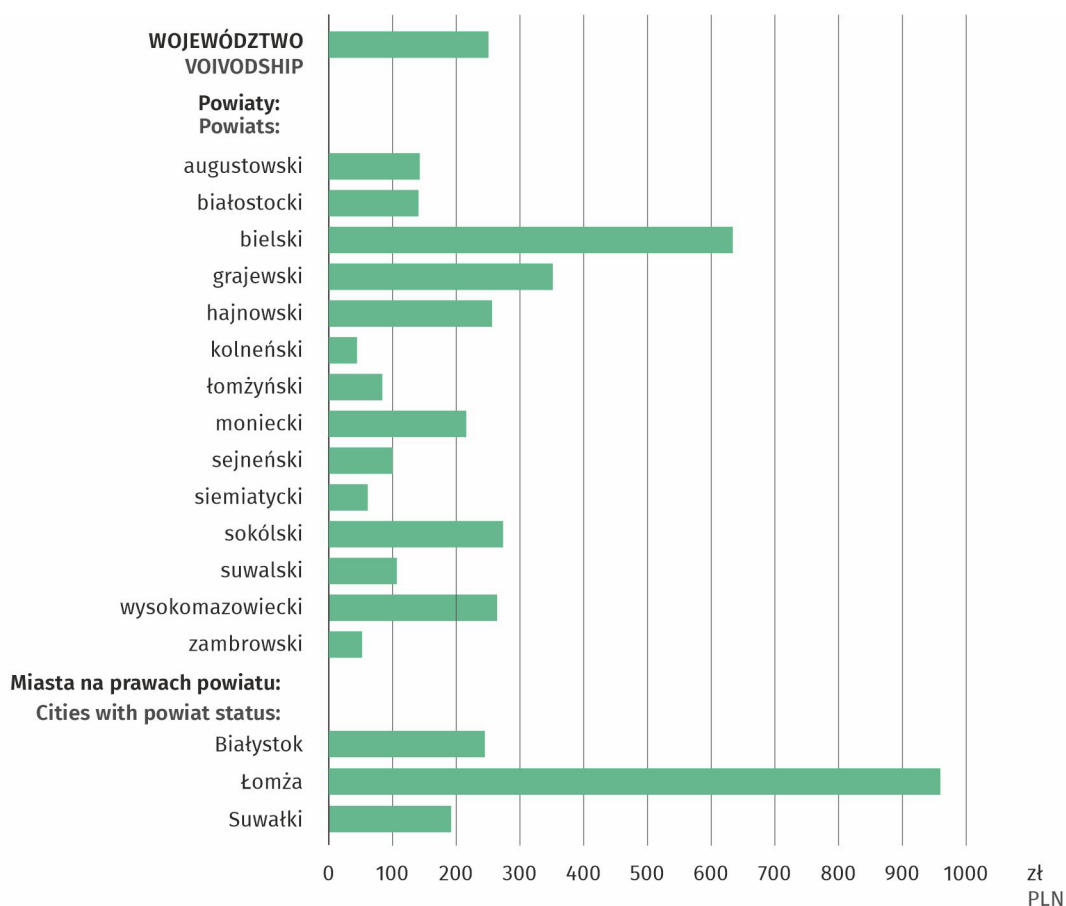
Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

Economical aspects of environmental protection

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska poniesione w 2021 r. wyniosły (w cenach bieżących) 289,1 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyły się o 9,6 mln zł (tj. o 3,2%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się one na poziomie 251 zł, a najwyższe odnotowano w mieście Łomża (960 zł), natomiast najniższe wystąpiły w powiecie kolneńskim (44 zł).

Wykres 7. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska na 1 mieszkańca według powiatów w 2021 r. (ceny bieżące)

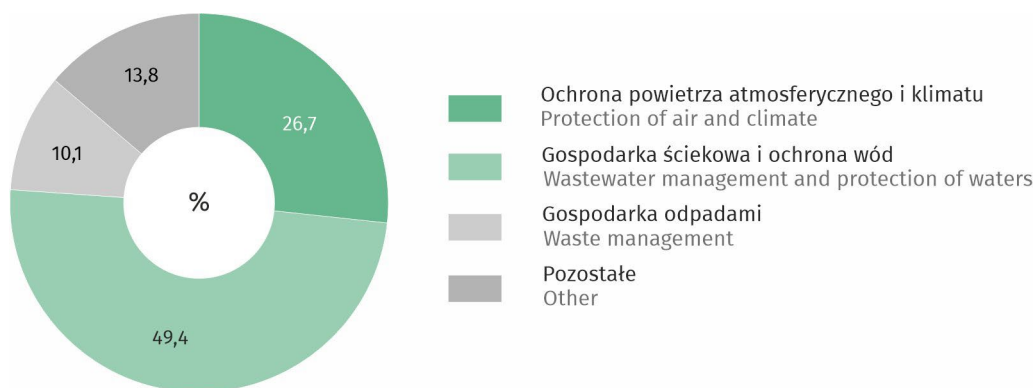
Chart 7. Outlays on fixed assets in environmental protection per capita by powiats in 2021 (current prices)

Biorąc pod uwagę kierunki inwestowania w ochronie środowiska, stwierdzono, że najwyższe nakłady zostały poniesione na gospodarkę ściekową i ochronę wód – 142,7 mln zł (49,4% ogółu nakładów służących ochronie środowiska w województwie), wśród których największy odsetek stanowiły wydatki na oczyszczanie ścieków (61,6%). Nakłady na sieć kanalizacyjną odprowadzającą wody (ścieki) opadowe stanowiły 21,4% poniesionych nakładów, natomiast na sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki – 16,7%. Wydatki na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu wyniosły 77,1 mln zł (26,7%), na gospodarkę odpadami – 29,2 mln zł (10,1%) oraz na ochronę różnorodności biologicznej – 2,0 mln zł (0,7%).

Wykres 8. Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania w 2021 r. (ceny bieżące)

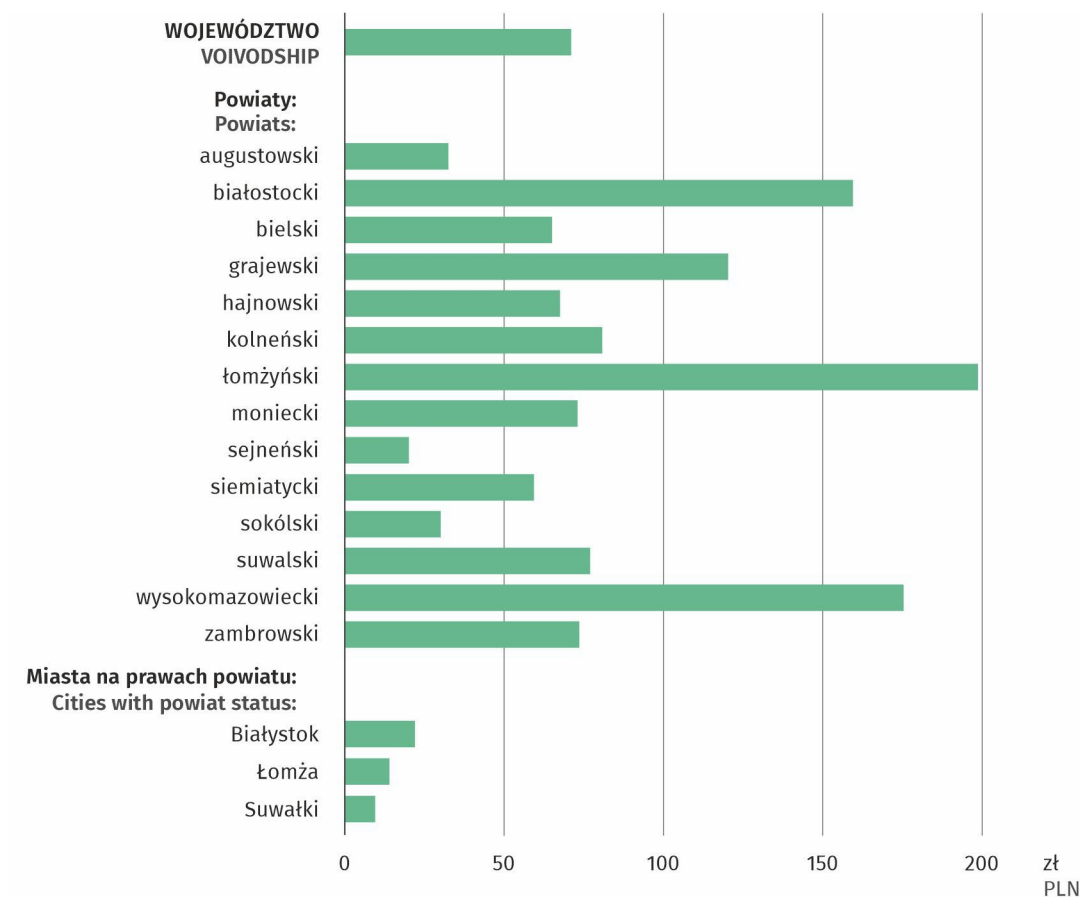
Chart 8. Structure of outlays on fixed assets in environmental protection by directions of investing in 2021 (current prices)

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w województwie podlaskim w 2021 r. wyniosły (w cenach bieżących) 81,9 mln zł i były o 25,1 mln zł (o 44,2%) wyższe od poniesionych rok wcześniej. W przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się one na poziomie 71 zł. Najwyższe nakłady w zakresie gospodarki wodnej w przeliczeniu na 1 osobę odnotowano w powiecie łomżyńskim (199 zł), zaś najniższe – w mieście Suwałki (10 zł).

Wykres 9. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej na 1 mieszkańca według powiatów w 2021 r. (ceny bieżące)

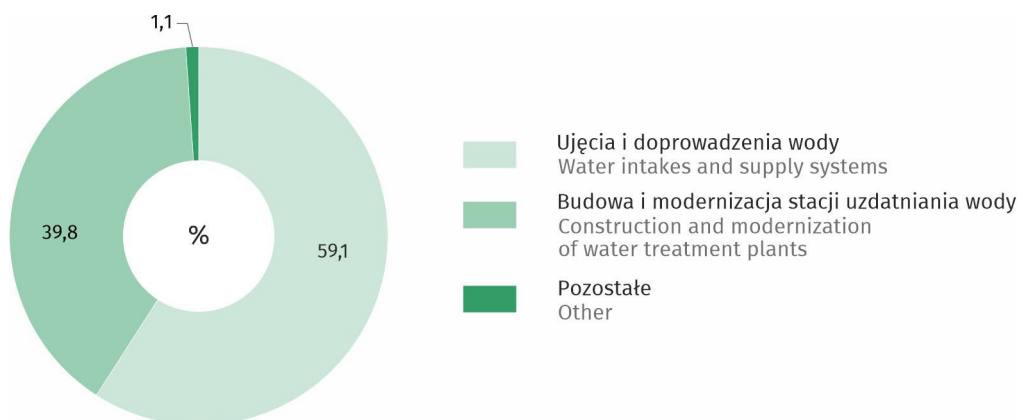
Chart 9. Outlays on fixed assets in water management per capita by powiats in 2021 (current prices)

Najwięcej, bo 59,1% (48,4 mln zł) ogółu nakładów służących gospodarce wodnej przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody, a 39,8% (32,6 mln zł) nakładów przeznaczono na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody. Pozostałe wydatki to nakłady na regulację rzek i potoków (0,7%) oraz na zbiorniki wodne (0,4%).

Wykres 10. Struktura nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania w 2021 r. (ceny bieżące)

Chart 10. Structure of outlays on fixed assets in water management by directions of investing in 2021 (current prices)

Biorąc pod uwagę źródła finansowania inwestycji w ochronie środowiska i gospodarce wodnej w 2021 r., należy zauważyć, że były to, podobnie jak w roku poprzednim, przede wszystkim środki własne (odpowiednio 43,2% i 49,5%) oraz środki z zagranicy (odpowiednio 33,4% i 34,9%).

Do **efektów rzeczowych inwestycji ochrony środowiska** w województwie podlaskim uzyskanych w 2021 r. należało przekazanie do użytku 48,9 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki oraz 29,7 km sieci odprowadzającej wody opadowe. Powstało również 38 indywidualnych (prydomowych) oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 213 m³/dobę.

Wśród uzyskanych **efektów rzeczowych inwestycji służących gospodarce wodnej** należy wymienić wybudowanie 62,1 km sieci wodociągowej.

W 2021 r. oddano do użytku urządzenia zaopatrzenia w wodę (tj. ujęcia i uzdatniania wody) o łącznej wydajności 12,7 tys. m³/dobę. Wydajność nowo oddanych lub zmodernizowanych ujęć wodnych wyniosła 2,7 tys. m³/dobę, a stacji uzdatniania wody – 10,0 tys. m³/dobę.

W 2021 r. z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego wpłynęło łącznie 18,4 mln zł. Najwyższe kwoty wpłynęły z tytułu opłat związanych z gospodarką odpadami (8,5 mln zł) oraz ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu (7,8 mln zł).

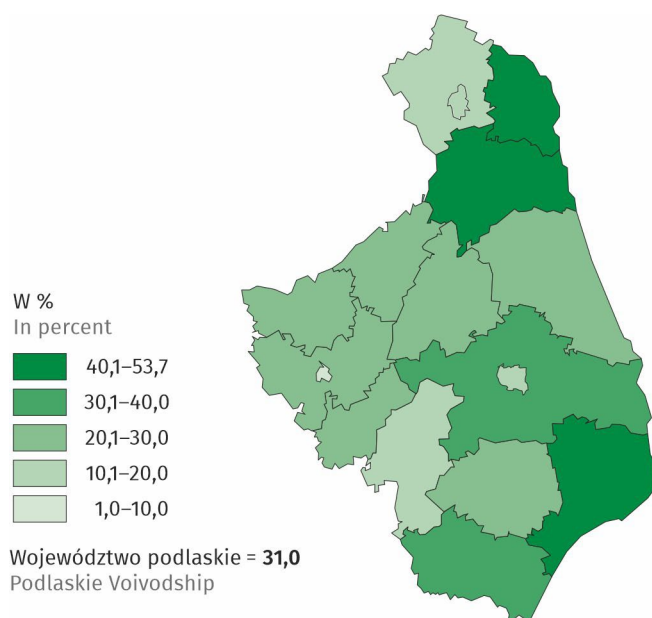
W analizowanym roku w województwie podlaskim wydatki **Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** wyniosły 9,0 mln zł, natomiast z powiatowych środków na ochronę środowiska i gospodarkę wodną przeznaczono 1,8 mln zł, a z gminnych – 8,8 mln zł. Środki te wydatkowane były na inwestycje z zakresu gospodarki ściekowej i ochrony wód, ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu, gospodarki odpadami oraz inne.

Leśnictwo i łowiectwo Forestry and hunting

Według stanu w końcu 2021 r., **powierzchnia gruntów leśnych** w województwie podlaskim wynosiła 635,6 tys. ha, z czego 96,3% stanowiły grunty zalesione. W ujęciu rocznym powierzchnia gruntów leśnych zwiększyła się o 0,8 tys. ha, czyli o 0,1%. Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia w ciągu roku zmniejszyła się o 0,9 ha i w końcu analizowanego roku wynosiła 4,0 ha. Grunty te znajdowały się w całości w zarządzie Lasów Państwowych.

W końcu 2021 r. na terenie województwa znajdowało się 6,7% ogólnej powierzchni gruntów leśnych w Polsce. **Wskaźnik lesistości** był wyższy od krajowego (29,6%) i ukształtował się na poziomie 31,0%. Pod tym względem województwo podlaskie uplasowało się na 7 miejscu wśród innych województw w kraju. W regionie najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w powiatach: hajnowskim (53,7%), augustowskim (46,2%) i sejneńskim (42,1%), zaś najniższy – w miastach na prawach powiatu Łomża (1,0%) i Suwałki (13,2%).

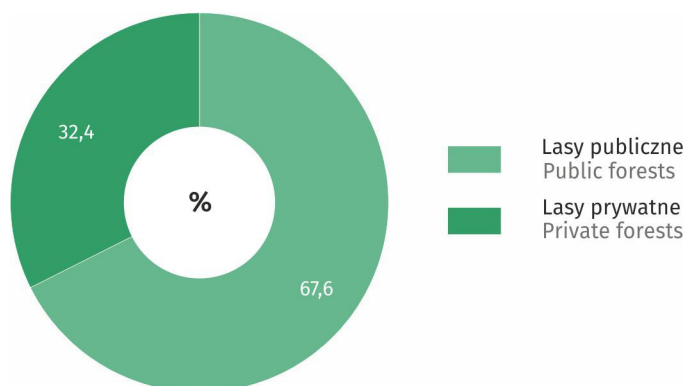
Mapa 2. Lesistość w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Map 2. Forest cover in 2021
As of 31 December

W końcu analizowanego roku w strukturze własnościowej gruntów leśnych województwa, podobnie jak w całym kraju, dominowała własność publiczna (67,6%), a w jej ramach – grunty leśne znajdujące się pod zarządem Lasów Państwowych, stanowiące 91,2% gruntów leśnych publicznych i 61,6% wszystkich gruntów leśnych w województwie. Grunty leśne prywatne obejmowały 32,4% wszystkich gruntów leśnych i w 97,5% były własnością osób fizycznych.

**Wykres 11. Struktura powierzchni gruntów leśnych według form własności w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

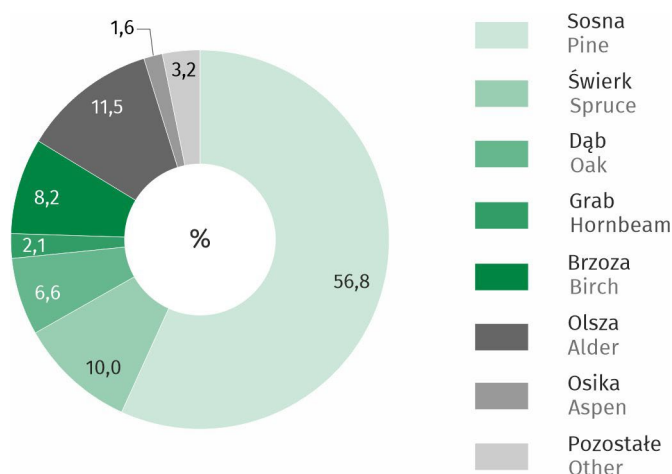
Chart 11. Structure of forest land area by forms of ownership in 2021
As of 31 December

Lasy występują najczęściej na obszarach o najstabszych glebach, co znajduje odzwierciedlenie w strukturze siedliskowej lasów województwa. Według danych opracowanych na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2017–2021 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, bory i bory mieszane stanowiły 52,9% powierzchni wszystkich lasów. Układ siedlisk znalazł potwierdzenie w **składzie gatunkowym drzewostanów**. W lasach wszystkich form własności niezmiennie przeważały drzewa iglaste (67,5%), przy czym aż 56,8% przypadało na sosnę. Spośród gatunków liściastych najwyższy udział miały olsza (11,5%) oraz brzoza (8,2%).

Wykres 12. Struktura powierzchni lasów według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie

Chart 12. Structure of forest area by dominant (prevailing) species in tree stands

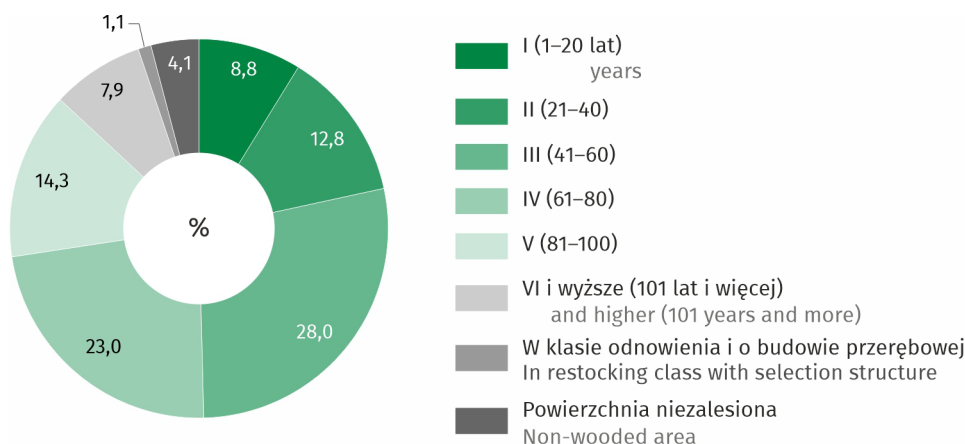
Uwaga. Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2017–2021 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note. Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2017–2021 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

W **strukturze wiekowej lasów** województwa podlaskiego najwięcej było drzewostanów mających 41–60 lat, czyli znajdujących się w III klasie wieku. Zajmowały one 28,0% ogólnej powierzchni lasów. Najwyższym przeciętnym wiekiem wykazywały się drzewostany z przewagą grabu (70 lat), a najniższym – jodły (25 lat).

Wykres 13. Struktura powierzchni lasów według klas wieku drzewostanów
Chart 13. Structure of forest area by age classes of tree stand

Uwaga. Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2017–2021 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

Note. Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2017–2021 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

Zasoby drzewne na pniu w województwie podlaskim wynosiły 186,1 hm³. Większość, bo aż 62,4% tych zasobów znajdowało się w Lasach Państwowych, a 30,6% – w lasach prywatnych.

Wynikiem wielu przyrodniczych i społecznych funkcji pełnionych przez lasy jest ustanowienie kategorii **lasów ochronnych**. Spełniają one ważną rolę ochronną w stosunku do różnych elementów środowiska, takich jak gleby, wody czy ostoje zwierząt. Są także istotnym miejscem rekreacji ludności, jak np. lasy uzdrowiskowe czy lasy w miastach. Na początku 2021 r. powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych wynosiła 213,6 tys. ha. Wśród nich największy udział miały lasy cenne pod względem przyrodniczym (55,1%) i wodochronne (25,5%). Lasy ochronne prywatne i gminne w końcu analizowanego roku łącznie zajmowały powierzchnię 10,3 tys. ha.

Odnowienia w lasach województwa podlaskiego w 2021 r. objęły powierzchnię 2775,1 ha (o 108,4 ha mniejszą niż w roku poprzednim), z czego 95,2% przypadało na lasy publiczne. Cel zwiększania udziału powierzchni lasów w powierzchni całego kraju realizowany jest głównie poprzez zalesianie gruntów nieleśnych. W województwie podlaskim w 2021 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, ilość **zalesień** zmniejszyła się o 34,3 ha, osiągając poziom 31,5 ha. Całość tego typu prac przeprowadzono na gruntach prywatnych, przy finansowym wsparciu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W 2021 r. na obszarze 12,3 tys. ha, czyli 2,0% wszystkich lasów województwa, przeprowadzono **prace pielęgnacyjne**, koncentrujące się głównie na zabiegach wykonywanych w uprawach (77,8% pielęgnowanego obszaru). W porównaniu z rokiem poprzednim pracami pielęgnacyjnymi objęto areał o 1,8% mniejszy. Większość (97,1%) tego rodzaju prac przeprowadzono w lasach będących w zarządzie Lasów Państwowych, a 2,4% – w lasach prywatnych.

W analizowanym roku w województwie podlaskim **pozyskano** 2017,4 tys. m³ **drewna** (bez pozyskania drewna z zadrzewień), co w stosunku do roku poprzedniego oznacza wzrost o 37,3 tys. m³. Stanowiło to 4,8% całkowitego pozyskania drewna w kraju. Aż 95,5% pozyskanego drewna stanowiła grubizna, z czego grubizna iglasta – 84,6%, a liściasta – 15,4%. Z ogólnej ilości grubizny 93,2% pozyskano w Lasach Państwowych, a 5,9% – w lasach prywatnych. W przeliczeniu na 100 ha powierzchni lasów pozyskano 307,8 m³ drewna (grubizny), tj. mniej niż w kraju, gdzie wartość tego wskaźnika ukształtowała się na poziomie 439,2 m³.

Od dostawców z terenu województwa podlaskiego w 2021 r. **skupiono** 13 t świeżych **owoców leśnych**, czyli o 92,7% mniej niż w roku poprzednim. W tej ilości 31,6% stanowiła borówka czernica. W krajowym skupie owoców leśnych udział województwa wyniósł 0,3%. **Skup grzybów leśnych** ukształtował się na poziomie 183 t i był o 2 t wyższy niż w roku poprzednim. Aż 98,7% skupionych grzybów stanowiły kurki. Udział województwa w krajowym skupie grzybów wyniósł 7,8%.

W omawianym roku zwiększyła się ilość prac wykonywanych na terenie **zadrzewień**, czyli skupisk drzew i krzewów znajdujących się poza lasami czy terenami zieleni. Nasadzono 9,3 tys. szt. drzew (w 2020 r. – 6,3 tys. szt.) oraz 28,8 tys. szt. krzewów (w 2020 r. – 4,5 tys. szt.). Pozyskano 41,1 tys. m³ drewna (rok wcześniej – 35,0 tys. m³), z czego 72,2% stanowiła grubizna liściasta.

W 2021 r. w województwie podlaskim wystąpiło 89 **pożarów lasów** na powierzchni 9,7 ha. W analizowanym roku średnia powierzchnia jednego pożaru wyniosła 0,1 ha, a głównymi przyczynami, podobnie jak w latach poprzednich, były podpalenia i nieostrożność dorosłych.

Na terenie województwa podlaskiego żyje wiele **zwierząt łownych**. Według danych szacunkowych, w 2021 r. wśród nich najwięcej było zajęcy (49,4 tys. szt.) i saren (29,6 tys. szt.). W łowieckim roku gospodarczym 2021/22 najwięcej odstrzelono lisów (5,7 tys. szt.), saren (5,5 tys. szt.), jeleni (2,8 tys. szt.) i dzików (2,4 tys. szt.).

Według stanu w dniu 10 marca 2021 r., na terenie województwa działały 103 **koła łowieckie**, do których należało 5500 członków. Polowali oni na terenie 293 obwodów łowieckich, obejmujących powierzchnię 1659,1 tys. ha, z czego 29,9% stanowiły grunty leśne.

Tablice przeglądowe

Review tables

I. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska

I. Major data on status, threats to environment and environmental protection

Lp.	Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		woje voivod							
Warunki Demographic									
1	Ludność (stan w dniu 31.12.) w tys.	1210,7	1199,7	1203,4	1201,0	1198,7	1195,0	1191,9	1188,8
2	miasta: w tysiącach	710,0	710,0	724,8	724,0	723,3	721,8	720,9	719,9
3	w % ludności ogółem	58,6	59,2	60,2	60,3	60,3	60,4	60,5	60,6
4	wieś: w tysiącach	500,7	489,7	478,6	477,0	475,4	473,1	471,0	468,9
5	w % ludności ogółem	41,4	40,8	39,8	39,7	39,7	39,6	39,5	39,4
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	60	59	60	59	59	59	59	59
Ludność (stan w dniu 31.12.) – w tys. – w wieku:									
7	przedprodukcyjnym	314,9	259,8	229,1	223,3	218,5	214,0	210,5	207,4
8	produkcyjnym	702,0	740,4	764,8	764,7	763,3	759,6	755,6	750,4
9	poprodukcyjnym	193,8	199,5	209,5	212,9	217,0	221,3	225,9	231,0
10	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,9	9,1	9,9	9,3	9,3	8,9	9,2	9,1
11	Zgony ^b na 1000 ludności	9,7	9,8	9,8	9,7	9,9	10,2	9,9	10,3
12	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,3	5,6	4,5	4,8	4,1	4,6	4,5	4,5
13	Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,2	-0,7	0,1	-0,4	-0,6	-1,3	-0,7	-1,2
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:									
14	mężczyźni	70,49	71,04	72,51	73,25	73,09	73,22	73,97	73,76
15	kobiety	79,14	80,41	81,90	81,82	82,32	82,26	82,78	82,59
Wykorzystanie i ochrona Use and protection									
16	Powierzchnia ogólna ^c w tys. ha	2018,0	2018,7	2018,7	2018,7	2018,7	2018,7	2018,7	2018,7
w tym:									
17	użytki rolne	.	1239,7	1219,9	1217,2	1216,6	1215,9	1215,4	1214,1
18	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione ^e	.	613,1	640,0	641,8	642,3	642,9	643,5	643,8
19	grunty pod wodami powierzchniowymi	.	27,4	27,6	27,6	27,5	27,5	27,6	27,7
20	użytki kopalne	.	2,5	2,2	2,1	2,1	2,0	1,9	1,8
21	tereny komunikacyjne	.	55,3	54,7	55,0	55,0	55,0	55,7	56,0
22	tereny osiedlowe ^f	.	15,3	16,2	16,6	17,0	17,3	17,5	17,8
23	nieużytki	.	59,1	54,5	54,4	54,3	54,2	54,1	54,0

a Daną zmieniono w stosunku do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji. b łącznie ze zgonami niemowląt. c Dane według kierunków użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. e Do 2016 r. łącznie z gruntami rekreacyjno-wypoczynkowe.

a The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the publication. b Including infant deaths. c Data by use in the items "forest land as well as wooded and bushy areas". e Until 2016 including wooded and bushy land on agricultural land. f Residential,

2016	2017	2018	2019	2020	2021		Specification	No.
wódtwo ship						Polska Poland		
demograficzne conditions								
1186,6	1184,5	1181,5	1178,4	1156,6 ^a	1148,7	37907,7	Population (as of 31.12.) in thousands	1
719,7	719,2	718,3	716,9	704,7 ^a	699,7	22624,0	urban areas: in thousands	2
60,6	60,7	60,8	60,8	60,9 ^a	60,9	59,7	in % of total population	3
467,0	465,4	463,3	461,4	451,9 ^a	449,0	15283,7	rural areas: in thousands	4
39,4	39,3	39,2	39,2	39,1 ^a	39,1	40,3	in % of total population	5
59	59	59	58	57 ^a	57	121	Population per 1 km ² of total area (as of 31.12.)	6
							Population (as of 31.12.) – in thousands – at age:	
206,1	206,0	205,9	205,8	209,6 ^a	209,3	6992,6	pre-working	7
744,3	736,7	728,4	719,2	691,8 ^a	682,4	22385,4	working	8
236,3	241,8	247,2	253,4	255,2 ^a	257,0	8529,7	post-working	9
9,6	10,2	10,0	9,6	9,1 ^a	8,8	8,7	Live births per 1000 population	10
10,3	10,6	11,0	10,6	12,6 ^a	14,5	13,7	Deaths ^b per 1000 population	11
3,3	4,7	4,2	3,7	3,4	4,7	3,9	Infant deaths per 1000 live births	12
-0,8	-0,4	-1,0	-1,0	-3,5	-5,7	-4,9	Natural increase per 1000 population	13
							Life expectancy at the moment of birth:	
74,15	74,24	74,08	74,29	73,06	71,52	71,75	males	14
82,77	82,85	82,68	83,14	81,89	80,45	79,68	females	15
zasobów powierzchni ziemi i gleby of land surface and soil								
2018,7	2018,7	2018,7	2018,7	2018,7	2018,7	31270,6	Total area ^c in thousand ha	16
							of which:	
1211,5	1218,4 ^d	1218,5 ^d	1216,5 ^d	1215,6 ^d	1215,0 ^d	18719,2 ^d	agricultural land	17
646,1	638,4	637,9	639,1	639,4	639,2	9535,9	forest land as well as wooded and bushy areas ^e	18
27,9	27,9	27,9	28,0	28,0	28,0	660,6	land under surface waters	19
1,7	1,7	1,8	2,0	2,0	1,9	30,5	minerals	20
56,1	56,3	56,7	56,9	57,5	58,0	952,5	transport areas	21
18,1	18,2	18,4	18,9	19,2	19,6	794,1	residential areas ^f	22
54,0	54,0	53,9	53,8	53,7	53,7	458,6	wasteland	23

wykorzystania powierzchni podano według ewidencji gruntów obowiązującej od 2002 r. d łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych. f Mieszkaniaowe, przemysłowe, inne zabudowane, zurbanizowane niezabudowane, re-

of area are given according to the land register in force since 2002. d Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 industrial, other built-up, urbanized non-built-up, recreational and rest.

I. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska (cd.)
I. Major data on status, threats to environment and environmental protection (cont.)

Lp.	Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		woje voivod							
Wykorzystanie i ochrona Use and protection									
1	Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne ^a w ha	58	43	60	66	88	60	89	87
2	grunty rolne	52	28	50	55	65	42	72	67
3	grunty leśne	6	15	10	11	23	18	17	20
4	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31.12.) w ha	2845	2887	2855	2828	2807	2764	2759	2632
5	Grunty zrekultywowane (w ciągu roku) w ha	14	58	31	63	33	52	159	89
6	Grunty zagospodarowane (w ciągu roku) w ha	13	8	6	35	25	50	105	40
Wykorzystanie, zanie Consumption, pollution									
7	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	90,2	92,7	92,9	93,9	98,3	96,6	98,5	100,5
na cele:									
8	produkcyjne ^b	15,2	14,0	12,7	12,9	12,3	11,9	12,6	12,7
9	nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	18,3	22,2	21,2	22,4	26,7	25,6	26,2	26,0
10	eksploatacji sieci wodociągowej ^d	56,7	56,5	59,0	58,7	59,3	59,1	59,8	61,8
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych:									
11	w hektometrach sześciennych	34,3	35,4	37,0	37,1	37,0	37,5	38,3	40,2
12	miasta	24,4	21,7	21,6	21,5	21,4	21,2	21,2	21,3
13	wieś	9,9	13,7	15,4	15,6	15,5	16,3	17,1	18,9
14	na 1 mieszkańca w m ³	28,3	29,4	31,1	30,9	30,8	31,3	32,1	33,7
15	miasta	34,3	30,5	30,1	29,7	29,6	29,3	29,4	29,6
16	wieś	19,8	27,9	32,7	32,7	32,6	34,4	36,2	40,1
17	Miasta ogółem (stan w dniu 31.12.)	36	36	39	40	40	40	40	40
z ogółem wyposażone w sieć:									
18	wodociągową	36	36	39	40	40	40	40	40
19	kanalizacyjną	34	36	39	40	40	40	40	40
20	obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	33	36	38	40	40	40	40	40
21	mechaniczne	-	-	-	-	-	-	-	-
22	biologiczne	27	20	21	22	22	21	22	22
23	z podwyższonym usuwaniem biogenów	6	16	17	18	18	19	18	18
24	nieobsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	3	-	1	-	-	-	-	-

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b Poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego dotyczą tylko napełniania i uzupełniania stawów rybnych. d Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. b Excluding agriculture (except industrial and completing fishponds. d Water withdrawal by intakes before entering the water supply network.

2016	2017	2018	2019	2020	2021		Specification	No.
wódtwo ship						Polska Poland		
zasobów powierzchni ziemi i gleby (dok.) of land surface and soil (cont.)								
110	135	154	216	176	238	6472	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land for non-forest purposes ^a in ha	1
101	124	126	175	169	225	6038	agricultural land	2
9	11	28	41	7	13	434	forest land	3
2660	2658	2713	2760	2742	2712	62270	Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31.12.) in ha	4
35	51	45	80	149	115	2236	Reclaimed land (during the year) in ha	5
34	23	24	30	87	36	557	Managed land (during the year) in ha	6
czyszczenie i ochrona wód and water protection								
100,7	96,8	101,9	101,7	100,8	100,6	9267,1	Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³	7
for purposes of:								
12,8	12,4	12,9	12,9	12,8	12,6	6334,2	production ^b	8
26,6	23,3	23,6	23,2 ^c	23,5 ^c	22,7 ^c	841,4 ^c	irrigation in agriculture and forestry and filling and completing fishponds	9
61,2	61,2	65,5	65,6	64,5	65,2	2091,4	exploitation of water supply network ^d	10
Consumption of water from water supply system in households:								
39,4	39,4	41,7	42,3	42,3	41,7	1279,8	in cubic hectometres	11
21,1	21,0	21,9	21,9	22,1	22,0	802,4	urban areas	12
18,4	18,4	19,8	20,3	20,2	19,7	477,4	rural areas	13
33,2	33,3	35,3	35,8	35,9	36,2	33,7	per capita in m ³	14
29,3	29,2	30,5	30,6	30,8	31,3	35,3	urban areas	15
39,2	39,6	42,7	44,0	43,8	43,8	31,2	rural areas	16
40	40	40	40	40	40	954	Urban areas total (as of 31.12.)	17
of total – fitted with:								
40	40	40	40	40	40	954	water supply system	18
40	40	40	40	40	40	952	sewage system	19
40	40	40	40	40	40	952	served by wastewater treatment plants	20
–	–	–	–	–	–	1	mechanical	21
22	21	21	21	21	22	407	biological	22
18	19	19	19	19	18	544	with increased biogen removal	23
–	–	–	–	–	–	2	not served by wastewater treatment plants	24

chowu zwierząt oraz zakładów zajmujących się produkcją roślinną), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. c Od 2019 r. dane
livestock farming and crop production plants), forestry, hunting and fishing – from their own sources. c Since 2019 data concern only filling

I. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska (cd.)
I. Major data on status, threats to environment and environmental protection (cont.)

Lp.	Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		woje voivod							
Wykorzystanie, zanie Consumption, pollution									
1	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^a (stan w dniu 31.12.)	55,4	62,1	62,5	63,6	65,5	66,4	66,8	67,4
2	w tym w miastach w % ludności miast	88,5	94,3	92,0	93,5	95,3	95,9	96,1	96,6
3	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi w hm ³	40,8	39,3	40,6	40,4	40,3	39,4	39,1	39,1
	w tym:								
4	wody chłodnicze (umownie czyste)	0,8	0,5	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1
5	ścieki wymagające oczyszczania	40,1	38,8	40,1	40,2	40,0	39,1	38,9	39,0
6	oczyszczane	39,4	38,5	40,1	40,2	40,0	39,1	38,9	39,0
7	mechanicznie	0,3	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
8	chemicznie ^c	-	-	-	-	-	-	-	-
9	biologicznie	31,3	9,8	7,1	7,2	7,8	6,1	6,8	6,8
10	z podwyższonym usuwaniem biogenów	7,9	28,0	32,2	32,2	31,3	32,1	31,2	31,2
11	nieoczyszczane	0,6	0,3	0,0	-	0,0	-	-	-
	odprowadzone:								
12	bezpośrednio z zakładów	0,0	0,1	0,0	-	0,0	-	-	-
13	siecią kanalizacyjną	0,6	0,2	-	-	0,0	-	-	-
Zanieczyszczenie Air pollution									
14	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ogółem (stan w dniu 31.12.)	52	57	56	57	56	60	66	66
	z ogółem:								
	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:								
15	pyłowych	42	43	42	42	40	40	43	43
16	gazowych	5	7	7	8	7	5	5	6
17	Emisja zanieczyszczeń pyłowych ^d w tys. t	2,0	2,0	1,1	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
18	w tym ze spalania paliw	1,7	1,6	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
19	Emisja zanieczyszczeń gazowych ^d w tys. t	1709,0	1799,8	1616,6	1646,1	1480,0	1975,0	2014,6	1978,2
	w tym:								
20	dwutlenku siarki	6,2	5,3	3,3	3,3	2,8	2,5	2,7	2,9
21	tlenków azotu ^e	3,2	3,6	3,2	3,2	2,7	3,1	3,2	2,8
22	tlenku węgla	3,4	3,2	2,4	2,2	2,1	3,1	3,3	3,0
23	dwutlenku węgla	1694,9	1787,3	1607,3	1636,9	1472,0	1965,2	2004,4	1968,6

a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. b Daną zmieniono w stosunku czystości powietrza. e W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, the total population – based on balances. b The data has been plants of significant nuisance to air quality. e Expressed in nitrogen dioxide.

2016	2017	2018	2019	2020	2021		Specification	No.
wódtwo ship						Polska Poland		
czyszczenie i ochrona wód (dok.) and water protection (cont.)								
67,6	67,8	68,2	68,7	69,2 ^b	69,8	75,2	Number of population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^a (as of 31.12.)	1
96,6	96,6	96,8	97,0	97,0	97,3	94,6	of which in urban areas in % of urban population	2
40,7	41,3	41,7	41,8	41,9	42,9	7769,3	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground in hm ³	3
							of which:	
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	5515,3	cooling water	4
40,5	41,1	41,5	41,5	41,7	42,6	2254,0	wastewater requiring treatment	5
40,5	41,1	41,5	41,5	41,6	42,6	2129,8	treated	6
0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	487,7	mechanically	7
-	-	-	-	-	-	101,4	chemically ^c	8
7,4	7,6	7,5	7,3	7,6	8,1	371,9	biologically	9
32,4	33,2	33,7	33,9	33,7	34,1	1168,7	with increased biogen removal	10
-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	124,3	untreated	11
							discharged:	
-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	113,1	directly from plants	12
-	-	0,0	-	-	-	11,2	through sewage network	13
i ochrona powietrza and protection								
69	70	70	72	75	73	1841	Total plants of significant nuisance to air quality (as of 31.12.)	14
							of total:	
							possessing systems to reduce the emission of:	
45	40	38	39	38	38	1077	particulate	15
6	7	8	9	12	12	290	gaseous	16
0,8	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5	22,2	Emission of particulate pollutants ^d in thousand tonnes	17
0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	12,0	from the combustion of fuel	18
2208,1	2065,2	2039,8	2136,1	2054,7	2196,5	209490,2	Emission of gaseous pollutants ^d in thousand tonnes	19
							of which:	
2,9	3,2	2,0	1,9	1,4	1,4	180,9	sulphur dioxide	20
2,4	2,2	2,4	2,4	2,2	2,4	179,7	nitrogen oxides ^e	21
2,8	2,6	2,6	2,9	2,7	3,0	261,8	carbon monoxide	22
2199,0	2056,1	2031,8	2128,1	2047,6	2188,8	208385,8	carbon dioxide	23

do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji. c Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych. d Z zakładów szczególnie uciążliwych dla changed in relation to the data published in the previous edition of the publication. c The data applies only to industrial wastewater. d From

I. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska (cd.)
I. Major data on status, threats to environment and environmental protection (cont.)

Lp.	Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		woje voivod							
Zanieczyszczenie Air pollution									
	Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń ^a :								
	w tysiącach ton:								
1	pyłowe	102,4	118,4	86,6	99,0	84,9	85,5	84,9	88,0
2	gazowe (bez dwutlenku węgla)	0,7	1,6	1,4	1,5	1,2	1,3	0,9	0,9
	w % zanieczyszczeń wytworzonych:								
3	pyłowe	98,1	98,3	98,8	99,0	98,9	99,0	98,9	99,0
4	gazowe (bez dwutlenku węgla)	4,8	11,2	13,4	13,7	12,8	12,1	8,4	8,6
Odp Wa									
	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t:								
5	wytworzone w ciągu roku	717,8	927,9	713,5	707,6	1467,5	1827,5	1266,7	871,1
	w tym:								
6	poddane odzyskowi ^c	531,9	795,1	617,0	641,9	1393,3	1514,8	395,7	304,9
7	unieszkodliwione ^c	133,5	69,8	60,3	24,7	33,6	7,3	4,2	9,1
8	w tym składowane ^d	110,4	47,3	35,6	3,8	29,2	0,7	0,3	2,5
9	magazynowane czasowo	52,4	63,0	36,2	41,0	40,6	305,4	305,9	183,0
10	dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku)	2331,0	2474,8	2350,2	2333,4	2355,4	2354,3	2327,6	2337,4
11	Tereny składowania odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) niezrekultywowane (stan w końcu roku) w ha	32,5	36,5	30,5	29,6	29,6	23,8	23,8	28,8
12	Tereny składowania odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) zredukowane w ciągu roku w ha	2,7	1,5	-	-	-	-	-	-
13	Odpady komunalne zebrane w tys. t	325,8	268,0	242,9	252,1	241,9	251,7	274,9	286,4
Ochrona przyrody Protection of									
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^f (stan w dniu 31.12.):								
14	w tysiącach hektarów	644,0	645,0	645,6	645,6	646,0	646,1	645,1	642,3
15	w % powierzchni ogólnej	31,9	32,0	32,0	32,0	32,0	32,0	32,0	31,8
16	Parki narodowe (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	92,2	92,1	92,1	92,1	92,2	92,2	92,2	92,2
17	Rezerваты przyrody ^g (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	14,0	23,6	23,5	23,5	23,8	23,9	23,6	23,6
18	Parki krajobrazowe (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	88,1	88,1	88,1	88,1	88,1	88,1	88,1	88,1

a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. b W przeliczeniu na dwutlenek azotu. c Od 2014 r. – we własnym zakresie przez dliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. e Na składowiskach, w obiektach unieszkodliwiania odpadów tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. g Część powierzchni rezerwatów przyrody została raz, na terenie których są położone.

a From plants of significant nuisance to air quality. b Expressed in nitrogen dioxide. c Since 2014 – by waste producer on its own. d Until 2015 on settling ponds) own. e On landfills, in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. f Data do not include area of nature reserves has been shown twice: once in nature reserves, the second time together with the surface of landscape parks and

2016	2017	2018	2019	2020	2021		Specification	No.
wództwo ship						Polska Poland		

i ochrona powietrza (dok.)
and protection (cont.)

							Pollutants retained in pollutant reduction systems ^a :	
							in thousand tonnes:	
88,6	82,9	72,4	48,8	46,0	56,4	18947,5	particulate	1
0,8	1,8	3,3	2,6	3,2	4,9	3060,9	gaseous (excluding carbon dioxide)	2
							in % of pollutants produced:	
99,1	99,2	99,1	98,7	98,9	99,1	99,9	particulate	3
8,3	16,5	29,4	24,5	30,9	38,8	73,5	gaseous (excluding carbon dioxide)	4

**ady
ste**

							Waste (excluding municipal waste) in thousand tonnes:	
662,0	1076,0	884,6	493,5	2363,1	891,0	107711,8	generated during the year	5
							of which:	
267,1	325,1	321,2	155,6	706,6	519,4	22228,5	recovered ^c	6
6,1	4,9	6,0	5,0	7,3	6,0	23541,3	disposed ^c	7
-	-	-	-	-	-	16896,0	of which landfilled ^d	8
38,5	40,7	45,1	42,6	1420,2	38,8	1206,8	temporarily stored	9
2337,0	2331,5	2314,3	2297,9	2261,4	2241,9	1811430,4	landfilled up to now (accumulated ^e ; end of year)	10
28,8	28,8	28,8	28,8	28,8	28,8	8051,1	Waste landfill areas (excluding municipal waste) non-reclaimed (end of year) in ha	11
-	-	-	-	-	-	2,7	Waste landfill areas (excluding municipal waste) reclaimed during the year in ha	12
290,8	278,7	299,0	334,0	338,9	350,7	13673,6	Municipal waste collected in thousand tonnes	13

i różnorodności biologicznej
environment and biodiversity

							Area of special nature value under legal protection ^f (as of 31.12.):	
638,8	638,8	638,9	638,7	638,4	638,4	10109,1	in thousand ha	14
31,6	31,6	31,6	31,6	31,6	31,6	32,3	in % of total area	15
92,2	92,2	92,2	92,2	92,2	92,2	315,1	National parks (as of 31.12.) in thousand ha	16
23,7	23,7	23,7	23,7	23,7	23,7	171,0	Nature reserves ^g (as of 31.12.) in thousand ha	17
86,6	86,6	86,6	86,6	86,6	86,6	2610,9	Landscape parks (as of 31.12.) in thousand ha	18

wytwórcę. d Do 2015 r. na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych i innych, od 2016 r. – na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiających (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. f Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko wykazaną dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajo-

own and other landfills (heaps, settling ponds), since 2016 – on landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. g Part of the protected landscape areas in which they are located.

TABLES

I. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska (dok.)**I. Major data on status, threats to environment and environmental protection (cont.)**

Lp.	Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		woje voivod							
Ochrona przyrody Protection of									
1	Obszary chronionego krajobrazu (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	462,7	462,7	462,7	462,7	462,7	462,7	461,9	459,2
2	Pomniki przyrody (stan w dniu 31.12.)	2051	2112	2058	2031	2015	2012	1998	1993
Ekonomiczne aspekty Economical aspects of									
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) – w mln zł – służące:									
3	ochronie środowiska	126,4	98,9	257,4	246,0	309,6	242,8	374,0	379,7
4	gospodarce wodnej	36,8	41,9	118,0	76,5	45,3	60,6	67,4	36,6
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) – w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową – służące:									
5	ochronie środowiska	5,5	3,0	5,1	3,8	5,6	4,4	5,4	5,5
6	gospodarce wodnej	1,6	1,3	2,3	1,2	0,8	1,1	1,0	0,5
Leśni Forestry									
7	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	604,5	614,2	626,2	627,2	628,4	629,0	630,0	630,9
8	w tym lasy	595,6	604,6	616,2	617,3	618,4	619,1	620,1	620,9
9	Lesistość (stan w dniu 31.12.) w %	29,5	30,0	30,5	30,6	30,6	30,7	30,7	30,8

2016	2017	2018	2019	2020	2021		Specification	No.
wództwo ship						Polska Poland		
i różnorodności biologicznej (dok.) environment and biodiversity (cont.)								
457,3	457,3	457,3	457,1	456,8	456,8	7023,9	Protected landscape areas (as of 31.12.) in thousand ha	1
1998	1977	1964	1968	1989	1988	35043	Monuments of nature (as of 31.12.)	2
ochrony środowiska environmental protection								
							Outlays on fixed assets (current prices) – in million PLN – for:	
112,6	163,2	311,2	328,2	298,7	289,1	12376,6	environmental protection	3
24,5	52,1	115,4	81,9	56,8	81,9	3269,3	water management	4
							Outlays on fixed assets (current prices) – in % of investment outlays on the national economy – for:	
2,3	2,6	4,0	3,9	3,5	3,0	3,6	environmental protection	5
0,5	0,8	1,5	1,0	0,7	0,8	1,0	water management	6
ctwo and hunting								
631,5	632,2	635,1	633,9	634,8	635,6	9467,5	Forest land (as of 31.12.) in thousand ha	7
621,5	622,2	625,0	623,9	624,9	625,7	9264,7	of which forests	8
30,8	30,8	31,0	30,9	31,0	31,0	29,6	Forest cover (as of 31.12.) in %	9

II. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska według podregionów (NUTS 3)

II. Major data on status, threats to environment and environmental protection by subregions (NUTS 3)

Wyszczególnienie Specification		Województwo Voivodship	Podregiony Subregions		
			białostocki	łomżyński	suwalski
Powierzchnia ogólna (stan w dniu 31.12.) w km ² Total area (as of 31.12.) in km ²	2020	20187	5132	8818	6237
	2021	20187	5132	8818	6237
Warunki demograficzne ^a Demographic conditions ^a					
Ludność (stan w dniu 31.12.) Population (as of 31.12.)	2020	1156591	512293	380479	263819
	2021	1148720	511261	376181	261278
w % – w wieku: in % – at age:					
przedprodukcyjnym pre-working	2020	18,1	18,1	17,8	18,5
	2021	18,2	18,4	17,9	18,4
produkcyjnym working	2020	59,8	60,2	59,0	60,4
	2021	59,4	59,7	58,6	60,0
poprodukcyjnym post-working	2020	22,1	21,7	23,2	21,1
	2021	22,4	21,9	23,6	21,5
na 1 km ² powierzchni ogólnej per 1 km ² of total area	2020	57	100	43	42
	2021	57	100	43	42
w miastach w % ogółu ludności in urban areas in % of total population	2020	60,9	73,5	47,7	55,5
	2021	60,9	73,3	47,7	55,6
Urodzenia żywe: Live births:					
w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2020	10557	5060	3263	2234
	2021	10112	4860	3030	2222
na 1000 ludności per 1000 population	2020	9,1	9,9	8,5	8,4
	2021	8,8	9,5	8,0	8,5
Zgony: Deaths:					
w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2020	14622	5847	5390	3385
	2021	16725	6828	6087	3810
na 1000 ludności per 1000 population	2020	12,6	11,4	14,1	12,8
	2021	14,5	13,3	16,1	14,5
w tym zgony niemowląt: of which infant deaths:					
w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2020	36	10	16	10
	2021	48	26	15	7
na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births	2020	3,4	2,0	4,9	4,5
	2021	4,7	5,3	5,0	3,2
Przyrost naturalny: Natural increase:					
w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	2020	-4065	-787	-2127	-1151
	2021	-6613	-1968	-3057	-1588
na 1000 ludności per 1000 population	2020	-3,5	-1,5	-5,6	-4,3
	2021	-5,7	-3,8	-8,1	-6,0

a Liczba ludności przyjęta do przeliczeń za 2020 r. i 2021 r. uwzględnia wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, w związku z tym dane za 2020 r. mogą różnić się od zaprezentowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a The number of population used for calculations for 2020 and 2021 takes into account the results of the Population and Housing Census 2021, hence the data for 2020 may differ from those presented in the previous edition of the publication.

II. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska według podregionów (cd.)
II. Major data on status, threats to environment and environmental protection by subregions (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwo Voivodship	Podregiony Subregions			
		białostocki	łomżyński	suwalski	
Stan i ochrona środowiska Environmental protection					
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem w hm ³ Total water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³	2020	100,8	33,5	35,7	31,6
	2021	100,6	33,3	35,6	31,7
w tym – w % ogółem – na cele: of which – in % of total withdrawal – for purposes of:					
produkcyjne ^a production ^a	2020	12,7	6,7	19,9	11,0
	2021	12,5	6,2	20,0	10,7
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water supply network ^b	2020	64,0	78,8	65,2	47,0
	2021	64,9	80,6	66,3	46,7
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31.12.): Distribution network (as of 31.12.):					
wodociągowej: water supply:					
w kilometrach in kilometres	2020	13939,6	3803,4	5733,2	4403,0
	2021	14021,2	3823,1	5774,1	4424,0
na 100 km ² w km per 100 km ² in km	2020	69,1	74,1	65,0	70,6
	2021	69,5	74,5	65,5	70,9
kanalizacyjnej: sewage ^c :					
w kilometrach in kilometres	2020	3768,0	1601,5	1189,0	977,5
	2021	3801,3	1614,5	1204,2	982,6
na 100 km ² w km per 100 km ² in km	2020	18,7	31,2	13,5	15,7
	2021	18,8	31,5	13,7	15,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (stan w dniu 31.12.): Connections leading to residential buildings and collective accommodation facilities (as of 31.12.):					
wodociągowe water supply	2020	204112	72700	86988	44424
	2021	207452	74311	88023	45118
kanalizacyjne sewage	2020	100055	48478	31197	20380
	2021	102010	49223	32041	20746
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w hm ³ Household water consumption in hm ³	2020	42,3	17,2	15,4	9,7
	2021	41,7	17,1	15,1	9,5

a Poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt oraz zakładów zajmujących się produkcją roślinną), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. c Łącznie z kolektorami.

a Excluding agriculture (except industrial livestock farming and crop production plants), forestry, hunting and fishing – from own intakes. b Water withdrawal by intakes, before entering the water supply network. c Including collectors.

II. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska według podregionów (cd.)
II. Major data on status, threats to environment and environmental protection by subregions (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwo Voivodship	Podregiony Subregions			
		białostocki	łomżyński	suwalski	
Stan i ochrona środowiska (cd.) Environmental protection (cont.)					
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi ogółem w hm ³ Total industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground in hm ³	2020	41,7	18,4	14,8	8,5
	2021	42,6	19,1	15,0	8,5
w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total	2020	99,9	99,9	99,9	100,0
	2021	100,0	100,0	99,9	100,0
w tym biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów of which biologically and with increased biogene removal (disposal)	2020	99,2	98,9	99,4	99,4
	2021	99,0	98,9	99,1	99,4
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^a (stan w dniu 31.12.) Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^a (as of 31.12.)	2020	69,2 ^b	83,2 ^b	55,5 ^b	61,9 ^b
	2021	69,8	84,0	55,6	62,4
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. t: Emission of air pollutants from plants of significant nuisance in thousand tonnes:					
pyłowych particulate	2020	0,5	0,1	0,1	0,3
	2021	0,5	0,1	0,2	0,2
gazowych gaseous	2020	2054,7	1085,1	453,1	516,6
	2021	2196,5	1117,5	477,3	601,8
w tym: dwutlenku siarki of which: sulphur dioxide	2020	1,4	0,2	0,5	0,7
	2021	1,4	0,3	0,6	0,5
tlenków azotu ^c nitrogen oxides ^c	2020	2,2	0,8	0,7	0,7
	2021	2,4	0,8	0,8	0,7
dwutlenku węgla carbon dioxide	2020	2047,6	1082,5	450,6	514,5
	2021	2188,8	1114,5	474,5	599,8
Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych ^d : Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced ^d :					
pyłowe particulate	2020	98,9	99,6	94,9	98,6
	2021	99,1	99,7	95,0	98,3
gazowe (bez dwutlenku węgla) gaseous (excluding carbon dioxide)	2020	30,9	42,8	31,2	7,2
	2021	38,8	50,1	37,3	9,5

a łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne, ludność ogółem – na podstawie bilansów. b Daną zmieniono w stosunku do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji. c W przeliczeniu na dwutlenek azotu. d W zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

a Including population connected to industrial wastewater treatment plants, the total population – based on balances. b The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the publication. c Expressed in nitrogen dioxide. d In plants of significant nuisance to air quality.

II. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska według podregionów (cd.)
II. Major data on status, threats to environment and environmental protection by subregions (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwo Voivodship	Podregiony Subregions			
		białostocki	łomżyński	suwalski	
Stan i ochrona środowiska (dok.) Environmental protection (cont.)					
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t: Waste (excluding municipal waste) in thousand tonnes:					
wytworzone w ciągu roku generated during the year	2020	2363,1	205,1	119,3	2038,7
	2021	891,0	303,2	496,5	91,3
w tym: of which:					
poddane odzyskowi ^a recovered ^a	2020	706,6	122,3	6,3	578,0
	2021	519,4	125,1	383,6	10,7
unieszkodliwione ^a disposed ^a	2020	7,3	-	7,2	0,1
	2021	6,0	-	6,0	-
przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	2020	229,0	65,2	104,0	59,8
	2021	326,8	151,9	104,6	70,3
dotychczas składowane (nagromadzone ^b w obiektach własnych; stan w końcu roku) landfilled up to now (accumulated ^b ; end of the year)	2020	2261,4	2261,4	-	-
	2021	2241,9	2241,9	-	-
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^c (stan w dniu 31.12.): Area of special nature value under legal protection ^c (as of 31.12.):					
w hektarach in hectares	2020	638380	152535	188700	297145
	2021	638379	152535	188702	297142
w % powierzchni ogólnej in % of total area	2020	31,6	29,7	21,4	47,6
	2021	31,6	29,7	21,4	47,6
Pomniki przyrody (stan w dniu 31.12.) Monuments of nature (as of 31.12.)	2020	1989	241	1441	307
	2021	1988	246	1438	304
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) - w mln zł - służące: Outlays on fixed assets (current prices) - in million PLN - in:					
ochronie środowiska environmental protection	2020	298,7	127,5	101,3	69,9
	2021	289,1	111,1	126,9	51,1
gospodarce wodnej water management	2020	56,8	20,6	32,4	3,8
	2021	81,9	33,0	35,0	13,8

a We własnym zakresie przez wytwórcę. b Na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych). c Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

a By waste producer on its own. b On own landfills and facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds). c Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas.

II. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniach i ochronie środowiska według podregionów (dok.)
II. Major data on status, threats to environment and environmental protection by subregions (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwo Voivodship	Podregiony Subregions			
		białostocki	łomżyński	suwalski	
Leśnictwo Forestry					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31.12.) w ha	2020	634833	175278	268335	191220
Forest land (as of 31.12.) ha	2021	635638	175358	269109	191170
w tym lasów of which forests	2020	624850	172260	264969	187571
	2021	625686	172370	265745	187571
publicznych public	2020	428985	128542	155821	144621
	2021	429463	128620	156124	144720
prywatnych private	2020	205848	46736	112513	46599
	2021	206175	46739	112986	46450
Lesistość (stan w dniu 31.12.) w %	2020	31,0	33,6	30,1	30,1
Forest cover (as of 31.12.) in %	2021	31,0	33,6	30,1	30,1

Warunki naturalne Environment

Tablica 1. Położenie geograficzne
Table 1. Geographic location

Wyszczególnienie Specification	W stopniach i minutach In degrees and minutes	W km In km
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa: Extreme points of the border of the voivodship:		
na północ (szerokość geograficzna północna) – gmina Wizajny in the north (northern geographic latitude)	54°25'	.
na południe (szerokość geograficzna północna) – gmina Mielnik in the south (northern geographic latitude)	52°17'	.
na zachód (długość geograficzna wschodnia) – gmina Turośl in the west (eastern geographic longitude)	21°36'	.
na wschód (długość geograficzna wschodnia) – gmina Białowieża in the east (eastern geographic longitude)	23°57'	.
Rozciągłość: Extent:		
z południa na północ from south to north	2°08'	236
z zachodu na wschód from west to east	2°21'	161

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

Tablica 2. Powierzchnia i granice w 2021 r.
Stan w dniu 1 stycznia
Table 2. Area and borders in 2021
As of 1 January

Wyszczególnienie Specification	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent
Powierzchnia w km ² Area in km ²	20187,0	.
Długość granic w km Length of borders in km	936,4	100,0
z Białorusią with Belarus	245,9	26,3
z Litwą with Lithuania	104,3	11,1
z województwami: with voivodships:		
lubelskim	4,0	0,4
mazowieckim	357,9	38,2
warmińsko-mazurskim	224,4	24,0
Na 1 km granicy przypada powierzchnia w km ² Area in km ² per 1 km of border	21,6	.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

Tablica 3. Większe rzeki^a
Table 3. Principal rivers^a

Rzeki ^b Rivers ^b	Długość ^c w km Length ^c in km		Odbiornik ^d Recipient ^d	Powierzchnia ^c zlewni w km ² Drainage basin area ^c in km ²	
	ogółem ^e total ^e	w tym w województwie of which in the voivodhip		ogółem ^e total ^e	w tym w województwie of which in the voivodhip
Narew	456,0	296,2	Wisła	53854,8	17555,8
Narewka	43,1	43,1	Narew	460,6	460,6
Orlanka	54,6	54,6	Narew	511,7	511,7
Biała	31,9	31,9	Orlanka	207,0	207,0
Supraśl	111,3	111,3	Narew	1842,4	1842,4
Słoja	38,1	38,1	Supraśl	220,0	220,0
Sokołda	51,0	51,0	Supraśl	488,2	488,2
Płoska	34,1	34,1	Supraśl	216,3	216,3
Nereśl	47,2	47,2	Narew	298,5	298,5
Ślina	43,6	43,6	Narew	355,2	355,2
Biebrza	174,9	174,9	Narew	7087,7	5055,3
Sidra	38,7	38,7	Biebrza	299,0	299,0
Netta	118,4	115,2	Biebrza	1299,8	1239,8
Blizna	20,3	20,3	Netta	352,5	352,5
Szczeberka	60,1	60,1	Blizna	226,2	226,2
Brzozówka	66,1	66,1	Biebrza	692,7	692,7
Kumiałka	41,4	41,4	Brzozówka	220,3	220,3
Lega (Jegrznia)	144,5	62,2	Biebrza	1060,9	359,2
Etk	125,1	34,2	Biebrza	1554,7	352,5
Wissa	57,0	57,0	Biebrza	515,3	470,4
Gać	23,2	23,2	Narew	431,0	431,0
Jabłonka	33,7	33,7	Gać	224,4	224,4
Pisa	150,9	53,2	Narew	4510,5	847,6
Skroda	57,9	57,9	Pisa	405,5	405,5
Ruż	41,1	30,1	Narew	358,2	264,2

a Rzeki o powierzchni zlewni w województwie podlaskim powyżej 200 km². b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. c Obliczono na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski v. 15; uwzględniono odcinki rzek, które płyną przez jeziora, po granicy państwa i województwa. d Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. e Długości rzek oraz powierzchnie zlewni zostały podane dla rzek i zlewni w granicach Polski.

a Rivers with the drainage basin area in Podlaskie Voivodship over 200 km². b Sorted in hydrographic order. c Calculated on the basis of the Map of Hydrographic Division of Poland v. 15; included river sections that flow through the lakes along the state and voivodship border. d River or reservoir, into which the water flows. e River length and drainage basin area were given for rivers and drainage basin within Poland.

Tablica 3. Większe rzeki^a (dok.)
Table 3. Principal rivers^a (cont.)

Rzeki ^b Rivers ^b	Długość ^c w km Length ^c in km		Odbiornik ^d Recipient ^d	Powierzchnia ^c zlewni w km ² Drainage basin area ^c in km ²	
	ogółem ^e total ^e	w tym w województwie of which in the voivodhip		ogółem ^e total ^e	w tym w województwie of which in the voivodhip
Narew (dok.)					
Bug	621,1	89,9	Narew	19356,6	3729,4
Leśna (Leśna Prawa)	36,4	36,4	Bug	355,6	355,6
Pulwa	17,2	17,2	Bug	200,9	200,9
Nurzec	108,4	108,4	Bug	2079,8	2065,8
Nurczyk	40,4	40,4	Nurzec	279,1	279,1
Leśna	27,2	27,2	Nurzec	320,5	320,5
Mianka	27,9	27,9	Nurzec	210,3	210,3
Brok	89,0	46,0	Bug	810,3	442,0
Czarna Hańcza	130,9	130,9	Niemen	1615,9	1615,9
Marycha	79,6	79,6	Czarna Hańcza	459,6	459,6
Świstocz	44,3	44,3	Niemen	340,6	340,6
Szeszupa (Szeszupie)	27,6	27,6	Niemen	305,0	305,0

a Rzeki o powierzchni zlewni w województwie podlaskim powyżej 200 km². b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. c Obliczono na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski v. 15; uwzględniono odcinki rzek, które płyną przez jeziora, po granicy państwa i województwa. d Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. e Długości rzek oraz powierzchnie zlewni zostały podane dla rzek i zlewni w granicach Polski.

Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

a Rivers with the drainage basin area in Podlaskie Voivodship over 200 km². b Sorted in hydrographic order. c Calculated on the basis of the Map of Hydrographic Division of Poland v. 15; included river sections that flow through the lakes along the state and voivodship border. d River or reservoir, into which the water flows. e River length and drainage basin area were given for rivers and drainage basin within Poland. Source: data of the Regional Water Management Authority – the Polish Waters National Water Holding.

Tablica 4. Większe i głębsze jeziora
Table 4. Principal and deeper lakes

Jeziora Lakes	Położenie Location		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	Głębokość maksymalna ^b w m Maximum depth ^b in m
	dorzecze basin	zlewnia drainage basin		
Według powierzchni By area				
Wigry	Niemen	Czarna Hańcza	2168,3	73,0
Rajgrodzkie ^c	Wisła	Jędrzonia	1509,9	52,0
Gaładuś ^d	Niemen	Biała Hańcza	707,0	54,8
Sajno	Wisła	Netta	526,3	27,0
Dręstwo	Wisła	Jędrzonia	507,8	25,0
Białe Augustowskie	Wisła	Netta	475,1	30,0
Serwy	Niemen	Czarna Hańcza	447,6	41,5
Necko	Wisła	Netta	410,3	25,0
Szelment Wielki	Niemen	Szeszupa	346,2	45,0
Rospuda Filipowska	Wisła	Netta	327,9	38,9
Hańcza	Niemen	Czarna Hańcza	308,4	108,5
Pomorze	Niemen	Marycha	293,2	23,5
Wiżajny	Pregota	Węgorapa	291,3	5,3
Kolno	Wisła	Netta	254,3	2,0
Studzieniczne	Wisła	Netta	247,2	30,5
Blizno	Wisła	Blizna	230,3	28,8
Pierty	Niemen	Czarna Hańcza	224,3	38,0
Tajno	Wisła	Netta	215,7	6,6
Gremzdy	Niemen	Czarna Hańcza	201,9	14,3
Mieruńskie Wielkie	Wisła	Netta	194,6	25,5
Szelment Mały	Niemen	Szeszupa	165,9	28,5
Długie Augustowskie	Wisła	Blizna	158,7	12,0
Hołny	Niemen	Biała Hańcza	151,7	15,2
Garbas	Wisła	Netta	138,0	48,0
Mikaszewo	Niemen	Czarna Hańcza	133,1	15,0
Bolesty	Wisła	Netta	129,2	16,2
Białe Filipowskie	Pregota	Węgorapa	129,0	53,0
Krzywe Wigierskie	Niemen	Czarna Hańcza	125,4	28,5
Zelwa	Niemen	Marycha	120,7	12,3
Okmin	Niemen	Czarna Hańcza	118,8	39,9
Rospuda Augustowska	Wisła	Netta	103,2	10,5
Białe Wigierskie	Niemen	Czarna Hańcza	100,2	34,0

a Obliczono na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski v. 15. b Określono na podstawie "Instrukcji do sporządzenia profilu wody w kąpielisku w zakresie właściwości dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej Wód Polskich", KZGW Warszawa, 2021. c Jezioro na pograniczu województw warmińsko-mazurskiego i podlaskiego; powierzchnia na terenie województwa podlaskiego wynosi 987,2 ha. d Jezioro graniczne – na terytorium Polski 544,6 ha.

a Calculated on the basis of the Map of Hydrographic Division of Poland v. 15. b Determined on the basis of "Instructions for preparing a water profile in the bathing area in the field of competence of directors of regional water management boards of Polish Waters", National Water Management Authority Warsaw, 2021. c Lake at the border of Warmińsko-Mazurskie Voivodship and Podlaskie Voivodship; the area in Podlaskie Voivodship is 987.2 ha. d Border lake – within Poland 544.6 ha.

Tablica 4. Większe i głębsze jeziora (dok.)
Table 4. Principal and deeper lakes (cont.)

Jeziora Lakes	Położenie Location		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	Głębokość maksymalna ^b w m Maximum depth ^b in m
	dorzecze basin	zlewnia drainage basin		
Według głębokości By depth				
Hańcza	Niemen	Czarna Hańcza	308,4	108,5
Wigry	Niemen	Czarna Hańcza	2168,3	73,0
Gaładuś ^d	Niemen	Biała Hańcza	707,0	54,8
Rajgrodzkie ^c	Wisła	Jegrznia	1509,9	52,0
Białe Filipowskie	Pregota	Węgorapa	129,0	53,0
Ożewo (Użewo)	Niemen	Czarna Hańcza	56,3	55,5
Garbas	Wisła	Netta	138,0	48,0
Busznica	Wisła	Blizna	46,4	48,0
Szurpiły	Niemen	Szeszupa	83,2	46,8
Szelment Wielki	Niemen	Szeszupa	346,2	45,0
Długie Krasnopolskie	Niemen	Czarna Hańcza	96,7	48,0
Okmin	Niemen	Czarna Hańcza	118,8	39,9
Dmitrowo	Niemen	Marycha	59,6	42,0
Serwy	Niemen	Czarna Hańcza	447,6	41,5
Rospuda Filipowska	Wisła	Netta	327,9	38,9
Pierty	Niemen	Czarna Hańcza	224,3	38,0
Białe Wigierskie	Niemen	Czarna Hańcza	100,2	34,0
Boczne	Pregota	Węgorapa	59,5	33,5
Studzieniczne	Wisła	Netta	247,2	30,5
Białe Augustowskie	Wisła	Netta	475,1	30,0
Blizno	Wisła	Blizna	230,3	28,8
Szelment Mały	Niemen	Szeszupa	165,9	28,5
Krzywe Wigierskie	Niemen	Czarna Hańcza	125,4	28,5
Sajno	Wisła	Netta	526,3	27,0
Mieruńskie Wielkie	Wisła	Netta	194,6	25,5
Dręstwo	Wisła	Jegrznia	507,8	25,0
Necko	Wisła	Netta	410,3	25,0

a Obliczono na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski v. 15. b Określono na podstawie "Instrukcji do sporządzenia profilu wody w kąpielisku w zakresie właściwości dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej Wód Polskich", KZGW Warszawa, 2021. c Jezioro na pograniczu województw warmińsko-mazurskiego i podlaskiego; powierzchnia na terenie województwa podlaskiego wynosi 987,2 ha. d Jezioro graniczne – na terytorium Polski 544,6 ha.

Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

a Calculated on the basis of the Map of Hydrographic Division of Poland v. 15. b Determined on the basis of "Instructions for preparing a water profile in the bathing area in the field of competence of directors of regional water management boards of Polish Waters", National Water Management Authority Warsaw, 2021. c Lake at the border of Warmińsko-Mazurskie Voivodship and Podlaskie Voivodship; the area in Podlaskie Voivodship is 987.2 ha. d Border lake – within Poland 544.6 ha.

Source: data of the Regional Water Management Authority – the Polish Waters National Water Holding.

Tablica 5. Temperatury powietrza
Table 5. Air temperatures

Wyszczególnienie	Stacje meteorologiczne Meteorological stations		Specification
	Białystok	Suwałki	
Wzniesienie stacji nad poziom morza w m	148	184	Station elevation above the sea level in m
Temperatury w °C:			Temperatures in °C
Średnie ^a : 1971–2000	6,9	6,3	average ^a : 1971–2000
1991–2020	7,7	7,2	1991–2020
2011–2020	8,2	7,8	2011–2020
2016–2020	8,6	8,2	2016–2020
2010	6,8	6,2	2010
2015	8,6	8,2	2015
2020	9,2	8,9	2020
2021	7,5	7,1	2021
skrajne w latach 1971–2021: maksimum	35,5	35,2	extreme in the years 1971–2021: maximum
minimum	–35,4	–30,6	minimum
amplitudy temperatur skrajnych w latach 1971–2021	70,9	65,8	amplitudes of extreme temperatures in the years 1971–2021

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

Tablica 6. Średnie miesięczne^a temperatury powietrza
Table 6. Average monthly^a temperatures

Stacje meteorologiczne Lata Meteorological stations Years	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
	w °C in Celsius degrees												
Białystok	1971–2000	–3,5	–2,7	1,0	6,8	12,8	15,7	17,2	16,5	11,9	7,0	1,8	–1,6
	1991–2020	–2,8	–1,9	1,7	7,9	13,1	16,4	18,4	17,5	12,6	7,4	2,7	–1,2
	2011–2020	–2,8	–1,6	2,3	8,1	13,4	17,2	18,4	17,8	13,3	7,7	3,7	0,4
	2016–2020	–2,6	–0,1	2,7	8,4	13,6	18,2	18,0	18,0	13,7	8,5	3,7	0,8
	2010	–10,2	–3,4	1,8	7,9	13,6	17,0	21,1	19,2	11,5	4,4	4,5	–6,3
	2015	0,0	–0,1	4,2	7,2	11,6	15,7	17,9	20,0	14,1	5,9	4,2	2,9
	2020	1,8	2,4	3,3	7,1	10,8	18,7	17,6	18,7	14,4	10,2	4,9	0,6
	2021	–3,0	–4,6	1,9	6,1	11,7	19,2	21,5	16,1	11,7	7,9	4,1	–2,4

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Tablica 6. Średnie miesięczne^a temperatury powietrza (dok.)
Table 6. Average monthly^a temperatures (cont.)

Stacje meteorologiczne Lata Meteorological stations Years		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
		w °C in Celsius degrees											
Suwałki	1971–2000	-4,0	-3,4	0,1	6,0	12,1	15,1	16,6	16,3	11,5	6,6	1,3	-2,2
	1991–2020	-3,3	-2,6	0,9	7,3	12,6	15,9	18,1	17,4	12,5	7,0	2,3	-1,6
	2011–2020	-3,4	-2,2	1,6	7,6	13,1	16,8	18,1	17,7	13,3	7,5	3,5	0,1
	2016–2020	-3,0	-0,6	2,0	7,8	13,3	17,8	17,8	17,9	13,6	8,0	3,3	0,5
	2010	-10,6	-4,0	0,6	7,4	13,3	16,2	21,0	19,0	11,4	4,3	3,7	-7,4
	2015	-0,7	-0,6	4,1	6,8	11,1	15,2	17,2	19,7	13,8	5,6	4,3	2,4
	2020	1,8	1,9	3,1	6,7	10,4	18,4	17,2	18,5	14,6	9,8	4,6	0,1
	2021	-3,7	-5,2	1,4	5,7	11,3	19,1	21,5	15,9	11,2	7,8	3,7	-3,5

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

Tablica 7. Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie
Table 7. Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness

Wyszczególnienie Specification	Stacje meteorologiczne Meteorological stations	
	Białystok	Suwałki
Roczne sumy ^a opadów w mm: Total ^a annual precipitation in mm:		
1971–2000	577	591
1991–2020	610	607
2011–2020	645	628
2016–2020	704	629
2010	851	729
2015	526	593
2020	640	612
2021	684	720
Średnia prędkość wiatru w m/s: Average wind velocity in m per second:		
2010	2,6	3,5
2015	2,4	3,5
2020	2,3	3,5
2021	2,2	3,2
Uśłonecznienie w h: Insolation in hours:		
2010	1734	1766
2015	1962	1697
2020	1872	1690
2021	1830	1603

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Tablica 7. Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśonecznienie i zachmurzenie (dok.)
Table 7. Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Stacje meteorologiczne Meteorological stations	
	Białystok	Suwałki
Średnie zachmurzenie w oktantach ^b : Average cloudiness in octants ^b :		
2010	5,4	5,4
2015	5,1	5,1
2020	5,3	5,2
2021	5,4	-

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. b Level of cloudiness: from 0 (sky without clouds) to 8 (fully covered with clouds).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

Tablica 8. Miesięczne sumy^a opadów atmosferycznych
Table 8. Monthly atmospheric precipitation^a

Stacje meteorologiczne Lata Meteorological stations Years	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
	w mm in mm												
Białystok	1971–2000	29	24	31	39	52	72	85	62	57	46	40	39
	1991–2020	34	31	35	38	69	65	87	69	56	47	39	40
	2011–2020	36	30	34	36	74	69	106	68	56	52	36	47
	2016–2020	31	35	42	33	70	74	114	80	58	79	33	53
	2010	33	29	30	33	110	109	124	126	115	25	81	36
	2015	45	3	41	29	103	26	63	5	34	36	81	61
	2020	32	50	33	5	72	139	43	98	25	85	21	40
	2021	70	19	17	25	81	49	118	143	82	10	39	31
Suwałki	1971–2000	33	25	34	37	49	74	83	64	53	49	46	43
	1991–2020	38	32	37	35	54	67	86	71	52	52	43	41
	2011–2020	40	32	35	37	50	78	92	69	58	54	39	43
	2016–2020	35	33	40	35	43	85	78	75	41	77	40	47
	2010	24	29	30	34	136	80	87	125	51	25	61	48
	2015	60	9	48	49	50	12	82	34	118	12	71	49
	2020	41	37	26	6	80	162	25	75	12	72	36	42
	2021	59	9	27	37	98	53	130	145	64	21	48	28

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby. Kopaliny

Use and protection of land surface and soil. Minerals

Tablica 1/9/. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa
Stan w dniu 1 stycznia

Table 1/9/. Geodesic status and use of voivodship land
As of 1 January

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021		Specification	
	w ha in ha			w odsetkach in percent	na 1000 mieszkańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna	2018702	2018702	2018702	2018704	100,0	1745,4	Total area
Użytki rolne	1219915	1214084	1215550 ^b	1214978 ^b	60,2 ^b	1050,5 ^b	Agricultural land
w tym:							of which:
grunty orne	772680	770162	758329	756944	37,5	654,5	arable land
sady	5535	4419	4586	4528	0,2	3,9	orchards
łąki trwałe	207115	207107	204539	204192	10,1	176,5	permanent meadows
pastwiska trwałe	192837	192578	188698	188382	9,3	162,9	permanent pastures
grunty:							land:
rolne zabudowane	32483	31089	36581	36804	1,8	31,8	agricultural built-up
pod stawami	1500	1740	2022	2088	0,1	1,8	under ponds
pod rowami	7765	6991	7257	7359	0,4	6,4	under ditches
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione ^c	639978	643803	639354	639191	31,7	552,7	Forest land as well as wooded and bushy areas ^c
lasy	624856	630047	633929	633873	31,4	548,1	forests
grunty zadrzewione i zakrzewione	15122	13756	5425	5318	0,3	4,6	wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	27570	27670	27999	28024	1,4	24,2	Land under surface waters
płynącymi	24415	25732	26118	26143	1,3	22,6	flowing
stojącymi	3155	1939	1881	1881	0,1	1,6	standing

a Ludność według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. b łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. c Do 2016 r. łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych.

a Population as of 31 December 2020. b Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the items "forest land as well as wooded and bushy areas". c Until 2016 including wooded and bushy areas on agricultural land.

**Tablica 1/9/. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (dok.)
Stan w dniu 1 stycznia**

**Table 1/9/. Geodesic status and use of voivodship land (cont.)
As of 1 January**

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021		Specification	
	w ha		in ha	w odsetkach in percent	na 1000 mieszkańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Grunty zabudowane i zurbanizowane	73139	75609	78642 ^d	79529 ^d	3,9 ^d	68,8 ^d	Built-up and urbanized land
w tym:							of which:
tereny:							areas:
mieszkaniowe	7374	8054	8860	9073	0,4	7,8	residential
przemysłowe	2445	2784	3039	3068	0,2	2,7	industrial
inne zabudowane	4052	4769	5073	5205	0,3	4,5	other built-up
zurbanizowane niezabudowane	744	741	726	768	0,0	0,7	urbanized non-built up
rekreacyjno-wypoczynkowe	1561	1429	1468	1474	0,1	1,3	recreational and rest
tereny komunikacyjne:							transport areas:
drogi	49175	50885	51526	51648	2,6	44,7	roads
kolejowe	5421	5031	4974	4956	0,2	4,3	railway
inne ^e	132	107	192	229	0,0	0,2	other ^e
użytki kopalne	2236	1810	1973	1913	0,1	1,7	minerals
Użytki ekologiczne	1825	1920	1969	1969	0,1	1,7	Ecological areas
Nie użytki	54457	53992	53701	53651	2,7	46,4	Wasteland
Tereny różne ^f	1818	1623	1487	1362	0,1	1,2	Miscellaneous land ^f

a Ludność według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. d Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych. e Przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. f Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

a Population as of 31 December 2020. d Including areas used for the construction of public roads or railways. e Harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. f Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of Podlaskie Voivodship Marshal's Office.

Tablica 2/10/. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni według powiatów w 2021 r. Stan w dniu 1 stycznia

Table 2/10/. Geodesic status and use of land by powiats in 2021 As of 1 January

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Użytki rolne ^a Agricultural land ^a				Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione Forest land as well as wooded and bushy areas	Grunty pod wodami powierzchniowymi Land under waters	Grunty zabudowane i zurbanizowane Built-up and urbanized land			Użytki ekologiczne Ecological areas	Nie-użytki Waste-land	Tereny różne ^b Miscellaneous land ^b	
		razem total	w tym of which					tereny areas	osiedlowe ^c residential ^c	komunikacyjne ^d transport ^d				użytki kopalne minerals
			grunty orne arable land	sady or- chards	łąki i pastwiska trwałe permanent meadows and pastures									
w ha in ha														
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2018704	1214978	756944	4528	392574	639191	28024	19588	58028	1913	1969	53651	1362	
Powiaty Powiats														
Augustowski	165939	72188	39158	349	29045	78499	5774	774	3291	30	37	5334	12	
Białostocki	297644	151467	84413	878	57983	121501	4086	3702	9056	421	20	7236	155	
Bielski	138509	101682	60134	369	37516	29463	416	963	4577	139	9	761	499	
Grajewski	96762	66057	35867	183	26538	22272	1706	891	2456	42	62	3260	16	
Hajnowski	162353	64135	34470	119	23517	88791	1121	1238	4502	138	714	1684	30	
Kolneński	94012	68716	41887	52	23674	21147	374	468	2376	55	66	807	3	
Łomżyński	135459	97046	64064	281	28121	30953	1205	752	4099	109	64	1142	89	
Moniecki	138179	83342	43776	259	34680	29204	1270	556	3074	24	-	20691	18	
Sejneński	85517	41448	28309	102	10701	36856	3739	317	1551	-	-	1604	2	
Siemiatycki	145946	85963	61307	201	20460	52904	1053	753	4309	134	61	741	28	
Sokólski	205450	138490	86821	1113	44071	54691	470	955	5894	444	99	4042	365	
Suwalski	130700	91499	65594	256	22015	23658	5988	660	3626	183	832	4224	30	
Wysokomazowiecki	128891	97661	75740	272	17727	24393	471	801	3993	81	-	1471	20	
Zambrowski	73312	47605	30484	45	14186	22041	157	533	2475	106	5	385	5	

a łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych. b Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. c Mieszkania, przemysłowe, inne zabudowane, zurbanizowane niezabudowane, rekreacyjno-wypoczynkowe. d łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

a Including wooded and bushy areas on agricultural land. b Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic. c Residential, industrial, other built-up, urbanized non-built-up, recreational and rest. d Including areas used for the construction of public roads or railways.

**Tablica 2/10/. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni według powiatów w 2021r. (dok.)
Stan w dniu 1 stycznia**

**Table 2/10/. Geodesic status and use of land by powiats in 2021 (cont.)
As of 1 January**

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Użytki rolne ^a Agricultural land ^a				Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione Forest land as well as wooded and bushy areas	Grunty pod wodami powierzchniowymi Land under waters	Grunty zabudowane i zurbanizowane Built-up and urbanized land			Użytki ekologiczne Ecological areas	Nie-użytki Waste-land	Tereny różne ^b Miscellaneous land ^b	
		razem total	w tym of which					tereny areas	osiedlowe ^c residential ^c	komunikacyjne ^d transport ^d				użytki kopalne minerals
			grunty orne arable land	sady or- chards	łąki i pastwiska trwałe permanent meadows and pastures									
w ha in ha														
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status														
Białystok	10213	2672	1439	19	1026	1886	83	3852	1624	-	-	45	51	
Łomża	3267	1795	856	23	836	23	34	997	346	-	-	47	25	
Suwałki	6551	3212	2625	7	478	909	77	1376	779	7	-	177	14	

a łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych. b Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. c Mieszkaniowe, przemysłowe, inne zabudowane, zurbanizowane niezabudowane, rekreacyjno-wypoczynkowe. d łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych. Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

a Including wooded and bushy areas on agricultural land. b Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic. c Residential, industrial, other built-up, urbanized non-built-up, recreational and rest. d Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of Podlaskie Voivodship Marshal's Office.

Tablica 3/11/. Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne wyłączone na cele nieleśne^a

Table 3/11/. Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes^a

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w ha in ha				
OGÓŁEM	60	87	176	238	TOTAL
Według rodzajów gruntów By type of land					
Grunty rolne	50	67	169	225	Agricultural land
W tym użytki rolne	30	34	93	117	Of which gricultural land
klasy bonitacyjne:	quality classes:				
I-III	11	7	23	20	I-III
IV	16	22	62	88	IV
V-VI	3	5	8	9	V-VI
Grunty leśne	10	20	7	13	Forest land

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

Tablica 3/11/. Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne wyłączone na cele nieleśne^a (dok.)
Table 3/11/. Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes^a (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w ha		in ha		
Według kierunków wyłączenia By directions of designation					
Na tereny:					For areas:
osiedlowe	33	38	84	105	residential
przemysłowe	13	15	66	96	industrial
komunikacyjne	–	1	8	8	roads and communication trails
Pod użytki kopalne	8	20	9	6	Minerals
Na inne cele	6	13	9	23	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 4/12/. Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz zrehabilitowane i zagospodarowane
Table 4/12/. Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31.12.)	2855	2632	2742	2712	Land requiring reclamation (as of 31.12.)
zdewastowane	2746	2528	2657	2619	devastated
zdegradowane	109	104	85	93	degraded
Grunty zrehabilitowane (w ciągu roku)	31	89	149	115	Reclaimed land (during the year)
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	9	68	121	95	agricultural
leśne	20	6	19	14	forest
Grunty zagospodarowane (w ciągu roku)	6	40	87	36	Managed land (during the year)
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	6	25	85	29	agricultural
leśne	–	4	1	2	forest

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

Tablica 5/13/. Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji według powiatów w 2021 r. Stan w dniu 31 grudnia
Table 5/13/. Devastated and degraded land requiring reclamation by powiats in 2021 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Grunty zdewastowane Devastated land	Grunty zdegradowane Degraded land
	w ha in ha		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2712	2619	93
Powiaty Powiats			
Augustowski	75	75	-
Białostocki	307	307	-
Bielski	314	314	-
Grajewski	108	108	-
Hajnowski	276	259	17
Kolneński	76	76	-
Łomżyński	175	175	-
Moniecki	53	53	-
Sejneński	14	14	-
Siemiatycki	177	177	-
Sokólski	438	438	-
Suwałski	456	456	-
Wysokomazowiecki	91	91	-
Zambrowski	77	77	-
Miasto na prawach powiatu City with powiat status			
Suwałki	76	-	76

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.
 Source: data of Podlaskie Voivodship Marshal's Office.

Tablica 6/14/. Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w gospodarstwach rolnych w przeliczeniu na czysty składnik**Table 6/14/. Consumption of mineral or chemical as well as lime fertilizers in agricultural farms in terms of pure ingredient**

Wyszczególnienie	2009/10 ^a	2014/15	2018/19	2019/20 ^b		Specification
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
W tys. t In thousand tonnes						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^c	112,4	93,8	116,2	132,5	130,4	Mineral or chemical fertilizers ^c
azotowe	64,7	54,2	58,1	67,5	66,6	nitrogenous
fosforowe	24,1	17,4	23,7	29,3	28,8	phosphatic
potasowe	23,5	22,2	34,4	35,7	35,0	potassic
Nawozy wapniowe ^d	15,3	21,6	11,3	72,4	70,8	Lime fertilizers ^d
Na 1 ha użytków rolnych w kg Per 1 ha of agricultural land in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^c	106,3	88,7	106,1	120,5	120,3	Mineral or chemical fertilizers ^c
azotowe	61,3	51,2	53,1	61,4	61,5	nitrogenous
fosforowe	22,8	16,5	21,6	26,6	26,6	phosphatic
potasowe	22,2	21,0	31,4	32,5	32,3	potassic
Nawozy wapniowe ^d	14,4	20,4	10,4	65,8	65,3	Lime fertilizers ^d

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c łącznie z wieloskładnikowymi. d Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Data of the Agricultural Census 2020. c Including mixed fertilizers. d Mostly frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

Tablica 7/15/. Pożary^a upraw rolnych, łąk, rzysek i nieużytków**Table 7/15/. Fires^a of arable crops, meadows, stubble and wastelands**

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Liczba pożarów:					Number of fires:
upraw rolnych, łąk, rzysek	68	317	120	51	of agricultural crops, meadows, stubbles
nieużytków	234	632	304	127	of wasteland
Powierzchnia – w ha – objęta pożarami:					Area of fires in ha:
upraw rolnych, łąk, rzysek	41	230	38	12	of agricultural crops, meadows, stubbles
nieużytków	130	491	7232	16	of wasteland

a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

a Resulting from the burning down of plant remains.

Source: data of the National Headquarters of the State Fire Services.

**Tablica 8/16/. Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 8/16/. Area, resources and exploitation of peat deposit in 2021
As of 31 December**

Wyszczególnienie Specification	Zasoby Resources				Trwałe użytki zielone Permanent grassland		Inne użytki rolne Other agricultural land		Nieużytki rolnicze Wasteland	
	ogółem grand total		w tym eksploatowane of which exploited		razem total	w tym eksploatowane of which exploited	razem total	w tym eksploatowane of which exploited	razem total	w tym eksploatowane of which exploited
	udokumentowane w ha documented in ha	szacunkowe w mln m ³ estimated in million m ³	w ha in ha	w mln m ³ in million m ³						
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	187148	2587,4	1553	15,8	135458	1218	16946	273	34744	62
Powiaty Powiats										
Augustowski	25628	387,1	-	-	15228	-	5011	-	5389	-
Białostocki	23134	290,1	-	-	23071	-	-	-	63	-
Bielski	9328	116,5	-	-	9323	-	-	-	5	-
Grajewski	22239	283,4	607	6,8	18442	504	1340	76	2457	27
Hajnowski	7055	75,2	-	-	7055	-	-	-	-	-
Kolneński	8661	73,9	367	3,3	8357	305	189	40	115	22
Łomżyński	5570	68,5	232	1,4	4027	196	1136	35	407	1
Moniecki	39546	501,6	118	1,0	13208	34	6327	72	20011	12
Sejneński	5280	114,7	-	-	3377	-	-	-	1903	-
Siemiatycki	3349	35,2	-	-	3339	-	-	-	10	-
Sokólski	18661	232,5	-	-	17062	-	-	-	1599	-
Suwalski	8002	156,1	-	-	3592	-	1658	-	2752	-
Wysokomazowiecki	2295	23,8	50	0,9	1740	50	540	-	15	-
Zambrowski	8290	227,9	179	2,4	7527	129	745	50	18	-
Miasto na prawach powiatu City with powiat status										
Białystok	110	0,9	-	-	110	-	-	-	-	-

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.
Source: data of Podlaskie Voivodship Marshal's Office.

Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

Resources, consumption, pollution and water protection

Tablica 1/17/. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych
Stan w dniu 31 grudnia
Table 1/17/. Exploitable underground water resources
As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w hm ³		in hm ³		
Ogółem	668,0	687,7	692,7	695,0	Total
z utworów geologicznych:					from geological formations of the:
czwartorzędowych	649,7	669,4	674,3	676,5	Quaternary period
trzeciorzędowych	17,9	17,9	17,9	17,9	Tertiary period
kredowych	0,3	0,3	0,4	0,5	Cretaceous period
starszych	0,1	0,1	0,1	0,1	Older
Przyrost zasobów w stosunku do poprzedniego roku	2,8	4,6	0,5	2,2	Resource growth compared to the previous year

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego.
 Source: data of the Polish Geological Institute – National Research Institute.

Tablica 2/18/. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności
Table 2/18/. Water withdrawal for needs of the national economy and population

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	Specification
	w hm ³				in percent				
Ogółem	92,9	100,5	100,8	100,6	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
na cele:									for purposes of:
Produkcyjne ^a	12,7	12,7	12,8	12,6	13,7	12,6	12,7	12,5	Production ^a
w tym wody:									of which waters:
powierzchniowe	1,1	0,4	0,7	0,7	1,2	0,4	0,6	0,7	surface
podziemne	11,6	12,3	12,1	11,9	12,5	12,3	12,1	11,8	underground
Napełniania i uzupełniania stawów rybnych ^b	21,2	26,0	23,5	22,7	22,8	25,9	23,3	22,6	Filling and completing fishponds ^b
Eksploatacji sieci wodociągowej ^c	59,0	61,8	64,5	65,2	63,5	61,5	64,0	64,9	Exploitation of water supply network ^c
wody: powierzchniowe	8,4	8,1	10,0	10,6	9,1	8,1	9,9	10,6	waters: surface
podziemne	50,5	53,6	54,5	54,6	54,4	53,4	54,1	54,3	underground

a Poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt oraz zakładów zajmujących się produkcją roślinną), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Do 2018 r. łącznie z poborem wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. c Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture (except industrial livestock farming and crop production plants), forestry, hunting and fishing – from own intakes. b Until 2018 including irrigation in agriculture and forestry. c Water withdrawal by intakes, before entering the water supply network.

Tablica 3/19/. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według powiatów
Table 3/19/. Water withdrawal for needs of the national economy and population by powiats

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total		Na cele For purposes of						
				produkcyjne ^a production ^a			napełniania i uzupełniania stawów rybnych ^b filling and completing fishponds ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^c exploitation of water supply network ^c		
				razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
					powierzchniowe surface	podziemne under-ground	powierzchniowe surface		podziemne under-ground	
		w dam ³ in dam ³	na 1 km ² w dam ³ per 1 km ² in dam ³			w dam ³	in dam ³			
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	92888	4,6	12706	1091	11615	21224	58958	8430	50527
	2015	100519	5,0	12701	354	12347	26031	61787	8142	53645
	2020	100789	5,0	12804	655	12149	23474	64511	9975	54536
	2021	100577	5,0	12586	730	11856	22745	65246	10622	54624
Powiaty Powiats										
	Augustowski	3528	2,1	8	-	8	-	3520	-	3520
	Białostocki	28173	9,5	439	-	439	4399	23335	10622	12713
	Bielski	3561	2,6	501	-	501	285	2775	-	2775
	Grajewski	4744	4,9	1451	-	1451	740	2553	-	2553
	Hajnowski	2489	1,5	269	-	269	-	2220	-	2220
	Kolneński	2217	2,4	470	-	470	-	1747	-	1747
	Łomżyński	4890	3,6	1140	-	1140	667	3083	-	3083
	Moniecki	15352	11,1	424	-	424	12727	2201	-	2201
	Sejneński	1236	1,4	125	-	125	-	1111	-	1111
	Siemiatycki	4459	3,1	644	-	644	1350	2465	-	2465
	Sokólski	4009	2,0	480	-	480	-	3529	-	3529
	Suwalski	2454	1,9	71	-	71	-	2383	-	2383
	Wysokomazowiecki	7795	6,0	2017	-	2017	-	5778	-	5778
	Zambrowski	5903	8,1	513	-	513	2577	2813	-	2813
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status										
	Białystok	1144	11,2	1144	-	1144	-	-	-	-
	Łomża	4285	129,9	1567	730	837	-	2718	-	2718
	Suwałki	4339	65,7	1323	-	1323	-	3016	-	3016

a Poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt oraz zakładów zajmujących się produkcją roślinną), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Do 2018 r. łącznie z poborem wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. c Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture (except industrial livestock farming and crop production plants), forestry, hunting and fishing – from own intakes. b Until 2018 including irrigation in agriculture and forestry. c Water withdrawal by intakes, before entering the water supply network.

Tablica 4/20/. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności
Table 4/20/. Water consumption for needs of the national economy and population

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	Specification
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent				
Ogółem	79,4	87,4	88,3	87,3	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Przemysł	12,8	13,0	13,8	13,7	16,1	14,8	15,7	15,7	Industry
Rolnictwo i leśnictwo ^a	21,2	26,0	23,5	22,7	26,7	29,8	26,6	26,1	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	45,4	48,4	51,0	50,8	57,2	55,4	57,7	58,2	Exploitation of water supply network ^b

a Do 2018 r. dane dotyczą wody zużytej do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych, od 2019 r. – tylko wody zużytej do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Until 2018 data relate to water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds, since 2019 – only water used for filling and completing fishponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

Tablica 5/21/. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w miastach w 2021 r.
Table 5/21/. Water consumption for needs of the national economy and population in urban areas in 2021

Miasta Urban areas	Ogółem Grand total	Na cele For							na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
		przemysłowe ^a industrial purposes ^a				eksploatacji sieci wodociągowej ^b the purpose of exploitation of water supply network ^b			
		razem total	z liczby razem of total			z zakupu from purchase	razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households	
			do produkcji for production						
			z ujęć własnych zakładów ^c from plant's own intakes ^c	z sieci wodo- ciągowej from water network					
w dam ³ in dam ³									
Ogółem Total	40354	11417	10044	45	1132	28937	21970	31,0	
w tym o decydującym zużyciu wody: of which with decisive water consumption:									
Białystok	14411	1269	1056	1	131	13142	10241	34,6	
Łomża	3876	1566	1481	–	2	2310	1731	27,9	
Wysokie Mazowieckie	3807	2537	2284	–	838	1270	330	35,7	

a Poza rolnictwem i leśnictwem. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych. c łącznie z zakupem wody od innych jednostek.

a Excluding agriculture and forestry. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies. c Including the purchase of water from other units.

Tablica 5/21/. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w miastach w 2021 r. (dok.)
Table 5/21/. Water consumption for needs of the national economy and population in urban areas in 2021 (cont.)

Miasta Urban areas	Ogółem Grand total	Na cele For							na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
		przemysłowe ^a industrial purposes ^a				eksploatacji sieci wodociągowej ^b the purpose of exploitation of water supply network ^b			
		razem total	z liczby razem of total			z zakupu from purchase	razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households	
			do produkcji for production						
			z ujęć własnych zakładów ^c from plant's own intakes ^c	z sieci wodo- ciągowej from water network					
w dam ³ in dam ³									
Suwałki	3766	1305	1123	5	27	2461	1998	28,9	
Grajewo	1940	1261	1189	–	21	679	521	24,2	
Zambrów	1272	490	464	–	–	782	645	29,7	
Augustów	1204	97	–	39	89	1107	769	25,9	
Siemiatycze	1183	626	547	–	1	557	453	32,3	
Sokółka	1008	113	92	–	–	895	504	28,4	
Hajnówka	977	268	229	–	5	709	563	28,2	
Bielsk Podlaski	966	161	147	–	–	805	664	26,9	
Kolno	772	470	441	–	–	302	230	22,8	
Mońki	768	392	364	–	2	376	235	23,8	
Łapy	545	106	69	–	4	439	373	24,4	
Wasilków	502	53	43	–	10	449	397	33,1	

a Poza rolnictwem i leśnictwem. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych. c Łącznie z zakupem wody od innych jednostek.

a Excluding agriculture and forestry. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies. c Including the purchase of water from other units.

Tablica 6/22/. Zużycie wody w zakładach przemysłowych i ich wyposażenie w zamknięte obiegi wody
Table 6/22/. Water consumption in plants equipped with closed water cycles

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Zużycie wody na cele produkcyjne w hm ³	11,0	11,5	12,1	12,3	Consumption of water for production purposes in hm ³
w tym w obiegach zamkniętych w %	9,5	11,9	6,7	6,2	of which in closed cycles in %
Zakłady wyposażone w obiegi zamknięte:					Plants equipped with closed water cycles:
według wskaźnika ujęcia w obiegi zużywanej wody:					by indicator of withdrawal to fill used water circulation
10,0% i mniej	25	24	21	18	10,0% and less
10,1–50,0	7	6	3	4	10,1–50,0
50,1–90,0	4	–	1	1	50,1–90,0
90,1–99,0	–	1	–	–	90,1–99,0
99,1% i więcej	–	1	1	1	99,1% and more
w % zakładów ogółem ^a	56,9	41,0	41,3	40,6	in % of total plants ^a

a Zużywających wodę do produkcji.
a Using water for production.

Tablica 7/23/. Gospodarowanie wodą w zakładach przemysłowych według sekcji i działów
Table 7/23/. Water management in plants by sections and divisions

Wyszczególnienie Specification	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
	ogółem grand total	z ujęć własnych from own intakes			z zakupu from purchase	zużycie na potrzeby własne consumption for own needs			sprzedaż sale	
		razem total	powierzchniowych surface	podziemnych under-ground		razem total	w tym do produkcji of which for production			
							razem total	w tym z sieci wodociągowej of which from water supply network		
w hm ³ in hm ³										
Ogółem Total	2010	13,4	12,7	1,1	11,6	0,7	12,8	11,0	0,5	0,5
	2015	13,3	12,7	0,4	12,3	0,6	13,0	11,5	0,2	0,3
	2020	14,1	12,8	0,7	12,1	1,3	13,8	12,1	0,3	0,3
	2021	14,0	12,6	0,7	11,9	1,4	13,7	12,3	0,3	0,3
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying		0,3	0,3	–	0,3	–	0,3	0,3	–	–

Tablica 7/23/. Gospodarowanie wodą w zakładach przemysłowych według sekcji i działów (dok.)
Table 7/23/. Water management in plants by sections and divisions (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water			
	ogółem grand total	z ujęć własnych from own intakes			z zakupu from purchase	zużycie na potrzeby własne consumption for own needs			sprzedaż sale
		razem total	powierz- chnio- wych surface	podziem- nych under- ground		razem total	w tym do produkcji of which for production		
							razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water supply network	
w hm ³ in hm ³									
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	12,2	11,0	0,7	10,3	1,2	12,0	11,2	0,2	0,2
w tym: of which:									
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	10,3	9,2	0,7	8,4	1,1	10,2	9,6	0,2	0,0
produkcja napojów manufacture of beverages	0,4	0,4	–	0,4	–	0,4	0,4	–	–
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	0,3	0,2	–	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	0,7	0,6	–	0,6	0,1	0,7	0,6	–	0,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	0,4	0,3	–	0,3	0,1	0,4	–	–	–
Pozostałe sekcje Other sections	0,3	0,3	–	0,3	0,0	0,3	0,2	0,0	0,0

Tablica 8/24/. Powierzchnia i pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych^a według powiatów i gmin

Table 8/24/. Area and water withdrawal for filling and completing fish ponds^a by powiats and gminas

Wyszczególnienie Specification		Powierzchnia napełnianych stawów rybnych w ha Area of filled fishponds in ha	Pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych Water withdrawal for filling and completing fishponds	
			w dam ³ in dam ³	na 1 ha w dam ³ per 1 ha in dam ³
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	1471	20162	13,7
	2015	1535	24765	16,1
	2020	1536	23474	15,3
	2021	1581	22745	14,4
wieś rural areas		1581	22745	14,4
POWIAT BIAŁOSTOCKI		445	4399	9,9
Gminy miejsko-wiejska Urban-rural gminas				
Michałowice		47	500	10,6
Supraśl		136	1957	14,4
Gminy wiejskie Rural gminas				
Poświętne		76	10	0,1
Turośń Kościelna		186	1932	10,4
POWIAT BIELSKI		37	285	7,7
Gmina wiejska Rural gmina				
Boćki		37	285	7,7
POWIAT GRAJEWSKI		65	740	11,4
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina				
Rajgród		65	740	11,4
POWIAT ŁOMŻYŃSKI		51	667	13,1
Gmina wiejska Rural gmina				
Przytuły		51	667	13,1
POWIAT MONIECKI		764	12727	16,7
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina				
Knyszyn		569	8137	14,3
Gmina wiejska Rural gmina				
Krypno		195	4590	23,5
POWIAT SIEMIATYCKI		95	1350	14,2
Gmina wiejska Rural gmina				
Milejczyce		95	1350	14,2

a Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha.

a Objects with the area of at least 10 ha.

Tablica 8/24/. Powierzchnia i pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych^a według powiatów i gmin (dok.)

Table 8/24/. Area and water withdrawal for filling and completing fish ponds^a by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia napełnianych stawów rybnych w ha Area of filled fishponds in ha	Pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych Water withdrawal for filling and completing fishponds	
		w dam ³ in dam ³	na 1 ha w dam ³ per 1 ha in dam ³
POWIAT ZAMBROWSKI	124	2577	20,8
Gmina wiejska Rural gmina			
Zambrów	124	2577	20,8

a Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha.

a Objects with the area of at least 10 ha.

Uwaga do tablic 9, 10

W celu zachowania spójności danych odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej obliczono z wykorzystaniem danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dla lat 2020–2021 wskaźniki te zostaną przeliczone w oparciu o dane pozyskane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Planowany termin udostępnienia przeliczonych danych – październik 2023 r.

Note to tables 9, 10

In order to ensure data consistency, the percentage of the total population using water supply and sewage systems was calculated using data originating from the Population and Housing Census 2011. For the years 2020–2021, these indicators will be revised on the basis of data from the Population and Housing Census 2021. Planned revision of data is scheduled for October 2023.

Tablica 9/25/. Miasta i ludność w miastach wyposażonych w sieć wodociągową i kanalizacyjną Stan w dniu 31 grudnia

Table 9/25/. Urban areas and urban population fitted with water supply and sewage systems As of 31 December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Total	Z liczby ogółem – miasta wyposażone w sieć Of total number – urban areas fitted with system	
			wodociągową water supply	kanalizacyjną sewage
Miasta Urban areas	2010	39	39	39
	2015	40	40	40
	2020	40	40	40
	2021	40	40	40
Ludność w miastach: Urban population:				
w tysiącach in thousands	2010	724,8	724,8	724,8
	2015	719,9	719,9	719,9
	2020	713,8	713,8	713,8
	2021	699,7	699,7	699,7
w % ogółu ludności miast in % of total urban population	2010	100,0	100,0	100,0
	2015	100,0	100,0	100,0
	2020	100,0	100,0	100,0
	2021	100,0	100,0	100,0

**Tablica 10/26/. Ludność w miastach korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według powiatów
Stan w dniu 31 grudnia**
**Table 10/26/. Urban population using water supply and sewage systems by powiats
As of 31 December**

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Total	Z liczby ogółem – ludność korzystająca z sieci Of total number – urban population fitted with system			
			wodociągowej water supply	kanalizacyjnej sewage	wodociągowej water supply	kanalizacyjnej sewage
			w tys. in thousands			w % ogółu ludności miast in % of total urban population
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	724,8	695,3	645,3	95,9	89,1
	2015	719,9	695,9	657,4	96,7	91,3
	2020	713,8	691,1	656,1	96,8	91,9
	2021	699,7	686,5	652,4	96,9	92,0
Powiat augustowski						
		29,3	27,6	27,0	92,9	90,9
		2,1	2,1	1,8	95,0	81,3
Powiat białostocki						
		6,0	5,5	4,8	91,9	80,8
		8,8	8,9	7,4	98,1	81,9
		14,7	15,1	14,3	98,8	93,8
		2,8	2,9	2,9	99,8	99,6
		4,4	4,4	4,2	97,9	93,7
		1,0	1,0	0,7	100,0	73,4
		1,9	1,9	1,3	99,9	68,0
		12,3	12,0	11,6	99,9	96,4
		2,5	2,1	1,9	83,1	77,3
Powiat bielski						
		24,4	23,8	20,4	96,4	82,7
		3,6	3,6	3,4	99,5	92,4
Powiat grajewski						
		21,3	21,0	18,4	97,6	85,3
		1,4	1,1	1,1	76,1	71,8
		3,2	3,1	1,6	92,6	48,4
Powiat hajnowski						
		19,5	19,4	17,5	96,9	87,4
		1,1	1,2	0,8	97,2	65,2
Powiat kolneński						
		9,9	10,1	8,9	99,9	88,0
		2,0	1,9	1,8	88,5	86,5
Powiat łomżyński						
		1,7	1,3	1,1	80,7	71,0
		2,1	2,0	1,8	93,6	84,0
Powiat moniecki						
		1,7	1,6	1,3	91,7	76,1
		2,7	2,7	2,4	99,5	89,1
		9,6	9,4	9,0	95,6	90,8

Tablica 10/26/. Ludność w miastach korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według powiatów (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 10/26/. Urban population using water supply and sewage systems by powiats (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Z liczby ogółem – ludność korzystająca z sieci Of total number – urban population fitted with system			
		wodociągowej water supply	kanalizacyjnej sewage	wodociągowej water supply	kanalizacyjnej sewage
	w tys. in thousands			w % ogółu ludności miast in % of total urban population	
Powiat sejneński					
Sejny	5,0	5,0	3,9	98,8	77,4
Powiat siemiatycki					
Drohiczyn	1,8	1,8	1,2	93,2	62,9
Siemiatycze	13,6	13,2	11,8	94,4	83,8
Powiat sokólski					
Dąbrowa Białostocka	5,2	5,1	4,6	96,8	86,1
Krynki	2,2	1,9	1,6	82,8	69,3
Sokółka	17,5	17,3	14,8	97,2	83,5
Suchowola	2,1	2,1	1,7	97,9	78,5
Powiat wysokomazowiecki					
Ciechanowiec	4,4	3,9	3,0	87,5	67,2
Czyżew	2,5	2,5	2,1	94,4	78,9
Szepietowo	2,1	1,9	1,6	89,9	73,5
Wysokie Mazowieckie	9,1	9,0	8,9	97,9	95,9
Powiat zambrowski					
Zambrów	21,2	21,4	20,3	98,4	93,7
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status					
Białystok	293,4	288,5	285,2	97,6	96,5
Łomża	60,5	60,4	58,5	97,4	94,4
Suwałki	68,8	66,8	65,7	96,5	95,0

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas

Wyszczególnienie Specification		Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
		wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
		stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	12321,5	2556,9	179019	74479	131	37020,1	30,7
	2015	13443,3	3436,2	193513	89956	97	40154,2	33,7
	2020	13939,6	3768,0	204112	100055	81	42250,8	36,4 ^b
	2021	14021,2	3801,3	207452	102010	92	41688,9	36,2
miasta urban areas		2112,3	1950,5	78623	68887	51	21970,1	31,3
wieś rural areas		11908,9	1850,8	128829	33123	41	19718,8	43,8
POWIAT AUGUSTOWSKI		1065,6	261,8	11126	5593	1	2052,7	36,9
miasta urban areas		100,6	101,3	4539	4316	1	822,0	26,1
wieś rural areas		965,0	160,5	6587	1277	-	1230,7	51,2
Gmina miejska Urban gmina								
Augustów		85,0	91,5	4118	4043	1	769,4	26,2
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Lipsk		143,5	9,8	968	273	-	142,4	30,8
miasto urban areas		15,6	9,8	421	273	-	52,6	34,5
wieś rural areas		127,9	-	547	-	-	89,8	36,4
Gminy wiejskie Rural gminas								
Augustów		228,0	43,2	1559	261	-	384,6	59,2
Bargłów Kościelny		230,4	9,4	1271	151	-	360,3	70,3
Nowinka		113,3	100,0	952	587	-	77,8	28,2
Płaska		73,9	-	1118	-	-	57,4	26,9
Sztabin		191,5	7,9	1140	278	-	260,8	55,7
POWIAT BIAŁOSTOCKI		1718,6	903,7	37158	22728	9	4812,1	31,1
miasta urban areas		259,8	259,2	10137	8858	5	1624,2	29,8
wieś rural areas		1458,8	644,5	27021	13870	4	3187,9	31,9
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Choroszcz		175,3	68,7	3788	1952	3	490,8	28,8
miasto urban areas		37,2	32,2	1006	878	3	179,1	29,9
wieś rural areas		138,1	36,5	2782	1074	-	311,7	28,3

a łącznie z kolektorami. b Daną zmieniono w stosunku do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji.

a Including collectors. b The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the publication.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT BIAŁOSTOCKI (cd.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie (dok.) Urban-rural gminas (cont.)							
Czarna Białostocka	97,5	57,2	1891	1330	-	266,2	34,2
miasto urban areas	40,4	44,3	1223	1088	-	224,3	25,1
wieś rural areas	57,1	12,9	668	242	-	41,9	20,2
Łapy	117,2	130,4	4548	3617	-	585,3	28,1
miasto urban areas	50,5	59,9	2529	2321	-	373,2	25,3
wieś rural areas	66,7	70,5	2019	1296	-	212,1	35,2
Michałow	196,4	41,8	2472	647	-	173,0	28,4
miasto urban areas	29,2	18,6	891	573	-	83,0	29,5
wieś rural areas	167,2	23,2	1581	74	-	90,0	23,2
Supraśl	105,4	107,7	4527	4502	-	429,7	25,1
miasto urban areas	32,3	26,1	1126	1076	-	123,0	27,8
wieś rural areas	73,1	81,6	3401	3426	-	306,7	24,1
Suraz	38,9	16,0	720	278	-	102,0	52,8
miasto urban areas	12,2	16,0	325	278	-	32,4	33,3
wieś rural areas	26,7	-	395	-	-	69,6	72,7
Tykocin	104,0	11,2	1392	277	2	410,2	70,1
miasto urban areas	9,9	10,2	467	269	2	140,0	73,1
wieś rural areas	94,1	1,0	925	8	-	270,2	68,6
Wasilków	79,5	86,7	3811	3357	-	600,2	30,8
miasto urban areas	30,0	36,4	2009	1865	-	397,4	32,6
wieś rural areas	49,5	50,3	1802	1492	-	202,8	27,9
Zabłudów	163,3	20,0	2103	618	-	215,3	22,0
miasto urban areas	18,1	15,5	561	510	-	71,8	29,0
wieś rural areas	145,2	4,5	1542	108	-	143,5	19,7

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT BIAŁOSTOCKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie Rural gminas							
Dobrzyniewo Duże	141,5	72,0	2820	1394	-	380,2	37,9
Gródek	57,6	26,9	1263	710	4	117,2	23,6
Juchnowiec Kościelny	201,7	141,1	4380	2995	-	553,9	30,9
Poświętne	77,1	66,3	929	441	-	213,7	67,1
Turośń Kościelna	131,3	57,7	2124	610	-	223,0	32,7
Zawady	31,9	-	390	-	-	51,4	20,3
POWIAT BIELSKI	793,7	224,9	15268	6107	14	1859,1	35,6
miasta urban areas	117,2	127,6	5227	4301	-	771,2	27,4
wieś rural areas	676,5	97,3	10041	1806	14	1087,9	45,1
Gminy miejskie Urban gminas							
Bielsk Podlaski	98,0	107,2	4329	3403	-	664,4	27,0
Brańsk	19,2	20,4	898	898	-	106,8	29,8
Gminy wiejskie Rural gminas							
Bielsk Podlaski	205,7	29,7	3494	562	-	209,0	32,1
Boćki	134,8	10,3	1434	303	-	174,8	44,3
Brańsk	136,0	2,2	1638	43	-	361,6	67,1
Orla	42,1	10,2	1597	320	1	78,3	30,8
Rudka	30,0	34,7	470	461	10	51,0	29,8
Wyszki	127,9	10,2	1408	117	3	213,2	53,0
POWIAT GRAJEWSKI	647,0	118,6	7493	3301	6	1579,9	34,8
miasta urban areas	97,9	73,4	2917	2391	6	663,4	25,5
wieś rural areas	549,1	45,2	4576	910	-	916,5	47,4
Gmina miejska Urban gmina							
Grajewo	53,0	48,6	2076	1725	6	521,4	24,4

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT GRAJEWSKI (dok.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Rajgród	134,1	12,6	1047	407	-	171,0	36,0
miasto urban areas	31,1	12,0	433	380	-	60,0	41,2
wieś rural areas	103,0	0,6	614	27	-	111,0	33,7
Szczuczyn	84,9	13,5	1021	293	-	241,7	41,1
miasto urban areas	13,8	12,8	408	286	-	82,0	25,4
wieś rural areas	71,1	0,7	613	7	-	159,7	60,2
Gminy wiejskie Rural gminas							
Grajewo	205,9	1,0	1334	2	-	290,4	52,5
Radziłów	103,0	26,5	1231	489	-	237,0	53,3
Wąsosz	66,1	16,4	784	385	-	118,4	34,8
POWIAT HAJNOWSKI	742,1	301,6	14995	8140	5	1133,7	28,1
miasta urban areas	103,5	96,5	4747	3940	3	583,5	28,1
wieś rural areas	638,6	205,1	10248	4200	2	550,2	28,2
Gmina miejska Urban gmina							
Hajnówka	89,7	83,0	4241	3669	3	563,4	28,7
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina							
Kleszczele	59,7	17,7	1282	320	-	48,4	21,5
miasto urban areas	13,8	13,5	506	271	-	20,1	17,7
wieś rural areas	45,9	4,2	776	49	-	28,3	25,3

a łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT HAJNOWSKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie Rural gminas							
Białowieża	30,5	40,1	966	787	–	61,1	29,9
Czeremcha	73,5	31,7	1272	692	2	57,8	20,7
Czyże	69,6	9,1	964	140	–	54,3	29,1
Dubicze Cerkiewne	71,8	15,4	968	225	–	44,3	31,8
Hajnówka	104,6	21,7	1566	702	–	79,0	21,3
Narew	120,2	19,8	1695	430	–	126,1	37,6
Narewka	122,5	63,1	2041	1175	–	99,3	30,5
POWIAT KOLNEŃSKI	668,7	66,8	6520	1752	6	1127,8	31,1
miasta urban areas	41,1	48,1	1659	1467	5	281,2	23,3
wieś rural areas	627,6	18,7	4861	285	1	846,6	34,9
Gmina miejska Urban gmina							
Kolno	29,5	38,1	1262	1074	1	229,6	23,0
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina							
Stawiski	96,4	10,0	1162	393	4	292,0	51,3
miasto urban areas	11,6	10,0	397	393	4	51,6	25,0
wieś rural areas	84,8	–	765	–	–	240,4	66,3
Gminy wiejskie Rural gminas							
Grabowo	84,2	6,5	669	82	–	131,8	40,2
Kolno	217,6	–	1849	–	1	260,2	32,3
Mały Płock	103,2	1,2	984	24	–	113,7	25,5
Turośl	137,8	11,0	594	179	–	100,5	20,7

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dom ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT ŁOMŻYŃSKI	950,0	92,6	13090	2607	2	1957,8	39,2
miasta urban areas	30,4	14,7	904	492	1	123,4	32,2
wieś rural areas	919,6	77,9	12186	2115	1	1834,4	39,8
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Jedwabne	91,9	8,2	840	338	1	94,3	18,9
miasto urban areas	15,1	8,2	379	338	1	65,6	38,7
wieś rural areas	76,8	-	461	-	-	28,7	8,7
Nowogród	58,5	6,5	1162	154	-	184,3	47,2
miasto urban areas	15,3	6,5	525	154	-	57,8	27,1
wieś rural areas	43,2	-	637	-	-	126,5	71,2
Gminy wiejskie Rural gminas							
Łomża	159,7	24,7	3629	716	-	517,2	43,9
Miastkowo	90,5	-	1073	-	-	175,7	43,0
Piątnica	163,8	32,7	2738	825	-	342,4	33,2
Przytuły	60,9	-	477	-	-	90,1	46,3
Śniadowo	137,0	6,0	1365	238	1	320,5	62,3
Wizna	72,5	14,5	956	336	-	145,8	39,3
Zbójna	115,2	-	850	-	-	87,5	21,6
POWIAT MONIECKI	759,9	186,3	8326	3679	11	1414,2	36,8
miasta urban areas	64,3	77,7	2285	1968	6	410,5	29,1
wieś rural areas	695,6	108,6	6041	1711	5	1003,7	41,3
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Goniądz	79,5	18,3	1161	446	4	178,6	37,8
miasto urban areas	12,3	15,9	498	440	2	87,0	49,1
wieś rural areas	67,2	2,4	663	6	2	91,6	31,1
Knyszyn	77,2	20,9	1272	787	7	172,0	37,7
miasto urban areas	16,6	20,1	802	759	4	89,0	33,2
wieś rural areas	60,6	0,8	470	28	3	83,0	44,0

a łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT MONIECKI (cd.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie (dok.) Urban-rural gminas (cont.)							
Mońki	176,8	41,8	1930	776	-	418,3	29,4
miasto urban areas	35,4	41,7	985	769	-	234,5	24,3
wieś rural areas	141,4	0,1	945	7	-	183,8	40,1
Gminy wiejskie Rural gminas							
Jasionówka	93,0	4,9	660	194	-	77,5	30,7
Jaświły	144,4	32,0	1233	454	-	234,8	52,1
Krypno	102,7	45,2	1084	642	-	217,1	57,6
Trzcianne	86,3	23,2	986	380	-	115,9	28,5
POWIAT SEJNEŃSKI	520,0	29,0	3987	873	9	783,7	41,0
miasta urban areas	14,0	12,8	753	532	6	129,6	25,6
wieś rural areas	506,0	16,2	3234	341	3	654,1	46,5
Gmina miejska Urban gmina							
Sejny	14,0	12,8	753	532	6	129,6	25,6
Gminy wiejskie Rural gminas							
Giby	68,3	-	644	-	-	112,3	44,1
Krasnopol	90,7	-	584	-	3	70,5	19,4
Puńsk	172,5	16,2	1047	341	-	314,4	77,3
Sejny	174,5	-	959	-	-	156,9	41,3
POWIAT SIEMIATYCKI	864,9	150,1	11762	3390	4	1703,9	40,5
miasta urban areas	81,9	84,7	2778	2285	-	524,8	33,7
wieś rural areas	783,0	65,6	8984	1105	4	1179,1	44,6
Gmina miejska Urban gmina							
Siemiatycze	57,5	66,0	2120	1876	-	452,8	32,9

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT SIEMIATYCKI (dok.) (cont.)							
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina							
Drohiczyn	140,0	27,7	1902	433	–	365,0	61,8
miasto urban areas	24,4	18,7	658	409	–	72,0	39,2
wieś rural areas	115,6	9,0	1244	24	–	293,0	72,0
Gminy wiejskie Rural gminas							
Dziadkowice	80,2	11,5	693	174	–	124,3	47,6
Grodzisk	113,3	8,2	1191	216	–	214,5	54,7
Mielnik	75,0	17,7	1161	326	4	57,6	26,8
Milejczyce	83,9	–	825	–	–	53,4	31,8
Nurzec-Stacja	96,2	10,6	1287	267	–	67,0	18,6
Perlejewo	92,9	–	851	–	–	176,3	67,7
Siemiatycze	125,9	8,4	1732	98	–	193,0	33,2
POWIAT SOKÓLSKI	1509,7	194,6	14660	5045	3	2064,0	32,6
miasta urban areas	155,0	130,0	4545	3751	3	811,1	29,9
wieś rural areas	1354,7	64,6	10115	1294	–	1252,9	34,7
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Dąbrowa Białostocka	257,5	24,6	2242	717	–	349,4	33,2
miasto urban areas	24,1	22,8	764	692	–	154,7	29,6
wieś rural areas	233,4	1,8	1478	25	–	194,7	36,7
Krynki	92,8	20,7	1076	481	–	87,0	31,1
miasto urban areas	23,3	20,7	469	481	–	68,0	30,8
wieś rural areas	69,5	–	607	–	–	19,0	32,3
Sokółka	231,4	61,4	4112	2069	3	620,5	25,3
miasto urban areas	68,6	59,5	2607	2025	3	504,4	28,7
wieś rural areas	162,8	1,9	1505	44	–	116,1	16,9

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT SOKÓLSKI (dok.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie (dok.) Urban-rural gminas (cont.)							
Suchowola	240,2	31,7	1967	618	-	326,0	49,9
miasto urban areas	39,0	27,0	705	553	-	84,0	39,6
wieś rural areas	201,2	4,7	1262	65	-	242,0	54,9
Gminy wiejskie Rural gminas							
Janów	111,6	8,2	945	216	-	200,6	52,4
Korycin	117,4	7,7	839	153	-	138,9	44,9
Kuźnica	128,3	15,0	1032	343	-	94,9	25,3
Nowy Dwór	110,1	11,0	746	154	-	97,0	42,6
Sidra	134,0	9,9	922	172	-	84,4	26,9
Szudziałowo	86,4	4,4	779	122	-	65,3	23,2
POWIAT SUWALSKI	1276,4	256,1	9002	2762	3	1660,5	47,5
wieś rural areas	1276,4	256,1	9002	2762	3	1660,5	47,5
Gminy wiejskie Rural gminas							
Bakałarzewo	124,7	57,6	664	265	-	143,3	47,9
Filipów	144,6	16,9	1104	366	1	190,3	46,7
Jeleniewo	154,2	30,8	920	175	-	186,2	59,4
Przerośl	115,7	10,0	625	153	-	138,8	49,4
Raczki	161,5	18,9	1240	550	-	278,5	48,5
Rutka-Tartak	81,1	10,8	563	147	-	112,3	49,4
Suwałki	248,2	89,4	2268	851	-	243,5	30,7
Szypliszki	103,5	10,4	1071	140	-	213,3	59,2
Wiżajny	142,9	11,3	547	115	2	136,3	65,4

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (cd.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI	1066,4	138,0	14077	3898	8	3663,1	66,9
miasta urban areas	105,9	90,5	3988	3250	4	609,6	33,5
wieś rural areas	960,5	47,5	10089	648	4	3053,5	83,6
Gmina miejska Urban gmina							
Wysokie Mazowieckie	40,1	35,0	1343	1123	–	330,1	36,1
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Ciechanowiec	134,1	18,9	2655	1026	5	358,8	43,7
miasto urban areas	28,6	18,9	1363	1026	4	126,6	28,2
wieś rural areas	105,5	–	1292	–	1	232,2	62,4
Czyżew	142,2	28,0	1770	702	–	420,2	68,5
miasto urban areas	23,8	23,1	742	639	–	81,9	32,6
wieś rural areas	118,4	4,9	1028	63	–	338,3	93,3
Szepietowo	120,7	17,6	1764	511	–	509,3	76,6
miasto urban areas	13,4	13,5	540	462	–	71,0	34,3
wieś rural areas	107,3	4,1	1224	49	–	438,3	95,7
Gminy wiejskie Rural gminas							
Klukowo	98,1	3,2	1158	64	–	379,8	92,5
Kobylin-Borzymy	86,5	–	810	–	3	281,0	93,5
Kulesze Kościelne	77,3	–	740	–	–	321,3	107,4
Nowe Piekuty	67,6	–	886	–	–	343,4	94,4
Sokoły	119,5	33,4	1527	435	–	319,1	59,2
Wysokie Mazowieckie	180,3	1,9	1424	37	–	400,1	73,3
POWIAT ZAMBROWSKI	555,5	105,8	7340	2151	–	1906,1	45,3
miasta urban areas	58,0	62,6	1496	1352	–	645,3	30,2
wieś rural areas	497,5	43,2	5844	799	–	1260,8	60,9
Gmina miejska Urban gmina							
Zambrów	58,0	62,6	1496	1352	–	645,3	30,2

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 11/27/. Wodociągi i kanalizacja według powiatów i gmin (dok.)
Table 11/27/. Water supply and sewage systems by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Przyłącza prowadzące do budynków mieszkal- nych i zbiorowego zamieszkania Connections leading to residential buildings and to collective residential buildings		Zdroje uliczne Street outlets	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Consumption of water from water supply system in households	
	wodocią- gowa water supply	kanali- zacyjna ^a sewage ^a	wodocią- gowe water supply	kanali- zacyjne ^a sewage ^a		w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31.12. as of 31.12.						
POWIAT ZAMBROWSKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie Rural gminas							
Kołaki Kościelne	51,5	–	635	–	–	153,2	69,3
Rutki	129,4	18,8	1170	406	–	213,2	41,1
Szumowo	105,7	–	1411	–	–	331,3	71,4
Zambrów	210,9	24,4	2628	393	–	563,1	64,9
MIASTA NA PRAWACH POWIATU CITIES WITH POWIAT STATUS							
Białystok	594,8	516,2	22493	21450	–	10241,2	34,8
Łomża	132,8	124,4	4971	3996	1	1730,7	28,5
Suwałki	155,1	130,8	5184	4538	10	1998,4	28,9

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Tablica 12/28/. Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi
Table 12/28/. Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	Specification
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent				
Ogółem	40,6	39,1	41,9	42,9	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
odprowadzone:									discharged:
bezpośrednio z zakładów ^a	7,1	7,0	8,4	8,4	17,4	18,0	20,1	19,6	directly from plants ^a
w tym wody chłodnicze (umownie czyste)	0,5	0,1	0,2	0,3	1,3	0,3	0,5	0,6	of which cooling water
siecią kanalizacyjną	33,5	32,0	33,5	34,5	82,6	82,0	79,9	80,4	through sewage network

a łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.
a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions.

Tablica 12/28/. Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (dok.)
Table 12/28/. Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	Specification
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent				
W tym ścieki wymagające oczyszczania	40,1	39,0	41,7	42,6	98,7	99,7	99,5	99,4	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	40,1	39,0	41,6	42,6	98,7	99,7	99,4	99,4	treated
mechanicznie	0,8	0,9	0,3	0,4	1,9	2,3	0,8	0,9	mechanically
biologicznie	7,1	6,8	7,6	8,1	17,4	17,5	18,0	18,9	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	32,2	31,2	33,7	34,1	79,3	79,9	80,6	79,5	with increased biogen removal
nieoczyszczane	0,0	–	0,0	0,0	0,0	–	0,1	0,0	untreated

Tablica 13/29/. Ścieki przemysłowe^a i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według powiatów
Table 13/29/. Industrial^a and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground by powiats

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym oczyszczane Of which treated				
		razem total	mechanicznie mechanically	biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogen removal	
		w dam ³ in dam ³				
WOJEWÓDZTWO	2010	40109	40082	783	7085	32214
VOIVODSHIP	2015	38951	38951	900	6837	31214
	2020	41660	41631	331	7553	33747
	2021	42618	42609	402	8113	34094
Powiaty Powiats						
Augustowski		1239	1239	–	45	1194
Białostocki		4294	4294	42	1581	2671
Bielski		1055	1055	–	215	840
Grajewski		2014	2014	53	199	1762
Hajnowski		1709	1709	–	334	1375
Kolneński		797	797	–	473	324
Łomżyński		1421	1421	–	104	1317
Moniecki		984	984	–	951	33
Sejneński		326	326	–	146	180

a łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions.

Tablica 13/29/. Ścieki przemysłowe^a i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według powiatów (dok.)
Table 13/29/. Industrial^a and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground by powiats (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym oczyszczone Of which treated			
		razem total	mechanicznie mechanically	biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal
		w dam ³ in dam ³			
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)					
Siemiatycki	1253	1253	80	129	1044
Sokólski	1552	1552	–	1211	341
Suwałski	415	415	–	211	204
Wysokomazowiecki	4059	4059	–	674	3385
Zambrowski	1417	1408	26	935	447
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status					
Białystok	13220	13220	173	–	13047
Łomża	3336	3336	28	905	2403
Suwałki	3527	3527	–	–	3527

a łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.
 a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions.

Tablica 14/30/. Ścieki przemysłowe^a i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w miastach
Table 14/30/. Industrial^a and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground in urban areas

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym oczyszczone Of which treated				
		razem total	mechanicznie mechanically	biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	
		w dam ³ in dam ³				
Ogółem Total	2010	36166	36139	711	5251	30177
	2015	34838	34838	869	5297	28672
	2020	36468	36439	297	5682	30460
	2021	36974	36965	357	6069	30539
w tym miasta o dużej skali zagrożenia ściekami: of which urban areas with high threat of wastewater:						
Białystok		13220	13220	173	–	13047
Suwałki		3527	3527	–	–	3527
Łomża		3336	3336	28	905	2403

a łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.
 a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions.

Tablica 14/30/. Ścieki przemysłowe^a i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w miastach (dok.)**Table 14/30/. Industrial^a and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground in urban areas (cont.)**

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	W tym oczyszczone Of which treated			
		razem total	mechanicznie mechanically	biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal
Wysokie Mazowieckie	3311	3311	–	–	3311
Grajewo	1758	1758	53	–	1705
Hajnówka	1224	1224	–	–	1224
Zambrów	1213	1204	26	731	447
Augustów	1072	1072	–	–	1072
Siemiatycze	1022	1022	35	–	987
Sokółka	875	875	–	875	–
Bielsk Podlaski	811	811	–	–	811
Mońki	719	719	–	719	–
Kolno	690	690	–	366	324

a łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.
a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions.

Tablica 15/31/. Ścieki przemysłowe odprowadzone do wód lub do ziemi^a
Table 15/31/. Industrial wastewater discharged into waters or into the ground^a

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	Specification
	w dam ³ in dam ³				w odsetkach in percent				
Ogółem	7072	7030	12070	11927	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Wody chłodnicze (umownie czyste)	511	101	214	258	7,2	1,4	1,8	2,2	Cooling water
Ścieki wymagające oczyszczenia	6561	6929	8191	8131	92,8	98,6	67,9	68,2	Wastewater requiring treatment
oczyszczone	6534	6929	8162	8122	92,4	98,6	67,6	68,1	treated
mechanicznie	755	900	331	402	10,7	12,8	2,7	3,4	mechanically
biologicznie	2412	2082	2236	2086	34,1	29,6	18,5	17,5	biologically
z podwyższonym usuwaniam biogenów	3367	3947	5595	5634	47,6	56,2	46,4	47,2	with increased biogen removal
nieoczyszczone	27	–	29	9	0,4	–	0,2	0,1	untreated

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.
a Including polluted water from mine drainage and building constructions, data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

Tablica 16/32/. Ścieki przemysłowe według powiatów i gmin
Table 16/32/. Industrial wastewater by powiats and gminas

Wyszczególnienie Specification		Ścieki odprowadzone ^a Wastewater discharged ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi Of which requiring treatment discharged into waters or into the ground				
		ogółem grand total	do wód lub do ziemi into waters or into the ground		do sieci kanali- zacyjnej into sewage network	razem total	w tym oczyszczone of which treated			
			razem total	w tym wody chłod- nicze (umownie czyste) of which cooling water			razem total	mecha- nicznie mechani- cally	biolo- gicznie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	10817	7072	511	3745	6561	6534	755	2412	3367
	2015	10722	7030	101	3692	6929	6929	900	2082	3947
	2020	12070	8405	214	3665	8191	8162	331	2236	5595
	2021	11927	8389	258	3538	8131	8122	402	2086	5634
miasta urban areas		10432	7135	258	3297	6877	6868	357	1981	4530
wieś rural areas		1495	1254	-	241	1254	1254	45	105	1104
POWIAT AUGUSTOWSKI		47	-	-	47	-	-	-	-	-
miasta urban areas		47	-	-	47	-	-	-	-	-
Gmina miejska Urban gmina										
Augustów		47	-	-	47	-	-	-	-	-
POWIAT BIAŁOSTOCKI		337	54	-	283	54	54	42	12	-
miasta urban areas		330	54	-	276	54	54	42	12	-
wieś rural areas		7	-	-	7	-	-	-	-	-
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas										
Choroszcz – miasto urban areas		110	-	-	110	-	-	-	-	-
Łapy – miasto urban areas		84	-	-	84	-	-	-	-	-
Tykocin – miasto urban areas		40	-	-	40	-	-	-	-	-
Wasilków – miasto urban areas		42	-	-	42	-	-	-	-	-
Zabłudów – miasto urban areas		54	54	-	-	54	54	42	12	-
Gmina wiejska Rural gmina										
Juchnowiec Kościelny		7	-	-	7	-	-	-	-	-

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłowne w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions, data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

Tablica 16/32/. Ścieki przemysłowe według powiatów i gmin (cd.)
Table 16/32/. Industrial wastewater by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki odprowadzone ^a Wastewater discharged ^a				W tym wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi Of which requiring treatment discharged into waters or into the ground				
	ogółem grand total	do wód lub do ziemi into waters or into the ground		do sieci kanali- zacyjnej into sewage network	razem total	w tym oczyszczone of which treated			
		razem total	w tym wody chłod- nicze (umownie czyste) of which cooling water			razem total	mecha- nicznie mechani- cally	biolo- gicznie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal
	w dam ³ in dam ³								
POWIAT BIELSKI	158	2	-	156	2	2	-	2	-
miasta urban areas	156	-	-	156	-	-	-	-	-
wieś rural areas	2	2	-	-	2	2	-	2	-
Gmina miejska Urban gmina									
Bielsk Podlaski	156	-	-	156	-	-	-	-	-
Gmina wiejska Rural gmina									
Orla	2	2	-	-	2	2	-	2	-
POWIAT GRAJEWSKI	1176	1160	-	16	1160	1160	53	-	1107
miasta	1176	1160	-	16	1160	1160	53	-	1107
Gmina miejska Urban gmina									
Grajewo	1176	1160	-	16	1160	1160	53	-	1107
POWIAT HAJNOWSKI	48	-	-	48	-	-	-	-	-
miasta urban areas	47	-	-	47	-	-	-	-	-
wieś rural areas	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Gmina miejska Urban gmina									
Hajnówka	47	-	-	47	-	-	-	-	-
Gmina wiejska Rural gmina									
Narewka	1	-	-	1	-	-	-	-	-
POWIAT KOLNEŃSKI	366	366	-	-	366	366	-	366	-
miasta	366	366	-	-	366	366	-	366	-
Gmina miejska Urban gmina									
Kolno	366	366	-	-	366	366	-	366	-

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions, data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

Tablica 16/32/. Ścieki przemysłowe według powiatów i gmin (cd.)
Table 16/32/. Industrial wastewater by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki odprowadzone ^a Wastewater discharged ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi Of which requiring treatment discharged into waters or into the ground					
	ogółem grand total	do wód lub do ziemi into waters or into the ground			do sieci kanali- zacyjnej into sewage network	razem total	w tym oczyszczone of which treated			
		razem total	w tym wody chłod- nicze (umownie czyste) of which cooling water	razem total			mecha- nicznie mechani- cally	biolo- gicznie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal	
										w dam ³ in dam ³
POWIAT ŁOMŻYŃSKI	1301	1096	-	205	1096	1096	-	1	1095	
wieś rural areas	1301	1096	-	205	1096	1096	-	1	1095	
Gminy wiejskie Rural gminas										
Łomża	204	-	-	204	-	-	-	-	-	
Piątnica	1096	1095	-	1	1095	1095	-	-	1095	
Śniadowo	1	1	-	-	1	1	-	1	-	
POWIAT MONIECKI	330	330	31	-	299	299	-	290	9	
miasta urban areas	321	321	31	-	290	290	-	290	-	
wieś rural areas	9	9	-	-	9	9	-	-	9	
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas										
Goniądz - wieś rural areas	9	9	-	-	9	9	-	-	9	
Mońki - miasto urban areas	321	321	31	-	290	290	-	290	-	
POWIAT SEJNEŃSKI	120	109	8	11	101	101	-	101	-	
miasta urban areas	120	109	8	11	101	101	-	101	-	
Gmina miejska Urban gmina										
Sejny	120	109	8	11	101	101	-	101	-	
POWIAT SIEMIATYCKI	627	80	-	547	80	80	80	-	-	
miasta urban areas	582	35	-	547	35	35	35	-	-	
wieś rural areas	45	45	-	-	45	45	45	-	-	
Gmina miejska Urban gmina										
Siemiatycze	582	35	-	547	35	35	35	-	-	

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłone w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions, data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

Tablica 16/32/. Ścieki przemysłowe według powiatów i gmin (cd.)
Table 16/32/. Industrial wastewater by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki odprowadzone ^a Wastewater discharged ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi Of which requiring treatment discharged into waters or into the ground				
	ogółem grand total	do wód lub do ziemi into waters or into the ground		do sieci kanali- zacyjnej into sewage network	razem total	w tym oczyszczone of which treated			
		razem total	w tym wody chłod- nicze (umownie czyste) of which cooling water			razem total	mecha- nicznie mechani- cally	biolo- gicznie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal
POWIAT SIEMIATYCKI (dok.) (cont.)									
Gmina wiejska Rural gmina									
Mielnik	45	45	-	-	45	45	45	-	-
POWIAT SOKÓLSKI	106	27	-	79	27	27	-	27	-
miasta urban areas	106	27	-	79	27	27	-	27	-
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas									
Dąbrowa Białostocka – miasto urban areas	40	-	-	40	-	-	-	-	-
Krynki – miasto urban areas	18	-	-	18	-	-	-	-	-
Sokółka – miasto urban areas	48	27	-	21	27	27	-	27	-
POWIAT SUWALSKI	53	53	-	-	53	53	-	53	-
wieś rural areas	53	53	-	-	53	53	-	53	-
Gmina wiejska Rural gmina									
Filipów	53	53	-	-	53	53	-	53	-
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI	3305	3305	-	-	3305	3305	-	329	2976
miasta urban areas	3256	3256	-	-	3256	3256	-	280	2976
wieś rural areas	49	49	-	-	49	49	-	49	-
Gmina miejska Urban gmina									
Wysokie Mazowieckie	2976	2976	-	-	2976	2976	-	-	2976
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas									
Ciechanowiec – wieś rural areas	6	6	-	-	6	6	-	6	-
Czyżew – miasto urban areas	280	280	-	-	280	280	-	280	-

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłowne w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions, data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

Tablica 16/32/. Ścieki przemysłowe według powiatów i gmin (dok.)
Table 16/32/. Industrial wastewater by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki odprowadzone ^a Wastewater discharged ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi Of which requiring treatment discharged into waters or into the ground				
	ogółem grand total	do wód lub do ziemi into waters or into the ground		do sieci kanali- zacyjnej into sewage network	razem total	w tym oczyszczone of which treated			
		razem total	w tym wody chłod- nicze (umownie czyste) of which cooling water			razem total	mecha- nicznie mechani- cally	biolo- gicznie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal
	w dam ³ in dam ³								
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI (dok.) (cont.)									
Gmina wiejska Rural gmina									
Klukowo	43	43	-	-	43	43	-	43	-
POWIAT ZAMBROWSKI	519	482	-	37	482	473	26	-	447
miasta urban areas	491	482	-	9	482	473	26	-	447
wieś rural areas	28	-	-	28	-	-	-	-	-
Gmina miejska Urban gmina									
Zambrów	491	482	-	9	482	473	26	-	447
Gmina wiejska Rural gmina									
Rutki	28	-	-	28	-	-	-	-	-
MIASTA NA PRAWACH POWIATU CITIES WITH POWIAT STATUS									
Białystok	714	173	-	541	173	173	173	-	-
Łomża	1463	1147	214	316	933	933	28	905	-
Suwałki	1257	5	5	1252	-	-	-	-	-

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions, data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

Tablica 17/33/. Ścieki przemysłowe według sekcji i działów w 2021 r.
Table 17/33/. Industrial wastewater by sections and divisions in 2021

Sekcje i działy Sections and divisions	Ścieki odprowadzone ^a Wastewater discharged ^a				W tym wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi Of which requiring treatment discharged into waters or into the ground			
	ogółem grand total	bezpośrednio do wód lub do ziemi directly into waters or into the ground		do sieci kanali- zacyjnej into sewage network	razem total	w tym oczyszczone of which treated		
		razem total	w tym wody chłod- nicze (umownie czyste) of which cooling water			mecha- nicznie mechani- cally	biolo- gicznie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal
	w dam ³				in dam ³			
Ogółem Total	11927	8389	258	3538	8131	402	2086	5634
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	11107	8169	258	2938	7911	197	2080	5625
w tym: of which:								
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	10317	8041	253	2276	7788	89	2065	5625
produkcja napojów manufacture of beverages	255	-	-	255	-	-	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A Electricity, gas, steam and air conditioning supply	288	160	-	128	160	160	-	-
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	53	45	-	8	45	45	-	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	18	9	-	9	9	-	-	9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	387	6	-	381	6	-	6	-
Pozostałe sekcje Other sections	74	-	-	74	-	-	-	-

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych – dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłne w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions – data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

Tablica 18/34/. Oczyszczalnie ścieków przemysłowych
Stan w dniu 31 grudnia
Table 18/34/. Industrial wastewater treatment plants
As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Ogółem	29	26	27	24	Total
Mechaniczne	5	3	2	2	Mechanical
przepustowość projektowa w m ³ /dobę	117351	18422	17522	17522	project capacity in m ³ /24 h
ścieki oczyszczane w m ³ /dobę	1967	1061	484	561	treated wastewater in m ³ /24 h
Biologiczne	19	18	20	17	Biological
przepustowość projektowa w m ³ /dobę	27976	29074	30241	28678	project capacity in m ³ /24 h
ścieki oczyszczane w m ³ /dobę	15112	9160	10149	10359	treated wastewater in m ³ /24 h
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	5	5	5	5	With increased biogen removal
przepustowość projektowa w m ³ /dobę	11050	17150	17150	17150	project capacity in m ³ /24 h
ścieki oczyszczane w m ³ /dobę	10803	11655	15287	15440	treated wastewater in m ³ /24 h

Tablica 19/35/. Podczyszczalnie ścieków przemysłowych
Stan w dniu 31 grudnia
Table 19/35/. Wastewater pretreatment plants
As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Ogółem	17	18	16	14	Total
Mechaniczne	11	10	8	7	Mechanical
ścieki podczyszczane w m ³ /dobę	20381	22309	15513	13114	pre-treated wastewater in m ³ /24 h
Chemiczne	5	7	6	5	Chemical
ścieki podczyszczane w m ³ /dobę	1813	2839	2780	2556	pre-treated wastewater in m ³ /24 h
Biologiczne	1	1	2	2	Biological
ścieki podczyszczane w m ³ /dobę	658	667	882	868	pre-treated wastewater in m ³ /24 h

Tablica 20/36/. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzonych do wód lub do ziemi
Table 20/36/. Charge of pollutants in industrial wastewater discharged into waters or into the ground

Rodzaj ładunku	2010	2015	2020	2021	Type of load
	w tonach na rok in tonnes per year				
BZT ₅	61	25	36	40	BOD ₅
ChZT	302	230	247	257	COD
Zawiesina ogólna	156	67	79	85	Total suspension

Tablica 21/37/. Osady z oczyszczalni i podczyszczalni ścieków przemysłowych
Table 21/37/. Sludge from industrial wastewater treatment and pretreatment plants

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w tonach suchej masy		in tonnes of dry solid		
Osady wytworzone w ciągu roku	6948	3325	5397	6155	Sewage sludge generated during the year
w tym:					of which:
stosowane: w rolnictwie	1328	2500	3212	3266	applied in: agriculture
do rekultywacji terenów, w tym na cele rolne	2210	-	-	-	land reclamation including reclamation of land for agricultural purposes
przekształcone termicznie	1197	698	113	53	incinerated
składowane	28	10	11	13	landfilled
magazynowane czasowo	2174	79	190	1168	temporarily stored
Osady dotychczas składowane (nagromadzone) ^a	9	-	-	-	Sewage landfilled up to now (accumulated) ^a

a Na terenach własnych zakładów: w 2010 r. – na składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych, od 2015 r. – na składowiskach; stan w końcu roku.

a On own plant grounds: in 2010 – on landfills, plots, lagoons and ponds, since 2015 – on landfills; as of end of year.

Tablica 22/38/. Ścieki komunalne^a
Table 22/38/. Municipal wastewater^a

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Ogółem w dam³	33548	32022	33469	34487	Total in dam³
Oczyszczane	33548	32022	33469	34487	Treated
mechanicznie	28	-	-	-	mechanically
biologicznie	4673	4755	5317	6027	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	28847	27267	28152	28460	with increased biogene removal
W % ogółem:					In % of total
oczyszczane	100,0	100,0	100,0	100,0	treated
mechanicznie	0,1	-	-	-	mechanically
biologicznie	13,9	14,8	15,9	17,5	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	86,0	85,2	84,1	82,5	with increased biogene removal

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczane oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas

Wyszczególnienie Specification		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
		ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
			biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	33548	4673	28847	751695	62,4	139336	610859
	2015	32022	4755	27267	801552	67,4	166796	634756
	2020	33469	5317	28152	800632 ^d	69,2 ^d	153828 ^d	646804 ^d
	2021	34487	6027	28460	801782	69,8	162954	638828
miasta urban areas		30097	4088	26009	680900	97,3	101614	579286
wieś rural areas		4390	1939	2451	120882	26,9	61340	59542
POWIAT AUGUSTOWSKI		1239	45	1194	34501	62,4	1186	33315
miasta urban areas		1126	–	1126	29437	93,5	–	29437
wieś rural areas		113	45	68	5064	21,2	1186	3878
Gmina miejska Urban gmina								
Augustów		1072	–	1072	27512	93,8	–	27512
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Lipsk		54	–	54	1925	42,3	–	1925
miasto urban areas		54	–	54	1925	90,3	–	1925
Gminy wiejskie Rural gminas								
Augustów		23	–	23	1163	18,0	–	1163
Bargłów Kościelny		27	27	–	738	14,5	738	–
Nowinka		40	18	22	1647	57,1	448	1199
Sztabin		23	–	23	1516	32,7	–	1516
POWIAT BIAŁOSTOCKI		4240	1569	2671	103330	66,6	42827	60503
miasta urban areas		2121	1136	985	50394	92,7	26767	23627
wieś rural areas		2119	433	1686	52936	52,6	16060	36876

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów. d Daną zmieniono w stosunku do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances. d The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the publication.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczone oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT BIAŁOSTOCKI (cd.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Choroszcz	372	265	107	8175	47,6	5336	2839
miasto urban areas	251	251	–	4963	82,8	4963	–
wieś rural areas	121	14	107	3212	28,7	373	2839
Czarna Białostocka	264	–	264	9300	85,4	–	9300
miasto urban areas	240	–	240	8539	96,9	–	8539
wieś rural areas	24	–	24	761	36,7	–	761
Łapy	640	640	–	19873	96,0	19873	–
miasto urban areas	515	515	–	13921	94,6	13921	–
wieś rural areas	125	125	–	5952	99,4	5952	–
Michałow	129	129	–	3187	52,7	3187	–
miasto urban areas	116	116	–	2758	99,2	2758	–
wieś rural areas	13	13	–	429	13,1	429	–
Supraśl	857	–	857	15799	91,5	–	15799
miasto urban areas	296	–	296	4154	94,7	–	4154
wieś rural areas	561	–	561	11645	90,5	–	11645
Suraż	22	22	–	974	50,5	974	–
miasto urban areas	22	22	–	974	99,4	974	–
Tykocin	148	148	–	1897	32,6	1897	–
miasto urban areas	145	145	–	1745	91,7	1745	–
wieś rural areas	3	3	–	152	3,9	152	–
Wasilków	609	–	609	15515	78,6	–	15515
miasto urban areas	449	–	449	10934	88,7	–	10934
wieś rural areas	160	–	160	4581	61,8	–	4581
Zabłudów	110	103	7	3023	30,7	2897	126
miasto urban areas	87	87	–	2406	97,1	2406	–
wieś rural areas	23	16	7	617	8,4	491	126

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczone oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT BIAŁOSTOCKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie Rural gminas							
Dobrzyniewo Duże	216	–	216	5117	50,8	–	5117
Gródek	93	93	–	3162	63,4	3162	–
Juchnowiec Kościelny	645	107	538	12714	70,2	2907	9807
Poświętne	62	62	–	2594	82,4	2594	–
Turośń Kościelna	73	–	73	2000	29,3	–	2000
POWIAT BIELSKI	1053	213	840	32614	62,9	7984	24630
miasta urban areas	914	103	811	27638	98,8	3553	24085
wieś rural areas	139	110	29	4976	20,9	4431	545
Gminy miejskie Urban gminas							
Bielsk Podlaski	811	–	811	24085	98,6	–	24085
Brańsk	103	103	–	3553	99,9	3553	–
Gminy wiejskie Rural gminas							
Bielsk Podlaski	39	10	29	945	14,7	400	545
Boćki	28	28	–	1155	29,6	1155	–
Brańsk	2	2	–	204	3,8	204	–
Orla	24	24	–	575	23,2	575	–
Rudka	35	35	–	1578	92,8	1578	–
Wyszki	11	11	–	519	13,0	519	–
POWIAT GRAJEWSKI	854	199	655	25169	55,7	4135	21034
miasta urban areas	751	96	655	22370	86,2	1336	21034
wieś rural areas	103	103	–	2799	14,6	2799	–
Gmina miejska Urban gmina							
Grajewo	598	–	598	19281	90,5	–	19281

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczone oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT GRAJEWSKI (dok.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Rajgród	103	103	–	1568	33,2	1568	–
miasto urban areas	96	96	–	1336	92,8	1336	–
wieś rural areas	7	7	–	232	7,1	232	–
Szczuczyn	60	3	57	1913	32,8	160	1753
miasto urban areas	57	–	57	1753	54,4	–	1753
wieś rural areas	3	3	–	160	6,1	160	–
Gminy wiejskie Rural gminas							
Grajewo	4	4	–	138	2,5	138	–
Radziłów	61	61	–	1325	30,0	1325	–
Wąsosz	28	28	–	944	28,0	944	–
POWIAT HAJNOWSKI	1709	334	1375	31892	79,7	9231	22661
miasta urban areas	1244	20	1224	20324	98,7	1088	19236
wieś rural areas	465	314	151	11568	59,6	8143	3425
Gmina miejska Urban gmina							
Hajnówka	1224	–	1224	19236	98,7	–	19236
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina							
Kleszczele	23	23	–	1160	52,4	1160	–
miasto urban areas	20	20	–	1088	98,0	1088	–
wieś rural areas	3	3	–	72	6,5	72	–

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczane oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczane ^a w dm ³ Treated wastewater ^a in dm ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT HAJNOWSKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie Rural gminas							
Białowieża	101	1	100	2042	97,9	41	2001
Czeremcha	46	46	–	2330	83,6	2330	–
Czyże	8	8	–	667	36,2	667	–
Dubicze Cerkiewne	15	15	–	419	30,5	419	–
Hajnówka	97	46	51	2602	70,7	1178	1424
Narew	100	100	–	1022	31,0	1022	–
Narewka	95	95	–	2414	74,5	2414	–
POWIAT KOLNEŃSKI	431	107	324	13139	36,4	3466	9673
miasta urban areas	375	51	324	11717	97,7	2044	9673
wieś rural areas	56	56	–	1422	5,9	1422	–
Gmina miejska Urban gmina							
Kolno	324	–	324	9673	97,3	–	9673
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina							
Stawiski	51	51	–	2044	36,2	2044	–
miasto urban areas	51	51	–	2044	99,8	2044	–
Gminy wiejskie Rural gminas							
Grabowo	26	26	–	711	21,7	711	–
Mały Płock	4	4	–	110	2,5	110	–
Turośl	26	26	–	601	12,4	601	–
POWIAT ŁOMŻYŃSKI	325	103	222	11119	22,3	4718	6401
miasta urban areas	71	71	–	2960	77,4	2960	–
wieś rural areas	254	32	222	8159	17,7	1758	6401

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczone oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT ŁOMŻYŃSKI (dok.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Jedwabne	43	43	–	1684	33,9	1684	–
miasto urban areas	43	43	–	1684	99,2	1684	–
Nowogród	28	28	–	1276	32,5	1276	–
miasto urban areas	28	28	–	1276	60,0	1276	–
Gminy wiejskie Rural gminas							
Łomża	82	2	80	2630	22,2	110	2520
Piątnica	116	–	116	2804	27,2	–	2804
Śniadowo	26	–	26	1077	21,0	–	1077
Wizna	30	30	–	1648	44,7	1648	–
POWIAT MONIECKI	685	661	24	19814	52,0	19109	705
miasta urban areas	540	540	–	13813	98,4	13813	–
wieś rural areas	145	121	24	6001	24,9	5296	705
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Goniądz	18	16	2	1924	41,0	1693	231
miasto urban areas	16	16	–	1693	96,9	1693	–
wieś rural areas	2	–	2	231	7,9	–	231
Knyszyn	97	97	–	3007	66,4	3007	–
miasto urban areas	95	95	–	2657	99,9	2657	–
wieś rural areas	2	2	–	350	18,7	350	–
Mońki	430	430	–	9483	66,8	9483	–
miasto urban areas	429	429	–	9463	98,3	9463	–
wieś rural areas	1	1	–	20	0,4	20	–

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczane oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT MONIECKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie Rural gminas							
Jasionówka	11	11	–	523	21,0	523	–
Jaświły	38	16	22	1136	25,5	662	474
Krypno	56	56	–	2186	58,1	2186	–
Trzcianne	35	35	–	1555	38,8	1555	–
POWIAT SEJNEŃSKI	225	45	180	5552	29,2	1146	4406
miasta urban areas	180	–	180	4406	87,7	–	4406
wieś rural areas	45	45	–	1146	8,2	1146	–
Gmina miejska Urban gmina							
Sejny	180	–	180	4406	87,7	–	4406
Gmina wiejska Rural gmina							
Puńsk	45	45	–	1146	28,5	1146	–
POWIAT SIEMIATYCKI	1173	129	1044	18242	43,8	2945	15297
miasta urban areas	1043	56	987	15358	99,4	1719	13639
wieś rural areas	130	73	57	2884	11,0	1226	1658
Gmina miejska Urban gmina							
Siemiatycze	987	–	987	13639	100,0	–	13639
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina							
Drohiczyn	60	60	–	1862	31,9	1862	–
miasto urban areas	56	56	–	1719	94,6	1719	–
wieś rural areas	4	4	–	143	3,6	143	–

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczone oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT SIEMIATYCKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie Rural gminas							
Dziadkowice	15	15	–	699	27,0	699	–
Grodzisk	16	–	16	625	16,2	–	625
Mielnik	54	54	–	384	18,0	384	–
Nurzec-Stacja	25	–	25	865	24,1	–	865
Siemiatycze	16	–	16	168	2,9	–	168
POWIAT SOKÓLSKI	1525	1184	341	32672	52,0	27505	5167
miasta urban areas	1346	1005	341	26797	99,3	21630	5167
wieś rural areas	179	179	–	5875	16,4	5875	–
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Dąbrowa Białostocka	353	12	341	5431	52,2	264	5167
miasto urban areas	341	–	341	5167	99,5	–	5167
wieś rural areas	12	12	–	264	5,1	264	–
Krynki	50	50	–	2164	77,1	2164	–
miasto urban areas	50	50	–	2164	97,7	2164	–
Sokółka	851	851	–	17623	72,4	17623	–
miasto urban areas	848	848	–	17481	100,0	17481	–
wieś rural areas	3	3	–	142	2,1	142	–
Suchowola	112	112	–	2177	33,7	2177	–
miasto urban areas	107	107	–	1985	95,2	1985	–
wieś rural areas	5	5	–	192	4,4	192	–
Gminy wiejskie Rural gminas							
Janów	23	23	–	832	21,8	832	–
Korycin	16	16	–	476	15,6	476	–
Kuźnica	75	75	–	1947	52,3	1947	–

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczone oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT SOKÓLSKI (dok.) (cont.)							
Gminy wiejskie (dok.) Rural gminas (cont.)							
Nowy Dwór	18	18	–	709	31,4	709	–
Sidra	13	13	–	510	16,4	510	–
Szudziałowo	14	14	–	803	28,8	803	–
POWIAT SUWAŃSKI	362	158	204	10976	31,5	5293	5683
wieś rural areas	362	158	204	10976	31,5	5293	5683
Gminy wiejskie Rural gminas							
Bakałarzewo	34	–	34	1546	51,6	–	1546
Filipów	46	46	–	1575	38,9	1575	–
Jeleniewo	22	–	22	854	27,3	–	854
Przerośl	35	35	–	837	29,9	837	–
Raczki	71	71	–	2697	47,2	2697	–
Rutka-Tartak	11	–	11	393	17,4	–	393
Suwałki	110	–	110	1744	21,9	–	1744
Szypłiszki	19	6	13	789	20,2	184	605
Wiżajny	14	–	14	541	26,4	–	541
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI	754	345	409	19804	36,4	8449	11355
miasta urban areas	678	279	399	17386	96,1	6402	10984
wieś rural areas	76	66	10	2418	6,7	2047	371
Gmina miejska Urban gmina							
Wysokie Mazowieckie	335	–	335	8944	98,5	–	8944
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas							
Ciechanowiec	159	159	–	4046	49,7	4046	–
miasto urban areas	159	159	–	4046	91,0	4046	–

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 23/39/. Ścieki komunalne oczyszczane oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów i gmin (dok.)
Table 23/39/. Treated municipal wastewater and population using waste water treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated wastewater ^a in dam ³			Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b Number of population connected to wastewater treatment plants ^b			
	ogółem total	w tym of which		ogółem total		w tym of which	
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem ^c in % of total population ^c	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI (dok.) (cont.)							
Gminy miejsko-wiejskie (dok.) Urban-rural gminas (cont.)							
Czyżew	125	125	–	2622	42,8	2622	–
miasto urban areas	120	120	–	2356	93,9	2356	–
wieś rural areas	5	5	–	266	7,4	266	–
Szepietowo	74	–	74	2411	36,6	–	2411
miasto urban areas	64	–	64	2040	99,5	–	2040
wieś rural areas	10	–	10	371	8,2	–	371
Gminy wiejskie Rural gminas							
Klukowo	5	5	–	289	7,1	289	–
Sokoły	52	52	–	1348	25,3	1348	–
Wysokie Mazowieckie	4	4	–	144	2,6	144	–
POWIAT ZAMBROWSKI	935	935	–	24960	59,7	24960	–
miasta urban areas	731	731	–	20302	95,8	20302	–
wieś rural areas	204	204	–	4658	22,6	4658	–
Gmina miejska Urban gmina							
Zambrów	731	731	–	20302	95,8	20302	–
Gminy wiejskie Rural gminas							
Rutki	69	69	–	2341	45,3	2341	–
Zambrów	135	135	–	2317	26,7	2317	–
MIASTA NA PRAWACH POWIATU CITIES WITH POWIAT STATUS							
Białystok	13047	–	13047	293386	100,0	–	293386
Łomża	2403	–	2403	57523	95,1	–	57523
Suwałki	3527	–	3527	67089	97,5	–	67089

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych; łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe. b Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; dane szacunkowe; stan w dniu 31 grudnia. c Na podstawie bilansów.

a Without transported sewage and rainwater or snowmelt as well as infiltration water; including municipal sewage treated by industrial treatment plants. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; estimated data; as of 31 December. c Based on balances.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)		Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year					
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal		z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal	ogółem total	w tym of which			magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied			
								w rolnic- twie in agri- culture	do reku- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	w tonach suchej masy in tonnes of dry solid	
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	111	79	31	38826 ^b	195669	54208	16623	3630	2467	2423
	2015	122	93	29	42163	195800	43855	14453	4066	724	5157
	2020	122	93	29	40510	177094	47867	15131	3857	585	4387
	2021	123	95	28	43079	174494	51269	14526	3308	762	5258
miasta urban areas		36	21	15	27724	168409	47374	13099	3107	742	5004
wieś rural areas		87	74	13	15355	6085	3895	1427	201	20	254
POWIAT AUGUSTOWSKI		6	2	4	300	10886	3006	871	7	653	204
miasta urban areas		2	-	2	-	10530	2823	857	3	653	201
wieś rural areas		4	2	2	300	356	183	14	4	-	3
Gmina miejska Urban gmina											
Augustów		1	-	1	-	10000	2767	852	-	653	199
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina											
Lipsk – miasto urban areas		1	-	1	-	530	56	5	3	-	2
Gminy wiejskie Rural gminas											
Bargłów Kościelny		1	1	-	200	-	28	4	4	-	-
Nowinka		2	1	1	100	194	49	4	-	-	2
Sztabin		1	-	1	-	162	106	6	-	-	1

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)			Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year			
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal		ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
						w tonach suchej masy in tonnes of dry solid				
POWIAT BIAŁOSTOCKI	17	15	2	14084	2240	3201	661	269	-	102
miasta urban areas	6	5	1	12750	1840	2802	552	268	-	60
wieś rural areas	11	10	1	1334	400	399	109	1	-	42
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas										
Choroszcz – miasto urban areas	1	1	-	1500	-	468	51	-	-	20
Czarna Białostocka – miasto urban areas	1	-	1	-	1840	299	99	68	-	31
Łąpy – miasto urban areas	1	1	-	10000	-	1671	383	190	-	-
Michałow	2	2	-	410	-	136	1	-	-	1
miasto urban areas	1	1	-	350	-	122	1	-	-	1
wieś rural areas	1	1	-	60	-	14	-	-	-	-
Tykocin	2	2	-	530	-	158	8	-	-	8
miasto urban areas	1	1	-	500	-	155	8	-	-	8
wieś rural areas	1	1	-	30	-	3	-	-	-	-
Zabłudów	3	3	-	490	-	107	13	10	-	3
miasto urban areas	1	1	-	400	-	87	10	10	-	-
wieś rural areas	2	2	-	90	-	20	3	-	-	3

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)		Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year				
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal		z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal	ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
		w m ³ /dobę in m ³ /24 h		w tonach suchej masy in tonnes of dry solid						
POWIAT BIAŁOSTOCKI (dok.) (cont.)										
Gminy wiejskie Rural gminas										
Gródek	3	3	-	850	-	125	2	1	-	1
Juchnowiec Kościelny	3	3	-	304	-	127	9	-	-	-
Turośń Kościelna	1	-	1	-	400	110	95	-	-	38
POWIAT BIELSKI	9	8	1	1067	6000	1959	247	188	-	59
miasta urban areas	2	1	1	383	6000	1822	237	185	-	52
wieś rural areas	7	7	-	684	-	137	10	3	-	7
Gminy miejskie Urban gminas										
Bielsk Podlaski	1	-	1	-	6000	1718	201	185	-	16
Brańsk	1	1	-	383	-	104	36	-	-	36
Gminy wiejskie Rural gminas										
Bielsk Podlaski	1	1	-	75	-	15	-	-	-	-
Boćki	1	1	-	270	-	54	4	-	-	4
Brańsk	2	2	-	19	-	2	-	-	-	-

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)			Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year			
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal		ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
				w m ³ /dobę in m ³ /24 h	w tonach suchej masy in tonnes of dry solid					
POWIAT BIELSKI (dok.) (cont.)										
Gminy wiejskie (dok.) Rural gminas (cont.)										
Orla	2	2	-	70	-	31	3	3	-	-
Rudka	1	1	-	250	-	35	3	-	-	3
POWIAT GRAJEWSKI	9	7	2	959	6500	1327	408	-	-	154
miasta urban areas	3	1	2	400	6500	1220	396	-	-	142
wieś rural areas	6	6	-	559	-	107	12	-	-	12
Gmina miejska Urban gmina										
Grajewo	1	-	1	-	6000	1045	372	-	-	118
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas										
Rajgród	2	2	-	446	-	110	2	-	-	2
miasto urban areas	1	1	-	400	-	103	2	-	-	2
wieś rural areas	1	1	-	46	-	7	-	-	-	-
Szczuczyn – miasto urban areas	1	-	1	-	500	72	22	-	-	22

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)			Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year			
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal		ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
				w m ³ /dobę in m ³ /24 h	w tonach suchej masy in tonnes of dry solid					
POWIAT GRAJEWSKI (dok.) (cont.)										
Gminy wiejskie Rural gminas										
Grajewo	1	1	-	60	-	4	-	-	-	-
Radziłów	3	3	-	250	-	63	2	-	-	2
Wąsosz	1	1	-	203	-	33	10	-	-	10
POWIAT HAJNOWSKI	16	14	2	1931	7080	1828	209	162	-	40
miasta urban areas	3	2	1	150	6000	1377	165	161	-	4
wieś rural areas	13	12	1	1781	1080	451	44	1	-	36
Gmina miejska Urban gmina										
Hajnówka	1	-	1	-	6000	1326	161	161	-	-
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina										
Kleszczele – miasto urban areas	2	2	-	150	-	51	4	-	-	4

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)		Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year				
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal		z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal	ogółem total	w tym of which		magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	
			w m ³ /dobę in m ³ /24 h	w tonach suchej masy in tonnes of dry solid						
POWIAT HAJNOWSKI (dok.) (cont.)										
Gminy wiejskie Rural gminas										
Białowieża	2	1	1	8	1080	106	24	-	-	24
Czeremcha	2	2	-	536	-	49	6	-	-	-
Czyże	1	1	-	150	-	24	2	-	-	1
Dubicze Cerkiewne	2	2	-	114	-	15	-	-	-	-
Hajnówka	1	1	-	120	-	46	1	1	-	-
Narew	2	2	-	323	-	112	8	-	-	8
Narewka	3	3	-	530	-	99	3	-	-	3
POWIAT KOLNEŃSKI	5	4	1	960	1650	472	142	110	-	32
miasta urban areas	2	1	1	500	1650	409	126	110	-	16
wieś rural areas	3	3	-	460	-	63	16	-	-	16
Gmina miejska Urban gmina										
Kolno	1	-	1	-	1650	328	110	110	-	-

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)		Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year				
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal		z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal	ogółem total	w tym of which		magazy- nowane czasowo temporari- ly stored
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	
					w tonach suchej masy in tonnes of dry solid					
POWIAT KOLNEŃSKI (dok.) (cont.)										
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina										
Stawiski – miasto urban areas	1	1	–	500	–	81	16	–	–	16
Gminy wiejskie Rural gminas										
Grabowo	1	1	–	300	–	27	12	–	–	12
Mały Płock	1	1	–	100	–	9	4	–	–	4
Turośl	1	1	–	60	–	27	–	–	–	–
POWIAT ŁOMŻYŃSKI	5	4	1	1012	200	176	40	–	–	29
miasta urban areas	2	2	–	800	–	84	13	–	–	13
wieś rural areas	3	2	1	212	200	92	27	–	–	16
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas										
Jedwabne – miasto urban areas	1	1	–	500	–	47	3	–	–	3
Nowogród – miasto urban areas	1	1	–	300	–	37	10	–	–	10

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)			Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year			
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal		ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
					w tonach suchej masy in tonnes of dry solid					
POWIAT ŁOMŻYŃSKI (dok.) (cont.)										
Gminy wiejskie Rural gminas										
Łomża	1	1	-	12	-	2	1	-	-	-
Śniadowo	1	-	1	-	200	41	13	-	-	3
Wizna	1	1	-	200	-	49	13	-	-	13
POWIAT MONIECKI	9	8	1	4485	179	739	404	299	60	37
miasta urban areas	3	3	-	3450	-	553	298	207	60	31
wieś rural areas	6	5	1	1035	179	180	106	92	-	6
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas										
Goniądz – miasto urban areas	1	1	-	400	-	19	10	-	-	10
Knyszyn – miasto urban areas	1	1	-	450	-	102	80	-	60	20
Mońki – miasto urban areas	1	1	-	2600	-	432	208	207	-	1
Gminy wiejskie Rural gminas										
Jasionówka	1	1	-	160	-	18	4	-	-	1

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)		Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year					
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal		z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal	ogółem total	w tym of which			magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied			
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes		
				w m ³ /dobę in m ³ /24 h		w tonach suchej masy in tonnes of dry solid					
POWIAT MONIECKI (dok.) (cont.)											
Gminy wiejskie (dok.) Rural gminas (cont.)											
Jaświły	2	1	1	160	179	67	6	-	-	4	
Krypno	2	2	-	575	-	59	92	89	-	-	
Trzcianne	1	1	-	140	-	36	4	3	-	1	
POWIAT SEJNEŃSKI	2	1	1	300	2650	328	89	46	-	43	
wieś rural areas	2	1	1	300	2650	328	89	46	-	43	
Gminy wiejskie Rural gminas											
Puńsk	1	1	-	300	-	67	30	-	-	30	
Sejny	1	-	1	-	2650	261	59	46	-	13	
POWIAT SIEMIATYCKI	7	4	3	662	7065	1869	898	851	-	39	
miasta urban areas	2	1	1	330	6595	1719	880	849	-	31	
wieś rural areas	5	3	2	332	470	150	18	2	-	8	
Gmina miejska Urban gmina											
Siemiatycze	1	-	1	-	6595	1643	845	825	-	20	

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)			Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczysz- czane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year			
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal		ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
				w m ³ /dobę in m ³ /24 h	w tonach suchej masy in tonnes of dry solid					
POWIAT SIEMIATYCKI (dok.) (cont.)										
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina										
Drohiczyn	2	2	-	355	-	80	35	24	-	11
miasto urban areas	1	1	-	330	-	76	35	24	-	11
wieś rural areas	1	1	-	25	-	4	-	-	-	-
Gminy wiejskie Rural gminas										
Dziadkowice	1	1	-	77	-	15	2	2	-	-
Grodzisk	1	-	1	-	150	30	9	-	-	3
Mielnik	1	1	-	230	-	56	4	-	-	4
Nurzec-Stacja	1	-	1	-	320	45	3	-	-	1
POWIAT SOKÓLSKI	12	11	1	8728	2000	1859	431	103	8	35
miasta urban areas	4	3	1	7530	2000	1652	385	75	-	32
wieś rural areas	8	8	-	1198	-	207	46	28	8	3

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)		Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczysz- czane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year					
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal		z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal	ogółem total	w tym of which			magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied			
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes		
				w m ³ /dobę in m ³ /24 h	w tonach suchej masy in tonnes of dry solid						
POWIAT SOKÓLSKI (dok.)											
(cont.)											
Gminy miejsko-wiejskie											
Urban-rural gminas											
Dąbrowa Białostocka	2	1	1	100	2000	356	85	80	-	5	
miasto urban areas	1	-	1	-	2000	344	80	75	-	5	
wieś rural areas	1	1	-	100	-	12	5	5	-	-	
Krynki – miasto urban areas	1	1	-	1000	-	72	-	-	-	-	
Sokółka – miasto urban areas	1	1	-	6000	-	1125	278	-	-	-	
Suchowola	2	2	-	555	-	116	27	-	-	27	
miasto urban areas	1	1	-	530	-	111	27	-	-	27	
wieś rural areas	1	1	-	25	-	5	-	-	-	-	
Gminy wiejskie											
Rural gminas											
Janów	1	1	-	180	-	24	1	-	-	-	
Korycin	1	1	-	160	-	27	9	-	-	3	
Kuźnica	1	1	-	408	-	76	16	16	-	-	
Nowy Dwór	1	1	-	150	-	27	7	-	7	-	
Sidra	1	1	-	100	-	20	7	7	-	-	
Szudziałowo	1	1	-	75	-	16	1	-	1	-	

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)			Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year			
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal		ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do reku- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
		w m ³ /dobę in m ³ /24 h		w tonach suchej masy in tonnes of dry solid						
POWIAT SUWALSKI	9	5	4	976	750	245	67	10	9	47
wieś rural areas	9	5	4	976	750	245	67	10	9	47
Gminy wiejskie Rural gminas										
Bakałarzewo	1	–	1	–	200	34	3	2	–	–
Filipów	2	2	–	283	–	46	11	–	8	3
Przerośl	1	1	–	156	–	35	4	–	1	3
Raczki	1	1	–	500	–	72	42	8	–	34
Rutka-Tartak	1	–	1	–	195	12	5	–	–	5
Szypłiszki	2	1	1	37	150	20	2	–	–	2
Wiżajny	1	–	1	–	205	26	–	–	–	–
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI	9	7	2	2006	1694	990	177	14	32	95
miasta urban areas	4	2	2	1431	1694	883	146	–	29	81
wieś rural areas	5	5	–	575	–	107	31	14	3	14
Gmina miejska Urban gmina										
Wysokie Mazowieckie	1	–	1	–	1344	449	63	–	–	63

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (cd.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)		Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczyszczane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year				
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal		z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal	ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do rekul- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
		w m ³ /dobę in m ³ /24 h		w tonach suchej masy in tonnes of dry solid						
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI (dok.) (cont.)										
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas										
Ciechanowiec – miasto urban areas	1	1	–	915	–	173	18	–	–	18
Czyżew	2	2	–	554	–	153	32	–	32	–
miasto urban areas	1	1	–	516	–	148	29	–	29	–
wieś rural areas	1	1	–	38	–	5	3	–	3	–
Szepietowo – miasto urban areas	1	–	1	–	350	113	36	–	–	–
Gminy wiejskie Rural gminas										
Klukowo	2	2	–	50	–	5	–	–	–	–
Sokoły	1	1	–	471	–	93	28	14	–	14
Wysokie Mazowieckie	1	1	–	16	–	4	–	–	–	–
POWIAT ZAMBROWSKI	5	5	–	5609	–	1246	838	–	–	1
wieś rural areas	5	5	–	5609	–	1246	838	–	–	1

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Tablica 24/40/. Komunalne oczyszczalnie ścieków według powiatów i gmin (dok.)
Table 24/40/. Municipal wastewater treatment plants by powiats and gminas (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.12.) Wastewater treatment plants (as of 31.12.)			Przepustowość oczyszczalni według projektu Capacity of waste- water treatment plant by project		Ścieki oczysz- czane ^a w dam ³ Treated waste- water ^a in dam ³	Osady wytworzone w ciągu roku Sewage sludge generated during the year			
	ogółem total	w tym of which		biolo- gicznych biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem biogenów with in- creased biogene removal		ogółem total	w tym of which		
		biolo- giczne biologi- cal	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with in- creased biogene removal					stosowane applied		
								w rolnic- twie in agri- culture	do reku- tywacji terenów, w tym na cele rolne in land reclama- tion including reclama- tion of land for agricul- tural purposes	magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored
				w m ³ /dobę in m ³ /24 h	w tonach suchej masy in tonnes of dry solid					
POWIAT ZAMBROWSKI (dok.) (cont.)										
Gminy wiejskie Rural gminas										
Rutki	2	2	-	650	-	95	49	-	-	-
Zambrów	3	3	-	4959	-	1151	789	-	-	1
MIASTA NA PRAWACH POWIATU CITIES WITH POWIAT STATUS										
Białystok	1	-	1	-	80000	23865	6415	-	-	4062
Łomża	1	-	1	-	20000	3820	1188	52	-	35
Suwałki	1	-	1	-	25600	4345	1441	1197	-	244

a łącznie z wodami opadowymi i ściekami dowożonymi do oczyszczalni oraz wodami infiltracyjnymi; bez ścieków komunalnych oczyszczanych przez oczyszczalnie przemysłowe. b Dane dotyczą urządzeń do biologicznego oczyszczania.

a Including precipitation and wastewater transported to wastewater treatment plant as well as infiltration water; excluding municipal wastewater treated by industrial wastewater treatment plants. b Data refer to devices for biological treatment.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

Air pollution and protection

Tablica 1/41/. Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń Stan w dniu 31 grudnia

Table 1/41/. Plants especially noxious to air purity by amount of pollutants emission As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021			
	zakłady emitujące zanieczyszczenia total plants emitting pollutants																		
	pyłowe particulate					gazowe gaseous													
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					w od- set- kach in per- cent					bez dwutlenku węgla excluding carbon dioxide					z dwutlenkiem węgla including carbon dioxide			
w liczbach bezwzględnych in absolute numbers											w od- set- kach in per- cent					w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			
Ogółem Total	48	52	54	51	100,0	56	65	74	72	100,0	56	66	75	73	100,0				
emisja zanie- czyszczeń w t/rok: emission size in tonnes per year:																			
25 i mniej and less	36	45	51	47	92,2	19	26	32	32	44,4	7	5	5	3	4,1				
26-100	11	6	3	4	7,8	17	21	27	23	31,9	1	4	2	2	2,7				
101-500	1	1	-	-	-	16	13	11	14	19,4	1	3	7	10	13,7				
501-1000	-	-	-	-	-	3	4	3	1	1,4	-	1	3	1	1,4				
1001-2000	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2,8	5	6	8	8	11,0				
2001-5000	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	10	14	14	10	13,7				
5001-10000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6	11	12	16,4				
10001-20000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	13	9	11	15,1				
20001-50000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	8	7	7	9,6				
50001 i więcej and more	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	9	9	12,3				

**Tablica 2/42/. Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia redukcji wytworzonych zanieczyszczeń
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 2/42/. Plants especially noxious to air purity by degree of reduction of generated pollutants
As of 31 December**

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Emitujące zanieczyszczenia pyłowe	48	52	54	51	Emitting particulate pollutants
Posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	42	43	38	38	With pollutant reduction systems
o stopniu redukcji zanieczyszczeń:					with the degree of pollutant reduction of:
30,0% i mniej	–	–	1	1	30,0% and less
30,1–50,0	9	11	8	8	30,1–50,0
50,1–70,0	2	–	2	3	50,1–70,0
70,1–90,0	14	12	5	3	70,1–90,0
90,1% i więcej	17	20	22	23	90,1% and more
Nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	6	9	16	13	Without pollutant reduction system
Emitujące zanieczyszczenia gazowe	56	66	75	73	Emitting gaseous pollutants
Posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	7	5	12	12	With pollutant reduction systems
o stopniu redukcji zanieczyszczeń:					with the degree of pollutant reduction of:
10,0% i mniej	–	1	2	2	10,0% and less
10,1–30,0	2	–	1	1	10,1–30,0
30,1–50,0	3	3	2	2	30,1–50,0
50,1–70,0	1	1	2	2	50,1–70,0
70,1–90,0%	1	–	2	3	70,1–90,0%
90,1% i więcej	–	–	3	2	90,1% and more
Nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	49	61	63	61	Without pollutant reduction system

Tablica 3/43/. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza Stan w dniu 31 grudnia

Table 3/43/. Air pollutant reduction systems in plants especially noxious to air purity As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Cyklony Cyclones		Multicyklony Multicyclones		Filtry tkaninowe Fabric filters		Elektrofiltry Electrofilters		Urządzenia mokre Wet air cleaners		Inne Other		
	w szt. in pcs	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h waste gas flow in dam ³ /h	w szt. in pcs	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h waste gas flow in dam ³ /h	w szt. in pcs	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h waste gas flow in dam ³ /h	w szt. in pcs	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h waste gas flow in dam ³ /h	w szt. in pcs	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h waste gas flow in dam ³ /h	w szt. in pcs	prze- pływ gazów odloto- wych w dam ³ /h waste gas flow in dam ³ /h	
Ogółem	2010	151	2970	39	933	78	2025	8	883	12	194	11	381
Total	2015	143	3776	29	383	87	1621	12	1370	6	270	27	1026
	2020	112	2177	31	603	118	2804	12	1577	11	490	23	663
	2021	108	2200	32	734	120	2922	15	1516	7	347	22	627
Skuteczność: Efficiency:													
niska low		1	1	5	172	7	83	-	-	1	4	.	.
średnia moderate		15	243	10	114	49	567	-	-	2	54	.	.
wysoka high		92	1956	17	448	64	2272	15	1516	4	289	.	.
Średnia dyspozycyjność w % Average availability in percent		97	.	95	.	97	.	98	.	100	.	82	.

Tablica 4/44/. Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji

Table 4/44/. Emitters in plants especially noxious to air purity by amount of emission

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Liczba emitorów^a	369	438	561	590	Number of emission sources^a
o wysokości:					with the height of:
Do 50 m	346	418	539	572	Up to 50 m
51-99	18	16	18	14	51-99
Od 100 m	5	4	4	4	From 100 m
Emisja zanieczyszczeń w tys. t					Pollutants emission in thousand tonnes
Pyłowych z emitorów o wysokości:					Particulate from emission sources with the height of:
do 50 m	0,5	0,5	0,4	0,4	up to 50 m
51-99	0,4	0,2	0,1	0,1	51-99
od 100 m	0,2	0,2	0,1	0,1	from 100 m

a Stan w dniu 31 grudnia.
a As of 31 December.

Tablica 4/44/. Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji (dok.) Table 4/44/. **Emitters in plants especially noxious to air purity by amount of emission (cont.)**

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Emisja zanieczyszczeń w tys. t (dok.)					Pollutants emission in thousand tonnes (cont.)
Gazowych z emitorów o wysokości:					Gaseous from emission sources with the height of:
do 50 m	280,6	680,3	1063,3	1052,2	up to 50 m
51-99	404,7	233,7	184,0	227,4	51-99
od 100 m	931,3	1064,0	806,9	916,5	from 100 m

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Tablica 5/45/. Emisja zanieczyszczeń powietrza oraz zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza Table 5/45/. **Emission of air pollutants as well as pollutants retained in pollutant reduction systems in plants especially noxious to air purity**

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Emisja zanieczyszczeń pyłowych w t	1096	921	503	491	Particulate pollutants emission in t
W tym ze spalania paliw	819	665	385	375	Of which from the combustion of fuel
Emisja zanieczyszczeń gazowych w t	1616560	1978194	2054731	2196541	Gaseous pollutants emission in t
W tym: dwutlenku siarki	3304	2937	1394	1432	Of which; sulphur dioxide
tlenków azotu ^a	3150	2770	2236	2355	nitrogen oxides
tlenku węgla	2408	2993	2675	2999	carbon oxide
dwutlenku węgla	1607331	1968592	2047633	2188844	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń					Pollutants retained in reduction systems
Pyłowe:					Particulate:
w tonach	86589	88011	45995	56367	in tonnes
w % zanieczyszczeń wytworzonych	98,8	99,0	98,9	99,1	in % of pollutants produced
Gazowe (bez dwutlenku węgla):					Gaseous (excluding carbon dioxide):
w tonach	1427	902	3181	4875	in tonnes
w % zanieczyszczeń wytworzonych	13,4	8,6	30,9	38,8	in % of pollutants produced
dwutlenek siarki:					sulphur dioxide:
w tonach	930	240	1504	2546	in tonnes
w % zanieczyszczeń wytworzonych	22,0	7,6	51,9	64,0	in % of pollutants produced

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a Expressed in nitrogen dioxide.

Tablica 5/45/. Emisja zanieczyszczeń powietrza oraz zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (dok.)
Table 5/45/. Emission of air pollutants as well as pollutants retained in pollutant reduction systems in plants especially noxious to air purity (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Gazowe (dok):					Gaseous (cont.):
tlenki azotu ^a :					nitrogen oxides ^a :
w tonach	138	274	394	504	in tonnes
w % zanieczyszczeń wytworzonych	4,2	9,0	15,0	17,6	in % of pollutants produced
tlenek węgla:					carbon oxide
w tonach	188	234	267	320	in tonnes
w % zanieczyszczeń wytworzonych	7,2	7,3	9,1	9,6	in % of pollutants produced
węglowodory ^b :					hydrocarbons ^b :
w tonach	-	-	141	159	in tonnes
w % zanieczyszczeń wytworzonych	-	-	59,7	44,2	in % of pollutants produced
inne:					other:
w tonach	171	154	875	1346	in tonnes
w % zanieczyszczeń wytworzonych	37,9	16,5	55,6	65,5	in % of pollutants produced

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu. b Z wyłączeniem metanu.

a Expressed in nitrogen dioxide. b Excluding methane.

Tablica 6/46/. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wybranych rodzajów substancji
Table 6/46/. Emission of air pollutants from plants especially noxious to air purity by kind of substance

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w t in t				
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne	97	84	58	49	Aliphatic aldehydes and their derivatives
Alkohole alifatyczne i ich pochodne	106	31	65	73	Aliphatic alcohols and their derivatives
Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	1	1	0	0	Polycyclic, aromatic alcohols and their derivatives
Amoniak	23	37	11	19	Ammonia
Dwutlenek siarki	3304	2937	1394	1432	Sulphur dioxide
ze spalania paliw	3298	2931	1379	1410	from the combustion of fuel
z procesów technologicznych	6	6	15	22	from technological processes
Dwutlenek węgla	1607331	1968592	2047633	2188844	Carbon dioxide
Etery i ich pochodne	5	1	8	9	Ethers and their derivatives
Ketony i ich pochodne	6	8	22	26	Ketones and their derivatives
Kwasy nieorganiczne, ich sole i bezwodniki	0	49	9	60	Inorganic acids, their salts and anhydrides

Tablica 6/46/. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wybranych rodzajów substancji (dok.)
Table 6/46/. Emission of air pollutants from plants especially noxious to air purity by kind of substance (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w t in t				
Kwasy organiczne, ich związki i pochodne ^a	7	16	7	40	Organic acids, their compounds and derivatives ^a
Metan	–	530	480	418	Methane
Podtlenek azotu	–	8	–	1	Nitrous oxide
Pyły krzemowe (powyżej 30% wolnej krzemionki)	17	13	4	5	Silicate particulates (over 30% of free silica)
Pyły węglowo-grafitowe, sadza	15	5	2	1	Carbon and graphite particulates and soot
Pyły ze spalania paliw	819	665	385	375	Particulates from the combustion of fuel
Pyły pozostałe	245	235	112	110	Other particulates
Tlenek węgla	2408	2993	2675	2999	Carbon oxide
Tlenki azotu (w przeliczeniu na dwutlenek azotu)	3150	2770	2236	2355	Nitrogen oxides (expressed in nitrogen dioxide)
ze spalania paliw	3126	2586	1966	2047	from the combustion of fuel
z procesów technologicznych	24	184	270	308	from technological processes
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^a	5	6	33	45	Aliphatic hydrocarbons and their derivatives ^a
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne ^a	108	105	64	156	Polycyclic, aromatic hydrocarbons and their derivatives ^a

a Z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach.

a Excluding listed in other points.

Tablica 7/47/. Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według powiatów w 2021 r.

Table 7/47/. Emission and reduction of air pollutants from plants especially noxious to air purity by powiats in 2021

Wyszczególnienie Specification	Emisja zanieczyszczeń Pollutants emission							Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych Pollutants retained in reduction systems in % of pollutants produced	
	pytowych particulate		gazowych gaseous						
	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuel	ogółem total	w tym of which				pytowe particulate	gazowe ^a gaseous ^a
				dwutlenku siarki sulphur dioxide	tlenków azotu ^b nitrogen oxides ^b	tlenku węgla carbon oxide	dwutlenku węgla carbon dioxide		
wt in t									
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	491	375	2196541	1432	2355	2999	2188844	99,1	38,8
miasta urban areas	453	349	1872640	1350	1880	1817	1867297	99,2	38,8
wieś rural areas	38	26	323901	82	475	1182	321547	76,4	38,7
Powiaty Powiats									
Augustowski	39	14	46666	134	86	41	46395	98,2	2,5
Białostocki	42	42	177252	41	173	940	175766	25,0	.
Bielski	13	2	21364	71	201	92	20969	94,9	43,7
Grajewski	114	65	337334	70	427	295	336404	97,9	15,3
Hajnowski	68	64	61586	59	109	139	61153	61,4	23,8
Kolneński	9	9	21230	46	28	64	21092	43,8	.
Łomżyński	9	9	27635	39	67	59	27470	91,0	.
Moniecki	6	6	32874	66	35	72	32701	97,5	.
Sejneński	23	23	3450	9	2	74	3365	.	.
Siemiatycki	14	14	14743	11	11	87	14591	.	88,6
Sokólski	21	18	35442	16	25	78	35311	65,6	24,3
Wysokomazowiecki	9	9	79295	95	116	72	79008	99,0	.
Zambrowski	11	10	165060	91	197	349	164285	97,6	.
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status									
Białystok	56	41	904809	250	596	515	903380	99,9	67,8
Łomża	37	31	86360	221	115	45	85979	97,5	.
Suwałki	20	18	181441	213	167	77	180975	99,5	5,5

a Bez dwutlenku węgla. b W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a Excluding carbon dioxide. b Expressed in nitrogen dioxide.

Tablica 8/48/. Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według sekcji i działów w 2021 r.

Table 8/48/. Emission and reduction of air pollutants from plants especially noxious to air purity by sections and divisions in 2021

Sekcje i działy Sections and divisions	Emisja zanieczyszczeń Pollutants emission						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń Pollutants retained in reduction systems			
	pyłowych particulate			gazowych gaseous			pyłowe particulate		gazowe ^a gaseous ^a	
	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuel	ogółem total	w tym of which			w tys. t in thousand tonnes	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tys. t in thousand tonnes	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced
				dwutlenku siarki sulphur dioxide	tlenku węgla carbon oxide	dwutlenku węgla carbon dioxide				
w tys. t in thousand tonnes										
Ogółem Total	0,5	0,4	2196,5	1,4	3,0	2188,8	56,4	99,1	4,9	38,8
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	0,2	0,1	586,5	0,3	0,6	584,2	11,3	98,0	1,8	45,0
w tym: of which:										
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	0,0	0,0	213,4	0,2	0,2	212,7	1,1	96,8	-	.
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^A	0,1	0,1	303,1	0,0	0,3	302,1	6,1	98,0	0,2	13,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A Electricity, gas, steam and air conditioning supply	0,2	0,2	1206,6	1,1	1,1	1203,2	44,9	99,6	2,9	46,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	0,0	0,0	137,3	0,1	0,2	136,9	0,2	89,2	0,1	23,7
Budownictwo Construction	0,0	-	2,1	0,0	0,0	2,0	0,0	79,2	-	.
Pozostałe sekcje Other sections	0,0	0,0	264,3	0,0	1,1	262,4	-	.	0,0	.

a Bez dwutlenku węgla.

a Excluding carbon dioxide.

Tablica 9/49/. Poważne awarie
Table 9/49/. Major accidents

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Potencjalni sprawcy poważnych awarii (stan w dniu 31.12.)	48	46	50	51	Potential initiators of major accidents (as of 31.12.)
zakłady:					plants:
dużego ryzyka	9	8	7	6	with high risk
zwiększonego ryzyka	5	5	9	10	with increased risk
pozostali	34	33	34	35	other
Przypadki wystąpienia poważnych awarii ^a	4	2	-	-	Cases of major accidents ^a

a Odpowiadające definicji zawartej w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.).

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a Corresponding to the definition in art. 3 point 23 of the Act of 27 April 2001 – Environmental Protection Law (Journal of Law 2020 item 1219, with later amendments).

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

Odpady Waste

Tablica 1/50/. Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) według grup odpadów
Table 1/50/. Waste (excluding municipal waste) by group of waste

Wyszczególnienie Specification	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year								Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{ab} Waste landfilled up to now (accumulated) ^{ab}	Liczba zakładów wytwarzających odpady ^b Number of plants producing waste ^b
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients		magazynowane czasowo temporarily stored			
			razem total	w tym termicznie of which thermal	razem total	w tym do procesów odzysku of which for recovery				
w tys. t in thousand tonnes										
Ogółem Total	2020	2363,1	706,6	7,3	6,8	229,0	196,8	1420,2	2261,4	51
	2021	891,0	519,4	6,0	5,5	326,8	318,1	38,8	2241,9	60
w tym: of which:										
Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin Wastes resulting from exploration, mining, quarrying, and physical and chemical treatment of minerals		123,3	123,3	-	-	-	-	-	-	2
Odpady z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności Wastes from agriculture, horticulture, aquaculture, forestry, hunting and fishing, food preparation and processing		62,6	23,2	-	-	39,4	35,8	-	-	8
Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury Wastes from wood processing and the production of panels and furniture, pulp, paper and cardboard		77,5	9,5	-	-	62,5	62,1	5,5	-	11

a Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczycych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. b Stan w końcu roku. c We własnym zakresie przez wytwórcę.

a On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. b End of the year. c By waste producer on its own.

Tablica 1/50/. Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) według grup odpadów (dok)
Table 1/50/. Waste (excluding municipal waste) by group of waste (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{ab} Waste landfilled up to now (accumulated) ^{ab}	Liczba zakładów wytwarzających odpady ^b Number of plants producing waste ^b
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients		magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym termiczne of which thermal	razem total	w tym do procesów odzysku of which for recovery			
w tys. t in thousand tonnes									
Odpady z procesów termicznych Wastes from thermal processes	105,6	1,2	-	-	95,5	94,6	8,9	2114,7	20
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej ^d Construction and demolition wastes ^d	443,5	359,2	-	-	84,3	83,0	-	-	21
Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych Wastes from waste management facilities, off-site waste water treatment plants and the preparation of water intended for human consumption and water for industrial use	54,2	3,0	6,0	5,5	20,8	20,5	24,4	127,2	14

a Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczyc (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. b Stan w końcu roku. c We własnym zakresie przez wytwórcę. d Włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych.
a On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. b End of the year. c By waste producer on its own. d Including excavated soil from contaminated sites.

Tablica 2/51/. Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) według powiatów w 2021 r.
Table 2/51/. Waste (excluding municipal waste) by powiats in 2021

Wyszczególnienie Specification	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{ab} Waste landfilled up to now (accumulated) ^{ab}	Tereny składowania odpadów niezreklamowane ^b w ha Area of waste landfill sites non-reclaimed ^b in ha
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients		magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym termicznie of which thermal	razem total	w tym do procesów odzysku of which for recovery			
w tys. t in thousand tonnes									
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	891,0	519,4	6,0	5,5	326,8	318,1	38,8	2241,9	28,8
miasta urban areas	612,7	317,7	6,0	5,5	250,2	241,6	38,8	2241,9	28,8
wieś rural areas	278,3	201,7	-	-	76,6	76,5	-	-	-
Powiaty Powiats									
Augustowski – miasta urban areas	20,6	-	-	-	19,2	17,6	1,4	-	-
Białostocki	59,4	1,2	-	-	58,1	58,1	0,1	-	-
miasta urban areas	31,1	1,2	-	-	29,8	29,8	0,1	-	-
wieś rural areas	28,3	-	-	-	28,3	28,3	-	-	-
Bielski	32,2	-	-	-	32,1	32,1	0,1	-	-
miasta urban areas	25,2	-	-	-	25,1	25,1	0,1	-	-
wieś rural areas	7,0	-	-	-	7,0	7,0	-	-	-
Grajewski – miasta urban areas	14,8	-	-	-	14,8	14,7	-	-	-
Hajnowski	19,0	1,2	-	-	17,6	17,6	0,2	-	-
miasta urban areas	8,5	-	-	-	8,3	8,3	0,2	-	-
wieś rural areas	10,5	1,2	-	-	9,3	9,3	-	-	-
Kolneński	363,8	359,2	-	-	4,6	4,4	-	-	-
miasta urban areas	309,8	305,2	-	-	4,6	4,4	-	-	-
wieś rural areas	54,0	54,0	-	-	-	-	-	-	-
Łomżyński – wieś rural areas	27,9	23,2	-	-	4,7	4,6	-	-	-
Siemiatycki	6,3	-	-	-	6,2	6,2	0,1	-	-
miasta urban areas	4,9	-	-	-	4,8	4,8	0,1	-	-
wieś rural areas	1,4	-	-	-	1,4	1,4	-	-	-
Sokółski	132,0	123,3	-	-	8,7	4,1	-	-	-
miasta urban areas	8,7	-	-	-	8,7	4,1	-	-	-
wieś rural areas	123,3	123,3	-	-	-	-	-	-	-
Suwalski – wieś rural areas	1,1	-	-	-	1,1	1,1	-	-	-
Wysokomazowiecki	10,1	-	-	-	9,1	9,1	1,0	-	-
miasta urban areas	6,9	-	-	-	5,9	5,9	1,0	-	-
wieś rural areas	3,2	-	-	-	3,2	3,2	-	-	-
Zambrowski	22,9	-	0,5	-	22,4	21,6	-	-	-
miasta urban areas	1,3	-	0,5	-	0,8	-	-	-	-
wieś rural areas	21,6	-	-	-	21,6	21,6	-	-	-

a Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. b Stan w końcu roku. c We własnym zakresie przez wytwórcę.

a On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. b End of the year. c By waste producer on its own.

Tablica 2/51/. Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) według powiatów w 2021 r. (dok.)
Table 2/51/. Waste (excluding municipal waste) by powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{ab} Waste landfilled up to now (accumulated) ^{ab}	Tereny składowania odpadów niezreklamowane ^b w ha Area of waste landfill sites non-reclaimed ^b in ha
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients		magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym termicznie of which thermal	razem total	w tym do procesów odzysku of which for recovery			
w tys. t in thousand tonnes									
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status									
Białystok	111,8	0,6	-	-	85,1	84,4	26,1	2241,9	28,8
Łomża	14,3	-	5,5	5,5	7,9	7,6	0,9	-	-
Suwałki	54,8	10,7	-	-	35,2	34,9	8,9	-	-

a Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. b Stan w końcu roku. c We własnym zakresie przez wytwórcę.
a On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. b End of the year. c By waste producer on its own.

Tablica 3/52/. Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) według sekcji i działów w 2021 r.
Table 3/52/. Waste (excluding municipal waste) by sections and divisions in 2021

Sekcje i działy Sections and divisions	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{ab} Waste landfilled up to now (accumulated) ^{ab}	Tereny składowania odpadów niezreklamowane ^b w ha Area of waste landfill sites non-reclaimed ^b in ha
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients		magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym termicznie of which thermal	razem total	w tym do procesów odzysku of which for recovery			
w tys. t in thousand tonnes									
Ogółem Total	891,0	519,4	6,0	5,5	326,8	318,1	38,8	2241,9	28,8
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	123,3	123,3	-	-	-	-	-	-	-
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	213,0	33,9	-	-	172,3	164,8	6,8	-	-

a Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. b Stan w końcu roku. c We własnym zakresie przez wytwórcę.
a On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. b End of the year. c By waste producer on its own.

Tablica 3/52/. Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) według sekcji i działów w 2021 r. (dok.)
Table 3/52/. Waste (excluding municipal waste) by sections and divisions in 2021 (cont.)

Sekcje i działy Sections and divisions	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{ab} Waste landfilled up to now (accumulated) ^{ab}	Tereny składowania odpadów niezrekultywowane ^b w ha Area of waste landfill sites non-reclaimed ^b in ha
	ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients		magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym termicznie of which thermal	razem total	w tym do procesów odzysku of which for recovery			
w tys. t in thousand tonnes									
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)									
w tym: of which:									
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	76,1	23,2	-	-	51,6	47,9	1,3	-	-
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^A	51,9	9,5	-	-	42,3	41,9	0,1	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A Electricity, gas, steam and air conditioning supply	88,3	0,5	0,5	-	78,7	77,7	8,6	2114,7	23,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	44,2	2,5	5,5	5,5	12,8	12,6	23,4	127,2	5,8
Budownictwo Construction	422,2	359,2	-	-	63,0	63,0	-	-	-

a Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. b Stan w końcu roku. c We własnym zakresie przez wytwórcę.

a On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. b End of the year. c By waste producer on its own.

Tablica 4/53/. Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w miastach
Table 4/53/. Waste (excluding municipal waste) by urban areas

Wyszczególnienie Specification		Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^{ab} Waste landfilled up to now (accumulated) ^{ab}	Tereny składowania odpadów niezrehabilitowane ^b w ha Area of waste landfill sites non-reclaimed ^b in ha
		ogółem grand total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients		magazynowane czasowo temporarily stored		
				razem total	w tym termicznie of which thermal	razem total	w tym do procesów odzysku of which for recovery			
w tys. t in thousand tonnes										
OGÓŁEM	2020	223,6	8,6	7,3	6,8	175,1	154,0	32,6	2261,4	28,8
TOTAL	2021	612,7	317,7	6,0	5,5	250,2	241,6	38,8	2241,9	28,8
miasta o liczbie ludności: cities with population:										
Poniżej 2000 Below										
Tykocin										
		4,6	-	-	-	4,6	4,6	-	-	-
2000-4999										
Stawiski										
		305,2	305,2	-	-	-	-	-	-	-
Szczyrzyn										
		1,3	-	-	-	1,3	1,3	-	-	-
Zabłudów										
		1,8	-	-	-	1,8	1,8	-	-	-
5000-9999										
Czarna Białostocka										
		24,7	1,2	-	-	23,4	23,4	0,1	-	-
Dąbrowa Białostocka										
		2,8	-	-	-	2,8	2,8	-	-	-
Kolno										
		4,6	-	-	-	4,6	4,4	-	-	-
Wysokie Mazowieckie										
		6,9	-	-	-	5,9	5,9	1,0	-	-
10000-19999										
Hajnówka										
		8,5	-	-	-	8,3	8,3	0,2	-	-
Siemiatycze										
		4,9	-	-	-	4,8	4,8	0,1	-	-
Sokółka										
		5,9	-	-	-	5,9	1,3	-	-	-
20000-49999										
Augustów										
		20,6	-	-	-	19,2	17,6	1,4	-	-
Bielsk Podlaski										
		25,2	-	-	-	25,1	25,1	0,1	-	-
Grajewo										
		13,5	-	-	-	13,5	13,4	-	-	-
Zambrów										
		1,3	-	0,5	-	0,8	-	-	-	-
50000-99999										
Łomża										
		14,3	-	5,5	5,5	7,9	7,6	0,9	-	-
Suwałki										
		54,8	10,7	-	-	35,2	34,9	8,9	-	-
100000 i więcej and more										
Białystok										
		111,8	0,6	-	-	85,1	84,4	26,1	2241,9	28,8

a Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. b Stan w końcu roku. c We własnym zakresie przez wytwórcę.

a On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) own. b End of the year. c By waste producer on its own.

Tablica 5/54/. Odpady komunalne
Table 5/54/. Municipal waste

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Odpady komunalne zebrane^a w t	242937	286428	338868	350726	Municipal waste collected^a in t
w tym z gospodarstw domowych	182088	238520	298029	306277	of which from households
Zmieszane	232576	233303	211678	215201	Mixed
w tym z gospodarstw domowych	175203	189152	178123	177080	of which from households
Wyselekcjonowane	10361	53125	127189	135525	Collected separately
w tym:					of which:
papier i tektura	2384	3581	13386	14964	paper and cardboard
szkło	1953	10525	17869	19672	glass
tworzywa sztuczne	2236	4884	9353	13169	plastic
metale	126	410	234	629	metals
odzież i tekstylia	815	36	140	164	clothes and textiles
wielkogabarytowe	940	6373	18781	19014	largesize
biodegradowalne	1768	9788	41000	45121	biodegradable
zmieszane odpady opakowaniowe	.	3592	16307	11549	mixed packaging waste
Czynne kontrolowane składowiska odpadów komunalnych^b:					Controlled landfill areas with municipal waste in operation^b:
Liczba	42	13	11	11	Number
Powierzchnia w ha	92,4	50,7	55,9	55,9	Area in ha
Powierzchnia zrekultywowana w ciągu roku w ha	2,4	-	21,4	21,4	Reclaimed area during the year in ha
Kontrolowane składowiska odpadów komunalnych o zakończonej eksploatacji^b:					Controlled landfill areas with municipal waste with exploitation completed^b:
Liczba	29	3	-	-	Number
Powierzchnia w ha	47,4	9,4	-	-	Area in ha
Powierzchnia zrekultywowana w ciągu roku w ha	35,7	4,8	-	-	Reclaimed area during the year in ha

a Dane szacunkowe. b Stan w dniu 31 grudnia.

a Estimated data. b As of 31 December.

Tablica 6/55/. Nieczystości ciekłe
Table 6/55/. Liquid waste

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane ^a w ciągu roku w dam ³	524	357	516	509	Liquid waste (households wastewater) removed ^a during a year in dam ³
w tym z gospodarstw domowych	331	181	.	.	of which from households
Zbiorniki bezodpływowe (stan w dniu 31.12.)	77256	74327	76325	75124	Septic tanks (as of 31.12.)
Przydomowe oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31.12.)	5083	13785	17562	18663	Household sewage treatment plants (as of 31.12.)

a Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych; do 2017 r. nieczystości ciekłe wywiezione.
a Wastewater stored temporarily in septic tanks; until 2017 liquid waste removed.

Tablica 7/56/. Odpady komunalne i nieczystości ciekłe według powiatów w 2021 r.
Table 7/56/. Municipal waste and liquid waste by powiats in 2021

Wyszczególnienie Specification	Zebrane odpady komunalne zmieszane ^a Mixed municipal waste collected ^a		Czynne składowiska kontrolowane ^b Controlled landfill areas in operation ^b		Nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane ^c w ciągu roku w dam ³ Liquid waste (households wastewater) removed ^c during a year in dam ³	Zbiorniki bezodpływowe ^b Septic tanks ^b	Przydomowe oczyszczalnie ścieków ^b Household sewage treatment plants ^b
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	liczba number	powierzchnia w ha area in ha			
	w t	in t					
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	215200,9	177080,1	11	55,9	508,5	75124	18663
Powiaty Powiats							
Augustowski	10222,6	8201,7	-	-	22,2	3079	2181
Białostocki	31060,4	25026,7	2	26,1	131,6	13167	2149
Bielski	7820,1	5898,4	1	1,3	17,7	5426	1175
Grajewski	9847,5	7122,9	1	4,7	3,4	3080	1130
Hajnowski	6199,4	4413,1	3	4,2	12,8	2948	641
Kolneński	5186,6	4514,0	-	-	12,1	4507	381
Łomżyński	7378,3	6193,7	1	8,7	43,8	8474	1607
Moniecki	5007,5	4123,4	-	-	14,3	3243	771
Sejneński	2763,2	2317,1	-	-	6,4	3632	772
Siemiatycki	5252,8	3878,9	1	2,8	21,2	7176	351
Sokólski	10865,5	8933,3	-	-	50,7	4582	1523
Suwalski	4965,8	3996,7	1	6,1	10,7	3447	2733
Wysokomazowiecki	8785,7	7187,6	-	-	108,5	7218	1752
Zambrowski	8352,2	7313,3	1	2,0	12,3	2867	1374

a Bez wyselekcjonowanych; dane szacunkowe. b Stan w dniu 31 grudnia. c Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.
a Excluding collected selectively; estimated data. b As of 31 December. c Wastewater stored temporarily in septic tanks.

Tablica 7/56/. Odpady komunalne i nieczystości ciekłe według powiatów w 2021 r. (dok.)
Table 7/56/. Municipal waste and liquid waste by powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Zebrane odpady komunalne zmieszane ^a Mixed municipal waste collected ^a		Czynne składowiska kontrolowane ^b Controlled landfill areas in operation ^b		Nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane ^c w ciągu roku w dam ³ Liquid waste (households wastewater) removed ^c during a year in dam ³	Zbiorniki bezodpływowe ^b Septic tanks ^b	Przydomowe oczyszczalnie ścieków ^b Household sewage treatment plants ^b
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	liczba number	powierzchnia w ha area in ha			
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status							
Białystok	58525,2	52573,3	-	-	23,7	1542	22
Łomża	14603,1	9980,8	-	-	4,8	346	35
Suwałki	18365,2	15405,3	-	-	12,2	390	66

a Bez wyselekcjonowanych; dane szacunkowe. b Stan w dniu 31 grudnia. c Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.
a Excluding collected selectively; estimated data. b As of 31 December. c Wastewater stored temporarily in septic tanks.

Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

Protection of environment and biodiversity

Tablica 1/57/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^a
Stan w dniu 31 grudnia

Table 1/57/. Area of special nature value under legal protection^a
 As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021			Specification	
	w ha in ha				liczba obiektów number of units	w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship		na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²
Ogółem	645561,4	642314,0	638380,0	638379,4	372	31,6	5557,3	Total
Parki narodowe	92071,6	92180,1	92180,1	92180,6	4	4,6	802,5	National parks
Rezerваты przyrody	23531,9	23585,8	23702,8	23702,8	93	1,2	206,3	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	83531,9	83478,3	81851,0	81851,0	3	4,1	712,5	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	444173,1	440748,1	438364,5	438361,9	13	21,7	3816,1	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	0,2	0,5	0,3	0,3	2	0,0	0,0	Documentation sites
Użytki ekologiczne	2108,4	2182,1	2140,7	2142,1	252	0,1	18,6	Ecological areas
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	144,3	139,1	140,7	140,7	5	0,0	1,2	Landscape-nature complexes

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody (stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych) położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection (documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes) located within landscape parks and protected landscape areas.

Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin Stan w dniu 31 grudnia

Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas As of 31 December

Wyszczególnienie Specification		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
		ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
		w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	645561,4	32,0	92071,6	23531,9	88084,5	462717,3	2108,4	2058
	2015	642314,0	31,8	92180,1	23585,8	88138,2	459223,2	2182,1	1993
	2020	638380,0	31,6	92180,1	23702,8	86566,1	456791,7	2140,7	1989
	2021	638379,4	31,6	92180,6	23702,8	86566,1	456788,4	2142,1	1988
POWIAT AUGUSTOWSKI		106365,3	64,1	9510,1	3570,0	–	96738,9	37,0	75
Gmina miejska Urban gmina									
Augustów		6291,4	77,8	–	47,6	–	6229,3	4,5	11
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina									
Lipsk		11011,3	59,8	1756,0	–	–	9255,3	–	1
Gminy wiejskie Rural gminas									
Augustów		14383,9	54,0	–	269,3	–	14362,1	21,8	9
Bargłów Kościelny		7299,5	38,9	281,0	–	–	7014,8	6,4	5
Nowinka		17218,0	84,4	1914,1	715,3	–	15278,5	–	7
Płaska		23891,2	64,1	–	1460,8	–	23887,7	–	35
Sztabin		26269,9	72,3	5559,0	1077,1	–	20711,2	4,3	7
POWIAT BIAŁOSTOCKI		101333,0	34,0	6298,0	3446,0	52487,7	41613,8	105,4	165
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas									
Choroszcz		3429,0	20,9	1619,0	–	–	1810,0	–	14
Czarna Białostocka		15384,2	74,6	–	966,3	15384,2	–	–	32
Łąpy		2451,0	19,2	2451,0	–	–	–	–	1
Michałow		11163,6	27,2	–	222,7	2520,8	8420,0	–	15
Supraśl		12586,0	66,7	–	878,3	12586,0	–	–	44
Suraż		3009,0	39,3	489,0	–	–	2520,0	–	–
Tykocin		7829,2	37,8	159,0	62,0	–	7670,2	84,7	5
Wasilków		3921,4	30,8	–	1,7	3900,7	–	20,7	1
Zabłudów		4710,0	13,9	–	–	–	4710,0	–	5

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (cd.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
POWIAT BIAŁOSTOCKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Dobrzyniewo Duże	6429,7	39,9	–	159,2	3552,1	2869,0	–	–
Gródek	27139,8	63,2	–	1155,8	14543,9	11914,6	–	22
Juchnowiec Kościelny	1700,0	9,9	–	–	–	1700,0	–	3
Poświętne	–	–	–	–	–	–	–	7
Turośń Kościelna	1580,0	11,3	1580,0	–	–	–	–	2
Zawady	–	–	–	–	–	–	–	14
POWIAT BIELSKI	4209,1	3,0	–	–	–	4200,0	9,1	42
Gmina miejska Urban gmina								
Bielsk Podlaski	–	–	–	–	–	–	–	10
Gminy wiejskie Rural gminas								
Bielsk Podlaski	3150,0	7,3	–	–	–	3150,0	–	19
Boćki	9,1	0,0	–	–	–	–	9,1	5
Brańsk	–	–	–	–	–	–	–	3
Orla	–	–	–	–	–	–	–	2
Wyszki	1050,0	5,1	–	–	–	1050,0	–	3
POWIAT GRAJEWSKI	17779,6	18,4	6615,0	195,8	–	10969,1	73,2	16
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Rajgród	12435,3	60,0	1466,0	11,6	–	10969,1	62,0	–
Szczuczyn	11,1	0,1	–	–	–	–	11,1	14

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (cd.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
POWIAT GRAJEWSKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Grajewo	972,0	3,2	972,0	–	–	–	–	1
Radziłów	4177,0	20,9	4177,0	–	–	–	–	–
Wąsosz	184,3	1,6	–	184,3	–	–	–	1
POWIAT HAJNOWSKI	93219,7	57,4	10517,3	12337,5	–	82255,9	616,1	1220
Gmina miejska Urban gmina								
Hajnówka	26,7	1,3	–	–	–	–	26,7	54
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Kleszczele	3042,4	21,3	–	227,0	–	3042,4	–	1
Gminy wiejskie Rural gminas								
Białowieża	20283,7	99,9	6055,7	4305,2	–	14202,6	54,3	515
Czeremcha	403,0	4,2	–	–	–	403,0	–	–
Czyże	60,0	0,4	–	–	–	60,0	–	–
Dubicze Cerkiewne	10442,2	69,0	–	155,1	–	10384,6	57,6	22
Hajnówka	19850,2	67,8	–	5699,3	–	19517,7	429,8	510
Narew	5673,6	23,5	–	–	–	5669,0	4,6	2
Narewka	33437,9	98,6	4461,6	1950,8	–	28976,8	43,1	116
POWIAT KOLNEŃSKI	20992,1	22,3	–	197,8	–	20791,7	65,2	14
Gmina miejska Urban gmina								
Kolno	–	–	–	–	–	–	–	1

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (cd.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwaty przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
POWIAT KOLNEŃSKI (dok.) (cont.)								
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Stawiski	74,1	0,4	–	71,9	–	–	2,2	4
Gminy wiejskie Rural gminas								
Grabowo	–	–	–	–	–	–	–	1
Kolno	6636,7	23,5	–	–	–	6636,7	37,2	2
Mały Płock	1817,9	13,0	–	–	–	1817,5	0,4	6
Turośl	12463,5	62,7	–	126,0	–	12337,5	25,4	–
POWIAT ŁOMŻYŃSKI	35204,6	26,0	351,0	593,6	7344,7	27489,7	81,4	51
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Jedwabne	326,0	2,0	326,0	–	–	–	–	–
Nowogród	4215,6	41,7	–	–	–	4215,6	8,3	5
Gminy wiejskie Rural gminas								
Łomża	5422,1	26,2	–	217,0	4102,5	1314,7	18,6	5
Miastkowo	2353,8	20,5	–	–	–	2343,0	10,8	2
Piątnica	3997,4	18,2	–	69,8	2888,4	1107,3	14,6	18
Przytuły	–	–	–	–	–	–	–	2
Wizna	378,8	2,8	25,0	–	353,8	–	–	19
Zbójna	18510,9	99,6	–	306,8	–	18509,1	29,1	–

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (cd.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
POWIAT MONIECKI	43662,1	31,6	39515,0	129,3	2645,6	1501,6	-	15
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Goniądz	22988,6	61,0	21787,0	-	-	1201,6	-	3
Knyszyn	2645,6	20,8	-	129,3	2645,6	-	-	5
Mońki	-	-	-	-	-	-	-	2
Gminy wiejskie Rural gminas								
Jaświły	1189,0	6,8	1189,0	-	-	-	-	-
Krypno	300,0	2,7	-	-	-	300,0	-	2
Trzcianne	16539,0	49,8	16539,0	-	-	-	-	3
POWIAT SEJNEŃSKI	50498,1	59,1	5195,0	557,1	-	45317,0	106,7	70
Gmina miejska Urban gmina								
Sejny	96,7	21,5	-	-	-	96,7	-	-
Gminy wiejskie Rural gminas								
Giby	18502,1	57,2	3769,1	24,5	-	14737,7	-	25
Krasnopol	13455,4	78,5	1425,9	56,1	-	12029,6	106,7	6
Puńsk	4008,5	28,9	-	0,9	-	4008,4	-	11
Sejny	14435,3	66,4	-	475,6	-	14444,6	-	28
POWIAT SIEMIATYCKI	31085,2	21,3	-	249,6	-	30762,8	63,6	39
Gmina miejska Urban gmina								
Siemiatycze	245,2	6,8	-	-	-	244,5	0,7	2
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Drohiczyn	7244,5	34,8	-	-	-	7244,5	2,6	2

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

**Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**
**Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (cont.)
As of 31 December**

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
POWIAT SIEMIATYCKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Dziadkowice	9,9	0,1	-	-	-	-	9,9	8
Grodzisk	87,7	0,4	-	87,7	-	-	-	4
Mielnik	17758,0	90,4	-	36,4	-	17707,3	2,5	7
Milejczyce	19,8	0,1	-	-	-	-	19,8	1
Nurzec-Stacja	1674,1	7,8	-	125,5	-	1526,4	22,2	8
Perlejewo	801,8	7,5	-	-	-	801,8	-	2
Siemiatycze	3244,2	14,3	-	-	-	3238,3	5,9	5
POWIAT SOKÓLSKI	51098,5	24,9	5146,0	1667,9	17726,9	28003,2	142,7	64
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Dąbrowa Białostocka	1843,0	7,0	1843,0	-	-	-	-	5
Krynki	12605,8	75,9	-	273,7	694,0	11868,3	43,5	14
Sokółka	7572,6	24,2	-	160,6	3037,5	4535,1	-	7
Suchowola	3132,0	12,2	3132,0	-	-	-	-	2
Gminy wiejskie Rural gminas								
Janów	1309,8	6,3	-	79,7	1230,1	-	-	2
Korycin	-	-	-	-	-	-	-	2
Kuźnica	4566,3	34,2	-	-	-	4566,3	-	9
Nowy Dwór	171,0	1,4	171,0	-	-	-	-	-
Sidra	-	-	-	-	-	-	-	12
Szudziałowo	19898,0	66,0	-	1153,9	12765,4	7033,5	99,2	11

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (cd.)**Stan w dniu 31 grudnia****Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (cont.)**
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
POWIAT SUWALSKI	77677,2	59,4	7981,3	374,5	6337,7	63357,7	837,3	93
Gminy wiejskie Rural gminas								
Bakałarzewo	3330,0	27,2	–	3,4	–	3330,1	–	11
Filipów	8285,7	54,9	–	–	–	8285,3	609,3	5
Jeleniewo	11453,5	87,2	–	65,9	3901,2	7552,1	113,3	17
Przerośl	7329,0	59,3	–	305,2	802,4	6526,6	63,9	10
Raczki	6193,4	43,5	–	–	–	6193,4	–	2
Rutka-Tartak	7617,4	73,6	–	–	832,1	6785,3	42,5	11
Suwałki	18708,4	70,7	7981,3	–	–	10727,2	–	8
Szypłiszki	4964,5	31,7	–	–	–	4964,5	–	10
Wiżajny	9795,3	87,5	–	–	802,0	8993,3	8,4	19
POWIAT WYSOKO- MAZOWIECKI	3174,5	2,5	1052,0	–	–	2115,8	–	58
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Ciechanowiec	2115,8	10,5	–	–	–	2115,8	–	32
Czyżew	3,8	0,0	–	–	–	–	–	–
Szepietowo	2,9	0,0	–	–	–	–	–	–
Gminy wiejskie Rural gminas								
Klukowo	–	–	–	–	–	–	–	1
Kobylin-Borzymy	322,0	2,7	322,0	–	–	–	–	19
Kulesze Kościelne	–	–	–	–	–	–	–	1
Nowe Piekuty	–	–	–	–	–	–	–	2
Sokoły	730,0	4,7	730,0	–	–	–	–	1
Wysokie Mazowieckie	–	–	–	–	–	–	–	2

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

Tablica 2/58/. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona oraz pomniki przyrody według powiatów i gmin (dok.) Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/58/. Area of special nature value under legal protection as well as nature monuments by powiats and gminas (cont.) As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a							Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		z liczby ogółem – w ha of total number – in ha					
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwaty przyrody ^b nature reserves ^b	parki krajobra- zowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	użytki ekolo- giczne ^b ecological areas ^b	
POWIAT ZAMBROWSKI	280,8	0,4	–	276,3	–	–	4,5	2
Gminy wiejskie Rural gminas								
Kołaki Kościelne	–	–	–	–	–	–	–	1
Rutki	116,1	0,6	–	116,1	–	–	–	–
Szumowo	2,5	0,0	–	–	–	–	2,5	–
Zambrów	162,2	0,5	–	160,2	–	–	2,0	1
MIASTA NA PRAWACH POWIATU CITIES WITH POWIAT STATUS								
Białystok	103,9	1,0	–	103,9	–	–	–	17
Łomża	536,1	16,4	–	–	23,6	512,5	–	12
Suwałki	1159,4	17,7	–	3,4	–	1158,6	–	35

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Część powierzchni rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych została wykazana dwukrotnie: raz w rezerwach przyrody / użytkach ekologicznych, drugi raz łącznie z powierzchnią parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których są położone.

Uwaga. Oprócz prezentowanych form ochrony przyrody i krajobrazu na powierzchnię ogółem składają się zespoły przyrodniczo-krajobrazowe o łącznej powierzchni 140,7 ha (położone na terenie gmin: Mielnik – 50,7 ha, Szepietowo – 2,9 ha, Czyżew – 3,8 ha i miejskiej Augustów – 83,2 ha) oraz stanowiska dokumentacyjne o łącznej powierzchni 0,31 ha (położone na terenie gminy wiejskiej Sejny – 0,3 ha i miasta Suwałki – 0,01 ha).

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Part of the area of nature reserves and ecological areas has been indicated twice: once in nature reserves / ecological areas, the second time together with the area of the landscape parks and protected landscape areas in which they are located.

Note. Additionally to the presented forms of nature and landscape protection, the total area consists of landscape-nature complexes with a total area of 140,7 ha (located in the following gminas: Mielnik – 50,7 ha, Szepietowo – 2,9 ha, Czyżew – 3,8 ha and urban gmina Augustów – 83,2 ha) and documentation sites with a total area of 0,31 ha (located in the rural gmina of Sejny – 0,3 ha and the city of Suwałki – 0,01 ha).

Tablica 3/59/. Parki narodowe w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Table 3/59/. National parks in 2021
As of 31 December

Parki narodowe National Parks	Rok utworzenia Creation year	Powierzchnia w ha Area in ha	Ogólna charakterystyka General characteristics
Białowiecki	1921, 1932, 1947	10517,3	<p>Jest najstarszym polskim parkiem narodowym – jego historia sięga 1921 r. Utworzono wtedy leśnictwo „Rezerwat”, które w 1932 r. przemianowano na jednostkę specjalną „Park Narodowy w Białowieży”. W 1947 r. obiekt ten reaktywowano jako Białowiecki Park Narodowy. Chroni on ostatnie na Niżu Europejskim lasy naturalne o charakterze pierwotnym w strefie lasów mieszanych i liściastych. Dzięki wysiłkom naukowców i pracowników Parku w 1929 r. rozpoczęła się zakończona sukcesem restytucja żubra, którego liczebność na koniec 2021 r. w polskiej części Puszczy Białowieckiej szacowana była na 779 osobników. W skład Białowieckiego Parku Narodowego wchodziły obiekty: Obręb Ochronny Rezerwat (w prawie 60% objęty ochroną ścisłą) z wyodrębnionym terytorialnie Parkiem Pałacowym oraz Ośrodek Hodowli Żubrów z Rezerwatem Pokazowym Żubrów. Na terenie Parku Pałacowego, wpisanego w rejestr zabytków, znajduje się Muzeum Przyrodniczo-Leśne. Białowiecki Park Narodowy od 1977 r. jest Rezerwatem Biosfery UNESCO, a od 2005 r. cała polska część Puszczy Białowieckiej została objęta tym statusem. W 1979 r. UNESCO wpisało BPN, jako jedyny przyrodniczy obiekt w Polsce, na listę Światowego Dziedzictwa Ludzkości, a w 1992 r. UNESCO nadało ten status Państwowemu Parkowi Narodowemu „Białowieżskaja Puszcza” na Białorusi, tworząc polsko-białoruski obiekt transgraniczny. 23 czerwca 2014 r. Komitet Światowego Dziedzictwa przyjął zgłoszony wspólnie przez Polskę i Białoruś wniosek o powiększenie Obiektu Światowego Dziedzictwa „Białowieża Forest” o znaczną część Puszczy Białowieckiej znajdującej się po polskiej stronie granicy. Obecnie cały transgraniczny obiekt zajmuje powierzchnię około 141,9 tys. ha.</p> <p>It is the oldest Polish national park – its history dates back to 1921. It was then that the "Reserve" forestry was established, which in 1932 was transformed into a special unit "National Park in Białowieża". In 1947, the facility was reactivated as the Białowiecki National Park. It protects the last primeval natural forests in the European Lowlands in the zone of mixed and deciduous forests. Thanks to the efforts of scientists and employees of the Park, in 1929, the successful restitution of the European bison began, its number at the end of 2021. in the Polish part of the Białowieża Forest, was estimated at 779. The Białowiecki National Park includes the following objects: Protection Precinct Reserve (almost 60% under strict protection) with a territorially separated Palace Park and the Bison Breeding Center with the Bison Show Reserve. In the Palace Park, entered into the register of monuments, there is the Nature and Forest Museum. The Białowiecki National Park has been a UNESCO Biosphere Reserve since 1977, and since 2005 the entire Polish part of the Białowiecki National Park has been granted this status. In 1979, UNESCO entered the BNP as the only natural site in Poland on the World Heritage of Humanity list, and in 1992, UNESCO granted this status to the State National Park "Białowieżskaja Puszcza" in Belarus, creating a Polish-Belarusian cross-border site. On 23 June 2014, the World Heritage Committee accepted the application submitted jointly by Poland and Belarus for the extension of the World Heritage Site "Białowieża Forest" by a significant part of the Białowieża Forest on the Polish side of the border. Currently, the entire cross-border facility covers an area of approximately 141.9 thousand ha.</p>

Tablica 3/59/. Parki narodowe w 2021 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 3/59/. National parks in 2021 (cont.)
As of 31 December

Parki narodowe National Park	Rok utworzenia Creation year	Powierzchnia w ha Area in ha	Ogólna charakterystyka General characteristics
Biebrzański	1993	59223,0	<p>Obejmuje znaczną część Kotliny Biebrzańskiej, która jest jednym z największych i najbardziej naturalnych kompleksów torfowisk niskich w Europie Środkowej i Zachodniej. Kotlinę tę charakteryzuje wyjątkowo dobrze zachowana dwukierunkowa strefowość ekologiczna (roślinno-glebowo-hydrologiczna). Dolina Biebrzy została uznana przez BirdLife International za ostoję ptaków o randze światowej. Biebrzański Park Narodowy znajduje się od 1995 r. na liście siedlisk Konwencji RAMSAR, tj. obszarów mokradłowych o międzynarodowym znaczeniu, zwłaszcza jako środowisko życia ptaków wodno-błotnych, a od 2004 r. został włączony wraz z otuliną do sieci obszarów Natura 2000.</p> <p>It covers a large part of the Biebrza Valley, which is one of the largest and most natural complexes of low peatlands in Central and Western Europe. It is characterized by exceptionally well-preserved bi-directional ecological zoning (plant-soil-hydrological). The Biebrza Valley has been recognized by BirdLife International as a world bird refuge. Since 1995, the Biebrzański National Park has been on the list of habitats of the RAMSAR Convention, i.e. wetlands of international importance, especially as a habitat for wetland birds, and since 2004 it has been included with its buffer zone in the Natura 2000 network.</p>
Narwiański	1996	7350,0	<p>Chroni zabagniony, naturalny fragment doliny Górnej Narwi od Suraza do Rzędzian. O wartości przyrodniczej Parku decyduje niespotykany w Europie i bardzo rzadki na świecie charakter rzeki wielokorytowej (anastomozującej), a także ornitofauna związana z terenami mokradłowymi. Liczne rozgałęzienia nurtu oraz naturalna dolina Narwi decydują o wyjątkowej wartości turystycznej Parku.</p> <p>It protects a marshy natural fragment of the Upper Narew valley from Suraz to Rzędziany. The natural value of the Park is determined by multi-channel (anastomosing) river system, uncommon in Europe and very rare in the world, as well as the avifauna associated with the wetlands. Numerous branches of the stream and the natural valley of the Narew River cause the exceptional tourist value of the Park.</p>
Wigierski	1989	15090,3	<p>Położony jest na północnym skraju Puszczy Augustowskiej. Swoim zasięgiem obejmuje zespół 42 jezior (z największym jeziorem Wigry) z otaczającymi je lasami i torfowiskami. Park uznany został za obszar wodno-błotny o znaczeniu międzynarodowym – obiekt międzynarodowej Konwencji Ramsarskiej. Ma również rangę europejskiej ostoi ptaków IBA (Important Bird Area) „Puszcza Augustowska” (kod PL043). Ponadto, wchodzi w skład sieci Natura 2000 – Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Augustowska” (kod PLB200002) oraz Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Wigierska” (kod PLH200004).</p> <p>It is situated on the northern edge of the Augustów Forest. It covers a complex of 42 lakes (with the largest Lake Wigry) with surrounding forests and peat bogs. The park has been recognized as a wetland area of international importance – the object of the international Ramsar Convention. It is also a European bird refuge IBA (Important Bird Area) "the Augustów Forest" (code PL043). In addition, it is part of the Natura 2000 network – the Special Protection Area for Birds "the Augustów Forest" (code PLB200002) and the Area of importance for the Community "Ostoja Wigierska" (code PLH200004).</p>

Źródło: dane Białowieskiego Parku Narodowego, Biebrzańskiego Parku Narodowego, Narwiańskiego Parku Narodowego i Wigierskiego Parku Narodowego.

Source: data of the Białowieski National Park, the Biebrzański National Park, the Narwiański National Park and the Wigierski National Park.

Tablica 4/60/. Parki narodowe według kategorii gruntów
Stan w dniu 31 grudnia

Table 4/60/. National parks by category of land
As of 31 December

Lata Parki narodowe Years National parks		Powierzchnia Area							
		ogółem grand total		grunty leśne forest land		użytki rolne utilised agricultural area	grunty zadrze- wione i zakrze- wione woody and bushy land	wody water	tereny pozostałe other areas
		w ha in ha	w % powierzchni ogólnej woje- wództwa in % of total area of the voivodship	razem total	w tym niezale- sione of which non- wooded areas				
						w ha in ha			
Ogółem Total	2010	92071,6	4,6	35160,6	446,5	17123,7	680,4	4447,1	34659,8
	2015	92180,1	4,6	35211,9	407,2	17582,8	745,6	4531,4	34108,5
	2020	92180,1	4,6	35602,8	407,2	18973,7	971,0	4527,3	32105,3
	2021	92180,6	4,6	35601,3	407,2	18975,3	970,5	4528,8	32104,8
		10517,3	0,5	9974,0	234,5	15,3	1,5	19,2	507,3
		59223,0	2,9	16118,0	165,0	15953,0	790,0	942,0	25420,0
		7350,0	0,4	93,0	–	719,0	177,0	668,0	5693,0
		15090,3	0,8	9416,3	7,7	2288,0	2,0	2899,6	484,5

Tablica 5/61/. Parki narodowe według kategorii ochronności
Stan w dniu 31 grudnia

Table 5/61/. National parks by category of protection
As of 31 December

Lata Parki narodowe Years National parks		Powierzchnia w ha Area in ha						
		parku narodowego of the national park					strefy ochronnej of the protection zone	
		ogółem grand total	w tym pod ochroną of which under protection			czynną active		krajobrazową of landscape
			ściłą strict					
razem total	w tym grunty leśne of which forest land							
Ogółem Total	2010	92071,6	10821,5	9571,3	45184,5	30772,6	96740,1	
	2015	92180,1	14261,8	13159,6	43707,3	28918,0	96740,1	
	2020	92180,1	15368,6	14223,0	44371,8	27146,7	96740,1	
	2021	92180,6	15368,6	14184,3	44880,3	26638,7	96740,1	
		10517,3	6059,3	5819,8	4104,6	353,4	3224,3	
		59223,0	7494,0	6668,0	28196,0	23533,0	66824,0	
		7350,0	–	–	2057,0	–	15408,0	
		15090,3	1815,3	1696,5	10522,7	2752,3	11283,8	

Tablica 6/62/. Parki narodowe według form własności gruntów
Stan w dniu 31 grudnia
Table 6/62/. National parks by forms of land ownership
As of 31 December

Lata Parki narodowe Years National parks		Powierzchnia w ha Area in ha					tereny pozostałe other areas
		ogółem total	własność ownership				
			Skarbu Państwa of the State Treasury		w innym zarządzie in a different management board	prywatna private	
			w zarządzie parku in the manage- ment board of the park				
Ogółem	2010	92072	57452	654	31628	2338	
Total	2015	92170	57905	654	33490	121	
	2020	92175	61313	623	28248	1991	
	2021	92175	61480	624	28083	1989	
Białowiecki		10517	10517	–	–	–	
Biebrzański		59223	35876	186	21172	1989	
Narwiański		7350	2500	415	4435	–	
Wigierski		15085	12587	23	2476	–	

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.
 Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 7/63/. Stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych
Table 7/63/. Animals of major game and protected species in national parks

Gatunki zwierząt Animal species	Parki narodowe National parks															
	Białowiecki				Biebrzański				Narwiański				Wigierski			
	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021
Żubr European bison	45	578	104	131 ^a	–	–	104	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Łoś Moose	8	8	–	–	650	610 ^b	–	400	23	51	38	27	37	35	30	30
Jeleń Red deer	800	376	660	. ^c	530	904 ^b	660	875	15	4	4	. ^d	160	300	360	360
Sarna European roe deer	110	34	160	. ^c	. ^c	1147 ^b	160	1572	60	27	. ^c	. ^c	193	300	350	350
Dzik Wild boar	800	52	–	–	460	450 ^b	–	90	55	24	16	16	133	150	15	15
Wilk Gray wolf	7	8	11	11	20	25 ^b	11	21	–	–	–	–	4	12	14	16
Lis Red fox	30	29	28	28	. ^c	. ^c	28	370	. ^c	. ^c	. ^c	–	130	130	100	100
Ryś Eurasian lynx	3	2	1	1	5	2 ^b	1	6	–	–	–	–	1	1	1 ^b	3 ^b

a Łącznie z rezerwatami zamkniętymi. b Bytujące stale lub przechodnio. c Występują, brak danych liczbowych. d Pojawiające się przechodnio, migrujące.

a Including closed reserves. b Dwelling or migrating. c Occurring, no numeric data. d Transitory, migrating.

Tablica 7/63/. Stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych (dok.)**Table 7/63/. Animals of major game and protected species in national parks (cont.)**

Gatunki zwierząt Animal species	Parki narodowe National parks															
	Białowiecki				Biebrzański				Narwiański				Wigierski			
	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021	2010	2015	2020	2021
Wydra Eurasian otter	10	10	10	10	. ^c	. ^c	88	90	. ^c	. ^c	. ^c	. ^c	45	10	10	10
Borsuk Eurasian badger	15	14	14	14	100	. ^c	86	78	. ^c	. ^c	. ^c	. ^c	20	40	80	80
Bóbr Eurasian beaver	18	22	20	20	. ^c	700 ^b	620	600	250	340	. ^c	. ^c	160	160	160	160
Orlik krzykliwy Lesser spotted eagle	2	4	2	-	26	23 ^d	18	18	-	2	2	2	. ^c	1 ^e	1 ^e	-
Orlik grubodzioby Greater spotted eagle	-	-	-	-	30	18 ^e	24	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Bielik White-tailed sea-eagle	. ^d	-	1	-	16	20 ^e	18	20	1	-	1	-	3 ^e	2 ^e	3 ^e	3 ^b
Głuszczyk Western capercaillie	-	-	-	-	-	. ^d	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cietrzew Black grouse	-	-	-	-	81	21 ^e	12 ^f	15 ^f	-	-	-	-	-	-	-	-
Bocian czarny Black stork	3	2	1	-	15	15 ^e	24	6	. ^g	-	-	-	. ^c	1 ^d	1 ^e	1 ^b
Orzeł przedni Golden eagle	-	-	-	-	-	. ^d	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

b Bytujące stale lub przechodnio. c Występują, brak danych liczbowych. d Pojawiające się przechodnio, migrujące. e Wyznaczone strefy ochronne. f Liczba kogutów na tokowiskach (liczba samic nieznaną). g Tylko ślady bytowania.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

b Dwelling or migrating. c Occurring, no numeric data. d Transitory, migrating. e Designated protection zone. f Number of cocks on spawning grounds (number of females unknown). g Traces of dwelling only.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 8/64/. Regulacja populacji zwierząt łownych w parkach narodowych
Table 8/64/. Regulation of population of game species in national parks

Lata Parki narodowe Years National parks		łoś Moose		Jeleń Red deer		Sarna European roe deer		Dzik Wild boar	
		odstrzał shooting	stwierdzone upadki (zgony) deaths recorded	odstrzał shooting	stwierdzone upadki (zgony) deaths recorded	odstrzał shooting	stwierdzone upadki (zgony) deaths recorded	odstrzał shooting	stwierdzone upadki (zgony) deaths recorded
Ogółem Total	2010	–	14	14	32	5	5	92	15
	2015	–	13	31	20	4	10	218	11
	2020	–	18	26	17	–	10	99	–
	2021	–	28	29	31	–	27	67	7
Białowiecki		–	–	–	3	–	–	–	–
Biebrzański		–	25	11	22	–	10	38	2
Narwiański		–	3	–	–	–	13	9	–
Wigierski		–	–	18	6 ^{4a2b}	–	4 ^b	20	5 ^a

a Ofiary wilków. b W wypadkach komunikacyjnych.
 Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a As the victim of wolves. b In communication accidents.
 Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 9/65/. Ochrona lasu w parkach narodowych
Table 9/65/. Forest protection in national parks

Lata Parki narodowe Years National parks		Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną ^a w ha Protecting crops against wild animals ^a in ha	Skrzynki lęgowe istniejące Existing nest boxes	Pułapki Traps		Próbne poszukiwania owadów w ściółce (liczba prób) Test searching for insects in the bedding (the number of tests)
				tradycyjne traditional	feromonowe feromone	
Białowiecki	2010	–	–	–	60	–
	2015	–	–	–	60	–
	2020	–	–	–	60	–
	2021	–	–	–	60	–
Biebrzański	2010	10,4	–	20	50	75
	2015	7,0	–	10	58	53
	2020	5,9	–	15	58	29
	2021	5,6	–	15	56	29
Narwiański	2010	–	9	2	2	2
	2015	–	6	–	–	–
	2020	–	6	–	–	–
	2021	–	–	–	–	–

a Chemiczne, mechaniczne i grodzenia.
 a Chemical, mechanical and enclosures.

Tablica 9/65/. Ochrona lasu w parkach narodowych (dok.)
Table 9/65/. Forest protection in national parks (cont.)

Lata Parki narodowe Years National parks	Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną ^a w ha Protecting crops against wild animals ^a in ha	Skrzynki lęgowe istniejące Existing nest boxes	Pułapki Traps		Próbne poszukiwania owadów w ściółce (liczba prób) Test searching for insects in the bedding (the number of tests)	
			tradycyjne traditional	feromonowe feromone		
Wigierski	2010	94,0	930	14	267	57
	2015	69,5	617	17	220	57
	2020	11,2	439	6	220	52
	2021	6,4	397	9	206	52

a Chemiczne, mechaniczne i grodzienia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a Chemical, mechanical and enclosures.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 10/66/. Pozyskanie drewna w parkach narodowych według kategorii cięć
Table 10/66/. Removals in national parks by category of cutting

Lata Parki narodowe Years National parks	Ogółem ^a Total ^a	W tym grubizna Of which timber							
		iglasta coniferous			liściasta nonconiferous				
		razem total	w tym cięcia of which felling		razem total	w tym cięcia of which felling			
			sanitarne sanitary	trzebieże thinning		rzebne chopping	sanitarne sanitary	trzebieże thinning	
w tys. m ³ in thousand m ³									
Białowiecki	2010	0,3	0,2	0,2	–	0,1	–	0,1	–
	2015	0,7	0,2	0,2	–	0,5	–	0,5	–
	2020	0,4	0,3 ^b	–	–	0,1 ^b	–	–	–
	2021	0,3	0,2	0,2^b	–	0,1	–	0,1^b	–
Biebrzański	2010	10,6	8,9	6,2	2,7	1,6	0,2	1,2	0,2
	2015	2,4	2,0	0,7	1,3	0,3	–	0,3	–
	2020	1,8	1,6	0,8	0,8	0,2	–	0,2	–
	2021	1,5	1,1	0,5	0,6	0,3	–	0,3	–
Wigierski	2010	11,2	10,3	5,6	4,7	0,8	–	0,2	0,6
	2015	11,3	10,5	3,8	6,9	0,5	–	0,1	0,4
	2020	17,9	17,2	6,9	9,4	0,7	0,1	–	0,6
	2021	15,6	15,1	4,4	10,1	0,5	0,0	0,0	0,5

a łącznie z drewnem pozyskanym do mineralizacji; łącznie z grubizną. b Pozyskanie drewna wyłącznie z zabiegów utrzymania przejeźdności dróg przeciwpożarowych, szlaków turystycznych, jako skutek uboczny zadań ochronnych, z posuszu oraz usuwania drzew zagrażających infrastrukturze technicznej, dla których park nie wykonuje wyszczególnionego podziału na cięcia: rębne, sanitarne czy trzebieże.

Uwaga. W Narwiańskim Parku Narodowym w latach: 2010, 2015, 2019, 2021 nie pozyskiwano drewna, natomiast w 2020 r. pozyskano 0,01 tys. m³ grubizny iglastej z wykonanych cięć sanitarnych.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a Including wood removed for mineralization; including timber. b Wood harvest only from the treatments maintenance of the passability of fire roads, tourist routes, as a side effect of conservation tasks, from forest deadwood and removing trees that threaten technical infrastructure, for which the park does not perform the specified split into felling: chopping, sanitary or thinning.

Note. In the Narwiański National Park in years: 2010, 2015, 2019, 2021 there were harvest of 0.01 thousand m³ of coniferous wood from the sanitary cuts made.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 11/67/. Turystyka w parkach narodowych
Table 11/67/. Tourism in national parks

Lata Parki narodowe Years National parks		Domy wczasowe Holiday hostess	Kempingi, biwaki Camping sites, tent camp sites	Schrony przeciw- deszczowe Rain shelters	Szlaki turystyczne w km Tourist routes in km		Liczba turystów The number of tourists	
					ogółem total	w tym do remontu of which for reno- vation	w tys. in thousands	na 1 ha powierzchni per 1 ha of area
Białowiecki	2010	2	–	–	44,0	1,0	170	17
	2015	1	–	–	44,3	–	133	13
	2020	–	–	–	44,3	–	158	15
	2021	–	–	–	44,3	1,5	142	14
Biebrzański	2010	–	4	6	463,7	31,0	31	1
	2015	–	3	20	524,1	62,3	39	1
	2020	–	3	–	515,6	60,5	68	1
	2021	–	3	40^a	515,0	30,0	69	1
Narwiański	2010	–	–	–	55,0	–	13	2
	2015	–	2	4	55,0	–	15	2
	2020	–	2	4	57,0	–	24	3
	2021	–	2	4	57,5	–	34	5
Wigierski	2010	3	20	70	245,4	80,0	110	7
	2015	5	4	90	272,6	–	110	7
	2020	5	4	95	272,0	230,0	130	9
	2021	5	4	49	272,0	5,0	125	8

a Zmiana kwalifikacji obiektów małej infrastruktury turystycznej z wiaty na schron przeciwdeszczowy.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a Reclassification of small tourist infrastructure from a shelter to a rain shelter.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 12/68/. Działalność dydaktyczna parków narodowych w 2021 r.
Table 12/68/ Didactic activity of national parks in 2021

Parki narodowe National parks	Liczba The number of				
	osób zwiedzających muzea/ośrodki edukacyjne persons visiting museums/ /the educational centres	impresz dydaktycznych didactic events	ścieżek dydaktycznych didactic routes	nowych wydawnictw popularno- naukowych new popular science publications	pozycji księgozbioru w bibliotekach items in the collection in the libraries
Białowiecki	1874	10	1	1	16572
Biebrzański	16781	24	15	4	2961
Narwiański	4785	12	3	1	1861
Wigierski	20065	158	7	5	4858

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 13/69/. Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych
Table 13/69/. Pest damage and protection against pest damage in national parks

Lata Parki narodowe Years National parks	Liczba funkcyj- nariuszy Straży Parku Narodo- wego The num- ber of National Park guards	Liczba spraw The number of cases				Windy- kacja należ- ności w zł Collection of charges in PLN	Kradzież drewna Cases of wood theft			Liczba przy- padków kłusow- nictwa The num- ber of cases of poaching
		wszczę- tych started	zakończonych closed		liczba przy- pad- ków the num- ber of cases		skradzine drewno stolen wood			
			ogółem total	w tym wyrokami skazują- cymi of which with verdicts of guilty			masa w m ³ mass in m ³	wartość w zł value in PLN		
Ogółem Total	2010	21	8	3	-	651	5	19,2	1591	9
	2015	20	4	4	4	7650	2	2,9	428	8
	2020	17	4	4	-	-	2	5,2	573	5
	2021	18	1	1	-	-	-	-	-	2
Białowiecki		4	-	-	-	-	-	-	-	-
Biebrzański		7	1	1	-	-	-	-	-	-
Narwiański		3	-	-	-	-	-	-	-	-
Wigierski		4	-	-	-	-	-	-	-	2

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

Tablica 14/70/. Rezerwy przyrody w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021
As of 31 December

Rezerwy przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Czapliniec Bełda Powiat grajewski	1958	11,58	Zachowanie fragmentu zbiorowiska grądowego o cechach naturalnych. Preservation of a fragment of the oak-hornbeam community with natural features.
Tobolinka Powiat sejneński	1959	4,62	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jeziora dystroficznego z pływającymi wyspami pła torfowców. Preservation, for scientific and didactic reasons, of dystrophic lake with floating islands of peat moss.
Cmentarzysko Jaćwingów Powiat suwalski	1959	3,39	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych boru świeżego wraz z cmentarzyskiem Jaćwingów. Preservation, for scientific and didactic reasons, of fresh forest with the Yotvingian cemetery.
Mały Borek Powiat augustowski	1959	90,49	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych borów czernicowych i borów łochyniowych charakterystycznych dla Puszczy Augustowskiej. Preservation, for scientific and didactic reasons, of well-developed blueberry forests and swampy pine forest characteristic of the Augustów Forest.

Tablica 14/70/. Rezerwaty przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerwaty przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Kozi Rynek Powiat augustowski	1959	147,13	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych typów zbiorowisk leśnych grądowych i łągowych charakterystycznych dla Puszczy Augustowskiej. Preservation for scientific and didactic reasons of types of hornbeam and riparian forest communities characteristic of the Augustów Forest.
Ostoja bobrów Marycha Powiat sejneński	1960	56,13	Ochrona bobrów. Protection of eurasian beavers.
Jezioro Kolno Powiat augustowski	1960	269,26	Zachowanie miejsc łągowych łabędzia niemego (Cygnus olor). Preservation of breeding sites for the mute swan (Cygnus olor).
Starożyn Powiat augustowski	1960	298,43	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych grądu niskiego, lasu mieszanego i olsu w Puszczy Augustowskiej. Preservation, for scientific and didactic reasons, of low hornbeam forest, mixed forest and alder in the Augustów Forest.
Lipiny w Puszczy Białowieskiej Powiat hajnowski	1962	56,34	Zachowanie ze względów naukowych dydaktycznych, edukacyjnych, turystycznych i kulturowych jedyne na terenie Puszczy Białowieskiej stanowiska dębu bezszypułkowego (Quercus petraea), występującego w drzewostanie mieszanym obok dębu szypułkowego. Preserving, for scientific, didactic, educational, tourist and cultural reasons, the only sessile oak (Quercus petraea) stand in the Białowieża Forest, occurring in a mixed stand next to pedunculate oak.
Bobruczek Powiat sejneński	1962	0,90	Ochrona bobrów. Protection of eurasian beavers.
Brzozowy Grąd Powiat augustowski	1963	0,08	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych obuwika pospolitego (Cypripedium calceolus). Preserving, for scientific and didactic reasons, of the lady's-slipper orchid (Cypripedium calceolus).
Jezioro Hańcza Powiat suwalski	1963	305,20	Zachowanie najgłębszego jeziora Polski o wybitnych walorach krajozawowych. Preservation of the deepest Polish lake with outstanding landscape values.
Gorbacz Powiat białostocki	1967	222,72	Zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych torfowisk wysokich, przejściowych i niskich wraz z humotroficznym jeziorem w końcowej fazie łądowienia i relikami flory postglacjalnej oraz ostoi cietrzewia. Preservation, for natural, scientific and didactic reasons, of high, transitional and low bogs together with a humotrophic lake in the final phase of eutrophication and relics of postglacial flora and black grouse refuges.
Bagno Wiczna I Powiat zambrowski	1967	36,50	Zachowanie fragmentu torfowiska niskiego do celów badawczych i obserwacji procesów dynamicznych zachodzących w fitocenozach torfowisk niskich. Preservation of a fragment of the low bog for research purposes and observation of dynamic processes occurring in the phytocoenosis of low bogs.

Tablica 14/70/. Rezerваты przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerваты przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Bagno Wizna II Powiat zambrowski	1967	79,63	Zachowanie fragmentu torfowiska niskiego, ze stanowiskiem brzozy niskiej (<i>Betula humilis</i>), do celów badawczych i obserwacji procesów dynamicznych zachodzących w fitocenozach torfowisk niskich. Preservation of a fragment of a low bog with a low birch site (<i>Betula humilis</i>) for research purposes and observation of dynamic processes occurring in phytocoenosis of low bogs.
Rezerwat Krajobrazowy Władysława Szafera Powiat hajnowski	1969	1343,91	Zachowanie ze względów krajobrazowych naturalnych zespołów leśnych Puszczy Białowieżskiej położonych wzdłuż szosy Hajnówka – Białowieża. Preservation, for landscape reasons, of natural forest complexes of the Białowieża Forest located along the Hajnówka – Białowieża road.
Perkuć Powiat augustowski	1970	209,82	Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych związanych z zanikającym zbiornikiem wodnym. Preservation of natural plant communities related to the disappearing water reservoir.
Budzisk Powiaty: białostocki sokólski	1970	341,00	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z naturalnymi zbiorowiskami leśnymi, torfowiskowymi, łąkowymi i źródłiskowymi. Preservation of a fragment of the Knyszyńska Forest with natural forest, peat bog, meadow and spring communities.
Glinki Powiat augustowski	1971	1,79	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jedyne go na terenie Puszczy Augustowskiej stanowiska pióropusznika strusiego (<i>Matteucia struthiopteris</i>). Preservation, for scientific and didactic reasons, of the only post of the ostrich plume (<i>Matteucia struthiopteris</i>) in the Augustów Forest.
Karczmisko Powiat białostocki	1972	20,45	Zachowanie naturalnych siedlisk leśnych charakterystycznych dla Puszczy Knyszyńskiej. Preservation of natural forest habitats characteristic of the Knyszyńska Forest.
Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczę Powiat suwalski	1972	0,98	Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych obszaru pokrytego dużą ilością głazów narzutowych. Preservation, for scientific, didactic and landscape reasons, of the area covered with a large number of erratic boulders.
Kalinowo Powiat tomżyński	1972	69,76	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu grądowego oraz innych zbiorowisk leśnych i murawowych w przelomowym odcinku rzeki Narwi. Preservation, for scientific and didactic reasons, of a fragment of the oak-hornbeam forest as well as other forest and grassland communities in the watershed section of the Narew River.
Pogorzelce Powiat hajnowski	1974	7,64	Zachowanie fragmentu lasu o charakterze naturalnym z dużym udziałem lipy drobnolistnej. Preservation of a fragment of a natural forest with a large share of small-leaved lime.
Nieznanowo Powiat hajnowski	1974	27,73	Zachowanie fragmentu Puszczy Białowieżskiej z kilkoma dobrze wykształconymi zbiorowiskami leśnymi. Preservation of a fragment of the Białowieża Forest with several well developed forest communities.
Koryciny Powiat siemiatycki	1975	87,72	Zachowanie fragmentu zbiorowiska grądowego o cechach naturalnych. Preservation of a fragment of the oak-hornbeam community with natural features.

Tablica 14/70/. Rezerваты przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerваты przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Głęboki Kąt Powiat hajnowski	1979	40,30	Zachowanie dla celów naukowych, dydaktycznych i turystycznych naturalnych zbiorowisk leśnych, typowych dla Puszczy Białowieżskiej oraz drzewostanów występujących na torfowiskach głębokich, stanowiących fragmenty zbliżone do pierwotnej puszczy, szczególnie świerczyny bagiennej. Preservation, for natural, scientific and didactic and tourist purposes, of natural forest communities typical of the Białowieża Forest and stands occurring in deep peat bogs, constituting fragments similar to the original forest, especially swamp spruce.
Michnówka Powiat hajnowski	1979	85,34	Zachowanie torfowiska wysokiego oraz otaczających go drzewostanów reprezentujących szereg typowo wykształconych zbiorowisk leśnych występujących w Puszczy Białowieżskiej. Preservation of the raised bog and surrounding stands representing a series of typically developed forest communities occurring in the Białowieża Forest.
Sitki Powiat hajnowski	1979	35,24	Zachowanie fragmentu Puszczy Białowieżskiej obejmującego rzadko tu spotykane zbiorowiska borowe na wyniosłościach wydmych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin w runie. Preservation of a fragment of the Białowieża Forest covering the rare coniferous forests on dune elevations with rare and protected plant species in the undergrowth.
Starzyna Powiat hajnowski	1979	370,08	Zachowanie kilku charakterystycznych dla Puszczy Białowieżskiej zbiorowisk, występujących w całej skali ich zmienności, z licznymi stanowiskami roślin chronionych. Preservation of several communities characteristic of the Białowieża Forest, occurring in their entire scale of variability, with numerous sites of protected plants.
Szczekotowo Powiat hajnowski	1979	36,67	Zachowanie fragmentu Puszczy Białowieżskiej obejmującego zbiorowiska grądowe z licznymi drzewami pomnikowymi oraz największe na tym terenie skupienie kurhanów z okresu wczesnego średniowiecza, jak również pozostałości po smolarniach z XVIII w. Preservation of a fragment of the Białowieża Forest covering oak-hornbeam communities with numerous monumental trees and the largest concentration of burial mounds in the area from the early Middle Ages, as well as the remains of tarred plants from the 18th century.
Wysokie Bagno Powiat hajnowski	1979	78,54	Zachowanie fragmentu Puszczy Białowieżskiej obejmującego naturalny bór świerkowy rosnący na torfowisku oraz odcinek zatorfionej doliny rzeki Narewki ze stanowiskiem bobrów. Preservation of a fragment of the Białowieża Forest covering the natural spruce forest growing on the peat bog and a section of the swamped valley of the Narewka River with an eurasian beaver site.
Jezioro Kalejty Powiat augustowski	1980	763,30	Zachowanie wartości przyrodniczych jeziora oraz swoistych cech krajobrazu. Preservation of the lake's natural values and specific landscape features.
Stara Ruda Powiat augustowski	1980	76,12	Zachowanie źródeł rzeki Rudawki i fragmentu borów torfowcowych na południowo-wschodniej granicy naturalnego ich zasięgu. Preservation of the Rudawka river springs and a fragment of sphagnum forest on the south-eastern border of their natural range.

Tablica 14/70/. Rezerwaty przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerwaty przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Łempis Powiat sejneński	1983	132,34	Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych, wodnych i torfowiskowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt, charakterystycznych dla Pojezierza Suwalsko-Augustowskiego. Preservation of natural forest, water and peat ecosystems with rare and protected species of plants and animals, characteristic of the Suwałki-Augustów Lake District.
Pomorze Powiat sejneński	1983	19,84	Zachowanie najstarszego drzewostanu Puszczy Augustowskiej oraz pozostałości dawnego grodziska. Preservation of the oldest stand of the Augustów Forest and the remains of a former stronghold.
Kukle Powiat sejneński	1983	343,24	Zachowanie swoistych cech krajobrazu oraz naturalnych ekosystemów leśnych, bagiennych i wodnych. Preservation of specific landscape features as well as natural forest, marsh and water ecosystems.
Kaniston Powiat łomżyński	1984	134,06	Zachowanie zwarteo, naturalnego kompleksu olsów w Puszczy Kurpiowskiej. Preservation of a compact, natural alder complex in the Kurpie Forest.
Ciemny Kąt Powiat kolneński	1984	125,95	Zachowanie zbiorowisk leśnych i drzewostanów naturalnego pochodzenia, charakterystycznych dla Puszczy Kurpiowskiej. Preservation of forest communities and stands of natural origin, characteristic of the Kurpie Forest.
Dębowy Grąd Powiat hajnowski	1985	100,47	Zachowanie drzewostanów naturalnego pochodzenia w Puszczy Białowieńskiej, reprezentujących grądy: wilgotny i typowy oraz łęg olszowo-jesionowy. Preservation of stands of natural origin in the Białowieża Forest, representing wetland and typical hornbeam, as well as alder-ash riparian forest.
Kuriańskie Bagno Powiat augustowski	1985	1713,62	Zachowanie obszaru o unikalnej geomorfologii, naturalnych, rzadko spotykanych zbiorowisk leśnych oraz stanowisk wielu rzadkich i chronionych roślin i zwierząt. Preservation of an area with unique geomorphology, natural, rare forest communities as well as sites of many rare and protected plants and animals.
Góra Uszeście Powiat siemiatycki	1985	11,98	Zachowanie stanowiska wielu rzadkich gatunków roślin kserotermicznych. Preservation of the position of many rare xerothermic plant species.
Jesionowe Góry Powiat białostocki	1987	375,50	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z licznymi cennymi zbiorowiskami leśnymi, zachowanymi przeważnie w stanie naturalnym. Preservation of a fragment of the Knyszyńska Forest with numerous valuable forest communities, usually preserved in their natural state.
Kulikówka Powiat białostocki	1987	9,98	Zachowanie fragmentu łęgów w Puszczy Knyszyńskiej z obfitym stanowiskiem paproci pióropusznika strusiego. Preservation of a fragment of riparian forests in the Knyszyńska Forest with an abundant position of ostrich plume ferns.

Tablica 14/70/. Rezerваты przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerваты przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Stare Biele Powiat sokólski	1987	256,20	Zachowanie cennych fragmentów Puszczy Knyszyńskiej, obejmujących dobrze wykształcone zbiorowiska roślinne z szeregiem roślin chronionych i rzadkich, oraz zachowanie kompleksów bagien i zarastających łąk będących ostoją zwierząt. Preservation of valuable fragments of the Knyszyńska Forest, including well-developed plant communities with a number of protected and rare plants, as well as preservation of swamp complexes and overgrown meadows being a refuge for animals.
Góra Pieszczana Powiat sokólski	1987	220,05	Zachowanie naturalnych drzewostanów świerkowo-sosnowych, stanowiących fragment Puszczy Knyszyńskiej. Preservation of natural spruce and pine stands, which are part of the Knyszyńska Forest.
Krzemianka Powiat białostocki	1987	230,63	Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i przyrodniczych ekosystemów leśnych charakterystycznych dla Puszczy Knyszyńskiej, obszarów źródłiskowych oraz licznych stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Preservation, for scientific, didactic and natural reasons, of forest ecosystems characteristic of the Knyszyńska Forest, spring areas and numerous sites of rare and protected plant and animal species.
Krzemienne Góry Powiat białostocki	1988	79,27	Zachowanie zbiorowisk leśnych typowych dla Puszczy Knyszyńskiej, występujących na wale kemowym. Preservation of forest communities typical of the Knyszyńska Forest, occurring on the keme shaft.
Stara Dębina Powiat sokólski	1988	33,54	Zachowanie starodrzewu dębowego występującego na siedlisku lasu mieszanego oraz stanowisk dębu bezszypułkowego na północnej granicy jego zasięgu. Preservation of old oak trees occurring in the mixed forest habitat and sessile oak stands on the northern border of its range.
Surążkowo Powiat białostocki	1988	137,65	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej, obejmującego liczne zbiorowiska leśne o wysokim stopniu naturalności ze znacznym udziałem leśnych zbiorowisk torfowiskowych. Preservation of a fragment of the Knyszyńska Forest, covering numerous forest communities with a high degree of naturalness, with a significant share of forest peat communities.
Głazowisko Łopuchowskie Powiat suwalski	1988	15,88	Zachowanie nagromadzonych głazów narzutowych stanowiących unikalny zespół form polodowcowych. Preservation of accumulated erratic boulders constituting a unique complex of postglacial forms.
Czarny Kąt Powiat łomżyński	1989	32,97	Zachowanie zbiorowisk boru brusznicowego i czernicowego, charakterystycznych dla Puszczy Kurpiowskiej. Preservation of lingonberry and blueberry coniferous forests characteristic of the Kurpie Forest.
Łokieć Powiat łomżyński	1989	139,76	Zachowanie w stanie naturalnym torfowisk niskich i wysokich wraz z otaczającymi zbiorowiskami leśnymi naturalnego pochodzenia, charakterystycznych dla Puszczy Kurpiowskiej. Preservation of low and high peat bogs in their natural state with surrounding forest communities of natural origin, characteristic of the Kurpie Forest.

Tablica 14/70/. Rezerwaty przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerwaty przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Rycerski Kierz Powiat łomżyński	1989	42,44	Zachowanie ginących zbiorowisk grądu czyścicowego oraz fragmentu dąbrowy świetlistej. Preservation of disappearing communities of hedge nettle oak-hornbeam forest and fragment of luminous oak forest.
Jelonka Powiat hajnowski	1989	227,00	Zachowanie szczególnego krajobrazu i środowiska oraz zabezpieczenie przebiegu sukcesji wtórnej (powrót lasu) na porzuconych jałowych gruntach porolnych. Preservation of the special landscape and environment and securing secondary succession (return of the forest) on abandoned arid post-agricultural lands.
Woronicza Powiat sokólski	1989	139,06	Zachowanie doliny, strumienia oraz przyległych wzniesień morenowych wraz z występującymi tu licznymi, charakterystycznymi dla tego regionu zbiorowiskami roślinnymi, jak też chronionych i rzadkich gatunków roślin. Preservation of the valley, stream and adjacent moraine hills together with numerous plant communities characteristic for this region as well as protected and rare plant species occurring here.
Wielki Dział Powiat łomżyński	1990	174,58	Zachowanie w stanie nienaruszonym największego w dolinie Narwi kompleksu lasów łągowych naturalnego pochodzenia z licznymi drzewami pomnikowymi. Preserving intact the largest complex of riparian forests of natural origin in the Narew valley with numerous monumental trees.
Międzyrzecze Powiaty: sokólski białostocki	1990	250,80	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej odznaczającego się urozmaiconą rzeźbą terenu oraz występowaniem licznych źródeł, dobrze wykształconych charakterystycznych dla tego obszaru zbiorowisk roślinnych, jak też wielu chronionych gatunków roślin. Preservation of a part of the Knyszyńska Forest, characterized by a varied topography and numerous springs, well-developed plant communities characteristic for this area, as well as many protected plant species.
Jałówka Powiat białostocki	1990	277,42	Zachowanie cennego fragmentu Puszczy Knyszyńskiej obejmującego charakterystyczne dla jej obszaru układy geomorfologiczne i wyróżniającego się bogactwem zbiorowisk roślinnych. Preservation of a valuable part of the Knyszyńska Forest covering geomorphological systems characteristic for its area and distinguished by the richness of plant communities.
Krasne Powiat białostocki	1990	85,23	Zachowanie cennego fragmentu Puszczy Knyszyńskiej obejmującego dobrze wykształcone zbiorowiska leśne, głównie z grupy borów i borów mieszanych. Preservation of a valuable part of the Knyszyńska Forest covering well-developed forest communities, mainly from the group of coniferous forests and mixed forests.
Bahno w Borkach Powiaty: sokólski białostocki	1990	289,87	Zachowanie cennych, dobrze wykształconych zbiorowisk torfowiskowych o charakterze borealnym, odznaczających się bogactwem flory roślin naczyniowych i mszaków oraz występowaniem dużej liczby gatunków chronionych. Preservation of valuable, well-developed, boreal peat-bog communities, characterized by a rich flora of vascular plants and bryophytes, and the presence of a large number of protected species.

Tablica 14/70/. Rezerwaty przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerwaty przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Sokóły Powiat siemiatycki	1990	44,69	Zachowanie naturalnych zbiorowisk leśnych o typowych dla Wysoczyzny Drohiczyńskiej drzewostanach mieszanych, stanowiących ostatnie fragmenty dawnej Puszczy Mielnickiej. Preservation of natural forest communities with mixed stands typical of the Drohiczyn Upland, which are the last fragments of the former Mielnicka Forest.
Grąd Radziwiłłowski Powiat siemiatycki	1990	24,44	Zachowanie naturalnego fragmentu dawnej Puszczy Mielnickiej, dobrze wykształconego grądu typowego oraz szeregu gatunków chronionych. Preservation of the natural fragment of the former Mielnicka Forest, a well-developed typical oak-hornbeam forest and a number of protected species.
Las Cieliczański Powiat białostocki	1990	370,58	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z licznymi cennymi zbiorowiskami leśnymi o charakterze naturalnym, reprezentowanymi głównie przez grądy z rzadkim w naszych lasach wiązem górskim, bory mieszane i olsy. Preservation of a part of the Knyszyńska Forest with numerous valuable natural forest communities, mainly represented by oak-hornbeam forests with mountain elm, rare in our forests, mixed forests and alders.
Wielki Las Powiat moniecki	1990	129,33	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej obejmującego głównie liczne zbiorowiska leśne o charakterze borowym o wysokim stopniu naturalności. Preservation of a fragment of the Knyszyńska Forest covering mainly numerous forest communities of a high degree of natural nature.
Starodrzew Szyndzielski Powiat sokólski	1990	79,74	Zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej obejmującego starodrzew typu ciepłolubnego lasu sosnowo-świerkowo-dębowego charakterystycznego dla północnej części Puszczy Knyszyńskiej, odznaczającego się dużym stopniem naturalności i występowaniem wielu gatunków roślin rzadkich i chronionych. Preserving a fragment of the Knyszynska Forest including old trees of the thermophilic pine-spruce-oak forest typical for the northern part of the Knyszynska Forest, characterized by a high degree of naturalness and the presence of many rare and protected plant species.
Siemianówka Powiat hajnowski	1995	224,54	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska wysokiego i niskiego, porośniętego sosną i brzozą o typie boru bagiennego, wśród których znajduje się zarastające jezioro z rzadką roślinnością. Preservation, for scientific and didactic reasons, of high and low peat bog, overgrown with pine and birch of marsh coniferous type among which there is an overgrown lake with rare vegetation.
Dolina Waliczówki Powiat hajnowski	1995	44,75	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zespołów roślinności turzycowej, występujących w strefie źródłiskowej strumienia leśnego, oraz lasu łęgowego o charakterze naturalnym. Preserving, for scientific and didactic reasons, sedge vegetation occurring in the spring zone of the forest stream and riparian forest of natural character.
Gnilec Powiat hajnowski	1995	37,21	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowisk turzycowych z udziałem rzadkich gatunków roślin naczyniowych i mszaków. Preserving, for scientific and didactic reasons, sedge communities with rare species of vascular plants and bryophytes.

Tablica 14/70/. Rezerваты przyrody w 2021 r. (cd.)**Stan w dniu 31 grudnia**

Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)

As of 31 December

Rezerваты przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Podolany Powiat hajnowski	1995	15,10	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych grądu wilgotnego z dużym udziałem dębów pomnikowych. Preservation, for scientific and didactic reasons, of moist oak-hornbeam with a large share of monumental oaks.
Olszanka Myśliszcze Powiat hajnowski	1995	278,32	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc występowania rzadkich gatunków motyli. Preservation, for scientific and didactic reasons, of the places of occurrence of rare species of butterflies.
Berezowo Powiat hajnowski	1995	115,26	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc występowania rzadkich gatunków motyli dziennych. Preservation, for scientific and didactic reasons, of the places of occurrence of rare species of day butterflies.
Podcerkwa Powiat hajnowski	1995	228,12	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc występowania rzadkich gatunków motyli dziennych. Preservation, for scientific and didactic reasons, of the places of occurrence of rare species of day butterflies.
Przewłoka Powiat hajnowski	1995	78,38	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc występowania rzadkich gatunków motyli dziennych. Preservation, for scientific and didactic reasons, of the places of occurrence of rare species of day butterflies.
Kozłowe Borki Powiat hajnowski	1995	246,97	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanu z udziałem boru świerkowo-torfowcowego o borealnym charakterze z bogatą florą mszaków. Preservation, for scientific and didactic reasons, of the stand with the participation of boreal spruce and sphagnum forest with rich bryophytes flora.
Czechy Orłańskie Powiat hajnowski	1995	77,95	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych borów sosnowo-świerkowych, stanowiących pozostałość dawnej Puszczy Bielskiej. Preservation, for scientific and didactic reasons, of pine and spruce forests, which are a remnant of the former Bielska Forest.
Szelągówka Powiat białostocki	1995	62,04	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zespołu borów sosnowych o charakterze naturalnym, występujących na rozległym obszarze wydmy. Preservation, for scientific and didactic reasons, of natural pine forest complex occurring in a vast dune area.
Las Zwierzyniecki M. Białystok	1996	33,86	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanu o charakterze grądu wilgotnego. Preservation, for scientific and didactic reasons, of the stand of moist oak-hornbeam nature.
Antoniuk M. Białystok	1995	70,07	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu odznaczającego się wysokim stopniem naturalności i z szeregiem rzadkich gatunków roślin. Preserving, for scientific and didactic reasons, a fragment of the forest characterized by a high degree of naturalness and with a number of rare plant species.
Grabówka Powiat zambrowski	1996	60,87	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych wielogatunkowego lasu liściastego o wysokim stopniu naturalności. Preservation, for scientific and didactic reasons, of a multi-species deciduous forest with a high degree of naturalness.

Tablica 14/70/. Rezerваты przyrody w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerваты przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Nietupa Powiat sokólski	1996	273,73	Zachowanie ostoi bobra, szeregu gatunków ptaków oraz zachowanie w stanie naturalnym cennych zbiorowisk leśnych, głównie zbiorowisk olsów i lasów mieszanych bagiennych o wysokim stopniu naturalności. Preservation of eurAsian beaver refuge, a number of bird species and preservation of valuable forest communities, mainly alder and mixed swamp forests with a high degree of naturalness, in the natural state.
Kozłowy Ług Powiat sokólski	1997	140,49	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych rozległego torfowiska niskiego w początkowym stadium sukcesji leśnej. Preservation, for scientific and didactic reasons, of extensive low bog at the initial stage of forest succession.
Ławski Las I Powiat grajewski	1998	109,35	Zachowanie fragmentów olsu i łągu jesionowo-olszowego. Preservation of alder and ash-alder forest fragments.
Ławski Las II Powiat grajewski	1998	74,91	Zachowanie fragmentów olsu i łągu jesionowo-olszowego. Preservation of alder and ash-alder forest fragments.
Chomontowszczyzna Powiat białostocki	1999	234,42	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu Puszczy Knyszyńskiej odznaczającego się wysokim stopniem naturalności, stanowiącym ostoję wolnożyjącego stada żubrów. Preserving, for scientific and didactic reasons, a fragment of the Knyszyńska Forest with a high degree of naturalness, which is the refuge of a free living herd of bison.
Taboły Powiat białostocki	1999	302,44	Zachowanie boru świerkowego torfowcowego oraz lasu brzoźowo-sosnowego z licznymi gatunkami roślin rzadkich i chronionych. Preserving sphagnum spruce forest as well as birch and pine forest with many species of rare and protected plants.
Rutka Powiat suwalski	2001	49,06	Zachowanie w stanie naturalnym unikalnego bruku polodowcowego, jeziora Linówek wraz z przyległym torfowiskiem przejściowym, stanowiących istotną wartość ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych. Preservation of the unique postglacial pavement of Lake Linówek, together with the adjacent transitional peat bog, which is, for natural, scientific and didactic reasons, of significant value.
Uroczysko Dzierzbia Powiat kolneński	2001	71,89	Zachowanie w stanie naturalnym typowo wykształconych zbiorowisk lasów łągowych i olsów, stanowiących istotną wartość ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych. Preservation in the natural state of typically developed riparian and alder forest communities, which are, for natural, scientific and didactic reasons, of significant value.
Dębowe Góry Powiat zambrowski	2001	99,31	Zachowanie w stanie naturalnym zespołu świetlistej dąbrowy z dębem bezszypułkowym, stanowiącego istotną wartość ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych. Preservation in the natural state of the luminous oak forest with sessile oak, which is, for natural, scientific and didactic reasons, of significant value.

Tablica 14/70/. Rezerваты przyrody w 2021 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/70/. Nature reserves in 2021 (cont.)
As of 31 December

Rezerваты przyrody Lokalizacja Nature reserves Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej Powiat hajnowski	2003	8581,62	Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasów naturalnych i zbliżonych do naturalnych, typowych dla Puszczy Białowieskiej łągów i olsów oraz siedlisk leśnych z dominacją starych drzewostanów z dużym udziałem olszy, dębu, jesionu, a także licznych gatunków rzadkich i chronionych roślin zielnych, grzybów i zwierząt oraz utrzymanie procesów ekologicznych i zachowanie różnorodności biologicznej. Preservation, for environmental, scientific and landscape reasons, of natural and close to natural forests, typical for the Białowieża Forest riparian and alder forests and forest habitats with the dominance of old stands with a large share of alder, oak, ash and numerous rare and protected herbaceous plants, fungi and animals as well as maintaining ecological processes and biodiversity.
Rabinówka Powiat białostocki	2005	658,57	Zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych ostoi rzadkich i chronionych gatunków awifauny łąkowej, a w szczególności populacji cietrzewia na terenie Niecki Gródecko-Michałowskiej. Preservation, for environmental, scientific and didactic reasons, of rare and protected breeding avifauna species, in particular for the black grouse population in the Gródecko-Michałowska Basin.
Jezioro Wiejki Powiat białostocki	2005	22,50	Zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych naturalnego jeziora mezotroficznego, otaczającego je torfowiska oraz występujących na tym terenie rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Preservation, for natural, scientific and didactic reasons, of natural mesotrophic lake, surrounding peat bogs as well as rare and protected plant species and animals occurring in this area.
Witanowszczyzna Powiat siemiatycki	2007	80,80	Zachowanie w stanie naturalnym ekosystemów leśnych lasów łągowych i grądów, a w szczególności zachowanie stanowisk rzadko występujących na niżu gatunków górskich, tj. parzydła leśnego (<i>Aruncus silvestris</i>), cebulicy dwulistnej (<i>Scilla bifolia</i>) oraz bodziszka żałobnego (<i>Geranium phaeum</i>). Preservation in the natural state of forest ecosystems of alluvial forests and hornbeam forests, and in particular the preservation of sites rare in the lowland mountain species, i.e. goatsbeard (<i>Aruncus silvestris</i>), two-leaved squill (<i>Scilla bifolia</i>) and mourning geranium (<i>Geranium phaeum</i>).
Ruda Powiat suwalski	2007	3,38	Zachowanie wilgotnych łąk oraz lasu łąkowego, położonych na terenie doliny Rospudy, wraz z ich typową florą i fauną. Preservation of wet meadows and alluvial forests located in the Rospuda Valley, along with their typical flora and fauna.

Źródło: dane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Source: data of the Regional Directorate for Environmental Protection in Białystok.

Tablica 15/71/. Rezerwy przyrody
Stan w dniu 31 grudnia
Table 15/71/. Nature reserves
As of 31 December

Lata Rezerwy przyrody	Obiekty Establish- ments	Powierzchnia w ha Area in ha						Years Nature reserves
		ogółem total	w tym of which		z ogółem – pod ochroną ściłą of total – under strict pro- tection	przeciętna 1 obiektu average of 1 esta- blishment		
			lasy forests	użytki rolne agricul- tural areas				
Ogółem							Total	
2010	93	23531,9	21638,6	605,6	952,0	253,0		
2015	93	23585,8	21366,1	605,6	952,0	253,6		
2020	93	23702,8	21450,2	605,6	952,0	254,9		
2021	93	23702,8	21450,2	605,6	952,0	254,9		
Faunistyczne	10	1969,4	1229,5	510,6	43,4	196,9	Fauna	
Krajobrazowe	4	1444,2	1256,9	10,2	227,0	361,1	Landscape	
Leśne	55	18303,0	17513,1	28,3	390,1	332,8	Forest	
Torfowiskowe	9	1335,2	1225,2	–	286,9	148,4	Peat-bog	
Florystyczne	7	235,9	202,5	6,1	–	33,7	Flora	
Wodne	3	333,5	–	–	4,6	111,2	Water	
Przyrody nieożywionej	4	69,5	11,3	50,2	–	17,4	Inanimate nature	
Stepowe	1	12,0	11,6	0,2	–	12,0	Steppe	

Tablica 16/72/. Parki krajobrazowe w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Table 16/72/. Landscape parks in 2021
As of 31 December

Parki krajobrazowe Lokalizacja Landscape parks Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. W. Stawińskiego z siedzibą w Supraślu Landscape Park of the Knyszyńska Forest in Supraśl Powiaty: białostocki moniecki sokólski	1988	72860,17	<ol style="list-style-type: none"> Ochrona zasobów przyrody Puszczy Knyszyńskiej obejmującej ekosystemy leśne, bagienne, dolin rzecznych oraz inne cenne obszary. Protection of the natural resources of the Knyszyńska Forest, including forest and marsh ecosystems, river valleys and other valuable areas. Zachowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Preservation of protected and rare species of plants and animals. Ochrona wartości historyczno-kulturowych Parku. Protection of the historical and cultural values of the Park. Ochrona krajobrazu Parku. Landscape protection of the Park. Rozwijanie turystyki i rekreacji Parku. Developing of tourism and recreation of the Park. Tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej. Creating conditions for conducting research and teaching activities.

Tablica 16/72/. Parki krajobrazowe w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 16/72/. Landscape parks in 2021 (cont.)
As of 31 December

Parki krajobrazowe Lokalizacja Landscape parks Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
<p>Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi z siedzibą w Drozdowie Łomża Landscape Park of the Narew Valley in Drozdowo Powiat łomżyński</p>	1994	7368,22	<p>1. Ze względu na wartości przyrodnicze: Due to the natural values:</p> <p>a) zachowanie swobodnie meandrującej nizinnej rzeki Narew oraz jej nieregularnego koryta i doliny z dużą ilością starorzeczy, które wraz z dopływami i rowami tworzy skomplikowaną sieć wodną; preservation of the freely meandering lowland river Narew and its irregular bed and valley with a large number of oxbow lakes, which together with tributaries and ditches create a complex water network;</p> <p>b) zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. preservation of protected and rare animal species and plants associated with habitats characteristic of the Park.</p> <p>2. Ze względu na wartości historyczne i kulturowe: Due to historical and cultural values:</p> <p>a) ochrona tożsamości kulturowej obszaru; protection of the cultural identity of the area;</p> <p>b) ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego; protection of cultural heritage resources;</p> <p>c) odtwarzanie i ożywianie lokalnych tradycji. recreating and reviving local traditions.</p> <p>3. Ze względu na walory krajobrazowe: Due to the landscape values:</p> <p>a) zachowanie i ochrona zespołów krajobrazu otwartego, stanowiącego walor wizualny współistnienia gospodarki człowieka z naturalnymi elementami środowiska; preservation and protection of open landscape complexes, which constitute a visual value of the coexistence of human economy with natural elements of the environment;</p> <p>b) ochrona wyróżniających się w środowisku wizualnych form geomorfologicznych; protection of the visual geomorphological forms that stand out in the environment;</p> <p>c) przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych; restoring to areas with an unfavorably transformed landscape their potential landscape and natural values;</p> <p>d) zachowanie i tworzenie mozaiki krajobrazów. preserving and creating a mosaic of landscapes.</p>

Tablica 16/72/. Parki krajobrazowe w 2021 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 16/72/. Landscape parks in 2021 (cont.)
As of 31 December

Parki krajobrazowe Lokalizacja Landscape parks Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
Suwalski Park Krajobrazowy z siedzibą w Malesowiznie Suwałki Landscape Park in Malesowizna Powiat suwalski	1976	6337,66	<p>1. Ze względu na wartości przyrodnicze: Due to the natural values:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zachowanie unikatowego, młodogłacialnego krajobrazu Północnej Suwalszczyzny w postaci licznie występujących moren czołowych i dennych, rynien i dolin rzeczno-jeziornych, głazów narzutowych; preservation of the unique, young-glacial landscape of the North Suwałki Region in the form of numerous frontal and bottom moraines, gutters and river-lake valleys, erratic boulders; b) zachowanie ekosystemów wodnych, w tym Jeziora Hańcza – najgłębszego jeziora w Polsce; preservation of water ecosystems, including Lake Hańcza – the deepest lake in Poland; c) zachowanie chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin związanych z siedliskami charakterystycznymi dla Parku. preservation of protected and rare animal species and plants associated with habitats characteristic of the Park. <p>2. Ze względu na wartości historyczne i kulturowe: Due to historical and cultural values:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ochrona tożsamości kulturowej obszaru; protection of the cultural identity of the area; b) ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego; protection of cultural heritage resources; c) odtwarzanie i ożywianie lokalnych tradycji. recreating and reviving local traditions. <p>3. Ze względu na walory krajobrazowe: Due to the landscape values:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zachowanie i ochrona zespołów krajobrazu otwartego, stanowiącego walor wizualny współistnienia gospodarki człowieka z naturalnymi elementami środowiska; preservation and protection of open landscape complexes, which constitute a visual value of the coexistence of human economy with natural elements of the environment; b) ochrona struktur geomorfologicznych; protection of geomorphological structures; c) przywracanie obszarom o krajobrazie niekorzystnie przekształconym ich potencjalnych walorów krajobrazowych i przyrodniczych; restoring to areas with an unfavorably transformed landscape their potential landscape and natural values; d) utrzymanie charakterystycznych typów zabudowy. keeping characteristic types of buildings.

Źródło: dane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.
Source: data of the Regional Directorate for Environmental Protection in Białystok.

Tablica 17/73/. Parki krajobrazowe według kategorii gruntów
Stan w dniu 31 grudnia
Table 17/73/. Landscape parks by category of land
As of 31 December

Lata Parki krajobrazowe Years Landscape parks		Powierzchnia Area							strefy ochronnej of protection zone
		parku krajobrazowego of the landscape park							
		ogółem total		w tym of which			z ogółem – rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody of total – reserves and other forms of nature protection		
		w ha in ha	w % powierzchni ogólnej woje- wództwa in % of total area of the voivodship	lasy forests	użytki rolne agricultural areas	wody water	w ha in ha		
Ogółem Total	2010	88084,5	4,4	63681,0	10909,0	1265,0	4552,6	73182,5	
	2015	88138,2	4,4	63681,0	10909,0	1265,0	4659,8	73871,7	
	2020	86566,1	4,3	63681,0	10909,0	1265,0	4715,0	75422,4	
	2021	86566,1	4,3	63681,0	10909,0	1265,0	4715,0	75422,4	
Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. W. Stawińskiego Landscape Park of the Knyszyńska Forest		72860,2	3,6	60864,0	4862,0	381,0	3915,0	53827,5	
Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi Łomża Landscape Park of the Narew Valley		7368,2	0,4	1341,0	2263,0	242,0	273,4	12288,6	
Suwalski Park Krajobrazowy Suwałki Landscape Park		6337,7	0,3	1476,0	3784,0	642,0	526,6	9306,2	

Tablica 18/74/. Obszary chronionego krajobrazu w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Table 18/74/. Protected landscape areas in 2021
As of 31 December

Obszary chronionego krajobrazu Lokalizacja Protected landscape areas Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
„Puszcza Białowieska” Powiat hajnowski	1986	76303,14	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej Puszczy Białowieskiej stanowiącej ostatnie ostoje naturalnych puszczy nizinnych w Europie oraz wyróżniającej się wysokimi walorami krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biodiversity of the Białowieża Forest, which is the last refuge of natural lowland forests in Europe and distinguished by high landscape, cultural and recreational values.

Tablica 18/74/. Obszary chronionego krajobrazu w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 18/74/. Protected landscape areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary chronionego krajobrazu Lokalizacja Protected landscape areas Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
„Puszcza i Jeziora Augustowskie” Powiaty: augustowski sejneński suwalski	1991	69574,99	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych kompleksu leśnego Puszczy Augustowskiej. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biological diversity of natural habitats of the Augustów Forest complex.
Równiny Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi Powiaty: łomżyński kolneński	1982	48793,88	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej doliny Narwi i Pisy z licznymi meandrami i starorzeczami oraz znacznej części Puszczy Kurpiowskiej, wyróżniających się wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biological diversity of the Narew and Pisa valleys with numerous meanders and oxbow lakes, and a significant part of the Kurpie Forest, distinguished by high natural, landscape, cultural and recreational values.
„Pojezierze Północnej Suwalszczyzny” Powiat suwalski	1991	42733,65	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych związanych z urozmaiconą rzeźbą polodowcową Pojezierza Północnej Suwalszczyzny, z licznymi jeziorami, kemami, ozami i wzgórzami morenowymi. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biological diversity of natural habitats related to the varied postglacial relief of the North Suwałki Lake District, with numerous lakes, kemas, ozami and moraine hills.
„Dolina Narwi” Powiaty: białostocki bielski hajnowski moniecki	1986	41860,00	Ochrona i zachowanie doliny Narwi wyróżniającej się wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych występujących w zatorfionej dolinie rzeki Narwi, z licznymi meandrami i starorzeczami. The protection and preservation of the Narew valley, distinguished by its high natural, landscape, cultural and recreational values, consists in the preservation of the biological diversity of natural habitats occurring in the peatlands of the Narew river valley, with numerous meanders and oxbow lakes.
„Wzgórza Sokólskie” Powiaty: białostocki sokólski	1986	38209,80	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej terenów rozciągających się na wschód od Puszczy Knyszyńskiej, wyróżniających się rzeźbą terenu, wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biological diversity of the areas stretching east of the Knyszyńska Forest, distinguished by the relief, high natural, landscape, cultural and recreational values.
„Pojezierze Sejneńskie” Powiaty: sejneński suwalski	1991	35977,80	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych związanych z urozmaiconą rzeźbą polodowcową Pojezierza Sejneńskiego, z licznymi jeziorami, kemami, ozami i wzgórzami morenowymi. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biological diversity of natural habitats related to the varied postglacial relief of the Sejny Lake District, with numerous lakes, kemas, ozami and moraine hills.

Tablica 18/74/. Obszary chronionego krajobrazu w 2021 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 18/74/. Protected landscape areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary chronionego krajobrazu Lokalizacja Protected landscape areas Location	Rok utworzenia Year of foundation	Powierzchnia w ha Area in ha	Cel ochrony Purpose of protection
„Dolina Bugu” Powiat siemiatycki	1986	29960,99	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej doliny Bugu oraz kompleksów leśnych Puszczy Mielnickiej i Puszczy Nurskiej posiadających wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i wypoczynkowe. Active protection of the ecosystems of the Area consists in preserving the biological diversity of the Bug valley as well as the forest complexes of the Mielnicka Forest and the Nurska Forest with high natural, landscape, cultural and recreational values.
„Dolina Biebrzy” Powiaty: augustowski moniecki	2015	28442,27	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych występujących w dolinie rzeki Biebrzy, nad Kanałem Augustowskim i w dolinie rzeki Netty. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biological diversity of natural habitats in the Biebrza river valley, on the Augustów Canal and in the Netta river valley.
„Dolina Rospudy” Powiaty: augustowski suwalski	1991	23710,86	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych występujących w dolinie rzeki Rospudy. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of the biological diversity of natural habitats in the Rospuda river valley.
Pojezierza Rajgrodzkiego Powiaty: augustowski grajewski	2015	14928,07	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych Pojezierza Rajgrodzkiego. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of biological diversity of natural habitats of the Rajgrodzkie Lake District.
„Dolina Błędzianki” Powiat suwalski	1991	3375,31	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych występujących w dolinie rzeki Błędzianki. Active protection of the ecosystems of the Area, consisting in the preservation of biological diversity of natural habitats in the Błędzianka river valley.
Doliny Bugu i Nurca Powiaty: siemiatycki, wysokomazowiecki	1982	2917,59	Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej dolin Bugu i Nurca o naturalnym charakterze oraz fragmentu Wysoczyzny Drohickiej odznaczających się wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi. Active protection of the ecosystems of the Area consists in preserving the biological diversity of the natural character of the Bug and Nurzec valleys and a fragment of the Drohicka Upland characterized by high natural, landscape, cultural and recreational values.

Źródło: dane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Source: data of the Regional Directorate for Environmental Protection in Białystok.

Tablica 19/75/. Obszary chronionego krajobrazu według kategorii gruntów
Stan w dniu 31 grudnia
Table 19/75/. Protected landscape areas by category of land
As of 31 December

Lata Obszary chronionego krajobrazu Years Protected landscape areas		Powierzchnia Area					
		ogółem total		w tym of which			z ogółem – rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody of total – reserves and other forms of nature protection
		w ha in ha	w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivod- ship	lasy forests	użytki rolne agricultural areas	wody water	
				w ha	in ha		
Ogółem Total	2010	462717,3	22,9	202721,5	216529,1	15811,0	18544,2
	2015	459223,2	22,8	201560,7	212044,8	15367,5	18475,1
	2020	456791,7	22,6	201560,7	212044,8	15367,5	18427,2
	2021	456788,4	22,6	201560,7	212044,8	15367,5	18426,5
„Puszcza Białowieska”		76303,1	3,8	56477,0	18521,0	286,0	12507,1
„Puszcza i Jeziora Augustowskie”		69575,0	3,5	50590,0	8825,0	3707,0	3294,8
Równiny Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi		48793,9	2,4	17166,2	28264,6	1095,5	444,9
„Pojezierze Północnej Suwalszczyzny”		42733,7	2,1	6825,0	28672,0	1879,0	74,9
„Dolina Narwi”		41860,0	2,1	10958,0	27202,2	893,0	146,7
„Wzgórze Sokólskie”		38209,8	1,9	12237,0	23841,0	165,0	273,7
„Pojezierze Sejneńskie”		35977,8	1,8	10360,0	21693,0	3242,0	677,9
„Dolina Bugu”		29961,0	1,5	13210,0	14512,0	594,0	41,5
„Dolina Biebrzy”		28442,3	1,4	6550,0	20605,0	605,0	275,5
„Dolina Rospudy”		23710,9	1,2	10578,0	11700,0	1379,0	482,3
„Pojezierze Rajgrodzkie”		14928,1	0,7	4579,5	5356,0	1290,0	77,1
„Dolina Błędzianki”		3375,3	0,2	1468,0	1485,0	94,0	130,0
Doliny Bugu i Nurca		2917,6	0,1	562,0	1368,0	138,0	–

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Bagienna Dolina Narwi	23471,1	OSO	<p>Ostoja ptasia o randze europejskiej E 27. Występuje tu co najmniej 39 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, bąk, błotniak stawowy, dubelt, podróżniczek, rybitwa czarna, wodniczka, krwawodziób, kszyc i rycyk.</p> <p>Bird refuge of European rank E 27. There are at least 39 bird species listed in Annex I to the Council Directive 79/409/EEC and 10 species from the Polish Red Book of Animals. During the breeding season, the area is inhabited by at least 1% of the national population of the following bird species: little bittern, great bittern, marsh harrier, great snipe, bluethroat, black tern, aquatic warbler, common redshank, common snipe and black-tailed godwit.</p>
Narwiańskie Bagna	6823,1	SOO	<p>Dobrze zachowane rodzaje siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, których wyróżniono tu 15 rodzajów, a najcenniejsze z nich to: starorzeczka, torfowiska i bory bagienne. Obszar ważny dla zachowania gatunków kręgotwórczych i ryb z Załącznika II Dyrektywy: minoga ukraińskiego, piskorza i różanki. Obfite populacje bobra i wydry. Ogółem stwierdzono tu 15 gatunków zwierząt ujętych w II Załączniku Dyrektywy Rady 92/43/EWG.</p> <p>Well-preserved types of natural habitats from Annex I to the Council Directive 92/43/EEC, of which 15 types have been distinguished here, the most valuable of which are: oxbow lakes, peat bogs and bog forests. An important area for the conservation of round-necked species and fish from Annex II of the Directive: Ukrainian lamprey, eagle owl and rosary. Abundant populations of eurasian beavers and eurasian otters. In total, 15 species of animals included in Annex II of the Council Directive 92/43/EEC were found here.</p>
Ostoja Biebrzańska	148508,8	OSO	<p>W ostoi stwierdzono występowanie co najmniej 43 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasięj. Liczebności 19 gatunków mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Ponadto 25 gatunków zostało zamieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Ostoja Biebrzańska jest najważniejszą w Polsce i Unii Europejskiej ostoją wodniczki i orlika grubodziobego. Największą liczebność w Polsce i jedną z największych w Unii Europejskiej, osiągają ponadto: błotniak stawowy, cietrzew, derkacz, dubelt, uszatka błotna, kropiatka, rybitwa czarna i rybitwa białoskrzydła (w latach o wysokim poziomie wody). Bardzo ważna ostoja ptaków drapieżnych (kania ruda, kania czarna, bielik, błotniak zbożowy, gadożer).</p> <p>At least 43 bird species listed in Annex I of the Birds Directive have been found in the refuge. 19 species are within the BirdLife International bird refuge designation criteria. In addition, 25 species have been included in the Polish Red Book of Animals. Ostoja Biebrzańska is the most important refuge of aquatic warbler and greater spotted eagle in Poland and the European Union. The largest population in Poland and one of the largest in the European Union are also found in the marsh harrier, black grouse, corncrake, great snipe, long-eared owl, spotted eagle, black tern and white-winged tern (in years with high water levels). A very important refuge for raptors (red kite, black kite, white-tailed sea-eagle, hen harrier, short-toed snake eagle).</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Dolina Biebrzy	121206,2	SOO	<p>Dominującymi siedliskami w obszarze są siedliska mokradłowe: zalewane wodami rzeczными lub podtapiane wodami podziemnymi torfowiska niskie ze zbiorowiskami turzycowymi i turzycowo-mszystymi, corocznie zalewane wodami rzeczными mułowiska i torfowiska porośnięte szuwarami właściwymi, bagienne olsy, okresowo zalewane przyrzeczne równiny madowe oraz odwodnione i zagospodarowane torfowiska ze zbiorowiskami łąkowymi. Dolina Biebrzy charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk. Spośród 15 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, występujących w ostoi, największy udział powierzchniowy posiadają szczególnie cenne torfowiska przejściowe i trzęsawiska, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe oraz bory i lasy bagienne.</p> <p>The dominant habitats in the area are wetland habitats: low peat bogs flooded with river waters or flooded with groundwater with sedge and sedge-moss communities, silts and peat bogs covered with proper rushes, swamp alder, periodically flooded riverside marshes and drained bogs meadow communities. The Dolina Biebrzy is characterized by a great diversity of habitats. Among the 15 types of habitats listed in Annex I of the Council Directive 92/43/EEC, occurring in the refuge, the most valuable transitional peat bogs and quaking bogs, changing wetlands as well as swamp forests and forests have the largest area share.</p>
Puszcza Białowieska	63147,6	OSO i SOO	<p>Ostoja ptasie o randze europejskiej E 31. Obejmuje Białowiecki Rezerwat Biosfery. Gniazduje tu około 240 gatunków ptaków. Występuje co najmniej 45 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 12 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Kompleks Puszczy Białowieskiej stanowi relikwiny pierwotnych krajobrazów leśnych na staroglacjalnych wysoczyznach morenowych, które dominowały w przeszłości na Nizinach Środkowopolskich i Północnopodlaskich.</p> <p>A bird refuge of European rank E 31. Includes the Białowieża Biosphere Reserve. About 240 species of birds nest here. There are at least 45 species of birds from Annex I of the Council Directive 79/409/EEC and 12 species from the Polish Red Book of Animals. The Białowieża Forest complex is a relic of the original forest landscapes on old glacial moraine uplands, which in the past dominated the Środkowopolskie and North Podlasie Lowlands.</p>
Puszcza Knyszyńska	139590,2	OSO	<p>Obszar obejmuje dwie ostoje ptasie o randze europejskiej E 28 i E 29 (Puszcza Knyszyńska i Niecka Gródecko-Michałowska). Występuje tu co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.</p> <p>The area includes two bird refuges of European rank E 28 and E 29 (the Knyszyńska Forest and Gródecko-Michałowska basin). There are at least 38 bird species from Annex I to the Council Directive 79/409/EEC and 14 species from the Polish Red Book of Animals.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Ostoja Knyszyńska	136084,4	SOO	<p>Dzięki jedynie nieznacznie zmienionym warunkom naturalnym, Puszcza Knyszyńska jest jednym z najcenniejszych kompleksów leśnych w Polsce. Jej lasy mają charakter subborealny, a krajobraz przypomina południowo-zachodnią tajgę. Utrzymuje się tu bogata flora z istotnym udziałem gatunków borealnych i górskich – około 800 gatunków roślin naczyniowych, w tym 43 gatunki objęte ochroną gatunkową, a 6 z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.</p> <p>The Knyszyńska Forest, thanks to slightly changed natural conditions, is one of the most valuable forest complexes in Poland. Its forests are subboreal and the landscape resembles the southwest taiga. A rich flora is maintained here with a significant share of boreal and mountain species – about 800 species of vascular plants, including 43 species under species protection, and 6 from Annex II of the Council Directive 92/43/EEC.</p>
Puszcza Piska	3644,2	OSO	<p>Ostoje ptasie o randze europejskiej E 23 (Puszcza Piska) i krajowej K 19 (Czarny Róg). Występuje tu co najmniej 37 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 12 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Bardzo ważna ostoja cietrzewia.</p> <p>Bird refuges of European rank E 23 (the Piska Forest) and national rank K 19 (Czarny Róg). There are at least 37 bird species from Annex I of the Birds Directive and 12 species from the Polish Red Book of Animals. A very important refuge for the black grouse.</p>
Dolina Pisy	3223,2	SOO	<p>Dolina Pisy cechuje się dużą różnorodnością siedlisk Natura 2000 (na obszarze ostoi występuje 11 typów zajmujących blisko 50% powierzchni). Najwyższy walor przyrodniczy mają siedliska wodne i wodno-łądowe. Dzięki naturalnemu charakterowi koryta rzeki przetrwały w rolniczym krajobrazie doliny Pisy do dzisiaj. Siedliska te reprezentowane są głównie przez starorzecza i drobne zbiorniki wodne, „nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników” – w sieci obszarów chroniących „rzeki włośnicznikowe” Dolina Pisy odgrywa ważną rolę dla zachowania zasobów tego siedliska w północno-wschodniej Polsce, zalewane muliste brzegi rzeki, a także ziołorośla nadrzeczne.</p> <p>Dolina Pisy is characterized by a large variety of Natura 2000 habitats (there are 11 types of the refuge covering nearly 50% of the area). Water and aquatic habitats have the highest natural value. Thanks to their natural character, the riverbeds have survived in the agricultural landscape of Dolina Pisy until today. These habitats are represented mainly by oxbow lakes and small water reservoirs, "lowland and submontane rivers with communities of trichinella" – in the network of areas protecting "trichinella rivers", Dolina Pisy plays an important role in preserving the resources of this habitat in north-eastern Poland, flooded muddy river banks and also riverside herbaceous plants.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Ostoja Augustowska	107068,7	SOO	<p>Wraz z przyległymi obszarami leśnymi na Litwie i Białorusi Puszcza Augustowska tworzy jeden z największych zwartych kompleksów leśnych na nizinach środkowej Europy. Jest to również niezwykle ważny korytarz migracyjny dla leśnych gatunków flory i fauny, łączący lasy Europy środkowej i wschodniej. Stanowi ostoję wielu zagrożonych gatunków, przede wszystkim rysia i wilka (w ostoi znajdują się jedne z ich najstabilniejszych populacji niżowych), a także wydry i bobra. Ogółem stwierdzono tu 10 gatunków zwierząt objętych Załącznikiem II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Typy siedlisk z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmują około 12% obszaru. Spośród zagrożonych i cennych siedlisk największą powierzchnię zajmują bagienne lasy.</p> <p>Together with the adjacent forest areas in Lithuania and Belarus, the Augustów Forest forms one of the largest dense forest complexes in the lowlands of Central Europe. It is also an extremely important migration corridor for forest species of flora and fauna, connecting the forests of Central and Eastern Europe. It is a refuge for many endangered species, mainly eurasian lynx and gray wolf (the refuge is one of their most stable lowland populations), as well as eurasian otters and eurasian beavers. In total, 10 species of animals included in Annex II of the Council Directive 92/43/EEC were found here. Habitat types from Annex I to the Council Directive 92/43/EEC cover about 12% of the area. Among the endangered and valuable habitats, marsh forests cover the largest area.</p>
Ostoja Wigierska	16072,1	SOO	<p>Na tym obszarze stwierdzono 18 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na Półwyspie Jurkowy Róg (między jeziorami Wigry, Krusznik i Mulaczysko) znajduje się płaski, zalewowy obszar z całkowicie naturalnym układem pełnego ciągu sukcesyjnego zbiorowisk bagiennych – od szuwaru do olsu. Flora naczyniowa obejmuje 886 gatunków, a lichenoflora – 262 gatunki; stwierdzono tu ponadto występowanie 38 gatunków wątrobowców i 141 mchów; we florze naczyniowej odnotowano 65 gatunków objętych ochroną prawną i 40 gatunków zagrożonych, z czego 10 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W jeziorze Widnym introdukowano androwandę pęcherzykowatą. Fauna również charakteryzuje się szczególnym bogactwem. Występuje tu silna, naturalna (nie introdukowana) populacja bobra. Ogółem występuje tu 21 gatunków zwierząt objętych Załącznikiem II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.</p> <p>In this area there have been identified 18 habitat types from the Annex I of the Council Directive 92/43/EEC. On the Jurkowy Róg Peninsula (between the lakes Wigry, Krusznik and Mulaczysko) there is a flat, floodplain area with a completely natural system of a complete succession sequence of swamp communities – from rush to alder. The vascular flora includes 886 species and lichenoflora – 262 species. Moreover, 38 species of liverworts and 141 mosses were found here; 65 species under legal protection and 40 endangered species have been recorded in the vascular flora, of which 10 species from Annex II of the Council Directive 92/43/EEC. Vesicular androwanda was introduced in Lake Widne. The fauna is also particularly rich. There is a strong, natural (not introduced) eurasian beaver population. In total, there are 21 species of animals included in Annex II of the Council Directive 92/43/EEC.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Ostoja Suwalska	6349,5	SOO	<p>Obszar charakteryzuje się bogatą, urozmaiconą rzeźbą polodowcową. Związana z nią jest mozaika siedlisk, wśród których zidentyfikowano 13 rodzajów z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, choć występują one na niewielkich powierzchniach. Najcenniejsze z nich są jeziora oligotroficzne. Bogata flora roślin naczyniowych liczy około 650 gatunków, w tym liczne relikty polodowcowe. Występują tu 2 gatunki roślin z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz jedyne w Polsce stanowisko glonu Chara strigosa. Na obszarze tym stwierdzono także 14 gatunków zwierząt z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG.</p> <p>The area is characterized by a rich, varied postglacial relief. It is related to a mosaic of habitats, among which 13 types from Annex I of the Council Directive 92/43/EEC have been identified, although they occur in small areas. The most valuable of them are oligotrophic lakes. The rich flora of vascular plants has about 650 species, including numerous postglacial relicts. There are 2 plant species listed in Annex II of the Council Directive 92/43/EEC and the only locality of the seaweed Chara strigosa in Poland. 14 species of animals from Annex II of the Council Directive 92/43/EEC were also found in this area.</p>
Bagno Wizna	14471,0	OSO	<p>W ostoi stwierdzono występowanie co najmniej 37 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebności 9 gatunków mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Ponadto występuje tu 17 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Bagno Wizna jest jedną z 10 najważniejszych ostoi błotniaka łąkowego, kropiatki, derkacza, bataliona, dubelta, rybitwy białoczelnej, rybitwy białowąsej i rybitwy czarnej oraz wodniczki.</p> <p>At least 37 bird species listed in Annex I of the Birds Directive have been found in the refuge. The population of 9 species meets BirdLife International's bird refuge designation criteria. In addition, there are 17 species from the Polish Red Book of Animals. Bagno Wizna is one of the 10 most important refuges of the montagu's harrier, spotted crane bird, corncrake, battalion, great snipe, little tern, white tern, black tern and aquatic warbler.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Dolina Dolnego Bugu	13094,8	OSO	<p>Ostoja ptasia o randze europejskiej E 51. Występują tu co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Jest to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, w tym jedno z nielicznych w Polsce stanowisk łęgowych gadożera i do niedawna jedno z nielicznych w Polsce stanowisk kulona. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, bocian czarny, brodziec piskliwy, cyranka, czajka, czapla siwa, krwawodziób, gadożer, kszyc, kulik wielki, płaskonos, podróżniczek, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sieweczka obroźna, zimorodek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje też bocian biały, kania czarna, derkacz, wodnik i samotnik.</p> <p>Bird refuge of European rank E 51. There are at least 22 species of birds from Annex I of the Birds Directive and 6 species from the Polish Red Book of Animals. It is a very important refuge for wetland birds, including one of the few breeding sites for a short-toed snake eagle in Poland and, until recently, one from the few places of the stone curlew in Poland. During the breeding season, the area is inhabited by at least 1% of the national population of the following bird species: little bittern, black stork, common sandpiper, garganey, lapwing, gray heron, redshank, short-toed snake eagle, common snipe, eurasian curlew, shoveler, bluethroat, little tern, black tern, common tern, black-tailed godwit, little ringed plover, common ringed plover, kingfisher; relatively high densities also include white stork, black kite, corncrake, water rail and green sandpiper.</p>
Dolina Górnego Nurca	3995,1	OSO	<p>Rozległy kompleks podmokłych łąk położonych w dolinie rzeki Nurzec, usytuowanych w górnym biegu rzeki między miejscowościami Kleszcze i Nurzec. Ten dawniej silnie zabagniony i corocznie zalewany teren, został osuszony w połowie lat 50. XX w. Łąki są częściowo użytkowane, częściowo opuszczone. Nieużytkowane obszary zaczynają zarastać drzewami i krzewami. W ostoi gniazdują i żerują 103 gatunki ptaków, w tym 16 z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Jest to miejsce jesiennych koncentracji bociana białego.</p> <p>A vast complex of wet meadows in the valley of the Nurzec River, situated in the upper course of the river between the villages of Kleszcze and Nurzec. This formerly swampy and annually flooded area was drained in the mid-1950s. The meadows are partly used and partly abandoned. Unused areas begin to overgrow with trees and shrubs. In the refuge 103 bird species, including 16 from Annex I of the Birds Directive, nest and feed. It is a place where the white stork is concentrated in autumn.</p>
Ostoja w Dolinie Górnego Nurca	5524,1	SOO	<p>O wartości przyrodniczej Doliny Górnego Nurca decydują przede wszystkim rozległe wielkoprzestrzenne użytki zielone, zajmujące ponad 90% powierzchni całego obiektu. Najcenniejsze fitocenozy tych ekstensywnie użytkowanych łąk lokują się w przykrawędziowej strefie doliny, zwłaszcza w jej części północnej i wschodniej. Dominują tu kwiatne polidominantowe łąki wilgotne, bogate florystycznie i bardzo typowo wykształcone.</p> <p>The natural value of Dolina Górnego Nurca is determined primarily by the extensive large grasslands, covering over 90% of the entire facility. The most valuable phytocoenoses of these extensively used meadows are located near the edge of the valley, especially in its northern and eastern parts. Flowery polydominant wet meadows dominate here, rich in floristics and very typically developed.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Puszcza Augustowska	134377,7	OSO	<p>Ostoja ptasia o randze europejskiej E 24. Występuje tu co najmniej 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, bocian czarny, cietrzew, dzięcioł białostrzbiety, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, gadożer, głuszec, kania czarna, kania ruda, kraska, łabędź krzykliwy, orlik krzykliwy, żuraw, włochatka, podgorzałka, puchacz, trzmielojad, w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje bielik.</p> <p>Bird refuge of European rank E 24. There are at least 40 bird species from Annex I of the Birds Directive and 18 species from the Polish Red Book of Animals. During the breeding season, the area is inhabited by at least 1% of the national population of the following bird species: bittern, marsh harrier, montagu's harrier, black stork, black grouse, white-backed woodpecker, three-toed woodpecker, green-gray woodpecker, short-toed snake eagle, capercaillie, black kite, red kite, European roller, whopper swan, lesser spotted eagle, crane, boreal owl, ferruginous, eurasian eagle-owl, honey buzzard, and, in a relatively high density, white-tailed sea-eagle.</p>
Pojezierze Sejneńskie	13630,9	S00	<p>Obszar o wyjątkowej wartości ze względu na występowanie rzadkich i zagrożonych ekosystemów wodnych, torfowiskowych i łąkowych oraz zamieszkujących je gatunków zwierząt i roślin. Stwierdzono tu występowanie 14 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, które zajmują około 34% powierzchni obszaru oraz 9 gatunków zwierząt kręgowych i 6 gatunków roślin z Załącznika II tej Dyrektywy.</p> <p>An area of exceptional value due to the presence of rare and endangered water, peat and meadow ecosystems and the species of animals and plants that inhabit them. There are 14 types of natural habitats listed in Annex I of the Council Directive 92/43/EEC, which occupy approximately 34% of the area, and 9 species of vertebrate animals and 6 species of plants from Annex II of this Directive.</p>
Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego	125,9	S00	<p>Zgodnie z kryteriami wyboru schronień nietoperzy do ochrony w ramach polskiej części sieci Natura 2000, obszar uzyskał 40 punktów, co daje podstawy do włączenia go do sieci Natura 2000. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie jednego gatunku nietoperza z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Jest to jedno z ważniejszych zimowisk mopka w Polsce.</p> <p>According to the criteria for selecting bat shelters for protection under the Polish part of the Natura 2000 network, the area obtained 40 points, which gives grounds for inclusion in the Natura 2000 network. One species of bat from Annex II of the Habitats Directive was found in the area. It is one of the most important wintering grounds of barbastelle in Poland.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Czerwony Bór	5052,2	SOO	<p>Czerwony Bór stanowi ważną ostoję oligo- i mezotroficznych siedlisk Natura 2000 występujących na gruntach mineralnych – muraw, wrzosowisk i jałowczysk, niedostatecznie chronionych w skali ogólnopolskiej, zwłaszcza w ostojach Polski północno-wschodniej. Do najcenniejszych fragmentów Czerwonego Boru należą zarośla jałowca <i>Juniperus communis</i>, występujące w mozaice z wrzosowiskami i różnego typu murawami.</p> <p>Czerwony Bór is an important refuge of the oligo- and mesotrophic Natura 2000 habitats occurring on mineral soils – grasslands, moors and juniper forests, insufficiently protected on a national scale, especially in the refuges of north-eastern Poland. The most valuable fragments of Czerwony Bór include the thickets of juniper berries <i>Juniperus communis</i>, occurring in a mosaic of moors and various types of grasslands.</p>
Dolina Górnej Rospudy	4070,7	SOO	<p>Dolina Górnej Rospudy cechuje się bardzo dużą różnorodnością siedlisk (14 typów siedlisk Natura 2000, reprezentowanych w niektórych przypadkach przez kilka podtypów), tak wodnych i mokradłowych, jak i leśnych, a także zajmowanych przez zbiorowiska trawiaste. Najwyższy walor przyrodniczy mają siedliska wodne, torfowiska nieleśne, w tym soligeniczne, lasy i bory bagienne oraz murawy kserotermiczne.</p> <p>Dolina Górnej Rospudy is characterized by a very large variety of habitats (14 types of Natura 2000 habitats, represented in some cases by several subtypes), both water and wetland, as well as forest, and grassland. Water habitats, non-forest peat bogs, including soligenous bogs, forests and swamp forests and xerothermic grasslands have the highest natural value.</p>
Murawy w Haćkach	157,3	SOO	<p>Rejon Haćki to obszar występowania najlepiej wykształconych muraw kserotermicznych między doliną Bugu a Suwalszczyzną. O bogactwie szaty roślinnej świadczy występowanie na niewielkiej powierzchni ostoi (157,3 ha) aż pięciu typów siedlisk Natura 2000: jałowczysk, wspomnianych już muraw kserotermicznych, ekstensywnie użytkowanych łąk, torfowisk przepływowych oraz łągów.</p> <p>The region of Haćki is the area of the best developed xerothermic grasslands between the Bug valley and the Suwałki region. The richness of vegetation is evidenced by the presence of as many as five types of Natura 2000 habitats in the small area of the refuge (157,3 ha): juniper grasslands, the aforementioned xerothermic grasslands, extensively used meadows, flow-through peat bogs and riparian forests.</p>
Dolina Szeszupy	1701,3	SOO	<p>Dolina Szeszupy pełni bardzo istotną rolę jako ostoja siedlisk i gatunków wymienionych w Załącznikach Dyrektywy Siedliskowej. Spośród jedenastu typów siedlisk z Załącznika I obszar pełni szczególną rolę w ochronie trzech rzek włosienickowych, lasów łągowych (występujących w rzadko spotykanej formie źródłiskowych lasów olszowych) i torfowisk alkalicznych.</p> <p>Dolina Szeszupy plays a very important role as a mainstay of habitats and species listed in the Annexes of the Habitats Directive. Among the eleven habitat types listed in Annex I, the area plays a special role in the protection of three trichinella rivers, riparian forests (occurring in the rare form of alder spring forests) and alkaline fens.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Torfowiska Gór Sudawskich	98,5	SOO	<p>Torfowiska Gór Sudawskich pełnią bardzo istotną rolę dla ochrony pełnego zróżnicowania siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Dotyczy to zwłaszcza regionalnych postaci tych siedlisk występujących jedynie w skrajnie północno-wschodniej Polsce. Najistotniejszą rolę pełnią specyficzne postaci torfowisk przejściowych, charakteryzujące się wyjątkowym – jak na tego typu ekosystem – bogactwem gatunkowym.</p> <p>Torfowiska Gór Sudawskich play a very important role in the protection of the full diversity of natural habitats from Annex I of the Habitats Directive. This applies in particular to the regional forms of these habitats occurring only in the extreme north-eastern Poland. The most important role is played by specific forms of transitional fens, which are characterized by an exceptional – for this type of ecosystem – species richness.</p>
Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie	1446,6	SOO	<p>Na wysokie walory przyrodnicze obszaru wpływa znaczne wewnętrzne zróżnicowanie siedliskowe na stosunkowo niewielkiej powierzchni, jak i rzadkość tego typu elementów w krajobrazie Wysoczyzny Kolneńskiej i Równiny Kurpiowskiej. Stwierdzono tu 10 typów siedlisk przyrodniczych. Niektóre z nich należą do siedlisk rzadkich na terenie obu mezoregionów (zwłaszcza bory bagienne, sosnowo-brzozowy las bagienny), a niektóre są rzadko spotykane w całej północno-wschodniej Polsce (jak doskonale tu zachowane torfowiska przepływowo).</p> <p>The high natural values of the area are influenced by significant internal habitat diversity in a relatively small area, as well as the rarity of such elements in the landscape of the Kolneńska Upland and the Kurpiowska Plain. 10 types of natural habitats have been found here. Some of them belong to rare habitats in both mesoregions (especially swamp forests, pine-birch swamp forest), and some are rarely found in the entire north-eastern Poland (such as the perfectly preserved flow bogs here).</p>
Jelonka	2479,9	SOO	<p>Ostoja ta jest niezwykle cenna ze względu na występowanie rzadkich gatunków bezkręgowców. Występuje tu stabilna populacja szlaczkonii szafrańca oraz przepłatki aurinii. Ponadto jest ona obecnie jednym z dwóch miejsc w województwie podlaskim (i w Polsce) rzeczywistego występowania modraszka eroidesa. Częste stwierdzanie obecności wilka w tym rejonie sugeruje, iż obszar ten stanowi ostoję tego gatunku. W projektowanej ostoju występują naturalne bory sosnowe. Prowadzące do nich stadia sukcesji: murawy piaskowe, kontynentalne wrzosowiska z mącznicą, zapusty jałowcowo-osikowe, najlepiej zachowały się w rezerwacie Jelonka. W tym rezerwacie chronione jest także torfowisko przejściowe, otoczone łąkami trzęślicowymi. Dobrze, choć na niewielkich powierzchniach, zachowały się murawy bliźniczkowe.</p> <p>This refuge is extremely valuable due to the occurrence of rare invertebrate species. There is a stable population of danube clouded yellow and aurinia butterfly. Moreover, it is currently one of two places in the Podlaskie Voivodeship (and in Poland) of the actual occurrence of the common meadow blue. Frequent presence of gray wolves in this area suggests that this area is a mainstay of this species. There are natural pine forests in the designed refuge. The succession stages leading to them: sand grasslands, continental heathlands with bearberry, juniper-aspen Shrovetide, the best preserved in the Jelonka reserve. In this reserve, there is also a transitional peat bog surrounded by molinion meadows. Nardus grasslands are well-preserved, although in small areas.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Ostoja Narwiańska	18605,0	SOO	<p>Dolina Narwi na odcinku pomiędzy ujściem Szkwę i ujściem Supraśli należy do nielicznych w kraju dolin cechujących się mało zmienionym systemem rzeczonym z licznymi meandrami i starorzeczami. Rezultatem zachowania naturalnego reżimu rzeczego są coroczne zalewy obejmujące znaczne partie doliny. Dynamika zalewów rzecznych odgrywa wielką rolę w kształtowaniu i utrzymaniu różnorodności siedlisk hydrogenicznych (lotycznych i lenitycznych) oraz semihydrogenicznych, reprezentujących różne stadia rozwojowe i sukcesyjne, zależne od natężenia czynników naturalnych oraz antropogenicznych. Znaczenie doliny Narwi jako ostoja Natura 2000 wynika z dużego zróżnicowania przyrodniczego, w tym obecności wielu typów siedlisk, reprezentowanych w niektórych przypadkach przez kilka podtypów. Wiele z nich występuje w postaci reprezentatywnych doskonale zachowanych i wielkopowierzchniowych płatów, które są już rzadko spotykane i często niedostatecznie chronione w obrębie innych obszarów sieci Natura 2000 w Polsce północno-wschodniej. Należy do nich zaliczyć w pierwszej kolejności starorzeczka, jałowczyska, murawy napiaskowe i kserotermiczne, a także różne typy łąk oraz dąbrowy świetliste. Dolina Narwi pełni również istotną funkcję korytarza ekologicznego i refugium gatunków związanych z ekosystemami nieleśnymi w rolniczym krajobrazie Niziny Północnopodlaskiej i Północnomazowieckiej.</p> <p>The Narew Valley in the section between the mouth of the Szkwę and the mouth of the Supraśl River is one of the few valleys in the country characterized by a little changed river system with numerous meanders and oxbow lakes. The result of the preservation of the natural river regime are the annual inundations covering significant parts of the valley. The dynamics of river lagoons plays a great role in shaping and maintaining the diversity of hydrogenic (flight and lenitic) and semi-hydrogenic habitats, representing different developmental and succession stages, depending on the intensity of natural and anthropogenic factors. The importance of the Narew valley as a Natura 2000 refuge results from the high natural diversity, including the presence of many types of habitats, represented in some cases by several subtypes. Many of them are present in the form of perfectly preserved and large-area patches, which are now rare and often insufficiently protected within other areas of the Natura 2000 network in north-eastern Poland. These include, first of all, oxbow lakes, juniper grasslands, sandy and xerothermic grasslands, as well as various types of meadows and light oak forests. The Narew Valley also plays an important role as an ecological corridor and a refuge of species associated with non-forest ecosystems in the agricultural landscape of the North Podlasie and North Mazovian Lowlands.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Dolina Dolnej Narwi	9067,9	OSO	<p>Występuje tu co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 19 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Jest to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion, błotniak łąkowy, dubelt, kraska, krwawodziób, kulik wielki, kulon, łabędź krzykliwy, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sowa błotna, zimorodek. W okresie wędrówek występuje tu co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego bataliona oraz stosunkowo duże koncentracje osiąga rybitwa białoskrzydła.</p> <p>There are at least 35 bird species from Annex I of the Birds Directive and 19 species from the Polish Red Book of Animals. It is a very important refuge for wetland birds, especially during the breeding season. During this period, the area is inhabited by at least 1% of the national population of the following bird species: ruff, montagu's harrier, great snipe, European roller, redshank, eurasian curlew, stone curlew, whooper swan, little tern, black tern, river tern, black-tailed godwit, little ringed plover, mud owl, kingfisher. During the migration period, at least 1% of the battalion's migratory route population occurs here, and the white-winged tern reaches relatively high concentrations.</p>
Dolina Górnej Narwi	18384,1	OSO	<p>Ostoja ptasia o randze europejskiej E 30. Występują tu co najmniej 34 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 16 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. W okresie lęgowym obszar zasiedla: cyranka 10–16% populacji krajowej, krwawodziób 9–11% populacji krajowej, co najmniej 7% populacji krajowej błotniaka łąkowego, 4–5,5% populacji krajowej rycyka oraz co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: błotniak stawowy, cietrzew, derkacz, dubelt, kropiatka, rybitwa czarna, sowa błotna, świerszczak, zielonka; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje wodniczka.</p> <p>A bird refuge of European rank E 30. There are at least 34 bird species from Annex I of the Council Directive 79/409/EEC and 16 species from the Polish Red Book of Animals. During the breeding season, the area is inhabited by: garganey 10–16% of the national population, redshank 9–11% of the national population, at least 7% of the national population of montagu's harrier, 4–5.5% of the national population of the black-tailed godwit and at least 1% of the national population of the following bird species: marsh harrier, black grouse, corncrake, great snipe, spotted crake, black tern, marsh owl, common grasshopper warbler, little crane; aquatic warbler occurs in relatively high density.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	19090,2	SOO	<p>Dolina Górnej Narwi jest jedną z najlepiej zachowanych w Polsce dolin rzecznych i stanowi, obok Bagien Biebrzańskich, jeden z największych obszarów mokradeł środkowoeuropejskich. Kształtowane przez regularne wylewy rzeki, są one uznawane za siedliska o największej różnorodności biologicznej w strefie klimatu umiarkowanego. Występuje tu 13 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 12 gatunków zwierząt z Załącznika II tej Dyrektywy.</p> <p>Dolina Górnej Narwi is one of the best preserved river valleys in Poland and, next to the Biebrza Marshes, is one of the largest areas of Central European wetlands. Shaped by the river's regular flooding, they are considered to be the most biodiverse habitats in the temperate zone. There are 13 types of habitats from Annex I of the Council Directive 92/43/EEC and 12 species of animals from Annex II of this Directive.</p>
Przełomowa Dolina Narwi	7393,9	OSO	<p>Ostoja ptasia o randze europejskiej E 26. Występuje tu co najmniej 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 20 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Stwierdzono tu występowanie 178 gatunków ptaków, w tym co najmniej 125 lęgowych; ważna ostoja bataliona, dubelta (około 4% populacji krajowej) oraz wodniczki. Jest to obszar ważny dla migrujących ptaków w okresie wiosennym, szczególnie dla bataliona.</p> <p>Bird refuge of European rank E 26. There are at least 40 bird species listed in Annex I of the Council Directive 79/409/EEC and 20 species from the Polish Red Book of Animals. 178 species of birds have been found here, including at least 125 breeding birds; an important refuge for the ruff, the great snipe (about 4% of the national population) and the aquatic warbler. It is an important area for spring migrating birds, especially for the ruff.</p>
Ostoja Nadbużańska	5764,0	SOO	<p>Naturalna dolina dużej rzeki. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. 16 rodzajów siedlisk z tego obszaru znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono tu występowanie 24 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Obejmuje ona 10 gatunków ryb z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z kozą złotawą i kietbkiem białopłetwym.</p> <p>Natural valley of a large river. Particularly valuable is the complex of riverside forests with preserved natural character and a number of meadow communities and communities associated with wet habitats, typically developed over large areas. 16 types of habitats in this area are listed in Annex I to the Council Directive 92/43/EEC. The occurrence of 24 species from Annex II of the Council Directive 92/43/EEC was found here. It is one of the most important areas for the protection of fish fauna in Poland. It includes 10 species of fish from Annex II of the Council Directive 92/43 / EEC, with sabanejewia aurata and white-finned gudgeon.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Jeleniewo	5910,1	S00	<p>Ostoja mająca za zadanie ochronę największej w Polsce kolonii lęgowej nietoperza nocka łydkowłosego <i>Myotis dasycneme</i>, który został uznany za jeden z najrzadszych i najbardziej zagrożonych wymarciem gatunków nietoperzy w Europie. Pierwotnie istniejący Obszar Specjalnej Ochrony „Jeleniewo” obejmował swym zasięgiem jedynie miejsce pobytu kolonii lęgowej, tj. zabytkowy, drewniany kościół w Jeleniewie (0,42 ha). Obecnie ostoja "Jeleniewo" obejmuje swym zasięgiem również dolinę Czarnej Hańczy. Czarna Hańcza jest największą rzeką Suwalszczyzny. Należy ona do dorzecza Niemna, do którego odprowadza wody z powierzchni ponad 170 km². Źródła rzeki znajdują się powyżej jeziora Jegliniszki. Jej długość wynosi prawie 142 km, z czego 108 km znajduje się w granicach Polski.</p> <p>A refuge whose task is to protect the largest breeding colony of <i>Myotis dasycneme</i> in Poland, which has been recognized as one of the rarest and most endangered species of bats in Europe. The originally existing "Jeleniewo" Special Protection Area covered only the place of the breeding colony, ie the historic wooden church in Jeleniewo (0.42 ha). Currently, the "Jeleniewo" refuge also covers the Czarna Hańcza valley. Czarna Hańcza is the largest river in the Suwałki Region. It belongs to the Nemunas basin, to which it discharges water from an area of over 170 km². The source of the river is above Lake Jegliniszki. Its length is almost 142 km, of which 108 km is within the borders of Poland.</p>
Sasanki w Kolimachach	2,5	S00	<p>Jest to w chwili obecnej najobfitsze udokumentowane stanowisko sasanki otwartej w Polsce. W 2006 r. populacja sasanki otwartej liczona była na około 3000 szt. Inwentaryzacja przeprowadzona w 2009 r. wykazała obecność 2853 owocujących i kwitnących osobników. Wyjątkowość tego obszaru, oprócz bardzo dużej liczebności sasanki otwartej, podkreśla jej bardzo duże zagęszczenie, które wynosi 1188,75 osobników/ha oraz obecność sasanki łąkowej.</p> <p>It is currently the most abundant documented stand of pasque flower in Poland. In 2006, the population of the pasque flower was estimated at about 3,000. The inventory carried out in 2009 showed the presence of 2,853 fruiting and flowering individuals. The uniqueness of this area, in addition to the large number of pasque flower, is emphasized by its very high density, which amounts to 1188.75 individuals/ha, and the presence of the meadow pasque flower.</p>

Tablica 20/76/. Obszary Natura 2000 w 2021 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 20/76/. Natura 2000 areas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Obszary Natura 2000 Natura 2000 areas	Powierzchnia w ha Area in ha	Typ Type	Ogólna charakterystyka General characteristics
Źródlika Wzgórz Sokólskich	49,1	S00	<p>Jest to jedyny znany specjalny obszar ochrony siedlisk w Polsce, gdzie spotkać można w jednym miejscu aż trzy gatunki poczwarówek wpisanych do Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, w tym <i>Vertigo geyeri</i>, gatunek niedawno odkryty w Polsce. Tym samym należy do najcenniejszych obszarów dla ochrony ślimaków związanych z torfowiskami i źródłiskami w Polsce. Obszar pełni ponadto istotną rolę dla ochrony pełnego zróżnicowania dwóch siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: źródeł wapiennych i torfowisk alkalicznych.</p> <p>It is the only known special protection area of habitats in Poland, where you can meet as many as three species of pupae listed in Annex II of the Habitats Directive, including <i>Vertigo geyeri</i>, a species recently discovered in Poland. Thus, it is one of the most valuable areas for the protection of snails associated with peat bogs and springs in Poland. The area also plays an important role for the protection of the full diversity of two natural habitats from Annex I of the Habitats Directive: limestone springs and alkaline fens.</p>

Źródło: dane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.
 Source: data of the Regional Directorate for Environmental Protection in Białystok.

Tablica 21/77/. Pomniki przyrody według powiatów
Stan w dniu 31 grudnia
Table 21/77/. Nature monuments by powiats
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Total	Pojedyncze drzewa Single trees	Grupy drzew Groups of trees	Aleje Alleys	Głazy narzutowe Erratic boulders	Skalki, grotty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and other
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	2058	1791	129	26	97	15
	2015	1993	1715	135	30	97	16
	2020	1989	1709	140	28	106	6
	2021	1988	1707	143	26	106	6
Powiaty Powiats							
Augustowski		75	56	19	-	-	-
Białostocki		165	130	18	6	10	1
Bielski		42	31	5	2	2	2
Grajewski		16	11	3	2	-	-
Hajnowski		1220	1169	40	-	11	-
Kolneński		14	5	3	3	3	-
Łomżyński		51	31	11	5	2	2
Moniecki		15	12	1	-	2	-
Sejneński		70	46	12	-	12	-
Siemiatycki		39	28	6	-	5	-

Tablica 21/77/. Pomniki przyrody według powiatów (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 21/77/. Nature monuments by powiats (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Pojedyncze drzewa Single trees	Grupy drzew Groups of trees	Aleje Alleys	Głazy narzutowe Erratic boulders	Skalki, grotty, jaskinie i inne Stones, grottos, caves and other
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)						
Sokólski	64	35	5	5	19	-
Suwalski	93	47	6	-	40	-
Wysokomazowiecki	58	45	10	2	-	1
Zambrowski	2	-	1	1	-	-
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status						
Białystok	17	15	2	-	-	-
Łomża	12	11	1	-	-	-
Suwałki	35	35	-	-	-	-

Tablica 22/78/. Ważniejsze zwierzęta chronione^a
Stan w dniu 31 grudnia
Table 22/78/. Major animals protected^a
As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w szt. in heads				
Żubry ^b	616	742	982	1040	European bison ^b
w stadach wolnych	567	706	946	1011	in free herds
w ośrodkach zamkniętych:					in closed centres:
ogrody zoologiczne	6	2	1	1	zoological gardens
ośrodki hodowli	43	34	35	28	breeding centres
Bobry	15000	15000	16650	17500	Eurasian beaver
Wilki	135	167	245	270	Gray wolf
Rysie	45	30	45	45	Eurasian lynx
Głuszce	32	15	34	30	Western capercaillie
Cietrzewie	200	28	42	45	Black grouse

a Dane szacunkowe. b Według „Księgi Rodowodowej Żubrów”, prowadzonej od 1947 r.
 Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Estimated data. b According to the European Bison Pedigree Book, conducted from 1947.
 Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

Tablica 23/79/. Tereny zieleni w miastach
Stan w dniu 31 grudnia
Table 23/79/. Green belts in urban areas
As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Parki spacerowo-wypoczynkowe:					Strolling-recreational parks
obiekty	37	38	41	42	number
powierzchnia w ha	303,8	338,3	352,9	355,1	area in ha
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	8,2	8,9	8,6	8,5	average area of 1 facility in ha
Zieleńce:					Lawns:
obiekty	232	282	292	296	number
powierzchnia w ha	116,7	129,9	139,3	150,2	area in ha
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	0,5	0,5	0,5	0,5	average area of 1 facility in ha
Zieleń uliczna w ha	317,8	393,4	431,0	539,1	Street greenery in ha
Tereny zieleni osiedlowej w ha	651,2	672,7	672,9	672,9	Green areas of the housing estate in ha
Żywopłoty w tys. mb.	211,3	215,5	229,6	233,4	Hedges in thousand current metres
Nasadzenia ^a w tys. szt.:					Plantations ^a in thousand pcs:
drzewa	3,1	2,3	3,0	2,9	trees
krzewy	47,3	7,3	9,1	23,3	bushes
Ubytki ^a w tys. szt.:					Losses ^a in thousand pcs:
drzewa	1,1	3,4	2,5	3,3	trees
krzewy	5,2	2,9	6,8 ^b	3,8 ^b	bushes
Lasy gminne (mienie komunalne) w ha	447,0	486,0	481,8	478,0	Gmina forests (municipal property) in ha

a W ciągu roku. b Dane zaprezentowano w hektarach.

a During the year. b Data are given in hectares.

**Tablica 24/80/. Parki i ogrody historyczne
Stan w dniu 31 grudnia**
**Table 24/80/. Parks and historical gardens
As of 31 December**

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Obiekty:					Number:
zewidencjonowane ^a	319	341	344 ^b	319 ^b	registered ^a
wpisane do rejestru zabytków	114	117	114	114	entered into the register of monuments
dworskie	73	73	72	72	estate
pałacowe i zamkowe	10	10	11	11	palace and castle
miejskie, uzdrowiskowe i szpitalne	9	9	9	9	urban, health-resort and hospital
klasztorne i kościelne	3	4	1	1	monastic and church
ogrody przydomowe	3	4	4	4	gardens adjoining to houses
inne ^c	16	17	17	17	other ^c
wpisane do rejestru zabytków, bez określonej powierzchni	24	22	24	24	entered into the register, without a specified area
Powierzchnia wpisana do rejestru zabytków w ha	771	794	665	665	Area entered into the register of monuments in ha

a Bez obiektów zachowanych szcążkowo w trakcie rozpoznania. b Liczba dokumentacji ewidencyjnych w zbiorach Narodowego Instytutu Dziedzictwa. c łącznie: aleje, ogrody szkolne, przyfabryczne, botaniczne, arboreta, parki leśne, zielen towarzysząca itp.
 Źródło: dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

a Excluding objects of which only parts remained during the analysis. b Number of registration documents in National Heritage Board of Poland sets. c In total: avenues, school gardens, gardens adjoining to companies, botanical, arboreta, accompanying green areas, etc.
 Source: data of the National Heritage Board of Poland.

Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska Economical aspects of environmental protection

Tablica 1/81/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)
Table 1/81/. Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021		Specification
	w tys. zł in thousand PLN				w odsetkach in percent	
Ochrona środowiska Environmental protection						
Ogółem	257382,5	379700,3	298730,6	289084,9	100,0	Total
na 1 mieszkańca w zł	214	319	258 ^a	251	.	per capita in PLN
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	5,1	5,5	3,5	3,0	.	in % of investment outlays on the national economy
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	19916,7	56582,4	64746,0	77050,1	26,7	Protection of air and climate
w tym:						of which:
zapobieganie zanieczyszczeniom w zakresie ochrony powietrza ^b	19581,7	53176,9	59549,3	71334,9	24,7	preventing pollution in the scope of air protection ^b
w tym nowe techniki i technologie spalania paliw	14478,1	6377,3	19681,8	15312,4	5,3	of which new fuel combustion technologies and techniques
redukcja zanieczyszczeń	335,0	3405,5	4019,1	4356,4	1,5	pollution reduction
w tym pyłowych	235,0	3405,5	3509,1	4356,4	1,5	of which particulates
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	168624,2	99802,2	154305,5	142748,7	49,4	Wastewater management and protection of waters
w tym:						of which:
oczyszczanie ścieków	24780,6	35634,1	55343,3	87873,4	30,4	wastewater treatment
w tym komunalnych	18297,6	30030,8	52495,3	85545,5	29,6	of which municipal
sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki	97296,3	48785,2	36279,5	23815,6	8,2	sewage treatment discharging wastewater
sieć kanalizacyjna odprowadzająca wody (ścieki) opadowe	46547,3	15382,9	61367,2	30568,9	10,6	sewage treatment discharging precipitation water
Gospodarka odpadami	49327,7	214778,9	43182,6	29163,1	10,1	Waste management
w tym:						of which:
zbieranie odpadów ^c i ich transport	3054,3	2059,7	9944,9	11922,6	4,1	waste collection ^c and transportation
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne	43648,3	196895,7	21551,6	11645,7	4,0	removal and treatment of waste other than dangerous
w tym: składowanie odpadów komunalnych	32832,3	196895,7	19185,7	11377,7	3,9	of which: municipal waste landfilling
kompostowanie	10773,0	-	-	38,0	0,0	composting
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	620,6	1251,4	-	978,0	0,3	Soil protection and restoration, protection of groundwater and surface water
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	-	5371,4	2048,7	0,7	Protection of biodiversity and landscape

a Daną zmieniono w stosunku do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Przemysłowych i komunalnych.

a The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the publication. b Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use. c Industrial and municipal.

Tablica 1/81/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (dok.)
Table 1/81/. Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021		Specification
	w tys. zł in thousand PLN				w odsetkach in percent	
Ochrona środowiska (dok.) Environmental protection (cont.)						
Zmniejszenie hałasu i wibracji	7,5	–	1086,0	–	–	Noise and vibration reduction
Działalność badawczo-rozwojowa	–	–	314,2	105,7	0,0	Research and development
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	18885,8	7285,4	29724,9	36990,6	12,8	Other environmental protection activities
Gospodarka wodna Water management						
Ogółem	118033,0	36580,1	56777,7	81863,7	100,0	Total
na 1 mieszkańca w zł	98	31	49 ^a	71	.	per capita in PLN
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	2,3	0,5	0,7	0,8	.	in % of investment outlays on the national economy
w tym:						of which:
Ujęcia i doprowadzenia wody	72321,1	23753,7	29237,2	48381,6	59,1	Water intakes and supply systems
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	38721,2	10379,7	16835,4	32590,2	39,8	Construction and modernization of water treatment plants
Zbiorniki wodne	2441,0	1163,6	9750,1	319,4	0,4	Water reservoirs
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	4405,0	1283,1	955,0	572,5	0,7	Regulation and management of rivers and streams

a Daną zmieniono w stosunku do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji.

a The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the publication.

Tablica 2/82/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz kierunków inwestowania (ceny bieżące)

Table 2/82/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as directions of investing (current prices)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays	
		z budżetu from the budget									
		własne own	centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)	z zagranicy ^a from abroad ^a				
w tys. zł in thousand PLN											
Ogółem	2010	257382,5	117638,8	1683,1	4575,7	110,8	1446,7	63660,8	41024,9	22474,9	4766,8
Total	2015	379700,3	80321,3	1359,0	5829,3	714,8	1532,9	92341,4	188800,4	5124,0	3677,2
	2020	298730,6	145747,0	8322,1	10467,4	338,0	1065,5	76974,2	43256,2	11081,7	1478,5
	2021	289084,9	124812,6	11794,1	1223,7	40,0	1202,0	96583,4	28136,0	21327,8	3965,3

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 2/82/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz kierunków inwestowania (cd.)

Table 2/82/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as directions of investing (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu Protection of air and climate	77050,1	30066,5	392,0	-	40,0	-	19363,3	7092,0	19920,5	175,8
w tym zapobieganie zanieczyszczeniom w zakresie ochrony powietrza ^b of which preventing pollution in the scope of air protection ^b	71334,9	24356,3	392,0	-	40,0	-	19363,3	7087,0	19920,5	175,8
w tym nowe techniki i technologie spalania paliw – modernizacja kotłowni i ciepłowni of which new fuel combustion technologies and techniques – the modernisation of boiler and thermal energy plants	15312,4	14965,8	-	-	-	-	346,6	-	-	-
Gospodarka ściekowa i ochrona wód Wastewater management and protection of waters	142748,7	48774,4	9953,0	-	-	1202,0	61486,5	19875,0	906,3	551,5
w tym: of which:										
sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki sewage treatment discharging wastewater	23815,6	16442,7	240,7	-	-	264,0	6502,7	51,0	-	314,5

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc. b Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use.

Tablica 2/82/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz kierunków inwestowania (cd.)

Table 2/82/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as directions of investing (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.) Wastewater management and protection of waters (cont.)										
sieć kanalizacyjna odprowadzająca wody (ścieki) opadowe sewage treatment discharging precipitation water	30568,9	16736,7	6970,3	-	-	938,0	5017,6	-	906,3	-
oczyszczanie ścieków wastewater treatment	87873,4	15104,2	2742,0	-	-	-	49966,2	19824,0	-	237,0
w tym: of which:										
przemysłowych industrial	1697,6	1697,6	-	-	-	-	-	-	-	-
komunalnych municipal	85545,5	13231,8	2742,0	-	-	-	49628,7	19824,0	-	119,0
indywidualne (przydomowe) independent	630,3	174,8	-	-	-	-	337,5	-	-	118,0
Gospodarka odpadami Waste management	29163,1	21586,1	-	-	-	-	3645,0	694,0	-	3238,0
w tym unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne of which removal and treatment of waste other than dangerous	11645,7	11290,7	-	-	-	-	355,0	-	-	-

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 2/82/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz kierunków inwestowania (dok.)

Table 2/82/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as directions of investing (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
Gospodarka odpadami (dok.) Waste management (cont.)										
w tym składowanie odpadów komunalnych of which municipal waste landfilling	11377,7	11022,7	-	-	-	-	355,0	-	-	-
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu Protection of biodiversity and landscape	2048,7	613,5	10,2	1223,7	-	-	201,3	-	-	-
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^b Other environmental protection activities ^b	38074,3	23772,1	1438,9	-	-	-	11887,3	475,0	501,0	-

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp. b Łącznie z nakładami na ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych oraz na działalność badawczo-rozwojową.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc. b Including outlays on soil protection and restoration, protection of groundwater and surface water as well as on research and development.

Tablica 3/83/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz powiatów w 2021 r. (ceny bieżące)

Table 3/83/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as powiats in 2021 (current prices)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	289084,9	124812,6	11794,1	1223,7	40,0	1202,0	96583,4	28136,0	21327,8	3965,3
miasta urban areas	230236,8	97625,5	4853,2	1223,7	40,0	48,0	74603,7	27309,0	21020,8	3512,9
wieś rural areas	58848,1	27187,1	6940,9	-	-	1154,0	21979,7	827,0	307,0	452,4
Powiaty Powiats										
Augustowski	7928,9	4692,7	2939,5	-	-	-	296,7	-	-	-
miasta urban areas	5913,9	4682,7	934,5	-	-	-	296,7	-	-	-
wieś rural areas	2015,0	10,0	2005,0	-	-	-	-	-	-	-
Białostocki	21779,3	13361,8	2648,1	1223,7	-	1166,0	3292,7	-	50,0	37,0
miasta urban areas	5438,1	2329,0	453,4	1223,7	-	48,0	1384,0	-	-	-
wieś rural areas	16341,2	11032,8	2194,7	-	-	1118,0	1908,7	-	50,0	37,0
Bielski	33163,7	7023,3	563,0	-	-	-	5805,6	19477,0	-	294,8
miasta urban areas	31378,9	6636,6	304,8	-	-	-	4784,7	19477,0	-	175,8
wieś rural areas	1784,8	386,7	258,2	-	-	-	1020,9	-	-	119,0
Grajewski	15956,6	8103,5	-	-	-	-	766,1	7087,0	-	-
miasta urban areas	13779,0	6692,0	-	-	-	-	-	7087,0	-	-
wieś rural areas	2177,6	1411,5	-	-	-	-	766,1	-	-	-
Hajnowski	10330,8	5284,1	-	-	-	-	3322,7	-	-	1724,0
miasta urban areas	3012,7	1406,7	-	-	-	-	-	-	-	1606,0
wieś rural areas	7318,1	3877,4	-	-	-	-	3322,7	-	-	118,0

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 3/83/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz powiatów w 2021 r. (cd.)

Table 3/83/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
Powiaty (cd.) Powiats (cont.)										
Kolneński	1612,6	620,1	-	-	-	-	260,5	475,0	257,0	-
miasta urban areas	848,6	588,1	-	-	-	-	260,5	-	-	-
wieś rural areas	764,0	32,0	-	-	-	-	-	475,0	257,0	-
Łomżyński	4204,2	3617,9	-	-	-	-	410,8	5,0	-	170,5
miasta urban areas	668,2	257,4	-	-	-	-	410,8	-	-	-
wieś rural areas	3536,0	3360,5	-	-	-	-	-	5,0	-	170,5
Moniecki	8283,0	1541,0	492,0	-	-	-	6250,0	-	-	-
miasta urban areas	180,0	100,0	80,0	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	8103,0	1441,0	412,0	-	-	-	6250,0	-	-	-
Sejneński	1890,5	457,0	107,0	-	40,0	-	1235,5	51,0	-	-
miasta urban areas	1517,5	268,0	107,0	-	40,0	-	1051,5	51,0	-	-
wieś rural areas	373,0	189,0	-	-	-	-	184,0	-	-	-
Siemiatycki	2574,0	1289,0	-	-	-	-	1285,0	-	-	-
miasta urban areas	257,0	257,0	-	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	2317,0	1032,0	-	-	-	-	1285,0	-	-	-
Sokólski	17313,7	9304,1	2000,0	-	-	-	3796,9	694,0	-	1518,7
miasta urban areas	8755,7	6550,9	-	-	-	-	-	694,0	-	1510,8
wieś rural areas	8558,0	2753,2	2000,0	-	-	-	3796,9	-	-	7,9

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 3/83/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz powiatów w 2021 r. (dok.)

Table 3/83/. Outlays on fixed assets in environmental protection by sources of financing as well as powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)										
Suwalski – wieś rural areas	3739,1	1061,7	71,0	–	–	36,0	2223,4	347,0	–	–
Wysokomazowiecki	14463,1	14293,4	169,7	–	–	–	–	–	–	–
miasta urban areas	14438,5	14268,8	169,7	–	–	–	–	–	–	–
wieś rural areas	24,6	24,6	–	–	–	–	–	–	–	–
Zambrowski	2192,3	969,8	0,1	–	–	–	1222,4	–	–	–
miasta urban areas	395,6	395,1	0,1	–	–	–	0,4	–	–	–
wieś rural areas	1796,7	574,7	–	–	–	–	1222,0	–	–	–
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status										
Białystok	72025,6	32554,4	1170,0	–	–	–	38057,2	–	244,0	–
Łomża	58326,7	9956,0	1428,7	–	–	–	26074,9	–	20776,8	90,3
Suwałki	13300,8	10682,8	205,0	–	–	–	2283,0	–	–	130,0

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 4/84/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2021 r. (ceny bieżące)

Table 4/84/ Outlays on fixed assets in environmental protection by directions of investing as well as powiats in 2021 (current prices)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu Protection of air and climate	Gospodarka ściekowa i ochrona wód Wastewater management and protection of waters	Gospodarka odpadami Waste management	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu Protection of biodiversity and landscape	Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^a Other environmental protection activities ^a
		w tys. zł in thousand PLN				
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	289084,9	77050,1	142748,7	29163,1	2048,7	38074,3
miasta urban areas	230236,8	70877,7	106319,7	16294,5	1687,4	35057,5
wieś rural areas	58848,1	6172,4	36429,0	12868,6	361,3	3016,8
Powiaty Powiats						
Augustowski	7928,9	10,0	5323,9	-	-	2595,0
miasta urban areas	5913,9	-	3318,9	-	-	2595,0
wieś rural areas	2015,0	10,0	2005,0	-	-	-
Białostocki	21779,3	3913,0	8499,2	7685,9	1575,5	105,7
miasta urban areas	5438,1	1776,8	2090,8	-	1570,5	-
wieś rural areas	16341,2	2136,2	6408,4	7685,9	5,0	105,7
Bielski	33163,7	262,8	29800,4	105,0	246,3	2749,2
miasta urban areas	31378,9	175,8	28717,6	105,0	-	2380,5
wieś rural areas	1784,8	87,0	1082,8	-	246,3	368,7
Grajewski	15956,6	7312,0	8600,6	-	44,0	-
miasta urban areas	13779,0	7312,0	6467,0	-	-	-
wieś rural areas	2177,6	-	2133,6	-	44,0	-
Hajnowski	10330,8	537,4	5690,7	3891,7	-	211,0
miasta urban areas	3012,7	86,4	305,0	2621,3	-	-
wieś rural areas	7318,1	451,0	5385,7	1270,4	-	211,0

a łącznie z nakładami na ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych oraz na działalność badawczo-rozwojową.

a Including outlays on soil protection and restoration, protection of groundwater and surface water as well as on research and development.

Tablica 4/84/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2021 r. (cd.)

Table 4/84/ Outlays on fixed assets in environmental protection by directions of investing as well as powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu Protection of air and climate	Gospodarka ściekowa i ochrona wód Wastewater management and protection of waters	Gospodarka odpadami Waste management	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu Protection of biodiversity and landscape	Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^a Other environmental protection activities ^a
		w tys. zł in thousand PLN				
Powiaty (cd.) Powiats (cont.)						
Kolneński	1612,6	–	880,6	–	–	732,0
miasta urban areas	848,6	–	848,6	–	–	–
wieś rural areas	764,0	–	32,0	–	–	732,0
Łomżyński	4204,2	393,2	1694,7	2116,3	–	–
miasta urban areas	668,2	–	668,2	–	–	–
wieś rural areas	3536,0	393,2	1026,5	2116,3	–	–
Moniecki	8283,0	180,0	7402,0	48,0	–	653,0
miasta urban areas	180,0	180,0	–	–	–	–
wieś rural areas	8103,0	–	7402,0	48,0	–	653,0
Sejneński	1890,5	147,0	1460,5	–	37,0	246,0
miasta urban areas	1517,5	147,0	1370,5	–	–	–
wieś rural areas	373,0	–	90,0	–	37,0	246,0
Siemiatycki	2574,0	439,0	1582,0	524,0	29,0	–
miasta urban areas	257,0	–	257,0	–	–	–
wieś rural areas	2317,0	439,0	1325,0	524,0	29,0	–
Sokólski	17313,7	6048,7	7991,5	2539,6	–	733,9
miasta urban areas	8755,7	5941,7	240,9	2539,6	–	33,5
wieś rural areas	8558,0	107,0	7750,6	–	–	700,4
Suwalski – wieś rural areas	3739,1	1196,0	1319,1	1224,0	–	–

a Łącznie z nakładami na ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych oraz na działalność badawczo-rozwojową.

a Including outlays on soil protection and restoration, protection of groundwater and surface water as well as on research and development.

Tablica 4/84/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2021 r. (dok.)

Table 4/84/. Outlays on fixed assets in environmental protection by directions of investing as well as powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu Protection of air and climate	Gospodarka ściekowa i ochrona wód Wastewater management and protection of waters	Gospodarka odpadami Waste management	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu Protection of biodiversity and landscape	Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^a Other environmental protection activities ^a
		w tys. zł in thousand PLN				
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)						
Wysokomazowiecki	14463,1	13556,4	906,7	-	-	-
miasta urban areas	14438,5	13556,4	882,1	-	-	-
wieś rural areas	24,6	-	24,6	-	-	-
Zambrowski	2192,3	1353,0	839,3	-	-	-
miasta urban areas	395,6	-	395,6	-	-	-
wieś rural areas	1796,7	1353,0	443,7	-	-	-
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status						
Białystok	72025,6	3884,3	40738,0	2194,9	116,9	25091,5
Łomża	58326,7	34744,6	19504,8	0,3	-	4077,0
Suwałki	13300,8	3072,7	514,7	8833,4	-	880,0

a łącznie z nakładami na ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych oraz na działalność badawczo-rozwojową.

a Including outlays on soil protection and restoration, protection of groundwater and surface water as well as on research and development.

Tablica 5/85/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według rodzajów inwestycji (ceny bieżące)

Table 5/85/. Outlays on fixed assets in environmental protection by kind of investments (current prices)

Rodzaje inwestycji	2010	2015	2020	2021	Kind of investments
	w tys. zł in thousand PLN				
Ogółem	257382,5	379700,3	298730,6	289084,9	Total
Wyłącznie:					Exclusively
końca rury	218359,4	317552,6	206344,3	173586,2	end-of-pipe
w tym monitoring	72,5	-	1166,6	402,8	of which monitoring
zintegrowane	38475,0	60462,3	90797,7	114353,7	integrated
Łączzone (mieszane)	548,1	1685,4	1274,4	1039,3	Joint (mixed)
końca rury	450,4	1685,4	32,0	978,0	end-of-pipe
zintegrowane	97,7	-	1242,4	61,3	integrated
Działalność badawczo-rozwojowa	-	-	314,2	105,7	Research and development

Tablica 6/86/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według grup inwestorów (ceny bieżące)

Table 6/86/. Outlays on fixed assets in environmental protection by groups of investors (current prices)

Grupy inwestorów	2010	2015	2020	2021	Groups of investors
	w tys. zł in thousand PLN				
Ogółem	257382,5	379700,3	298730,6	289084,9	Total
Przedsiębiorstwa	70249,9	260166,5	179437,7	181654,4	Enterprises
Gminy	183044,7	109750,1	90405,0	94334,7	Gminas
Jednostki budżetowe	4087,9	9783,7	28887,9	13095,8	Budgetary units

Tablica 7/87/. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według sekcji i działów w 2021 r. (ceny bieżące)

Table 7/87/. Outlays on fixed assets in environmental protection and water management by sections and divisions in 2021 (current prices)

Sekcje i działy	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management		Sections and divisions
	w tys. zł in thousand PLN	w odsetkach in percent	w tys. zł in thousand PLN	w odsetkach in percent	
Ogółem	289084,9	100,0	81863,7	100,0	Total
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	26300,3	9,1	3231,4	3,9	Manufacturing
w tym produkcja artykułów spożywczych	15770,8	5,5	3195,6	3,9	of which manufacture of food products
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A	49853,3	17,2	2096,1	2,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A	95406,2	33,0	27338,3	33,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	75378,7	26,1	24376,3	29,8	of which sewage disposal and treatment
Obsługa rynku nieruchomości ^A	8100,6	2,8	-	-	Real estate activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	106800,8	36,9	49197,9	60,1	Public administration and defence; compulsory social security
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	76,7	0,0	-	-	Human health and social work activities

Tablica 8/88/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz źródeł finansowania (ceny bieżące)

Table 8/88/. Outlays on fixed assets in water management by directions of investing as well as sources of financing (current prices)

Wyszczególnienie	Ogółem Total	W tym Of which				Specification	
		ujęcia i doprowa- dzenia wody water intakes	budowa i modernizacja stacji uzdat- niania wody construction and modern- ization of water treat- ment plants	zbiorniki wodne water reservoirs	regulacja i zabudowa rzek i potoków regulation and management of rivers and streams		
w tys. zł in thousand PLN							
Ogółem	2010	118033,0	72321,1	38721,2	2441,0	4405,0	Total
	2015	36580,1	23753,7	10379,7	1163,6	1283,1	
	2020	56777,7	29237,2	16835,4	9750,1	955,0	
	2021	81863,7	48381,6	32590,2	319,4	572,5	
Środki własne		40545,4	24769,5	15003,3	319,4	453,2	Own funds
Środki z budżetu:							Funds from the budget:
centralnego		3716,9	1677,7	1919,9	–	119,3	state
województwa		1200,0	1200,0	–	–	–	voivodship
gminy (współudział)		77,0	72,0	5,0	–	–	gmina (share)
Środki z zagranicy ^a		28560,3	16616,6	11943,7	–	–	Funds from abroad ^a
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)		3779,1	2473,6	1305,5	–	–	Ecological funds (loans, credits and grants)
Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe)		2529,0	905,0	1624,0	–	–	Domestic credits and loans, including bank credits and loans
Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane)		1456,0	667,2	788,8	–	–	Other funds, including non-financed outlays

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 9/89/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania oraz powiatów (ceny bieżące)

Table 9/89/. Outlays on fixed assets in water management by sources of financing as well as powiats (current prices)

Wyszczególnienie Specification		Środki Funds							Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		Ogółem Total	własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
				centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN											
WOJEWÓDZ-TWO	2010	118033,0	46255,8	663,0	10422,2	-	259,3	33375,7	9311,1	17708,9	37,0
	2015	36580,1	21528,0	279,0	-	-	1509,2	10854,2	2100,0	212,7	97,0
VOIVODSHIP	2020	56777,7	31007,1	1073,3	-	666,0	146,5	11973,1	9293,4	1788,8	829,5
	2021	81863,7	40545,4	3716,9	1200,0	-	77,0	28560,3	3779,1	2529,0	1456,0
miasta urban areas		39399,1	19801,8	45,0	1200,0	-	-	17193,6	1101,0	-	57,7
wieś rural areas		42464,6	20743,6	3671,9	-	-	77,0	11366,7	2678,1	2529,0	1398,3
Powiaty Powiats											
Augustowski		1810,7	958,8	-	-	-	-	-	-	-	851,9
miasta urban areas		373,2	373,2	-	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas		1437,5	585,6	-	-	-	-	-	-	-	851,9
Białostocki		24639,3	9583,4	-	-	-	72,0	14945,3	38,6	-	-
miasta urban areas		16968,8	3934,8	-	-	-	-	13034,0	-	-	-
wieś rural areas		7670,5	5648,6	-	-	-	72,0	1911,3	38,6	-	-
Bielski		3399,5	1353,8	107,0	-	-	-	1938,7	-	-	-
miasta urban areas		2413,3	1023,3	-	-	-	-	1390,0	-	-	-
wieś rural areas		986,2	330,5	107,0	-	-	-	548,7	-	-	-
Grajewski		5456,8	1223,4	1404,0	-	-	-	2801,0	-	-	28,4
miasta urban areas		3117,0	646,0	-	-	-	-	2471,0	-	-	-
wieś rural areas		2339,8	577,4	1404,0	-	-	-	330,0	-	-	28,4

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 9/89/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania oraz powiatów (cd.)

Table 9/89/. Outlays on fixed assets in water management by sources of financing as well as powiats (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
Powiaty (cd.) Powiaty (cont.)										
Hajnowski	2721,5	1125,3	119,3	-	-	-	1476,9	-	-	-
miasta urban areas	179,0	179,0	-	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	2542,5	946,3	119,3	-	-	-	1476,9	-	-	-
Kolneński	2936,0	295,0	-	-	-	-	1635,0	-	1006,0	-
miasta urban areas	32,0	32,0	-	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	2904,0	263,0	-	-	-	-	1635,0	-	1006,0	-
Łomżyński	9925,2	4303,7	1445,4	-	-	-	1072,1	2586,0	-	518,0
miasta urban areas	1238,0	137,0	-	-	-	-	-	1101,0	-	-
wieś rural areas	8687,2	4166,7	1445,4	-	-	-	1072,1	1485,0	-	518,0
Moniecki	2805,0	2805,0	-	-	-	-	-	-	-	-
miasta urban areas	2749,0	2749,0	-	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	56,0	56,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Sejneński	384,4	85,8	-	-	-	-	298,6	-	-	-
miasta urban areas	328,4	29,8	-	-	-	-	298,6	-	-	-
wieś rural areas	56,0	56,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Siemiatycki – wieś rural areas	2497,0	1121,0	-	-	-	-	1376,0	-	-	-

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 9/89/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania oraz powiatów (dok.)

Table 9/89/. Outlays on fixed assets in water management by sources of financing as well as powiats (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and grants)	Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from the budget				z zagranicy ^a from abroad ^a			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)				
w tys. zł in thousand PLN										
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)										
Sokólski	1903,9	852,6	178,0	-	-	-	-	873,3	-	-
miasta urban areas	249,1	204,1	45,0	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	1654,8	648,5	133,0	-	-	-	-	873,3	-	-
Suwałski – wieś rural areas	2691,3	1841,3	54,3	-	-	5,0	509,5	281,2	-	-
Wysokomazowiecki	9600,5	4587,4	408,9	1200,0	-	-	1881,2	-	1523,0	-
miasta urban areas	2406,5	1206,5	-	1200,0	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	7194,0	3380,9	408,9	-	-	-	1881,2	-	1523,0	-
Zambrowski	3091,1	2465,1	-	-	-	-	626,0	-	-	-
miasta urban areas	1343,3	1343,3	-	-	-	-	-	-	-	-
wieś rural areas	1747,8	1121,8	-	-	-	-	626,0	-	-	-
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status										
Białystok	6489,3	6489,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Łomża	851,3	793,6	-	-	-	-	-	-	-	57,7
Suwałki	660,9	660,9	-	-	-	-	-	-	-	-

a Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym z Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Foreign loans as well as non-returnable and repayable funds obtained in frame of international programs and assistance funds, including from the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, eco-conversion, etc.

Tablica 10/90/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2021 r. (ceny bieżące)

Table 10/90/. Outlays on fixed assets in water management by directions of investing as well as powiats in 2021 (current prices)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Ujęcia i doprowadzenia wody Water intakes	Budowa i modernizacja stacji uzdat- niania wody Construction and modern- ization of water treatment plants	Zbiorniki wodne Water reservoirs	Regulacja i zabudowa rzek i potoków Regulation and manage- ment of rivers and streams
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	81863,7	48381,6	32590,2	319,4	572,5
miasta urban areas	39399,1	31708,0	7395,6	289,7	5,8
wieś rural areas	42464,6	16673,6	25194,6	29,7	566,7
Powiaty Powiats					
Augustowski	1810,7	766,7	1038,2	-	5,8
miasta urban areas	373,2	367,4	-	-	5,8
wieś rural areas	1437,5	399,3	1038,2	-	-
Białostocki	24639,3	19867,7	4741,9	29,7	-
miasta urban areas	16968,8	16940,8	28,0	-	-
wieś rural areas	7670,5	2926,9	4713,9	29,7	-
Bielski	3399,5	2427,3	972,2	-	-
miasta urban areas	2413,3	2413,3	-	-	-
wieś rural areas	986,2	14,0	972,2	-	-
Grajewski	5456,8	326,5	5130,3	-	-
miasta urban areas	3117,0	210,0	2907,0	-	-
wieś rural areas	2339,8	116,5	2223,3	-	-
Hajnowski	2721,5	189,0	2413,2	-	119,3
miasta urban areas	179,0	179,0	-	-	-
wieś rural areas	2542,5	10,0	2413,2	-	119,3
Kolneński	2936,0	295,0	2641,0	-	-
miasta urban areas	32,0	32,0	-	-	-
wieś rural areas	2904,0	263,0	2641,0	-	-

Tablica 10/90/. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz powiatów w 2021 r. (dok.)

Table 10/90/. Outlays on fixed assets in water management by directions of investing as well as powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Ujęcia i doprowadzenia wody Water intakes	Budowa i modernizacja stacji uzdat- niania wody Construction and modern- ization of water treatment plants	Zbiorniki wodne Water reservoirs	Regulacja i zabudowa rzek i potoków Regulation and manage- ment of rivers and streams
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)					
Łomżyński	9925,2	4274,5	5650,7	-	-
miasta urban areas	1238,0	130,0	1108,0	-	-
wieś rural areas	8687,2	4144,5	4542,7	-	-
Moniecki	2805,0	74,0	2731,0	-	-
miasta urban areas	2749,0	18,0	2731,0	-	-
wieś rural areas	56,0	56,0	-	-	-
Sejneński	384,4	384,4	-	-	-
miasta urban areas	328,4	328,4	-	-	-
wieś rural areas	56,0	56,0	-	-	-
Siemiatycki – wieś rural areas	2497,0	759,0	1738,0	-	-
Sokólski	1903,9	1798,5	105,4	-	-
miasta urban areas	249,1	249,1	-	-	-
wieś rural areas	1654,8	1549,4	105,4	-	-
Suwałski – wieś rural areas	2691,3	2212,7	478,6	-	-
Wysokomazowiecki	9600,5	4845,3	4328,1	289,7	137,4
miasta urban areas	2406,5	2116,8	-	289,7	-
wieś rural areas	7194,0	2728,5	4328,1	-	137,4
Zambrowski	3091,1	2781,1	-	-	310,0
miasta urban areas	1343,3	1343,3	-	-	-
wieś rural areas	1747,8	1437,8	-	-	310,0
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status					
Białystok	6489,3	5903,5	585,8	-	-
Łomża	851,3	851,3	-	-	-
Suwałki	660,9	625,1	35,8	-	-

Tablica 11/91/. Uzyskane efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej według powiatów
Table 11/91/. Tangible effects of environmental protection investments as well as water management by powiats

Wyszczególnienie Specification		Sieć wodociągowa w km Water supply network in km	Sieć kanalizacyjna odprowadzająca w km Sewage network discharging in km		Oczyszczalnie Treatment plants		Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków Independent wastewater treatment facilities	
			ścieki wastewater	wody (ścieki) opadowe precipitation water	obiekty facilities	przepustowość w m ³ /dobę capacity in m ³ /24 h	obiekty facilities	Przepustowość w m ³ /dobę capacity in m ³ /24 h
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	420,6	198,3	30,4	-	-	273	646
	2015	162,3	89,7	22,3	3	2239	362	1488
	2020	62,6	42,5	57,3	-	740	98	90
	2021	62,1	48,9	29,7	1	213	38	213
miasta urban areas		22,9	30,2	21,5	-	200	-	-
wieś rural areas		39,2	18,7	8,2	1	13	38	213
Powiaty Powiats								
Augustowski		4,4	2,0	7,8	-	-	-	-
miasta urban areas		2,1	2,0	7,8	-	-	-	-
wieś rural areas		2,3	-	-	-	-	-	-
Białostocki		10,2	10,3	7,5	-	-	-	-
miasta urban areas		1,3	0,9	1,7	-	-	-	-
wieś rural areas		8,9	9,4	5,8	-	-	-	-
Bielski – miasto urban areas		4,5	10,7	0,2	-	-	-	-
Grajewski		0,4	4,9	2,6	-	-	13	39
miasta urban areas		0,2	3,7	2,0	-	-	-	-
wieś rural areas		0,2	1,2	0,6	-	-	13	39
Hajnowski		0,8	0,9	1,7	-	-	24	168
miasta urban areas		0,8	0,9	-	-	-	-	-
wieś rural areas		-	-	1,7	-	-	24	168
Kolneński		1,2	0,3	0,4	-	-	-	-
miasta urban areas		0,1	-	0,4	-	-	-	-
wieś rural areas		1,1	0,3	-	-	-	-	-

Tablica 11/91/. Uzyskane efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej według powiatów (cd.)
Table 11/91/. Tangible effects of environmental protection investments as well as water management by powiats (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć wodociągowa w km Water supply network in km	Sieć kanalizacyjna odprowadzająca w km Sewage network discharging in km		Oczyszczalnie Treatment plants		Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków Independent wastewater treatment facilities	
		ścieki wastewater	wody (ścieki) opadowe precipitation water	obiekty facilities	przepustowość w m ³ /dobę capacity in m ³ /24 h	obiekty facilities	przepustowość w m ³ /dobę capacity in m ³ /24 h
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)							
Łomżyński	16,5	1,1	-	-	200	-	-
miasta urban areas	0,9	-	-	-	200	-	-
wieś rural areas	15,6	1,1	-	-	-	-	-
Moniecki – wieś rural areas	1,1	-	-	-	-	-	-
Sejneński	1,3	1,8	0,7	1	-	1	6
miasta urban areas	1,3	1,8	0,7	-	-	-	-
wieś rural areas	-	-	-	1	-	1	6
Siemiatycki	3,5	1,5	0,1	-	-	-	-
miasta urban areas	-	1,1	-	-	-	-	-
wieś rural areas	3,5	0,4	0,1	-	-	-	-
Sokólski	0,6	0,2	1,0	-	13	-	-
miasta urban areas	0,2	0,2	1,0	-	-	-	-
wieś rural areas	0,4	-	-	-	13	-	-
Suwalski – wieś rural areas	2,6	6,0	-	-	-	-	-
Wysokomazowiecki	4,4	0,5	-	-	-	-	-
miasta urban areas	2,1	0,5	-	-	-	-	-
wieś rural areas	2,3	-	-	-	-	-	-
Zambrowski	2,7	1,9	2,0	-	-	-	-
miasta urban areas	1,5	1,6	2,0	-	-	-	-
wieś rural areas	1,2	0,3	-	-	-	-	-

Tablica 11/91/. Uzyskane efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej według powiatów (dok.)
Table 11/91/. Tangible effects of environmental protection investments as well as water management by powiats (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sieć wodociągowa w km Water supply network in km	Sieć kanalizacyjna odprowadzająca w km Sewage network discharging in km		Oczyszczalnie Treatment plants		Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków Independent wastewater treatment facilities	
		ścieki wastewater	wody (ścieki) opadowe precipitation water	obiekty facilities	przepustowość w m ³ /dobę capacity in m ³ /24 h	obiekty facilities	przepustowość w m ³ /dobę capacity in m ³ /24 h
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status							
Białystok	3,9	3,5	3,3	-	-	-	-
Łomża	2,4	2,4	2,3	-	-	-	-
Suwałki	1,6	0,9	0,1	-	-	-	-

Tablica 12/92/. Realizacja inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi
Table 12/92/. Realization of environmental protection and water management investments in rural areas

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Wodociągi zbiorowe Collective water supply network					
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w tys. zł	139760,7	15396,2	15359,2	22293,7	Outlays on fixed assets (current prices) in thousand PLN
ze środków:					from:
budżetu państwa	248,6	-	-	1445,5	state budget
samorządów gmin	28317,6	6435,8	6417,2	5871,5	gmina budgets
mieszkańców wsi	2316,3	2666,6	7356,0	8348,5	inhabitants of rural areas
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	11911,7	-	-	115,3	environmental protection and water management funds
w tym pożyczki	7913,0	-	-	115,3	of which loans
innych	96966,5 ^a	6293,8 ^{ab}	1586,0 ^{ab}	6512,9 ^{ab}	others
Efekty rzeczowe inwestycji:					Tangible effects of investments:
przyłącza do budynków:					connections to buildings:
w kilometrach	92,5	.	.	.	in kilometres
w sztukach	2451	2214	1999	2126	in units
sieć wodociągowa w km	421,1	134,5	46,4	64,0	water supply network in km
Stacje uzdatniania wody Water treatment stations					
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w tys. zł	30335,7	3785,9	16988,3	24857,7	Outlays on fixed assets (current prices) in thousand PLN
Obiekty oddane do użytku	3	1	1	1	Facilities completed

a, b Środki z: a – funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, b – Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencji Nieruchomości Rolnych, Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, EkoFunduszu i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz inne.

a, b Funds from: a – the European Union structural funds, b – the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund, the Agricultural Property Agency, the District Water Supply and Sewerage Enterprise, EkoFundusz and the Regional Water Management Board as well as others.

Tablica 12/92/. Realizacja inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi (cd.)
Table 12/92/. Realization of environmental protection and water management investments
in rural areas (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Kanalizacja zbiorcza Collective sewage network					
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w tys. zł	59618,4	21875,1	13770,2	12752,1	Outlays on fixed assets (current prices) in thousand PLN
ze środków:					from:
budżetu państwa	–	–	–	164,7	state budget
samorządów gmin	16849,3	8340,5	8512,5	4785,9	gmina budgets
mieszkańców wsi	2101,4	1266,2	4529,9	5176,9	inhabitants of rural areas
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	18403,9	–	223,0	–	environmental protection and water management funds
w tym pożyczki	10424,2	–	223,0	–	of which loans
innych	22263,8 ^{ab}	12268,4 ^{ab}	504,8 ^{ab}	2624,6 ^{ab}	others
Efekty rzeczowe inwestycji:					Tangible effects of investments:
zbiorcza sieć kanalizacyjna w km	166,2	57,8	21,1	17,1	collective sewage network in km
przykanaliki do budynków:					building laterals:
w kilometrach	2004,5	.	.	.	in kilometres
w sztukach	1986	1328	1027	1052	in units
Oczyszczalnie ścieków zbiorcze Collective wastewater treatment plants					
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w tys. zł	5441,8	9793,7	4659,9	21721,8	Outlays on fixed assets (current prices) in thousand PLN
w tym na modernizację	1956,2	4085,7	4212,5	21528,1	of which for modernization
ze środków:					from:
budżetu państwa	–	–	–	2654,1	state budget
samorządów gmin	1111,8	2476,1	2661,2	3953,2	gmina budgets
mieszkańców wsi	–	651,0	397,0	–	inhabitants of rural areas
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	2942,6	432,0	–	347,0	environmental protection and water management funds
w tym pożyczki	–	432,0	–	347,0	of which loans
innych	1387,4 ^{ab}	6234,6 ^{ab}	1601,7 ^a	14767,5 ^{ab}	others
Efekty rzeczowe inwestycji:					Tangible effects of investments:
oczyszczalnie:					treatment plants:
obiekty	4	13	4 ^c	10	facilities
w tym nowe	1	2	1	2	of which new
przepustowość w m ³ /dobę	77,0	315,0	10,0	2,6	capacity in m ³ /24 h

a, b Środki z: a – funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, b – Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencji Nieruchomości Rolnych, Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, EkoFunduszu i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz inne. c Daną zmieniono w stosunku do opublikowanej w poprzedniej edycji publikacji.

a, b Funds from: a – the European Union structural funds, b – the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund, the Agricultural Property Agency, the District Water Supply and Sewerage Enterprise, EkoFundusz and the Regional Water Management Board as well as others. c The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the publication.

Tablica 12/92/. Realizacja inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi (dok.)
Table 12/92/. Realization of environmental protection and water management investments
in rural areas (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków^a Individual rural wastewater treatment facilities^a					
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w tys. zł	9539,5	5901,4	3947,1	5859,7	Outlays on fixed assets (current prices) in thousand PLN
ze środków:					from:
budżetu państwa	10,0	–	–	–	state budget
samorządów gmin	3791,9	1064,2	562,4	860,3	gmina budgets
mieszkańców wsi	1537,0	1916,0	2753,5	4600,0	inhabitants of rural areas
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	475,0	348,8	–	–	environmental protection and water management funds
w tym pożyczki	464,5	348,8	–	–	of which loans
innych	3725,6 ^b	2572,4 ^b	631,2 ^b	399,4 ^b	others
Obiekty oddane do użytku	951	806	476	665	Facilities completed
Składowiska odpadów Waste landfills					
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w tys. zł	1177,0	1277,0	384,2	9,8	Outlays on fixed assets (current prices) in thousand PLN
ze środków:					from:
samorządów gmin	832,0	200,7	86,1	9,8	gmina budgets
innych	345,0 ^b	1076,3 ^b	298,1 ^b	–	others

a Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nieodprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej itp., o przepustowości nieprzekraczającej 5 m³/dobę lub 25 RLM. b Środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Appliances for domestic wastewater treatment not transported to collective sewage system, built for the purpose of farm(s), household(s), a service facility or a general purpose public building, etc. with capacity below 5m³/24 h or 25 RLM. b Funds from the European Union structural funds

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

Tablica 13/93/. Komercyjne kredyty^a proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A.
Table 13/93/. Commercial pro-ecological loans^a granted by the Bank for Environmental Protection

Kierunki przeznaczenia	Liczba Number		Wartość w tys. zł Amount in thousand PLN		Directions of destination
	2020	2021	2020	2021	
Ogółem	111	65	67251,0	53882,6	Total
Ochrona powietrza	107	65	47391,6	53882,6	Air protection
Ochrona wód	2	–	2859,4	–	Water protection
Ochrona powierzchni ziemi	2	–	17000,0	–	Land area protection

a Kredyty ze środków własnych Banku na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i kredyty na zakup urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska, kredyty we współpracy z EBI (Europejski Bank Inwestycyjny), CEB (Bank Rozwoju Rady Europy), KfW (Grupa bankowa „Kreditanstalt für Wiederaufbau”).

Źródło: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

a Credits from Bank's own funds for thermo-modernisation undertakings and credits for the purchase of goods and appliances for environmental protection purposes, credits in cooperation with EBI (European Investment Bank), CEB (Council of Europe Development Bank), KfW (Bank group “Kreditanstalt für Wiederaufbau”).

Source: data of Bank for Environmental Protection.

Tablica 14/94/. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wpływy i wydatki
Table 14/94/. Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund – incomes and expenditure

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w tys. zł in thousand PLN				
Stan środków na początku roku	73112,3	81769,6	91550,7	93041,8	Funds at the beginning of the year
Wpływy	14109,1	13793,1	10082,9	10055,4	Incomes
Z tytułu: opłat	10189,6	9710,5	5658,4	6229,6	Due to: payments
kar	39,3	55,8	27,7	17,0	finés
Przychody finansowe i inne	3880,2	4026,8	4396,9	3808,9	Financial and other revenues
Wydatki	11401,0	12239,5	8591,8	9012,8	Expenditures
w tym na:					of which for:
Dotacje	5527,4	6878,8	2346,5	2507,3	Grants
Umorzenia pożyczek i kredytów ze środków funduszu	1154,3	.	.	.	Redemption of loans and credits from the fund
Koszty działalności operacyjnej	4575,9	5215,9	5980,7	6324,7	Costs of operating activity
Stan środków na koniec roku	75820,4	83323,2	93041,8	94084,5	Funds at the end of the year

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Tablica 15/95/. Gospodarowanie powiatowymi i gminnymi środkami z tytułu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – wpływy i wydatki
Table 15/95/. Management of the powiat and the gmina environmental protection and water management funds – incomes and expenditure

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w tys. zł in thousand PLN				
Powiatowe Powiat					
Stan środków na początku roku	2654,6	1082,1	1307,6	1069,0	Funds at the beginning of the year
Wpływy	2645,8	2519,7	1614,2	1739,6	Incomes
Z tytułu opłat i kar	2643,7	2519,7	1614,2	1739,6	Due to payments and fines
Inne	2,1	-	-	-	Others
Wydatki	3348,6	2581,3	1852,8	1763,8	Expenditures
na:					for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	219,3	1144,9	375,6	419,7	Wastewater management and protection of water
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	939,3	460,8	484,8	275,7	Protection of air and climate
Gospodarkę odpadami	150,9	2,4	37,4	5,0	Waste management
Pozostałe dziedziny	2039,1	973,1	954,9	1063,4	Other domains
Stan środków na koniec roku	1951,8	1020,5	1069,0	1044,9	Funds at the end of the year
Gminne Gmina					
Stan środków na początku roku	11104,2	7752,2	4239,7	1853,6	Funds at the beginning of the year
Wpływy	15023,0	11314,6	5900,9	7592,2	Incomes
Z tytułu opłat i kar	14999,4	11276,7	5877,9	7592,2	Due to payments and fines
Inne	23,6	37,9	23,1	0,0	Others
Wydatki	20549,7	11473,2	8287,0	8842,9	Expenditures
na:					for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	9846,5	7668,0	3468,3	3447,4	Wastewater management and protection of water
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	2760,0	205,2	2339,1	1595,4	Protection of air and climate
Gospodarkę odpadami	2580,2	335,4	223,2	365,4	Waste management
Pozostałe dziedziny	5330,8	3053,4	1438,7	3032,4	Other domains
Inne wydatki	32,3	211,2	817,7	402,4	Other expenditures
Stan środków na koniec roku	5577,5	7593,5	1853,6	602,9	Funds at the end of the year

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Tablica 16/96/. Gromadzenie i wykorzystanie środków pieniężnych z tytułu ochrony gruntów rolnych i leśnych
Table 16/96/. Accumulation and use of money on account of the protection of agricultural and forest land

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	Specification
Wpływy i wydatki w tys. zł Incomes and expenditures in thousand PLN				
Stan środków na początku roku	1612,3	2397,1	2569,1	Funds at the beginning of the year
Wpływy	1430,8	2351,3	2214,4	Incomes
Wydatki	1347,4	2179,3	3063,2	Expenditures
na:				for:
użyźnianie i ulepszanie gleb, usuwanie kamieni, odkrzaczanie	372,1	315,4	891,9	soil fertilisation and improvement, removal of stones and bushes
budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych	975,2	1863,9	2134,3	construction and modernisation of access roads to agricultural lands
pozostałe	0,0	-	37,0	other
Stan środków na koniec roku	1695,7	2569,1	1720,4	Funds at the end of the year
Zrealizowane prace i przedsięwzięcia Completed works and undertakings				
Użyźnianie i ulepszanie gleb, usuwanie kamieni, odkrzaczanie w ha	-	890	1115	Soil fertilisation and improvement, removal of stones and bushes in ha
Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w km	29	19	19	Construction and modernisation of access roads to agricultural lands in km

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

Tablica 17/97/. Opłaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną oraz ich redystrybucja
Table 17/97/. Payments for using the environment and other incomes for environmental protection and water management as well as their redistribution

Wyszczególnienie	2020	2021	Specification
	w tys. zł	in thousand PLN	
Stan środków na początku roku	137,6	224,4	Funds at the beginning of the year
Wpływy	16366,3	18447,1	Incomes
Z tytułu opłat za:			Due to payments:
pobór wód	-	-	water withdrawal
wprowadzanie ścieków	39,8	632,0	releasing wastewater
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	7886,5	7849,8	protection of air and climate
emisję CO ₂	441,7	475,8	emissions of CO ₂
gospodarkę odpadami	7434,7	8522,7	waste management
pozostałe dziedziny	67,3	179,0	other domains
Inne ^a	496,3	787,9	Other ^a

a Między innymi z tytułu: odsetek za przeterminowane wpłaty opłat, odzyskanych kosztów postępowań egzekucyjnych, błędnych wpłat podlegających zwrotowi; nie obejmuje kar.

a Due to, among others: interest rates for expired payments, interest rates of bank accounts, recovered costs of enforcement proceedings, incorrect payments subject to repayment; fines not included.

Tablica 17/97/. Opłaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną oraz ich redystrybucja (dok.)
Table 17/97/. Payments for using the environment and other incomes for environmental protection and water management as well as their redistribution (cont.)

Wyszczególnienie	2020	2021	Specification
	w tys. zł	in thousand PLN	
Wydatki	16279,5	17764,9	Expenditures
Na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej:			For environmental protection and water management funds:
wojewódzki	5663,9	6229,6	voivodship
Narodowy	3242,4	3518,0	National
Do budżetu:			To budget:
gminnego	5469,7	5899,2	gmina
powiatowego	1600,1	1728,6	powiat
Inne	303,5	389,5	Other
Stan środków na koniec roku	224,4	906,7	Funds at the end of the year

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Tablica 18/98/. Wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną z tytułu kar oraz ich redystrybucja
Table 18/98/. Incomes for environmental protection and water management funds from fines as well as their redistribution

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	Specification
	w tys. zł	in thousand PLN		
Ogółem				Total
wymierzono	1623,9	614,2	1026,5	awarded
wpłynęło	376,3	347,1	867,9	received
w tym z tytułu kar za przekroczenie:				of which due to fines for transgress of:
warunków wprowadzania ścieków do wód lub ziemi:				conditions of releasing wastewater into water or the ground:
wymierzono	84,3	5,3	3,8	awarded
wpłynęło	5,6	-	6,5	received
dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza:				total acceptable emission of air pollutants:
wymierzono	14,5	67,7	25,0	awarded
wpłynęło	31,9	17,9	-	received

Tablica 18/98/. Wpływy na ochronę środowiska i gospodarkę wodną z tytułu kar oraz ich redystrybucja (dok.)
Table 18/98/. Incomes for environmental protection and water management funds from fines as well as their redistribution (cont.)

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	Specification
	w tys. zł in thousand PLN			
Z ogółem przekazano				Of total transferred
na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej:				for environmental protection and water management funds:
wojewódzki	14,3	20,0	17,0	voivodship
Narodowy	276,8	199,2	453,4	National
do budżetów:				to budgets:
gminnych	7,9	11,0	1,8	gmina
powiatowych	3,9	5,5	0,7	powiat
państwa	73,5	99,8	208,7	state

Źródło: w zakresie wpływów – dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w zakresie redystrybucji – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: in regard to incomes – data of the Inspectorate for Chief Inspectorate of Environmental Protection; in regard to redistribution – data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Tablica 19/99/. Wykorzystanie środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Table 19/99/. Use of resources of Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund

Kierunki inwestowania	2010	2015	2020	2021	Directions of investing
	w tys. zł in thousand PLN				
Ogółem	64104,7	39574,5	19041,4	8150,0	Total
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	47804,6	10078,7	2646,8	1877,1	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	7184,8	7528,8	14196,0	4935,2	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	5882,7	18349,5	1548,5	667,0	Waste management
Pozostałe dziedziny	3232,5	3617,4	650,2	670,8	Other domains

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Leśnictwo i łowiectwo Forestry and hunting

Tablica 1/100/. Powierzchnia gruntów leśnych i przeznaczonych do zalesienia
Stan w dniu 31 grudnia
Table 1/100/. Forest land and land designated for afforestation
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Grunty leśne Forest land						Grunty nieleśne przeznaczone do zalesienia Non-forest land intended for afforestation
	ogółem grand total	lasy forest				grunty związane z gospodarką leśną land connected with silvi- culture	
		razem total	grunty area				
			zalesione wooded	niezalesione non-wooded			
		w ha	in ha				
OGÓŁEM	2010	626157	616206	607701	8505	9951	60
TOTAL	2015	630864	620904	609622	11282	9960	17
	2020	634833	624850	611289	13561	9982	5
	2021	635638	625686	612278	13408	9952	4
Lasy publiczne	2010	427149	417204	412718	4486	9945	60
Public forests	2015	427764	417810	412094	5716	9953	17
	2020	428985	419005	411967	7038	9980	5
	2021	429463	419513	412302	7210	9951	4
własność: owned by:							
Skarbu Państwa State Treasury		427670	417724	410566	7158	9946	4
w tym w zarządzie: of which managed by:							
Lasów Państwowych the State Forests		391656	382111	375410	6701	9545	4
parków narodowych national parks		33373	32983	32576	407	390	-
Gmina ^a Gmina ^a		1485	1480	1429	51	5	.
Innych jednostek publicznych Other public units		308	308	307	1	-	-
Lasy prywatne	2010	199008	199002	194983	4019	6	.
Private forests	2015	203100	203094	197529	5565	6	.
	2020	205848	205845	199322	6523	2	.
	2021	206175	206173	199975	6198	2	.

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Concern also gminas having the status of cities with powiat status.

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha							Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public				prywat- nych private	
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests		parków narodow- ych national parks			
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	635638	625686	429463	427670	391656	33373	206175	31,0
POWIAT AUGUSTOWSKI	78603	76635	67899	67653	66700	807	10704	46,2
Gmina miejska Urban gmina								
Augustów	2951	2851	2719	2645	2631	-	233	35,2
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Lipsk	4350	4331	1168	1075	1051	18	3182	23,5
Gminy wiejskie Rural gminas								
Augustów	8623	8413	7731	7730	7713	-	891	31,6
Bargłów Kościelny	2537	2520	1004	1002	1001	1	1533	13,4
Nowinka	12929	12567	12323	12320	11640	680	606	61,6
Płaska	31784	30842	30994	30991	30895	-	790	82,8
Sztablin	15429	15112	11960	11890	11767	109	3469	41,6
POWIAT BIAŁOSTOCKI	119725	117553	90297	90008	88939	93	29428	39,5
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Choroszcz	2715	2703	863	841	790	14	1852	16,5
Czarna Białostocka	15800	15327	15360	15345	15342	-	440	74,3
Łapy	1710	1709	39	37	28	7	1671	13,4
Michałow	16750	16449	14217	14145	13724	-	2533	40,1
Supraśl	13066	12698	11998	11959	11938	-	1068	67,3
Suraj	1068	1063	376	372	315	28	692	13,9
Tykocin	5498	5424	2696	2684	2684	-	2802	26,2
Wasilków	6093	5964	5278	5265	5238	-	815	46,9
Zabłudów	11148	11031	7030	6988	6902	-	4118	32,5

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha							Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public				prywat- nych private	
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests		parków nardo- wych national parks			
POWIAT BIAŁOSTOCKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Dobrzyniewo Duże	5859	5739	4289	4283	4262	-	1570	35,6
Gródek	27273	26769	24072	24042	23813	-	3201	62,3
Juchnowiec Kościelny	2728	2724	485	473	406	-	2243	15,9
Poświętne	3317	3277	2007	2004	2002	-	1310	28,6
Turośń Kościelna	3269	3257	1078	1071	995	44	2191	23,3
Zawady	3431	3420	509	500	499	-	2922	30,5
POWIAT BIELSKI	29954	29733	11559	11479	11317	-	18395	21,5
Gminy miejskie Urban gminas								
Bielsk Podlaski	45	44	1	1	1	-	44	1,6
Brańsk	944	942	145	144	144	-	799	29,0
Gminy wiejskie Rural gminas								
Bielsk Podlaski	10059	9977	4607	4560	4529	-	5452	23,2
Boćki	5377	5349	1460	1458	1368	-	3917	23,1
Brańsk	3419	3413	658	655	655	-	2762	15,0
Orla	2506	2496	1252	1248	1215	-	1255	15,6
Rudka	2779	2708	2095	2093	2093	-	684	38,5
Wyszki	4824	4804	1341	1320	1313	-	3482	23,3
POWIAT GRAJEWSKI	22320	22067	13505	13396	11440	1817	8815	22,8
Gmina miejska Urban gmina								
Grajewo	80	79	51	33	33	-	29	4,2
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Rajgród	5972	5890	4291	4274	3228	910	1681	28,4
Szczuczyn	1832	1816	687	687	687	-	1145	15,7

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha						prywat- nych private	Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public					
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests	parków narodo- wych national parks				
POWIAT GRAJEWSKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Grajewo	9914	9805	6389	6350	5781	567	3525	31,8
Radziłów	1903	1900	523	487	147	340	1380	9,5
Wąsosz	2618	2576	1564	1564	1564	-	1054	21,8
POWIAT HAJNOWSKI	88869	87232	76613	76408	66052	9974	12256	53,7
Gmina miejska Urban gmina								
Hajnówka	104	85	81	67	67	-	23	4,0
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Kleszczele	6564	6515	4235	4219	4135	-	2329	45,6
Gminy wiejskie Rural gminas								
Białowieża	18169	17835	18133	18133	12361	5770	36	87,8
Czeremcha	5380	5310	3929	3896	3869	-	1451	54,8
Czyże	1404	1400	348	343	318	-	1056	10,4
Dubicze Cerkiewne	8268	8164	5936	5918	5899	-	2332	53,9
Hajnówka	16967	16575	16547	16545	16534	-	420	56,6
Narew	8727	8630	6058	6010	5909	-	2670	35,7
Narewka	23285	22717	21347	21279	16961	4204	1938	67,0
POWIAT KOLNEŃSKI	21107	20904	9596	9563	9545	-	11511	22,2
Gmina miejska Urban gmina								
Kolno	124	124	3	-	-	-	121	4,9
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Stawiski	3378	3363	908	906	906	-	2470	20,3

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha							Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public				prywat- nych private	
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests		parków narodo- wych national parks			
POWIAT KOLNEŃSKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Grabowo	2767	2765	225	221	221	-	2542	21,5
Kolno	6356	6295	2969	2961	2949	-	3387	22,3
Mały Płock	2984	2961	1216	1215	1208	-	1768	21,2
Turośl	5497	5397	4274	4261	4261	-	1223	27,1
POWIAT ŁOMŻYŃSKI	31042	30779	13066	13013	12988	-	17976	22,7
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Jedwabne	2825	2824	153	153	153	-	2671	17,7
Nowogród	2413	2403	663	643	638	-	1750	23,7
Gminy wiejskie Rural gminas								
Łomża	3643	3630	1183	1158	1156	-	2461	17,5
Miastkowo	3546	3509	2014	2014	2008	-	1532	30,6
Piątnica	4317	4299	1433	1433	1428	-	2884	19,6
Przytuły	1137	1136	105	104	103	-	1032	16,0
Śniadowo	2789	2788	48	48	46	-	2741	17,1
Wizna	1326	1325	99	98	98	-	1226	9,9
Zbójna	9048	8866	7369	7362	7357	-	1679	47,7
POWIAT MONIECKI	29025	28875	15327	15207	3404	11778	13698	20,9
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Goniądz	11990	11904	8734	8677	588	8088	3256	31,6
Knyszyn	4294	4237	2201	2195	2174	-	2093	33,3
Mońki	2029	2028	127	102	102	-	1902	12,6

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha							Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public				prywat- nych private	
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests		parków narodow- wych national parks			
POWIAT MONIECKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Jasionówka	1282	1281	113	109	109	-	1169	13,2
Jaświły	1271	1269	119	113	108	5	1152	7,2
Krypno	1152	1150	199	197	195	-	953	10,2
Trzcianne	7007	7006	3834	3814	128	3686	3173	21,1
POWIAT SEJNEŃSKI	36868	36020	31377	31350	27088	4247	5491	42,1
Gmina miejska Urban gmina								
Sejny	6	6	0	0	0	-	6	1,4
Gminy wiejskie Rural gminas								
Giby	25259	24567	24268	24265	20699	3564	991	76,0
Krasnopol	3955	3906	2514	2497	1811	683	1441	22,8
Puńsk	1564	1553	587	583	583	-	977	11,2
Sejny	6084	5987	4008	4004	3994	-	2076	27,5
POWIAT SIEMIATYCKI	51986	51350	27691	27548	27067	-	24296	35,2
Gmina miejska Urban gmina								
Siemiatycze	961	957	30	20	15	-	930	26,4
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
Drohiczyn	2344	2338	369	359	355	-	1975	11,2

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha							Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public				prywat- nych private	
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests		parków narodo- wych national parks			
POWIAT SIEMIATYCKI (dok.) (cont.)								
Gminy wiejskie Rural gminas								
Dziadkowice	4096	4069	1615	1608	1608	-	2481	35,0
Grodzisk	6189	6062	3929	3929	3927	-	2260	29,9
Mielnik	13249	13032	9593	9511	9428	-	3656	66,4
Milejczyce	6684	6655	2623	2605	2546	-	4062	43,9
Nurzec-Stacja	10375	10181	7717	7713	7418	-	2658	47,4
Perlejewo	2162	2159	249	249	248	-	1914	20,3
Siemiatycze	5926	5895	1566	1554	1523	-	4360	26,0
POWIAT SOKÓLSKI	53749	52970	36636	36511	35811	525	17112	25,8
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Dąbrowa Białostocka	4259	4213	2533	2471	1944	524	1726	16,0
Krynki	8360	8220	7158	7141	7126	-	1202	49,5
Sokółka	6646	6583	3336	3332	3261	-	3310	21,0
Suchowola	2760	2747	623	621	618	1	2138	10,7
Gminy wiejskie Rural gminas								
Janów	6939	6792	6128	6123	6123	-	811	32,7
Korycin	882	882	18	16	15	-	864	7,5
Kuźnica	3435	3423	1216	1206	1196	-	2219	25,7
Nowy Dwór	1930	1925	619	615	608	-	1311	15,9
Sidra	3363	3353	1450	1441	1430	-	1913	19,3
Szudziałowo	15174	14832	13555	13544	13489	-	1619	49,2

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha						prywat- nych private	Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public					
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests	parków nardo- wych national parks				
POWIAT SUWALSKI	23453	23110	15788	15733	11525	4131	7665	17,7
Gminy wiejskie Rural gminas								
Bakałarzewo	1703	1685	849	845	843	-	854	13,7
Filipów	1367	1365	237	233	213	-	1130	9,1
Jeleniewo	1413	1408	410	408	406	-	1003	10,7
Przerośl	1915	1898	938	938	925	-	977	15,4
Raczki	2773	2712	2317	2303	2289	-	456	19,1
Rutka-Tartak	2648	2610	1878	1870	1869	-	770	25,2
Suwałki	7828	7662	6861	6850	2715	4131	967	29,0
Szypliszki	2120	2096	1309	1296	1295	-	811	13,4
Wizajny	1685	1674	988	988	969	-	697	15,0
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI	24167	24069	5074	5038	5027	-	19093	18,7
Gmina miejska Urban gmina								
Wysokie Mazowieckie	245	245	13	13	13	-	232	16,1
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
Ciechanowiec	5571	5543	1587	1570	1567	-	3984	27,6
Czyżew	959	958	103	96	96	-	856	7,4
Szepietowo	2606	2568	1477	1476	1473	-	1129	16,9
Gminy wiejskie Rural gminas								
Klukowo	1084	1084	6	5	3	-	1078	8,8
Kobylin-Borzymy	2121	2121	0	0	-	-	2121	17,8
Kulesze Kościelne	3054	3054	58	53	51	-	2996	26,5
Nowe Piekuty	1745	1744	188	187	187	-	1557	15,9
Sokoły	3031	3030	169	166	165	-	2862	19,5
Wysokie Mazowieckie	3750	3722	1472	1472	1472	-	2278	22,4

Tablica 2/101/. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość według powiatów i gmin w 2021 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2/101/. Forest land and forest cover by powiats and gminas in 2021 (cont.)
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia gruntów leśnych w ha Forest land in ha							Lesistość w % Forest cover in %
	ogółem grand total		publicznych public				prywat- nych private	
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests	razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by State Treasury				
				razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
			Lasów Państwo- wych the State Forests		parków nardo- wych national parks			
POWIAT ZAMBROWSKI	21951	21646	12514	12495	12489	-	9437	29,5
Gmina miejska Urban gmina								
Zambrów	19	19	4	3	3	-	15	1,0
Gminy wiejskie Rural gminas								
Kołaki Kościelne	1826	1826	123	123	123	-	1703	24,8
Rutki	3639	3627	881	872	867	-	2758	18,1
Szumowo	3266	3246	1073	1069	1069	-	2193	23,0
Zambrów	13201	12928	10433	10428	10427	-	2768	43,2
MIASTA NA PRAWACH POWIATU CITIES WITH POWIAT STATUS								
Białystok	1885	1847	1686	1456	1453	-	199	18,1
Łomża	33	33	11	-	-	-	22	1,0
Suwałki	901	865	823	812	812	-	78	13,2

Uwaga do tablic 3–8

Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2017–2021 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej. Dane zostały przeliczone na powierzchnię lasów poszczególnych kategorii własności podaną przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na 31 grudnia 2020 r. W związku ze zmienionym podejściem do obliczeń poszczególne dane mogą różnić się w niewielkim stopniu między sobą.

Note to tables 3–8

Data prepared on the basis of The National Forest Inventory conducted in 2017–2021 by the Bureau for Forest Management and Geodesy. Data have been calculated per forest area of each form of ownership provided by the Statistics Poland as of 31 December 2020. Due to the changed approach to calculations, individual data may differ slightly.

Tablica 3/102/. Powierzchnia lasów według wieku drzewostanów
Table 3/102/. Forest area by age classes of tree stands

Wyszczególnienie Specification	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odno- wienia ^a i o bu- dowie przerę- bowej in re- stocking class ^a and of a se- lection structure
			w klasie wieku by age classes							
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej and more)		
Ogółem Total	624850	95,9	8,8	12,8	28,0	23,0	14,3	7,9	1,1	
w tym: of which:										
Lasy w zarządzie Lasów Państwowych Forests managed by the State Forests	381518	96,8	9,6	12,3	26,1	21,0	16,4	9,9	1,5	
Lasy prywatne Private forests	205845	94,0	7,9	14,5	32,0	27,5	9,6	2,0	0,5	

a łącznie z klasą do odnowienia.

a Including class for restocking.

Tablica 4/103/. Powierzchnia lasów według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie
Table 4/103/. Forest land by dominant (prevailing) species in stand

Gatunki drzew	Ogółem Grand total		W tym Of which		Species of trees
			lasy w zarządzie Lasów Państwowych forests managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w tys. ha in thousand ha	w odsetkach in percent			
Ogółem	624,9	100,0	100,0	100,0	Total
Drzewa iglaste	421,5	67,5	72,3	62,2	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	355,2	56,8	59,4	55,6	pine
świerk	62,2	10,0	12,1	6,0	spruce
Drzewa liściaste	203,3	32,5	27,7	37,8	Broadleaved trees
w tym:					of which:
dąb	41,5	6,6	8,4	4,0	oak
grab	13,2	2,1	2,3	1,3	hornbeam
brzoza	50,9	8,2	6,5	12,1	birch
olsza	72,1	11,5	8,7	16,0	alder
osika	9,7	1,6	0,8	3,0	aspen

Tablica 5/104/. Zasoby drzewne na pniu według wieku drzewostanów
Table 5/104/. Growing stock of standing wood by age classes of tree stands

Wyszczególnienie Specification	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a grand total timber in hm ³	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowienia ^c i o budowie przerębowej in re-stocking class ^c and of a selection structure	prze- stoje ^b hold- -over trees ^b
			w klasie wieku by age classes							
			I (1–20 lat years)	II (21– 40)	III (41– 60)	IV (61–80)	V (81– –100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej and more)		
Ogółem Total	186,1	99,8	1,0	7,9	28,5	27,6	19,9	12,6	0,9	1,4
w tym: of which:										
Lasy w zarządzie Lasów Państwowych Forests managed by the State Forests	116,2	99,8	0,7	7,7	25,7	24,8	23,2	15,2	1,3	1,2
Lasy prywatne Private forests	56,9	99,7	1,8	8,9	35,8	35,4	13,6	3,0	0,3	0,9

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. c Łącznie z klasą do odnowienia.
a Over bark. b Trees not felled in the assumed troughfell order. c Including class for restocking.

Tablica 6/105/. Zasoby drzewne na pniu według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie
Table 6/105/. Growing stock of standing wood by dominant (prevailing) species

Gatunki drzew	Ogółem grubizna brutto ^a Gross grand total timber ^a		W tym Of which		Species of trees
			lasy w zarządzie Lasów Państwowych forests managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w hm ³ in hm ³	w odsetkach in percent			
Ogółem	186,1	100,0	100,0	100,0	Total
Drzewa iglaste	136,5	73,4	77,7	68,2	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	119,6	64,4	66,6	63,6	pine
świerk	15,8	8,5	10,5	4,1	spruce

a W korze.
a Over bark.

Tablica 6/105/. Zasoby drzewne na pniu według gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie (dok.)

Table 6/105/. Growing stock of standing wood by dominant (prevailing) species (cont.)

Gatunki drzew	Ogółem grubizna brutto ^a Gross grand total timber ^a		W tym Of which		Species of trees
			lasy w zarządzie Lasów Państwowych forests managed by the State Forests	lasy prywatne private forests	
	w hm ³ in hm ³	w odsetkach in percent			
Drzewa liściaste	49,6	26,6	22,3	31,8	Broadleaved trees
w tym:					of which:
dąb	8,6	4,6	6,1	1,7	oak
grab	4,1	2,2	2,6	0,7	hornbeam
brzoza	10,5	5,6	4,2	9,1	birch
olsza	21,2	11,4	8,2	16,4	alder
osika	2,7	1,4	0,6	3,0	aspen

a W korze.

a Over bark.

Tablica 7/106/. Zasobność i przeciętny wiek drzewostanów według gatunków panujących (przeważających)

Table 7/106/. Resources and average age of tree stands by dominant (prevailing) species

Gatunki drzew	Zasobność – grubizna brutto ^a na 1 ha powierzchni zalesionej w m ³ Resources of gross timber ^a per 1 ha of forest area in m ³	Przeciętny wiek drzewostanów w latach Average age of tree stands in years	Species of trees
Ogółem	297,8	59	Total
Drzewa iglaste	323,7	61	Coniferous trees
w tym:			of which:
sosna	336,7	63	pine
świerk	254,8	53	spruce
jodła	127,7	25	fir
Drzewa liściaste	243,9	54	Broadleaved trees
w tym:			of which:
dąb	207,7	52	oak
grab	308,2	70	hornbeam
brzoza	205,1	49	birch
olsza	293,9	56	alder
osika	275,8	48	aspen

a W korze.

a Over bark.

Tablica 8/107/. Powierzchnia lasów według typów siedliskowych lasu
Table 8/107/. Forest land by forest habitat types

Wyszczególnienie	Ogółem Total	W tym w zarządzie Lasów Państwowych Of which managed by the State Forests	Specification
W hektarach		In hectares	
Ogółem	624850	381518	Total
Bory	94211	56713	Coniferous forests
Bory mieszane	236296	139776	Coniferous forests mixed
Lasy	118170	79592	Forests
Lasy mieszane	176173	105437	Mixed forests
W odsetkach		In percent	
Ogółem	100,0	100,0	Total
Bory	15,1	14,9	Coniferous forests
Bory mieszane	37,8	36,6	Coniferous forests mixed
Lasy	18,9	20,9	Forests
Lasy mieszane	28,2	27,6	Mixed forests

Tablica 9/108/. Powierzchnia Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Lasy Państwowe
Stan w dniu 31 grudnia
Table 9/108/. Area of the State Forests National Forest Holding – the State Forests
As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w ha in ha				
OGÓŁEM	401749	401765	402313	402759	TOTAL
Grunty leśne	389300	390014	391092	391656	Forest land
Zalesione	375806	375218	374992	375410	Wooded
Niezalesione	3916	5237	6526	6701	Non-wooded
w tym do odnowienia	2113	2991	3857	3899	of which for restocking
Związane z gospodarką leśną	9578	9559	9573	9545	Land connected with silviculture
w tym szkółki leśne	199	164	152	150	of which forest nurseries
Pozostałe grunty (nieleśne)	12449	11751	11221	11104	Other land (non-forest)
w tym przeznaczone do zalesienia	19	17	5	4	of which intended for afforestation
w tym:					of which:
Grunty zadrzewione i zakrzewione	848	912	501	477	Wooded and bushy areas
Użytki rolne	5827	5226	5199	5157	Agricultural land
Użytki ekologiczne	953	1097	1119	1118	Ecological areas
Grunty pod wodami	238	209	209	211	Land under ditches
Nieużytki	4288	4066	3984	3960	Wasteland

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Source: data of the General Directorate of the State Forests.

**Tablica 10/109/. Powierzchnia rezerwatów i lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych
Stan w dniu 1 stycznia**

**Table 10/109/. Area of reserves and protective forests managed by the State Forests
As of 1 January**

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
W hektarach In hectares					
Rezerваты	13392	20711	20851	20852	Reserves
Lasy ochronne	126102	195199	213606	213564	Protective forests
cenne pod względem przyrodniczym	19258	94662	117698	117686	environmentally valuable
glebochronne	3135	3095	2355	2354	soil-protecting
nasienne	1226	1199	1202	1194	seeding
na stałych powierzchniach badawczych	3504	3262	2617	2617	in permanent research areas
obronne	1057	996	1300	1299	defensive
ostoje zwierząt chronionych	8302	7134	7576	7575	animal sanctuaries
podmiejskie	23560	18908	13540	13533	in urban and around urban
uzdrowiskowe	15685	15084	12935	12931	health-resort
wodochronne	50375	50859	54380	54372	water-protecting
uszkodzone przez przemysł	–	–	3	3	damaged by industry
W % ogólnej powierzchni lasów w zarządzie Lasów Państwowych In % of total forest areas managed by the State Forests					
Rezerваты	3,5	5,4	5,5	5,5	Reserves
Lasy ochronne	33,2	51,5	56,1	55,9	Protective forests
cenne pod względem przyrodniczym	5,1	24,9	30,9	30,8	environmentally valuable
glebochronne	0,8	0,8	0,6	0,6	soil-protecting
nasienne	0,3	0,3	0,3	0,3	seeding
na stałych powierzchniach badawczych	0,9	0,9	0,7	0,7	in permanent research areas
obronne	0,3	0,3	0,3	0,3	defensive
ostoje zwierząt chronionych	2,2	1,9	2,0	2,0	animal sanctuaries
podmiejskie	6,2	5,0	3,6	3,5	in urban and around urban
uzdrowiskowe	4,1	4,0	3,4	3,4	health-resort
wodochronne	13,3	13,4	14,3	14,3	water-protecting
uszkodzone przez przemysł	–	–	0,0	0,0	damaged by industry

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2021 r.”).

Source: data of the General Directorate of the State Forests (prepared by the Forest Management and Geodesy Bureau "Results of updating of forest area and growing stock in the State Forests as of 1 January 2021").

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r.
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
w ha in ha				w ha					
1	WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	207659,64	133,11	31,53	114338	10255,97	183446,41	182483,19	963,22
2	POWIAT AUGUSTOWSKI	10849,48	13,35	-	8582	1203,44	10785,74	10785,74	-
	Gmina miejska Urban gmina								
3	Augustów	306,79	-	-	455	287,44	284,45	284,45	-
	Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
4	Lipsk	3206,63	5,40	-	2972	207,00	3200,32	3200,32	-
	Gminy wiejskie Rural gminas								
5	Augustów	892,24	-	-	351	-	874,15	874,15	-
6	Bargłów Kościelny	1534,90	1,80	-	943	28,00	1532,89	1532,89	-
7	Nowinka	608,92	0,86	-	389	120,00	603,93	603,93	-
8	Płaska	792,93	1,76	-	1314	-	789,93	789,93	-
9	Sztabin	3507,07	3,53	-	2158	561,00	3500,07	3500,07	-
10	POWIAT BIAŁOSTOCKI	29666,07	10,82	3,44	30899	8213,90	25053,76	25053,76	-
	Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
11	Choroszcz	1856,84	-	-	1444	1173,80	1571,49	1571,49	-
12	Czarna Białostocka	455,61	-	-	1434	-	138,03	138,03	-
13	Łapy	1672,64	-	-	662	-	1191,56	1191,56	-
14	Michałow	2605,30	-	-	4615	-	2523,04	2523,04	-
15	Supraśl	1087,04	-	-	609	840,00	748,76	748,76	-
16	Suraż	696,33	-	-	323	-	300,44	300,44	-
17	Tykocin	2814,00	0,77	-	1582	-	1551,90	1551,90	-
18	Wasilków	827,97	-	-	476	520,00	524,58	524,58	-
19	Zabłudów	4145,00	-	-	4860	1807,90	4123,58	4123,58	-

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests										Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a		odno- wienia sztucz- ne i natu- ralne artifi- cial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wierz- chnia lasów ochron- nych protec- tive forests area		
razem total	w tym of which					razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest				
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- opera- tives	in ha	in ha	in ha							
206174,74	201091,26	3531,27	133,11	31,53	114179	10187,17	183001,57	182049,27	952,30	1484,90	68,80	1
10703,58	10394,90	267,69	13,35	-	8517	1148,54	10662,59	10662,59	-	145,90	54,90	2
232,54	135,08	94,47	-	-	390	232,54	229,55	229,55	-	74,25	54,90	3
3182,11	3139,55	36,55	5,40	-	2972	207,00	3176,10	3176,10	-	24,52	-	4
891,14	874,15	-	-	-	351	-	874,15	874,15	-	1,10	-	5
1532,90	1532,89	-	1,80	-	943	28,00	1532,89	1532,89	-	2,00	-	6
605,89	595,70	5,20	0,86	-	389	120,00	600,90	600,90	-	3,03	-	7
789,93	783,48	3,45	1,76	-	1314	-	786,93	786,93	-	3,00	-	8
3469,07	3334,05	128,02	3,53	-	2158	561,00	3462,07	3462,07	-	38,00	-	9
29428,00	28298,00	860,00	10,82	3,44	30867	8200,00	25033,83	25033,83	-	238,07	13,90	10
1852,00	1837,00	-	-	-	1444	1170,00	1570,00	1570,00	-	4,84	3,80	11
440,00	433,00	7,00	-	-	1434	-	138,03	138,03	-	15,61	-	12
1671,00	1625,00	41,00	-	-	662	-	1191,56	1191,56	-	1,64	-	13
2533,00	2451,00	82,00	-	-	4615	-	2523,04	2523,04	-	72,30	-	14
1068,00	641,00	405,00	-	-	609	840,00	748,76	748,76	-	19,04	-	15
692,00	628,00	49,00	-	-	323	-	300,44	300,44	-	4,33	-	16
2802,00	2662,00	102,00	0,77	-	1582	-	1551,90	1551,90	-	12,00	-	17
815,00	715,00	81,00	-	-	476	520,00	524,58	524,58	-	12,97	-	18
4118,00	4036,00	17,00	-	-	4860	1800,00	4114,48	4114,48	-	27,00	7,90	19

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021 (cont.)

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
		w ha	in ha			w ha			
	POWIAT BIAŁOSTOCKI (dok.) (cont.)								
	Gminy wiejskie Rural gminas								
1	Dobrzyniewo Duże	1576,81	-	-	2854	1122,20	1493,24	1493,24	-
2	Gródek	3230,85	8,08	3,44	5987	-	2715,83	2715,83	-
3	Juchnowiec Kościelny	2254,84	-	-	3038	1350,00	2004,10	2004,10	-
4	Poświętne	1313,00	-	-	349	-	1226,93	1226,93	-
5	Turośń Kościelna	2198,50	-	-	1266	1400,00	2008,94	2008,94	-
6	Zawady	2931,34	1,97	-	1400	-	2931,34	2931,34	-
7	POWIAT BIELSKI	18474,71	4,46	2,79	11110	-	18394,84	18394,84	-
	Gminy miejskie Urban gminas								
8	Bielsk Podlaski	44,18	-	-	11	-	43,69	43,69	-
9	Brańsk	799,50	-	-	145	-	799,00	799,00	-
	Gminy wiejskie Rural gminas								
10	Bielsk Podlaski	5498,98	-	-	4216	-	5452,21	5452,21	-
11	Boćki	3919,21	4,46	-	1213	-	3917,01	3917,01	-
12	Brańsk	2764,36	-	-	1783	-	2761,76	2761,76	-
13	Orla	1258,32	-	2,79	520	-	1254,64	1254,64	-
14	Rudka	686,78	-	-	1016	-	684,25	684,25	-
15	Wyszki	3503,38	-	-	2206	-	3482,28	3482,28	-
16	POWIAT GRAJEWSKI	8873,80	-	-	2998	159,00	8819,40	8819,40	-
	Gmina miejska Urban gmina								
17	Grajewo	47,00	-	-	-	-	29,00	29,00	-
	Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
18	Rajgród	1697,68	-	-	1336	43,20	1683,54	1683,54	-
19	Szczuczyn	1145,01	-	-	291	-	1145,01	1145,01	-

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests										Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a			odno- wienia sztu- czne i natu- ralne artifi- cial and natural renew- als	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wierz- chnia lasów ochron- nych protect- ive forests area	
razem total	w tym of which						razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest			
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- operat- ives	razem total									
in ha					w ha in ha							
1570,00	1570,00	-	-	-	2854	1120,00	1493,24	1493,24	-	6,81	2,20	1
3201,00	3141,00	6,00	8,08	3,44	5955	-	2715,83	2715,83	-	29,85	-	2
2243,00	2204,00	21,00	-	-	3038	1350,00	2004,10	2004,10	-	11,84	-	3
1310,00	1310,00	-	-	-	349	-	1226,93	1226,93	-	3,00	-	4
2191,00	2142,00	44,00	-	-	1266	1400,00	2008,94	2008,94	-	7,50	-	5
2922,00	2903,00	5,00	1,97	-	1400	-	2922,00	2922,00	-	9,34	-	6
18394,84	1799,04	296,55	4,46	2,79	11110	-	18394,84	18394,84	-	79,87	-	7
43,69	42,12	1,57	-	-	11	-	43,69	43,69	-	0,49	-	8
799,00	796,03	-	-	-	145	-	799,00	799,00	-	0,50	-	9
5452,21	5338,06	35,51	-	-	4216	-	5452,21	5452,21	-	46,77	-	10
3917,01	3737,17	166,36	4,46	-	1213	-	3917,01	3917,01	-	2,20	-	11
2761,76	2761,76	-	-	-	1783	-	2761,76	2761,76	-	2,60	-	12
1254,64	1177,90	76,74	-	2,79	520	-	1254,64	1254,64	-	3,68	-	13
684,25	683,08	1,17	-	-	1016	-	684,25	684,25	-	2,53	-	14
3482,28	3453,92	15,20	-	-	2206	-	3482,28	3482,28	-	21,10	-	15
8815,00	8499,00	111,00	-	-	2998	159,00	8815,00	8815,00	-	58,80	-	16
29,00	29,00	-	-	-	-	-	29,00	29,00	-	18,00	-	17
1681,44	1564,52	46,00	-	-	1336	43,20	1681,44	1681,44	-	16,24	-	18
1145,01	1142,87	-	-	-	291	-	1145,01	1145,01	-	-	-	19

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021 (cont.)

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
		w ha	in ha			w ha			
	POWIAT GRAJEWSKI (dok.) (cont.)								
	Gminy wiejskie Rural gminas								
1	Grajewo	3535,26	-	-	932	4,90	3525,00	3525,00	-
2	Radziłów	1394,77	-	-	60	110,90	1382,77	1382,77	-
3	Wąsosz	1054,08	-	-	379	-	1054,08	1054,08	-
4	POWIAT HAJNOWSKI	12460,30	-	3,46	7199	-	8440,11	8440,11	-
	Gmina miejska Urban gmina								
5	Hajnówka	37,02	-	-	-	-	-	-	-
	Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
6	Kleszczele	2344,99	-	-	847	-	2241,71	2241,71	-
	Gminy wiejskie Rural gminas								
7	Białowieża	35,89	-	-	-	-	-	-	-
8	Czeremcha	1483,83	-	-	468	-	1431,65	1431,65	-
9	Czyże	1061,62	-	-	326	-	-	-	-
10	Dubicze Cerkiewne	2350,36	-	1,11	752	-	-	-	-
11	Hajnówka	422,73	-	-	254	-	414,17	414,17	-
12	Narew	2717,04	-	2,35	2652	-	2538,41	2538,41	-
13	Narewka	2006,82	-	-	1900	-	1814,17	1814,17	-
14	POWIAT KOLNEŃSKI	11543,42	12,00	2,00	4577	-	11524,68	11484,68	40,00
	Gmina miejska Urban gmina								
15	Kolno	124,00	-	-	-	-	120,00	120,00	-
	Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
16	Stawiski	2472,70	3,00	-	843	-	2470,00	2437,00	33,00

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests											Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a			odno- wienia sztucz- ne i natu- ralne artifi- cial and natural renew- als	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wier- chnia lasów ochron- nych protect- ive forests area		
razem total	w tym of which						razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest				
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- opera- tives	in ha	in ha	in ha								
3525,00	3472,00	45,00	-	-	932	4,90	3525,00	3525,00	-	10,26	-	1	
1380,47	1336,53	-	-	-	60	110,90	1380,47	1380,47	-	14,30	-	2	
1054,08	954,08	20,00	-	-	379	-	1054,08	1054,08	-	-	-	3	
12255,52	11874,45	251,28	-	3,46	7199	-	8428,73	8428,73	-	204,78	-	4	
23,08	23,01	-	-	-	-	-	-	-	-	13,94	-	5	
2328,94	2293,25	8,17	-	-	847	-	2241,71	2241,71	-	16,05	-	6	
35,89	31,04	4,71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
1451,19	1431,09	15,82	-	-	468	-	1431,65	1431,65	-	32,64	-	8	
1056,32	1031,86	24,35	-	-	326	-	-	-	-	5,30	-	9	
2332,36	2176,64	132,42	-	1,11	752	-	-	-	-	18,00	-	10	
420,22	413,18	0,08	-	-	254	-	414,17	414,17	-	2,51	-	11	
2669,53	2616,26	0,30	-	2,35	2652	-	2527,03	2527,03	-	47,51	-	12	
1937,99	1858,12	65,43	-	-	1900	-	1814,17	1814,17	-	68,83	-	13	
11511,00	11130,00	372,00	12,00	2,00	4572	-	11502,00	11462,00	40,00	32,42	-	14	
121,00	120,00	-	-	-	-	-	120,00	120,00	-	3,00	-	15	
2470,00	2384,00	86,00	3,00	-	843	-	2470,00	2437,00	33,00	2,70	-	16	

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021 (cont.)

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
		w ha	in ha			w ha			
	POWIAT KOLNEŃSKI (dok.) (cont.)								
	Gminy wiejskie Rural gminas								
1	Grabowo	2545,60	1,00	-	553	-	2545,30	2542,30	3,00
2	Kolno	3395,62	3,00	-	2400	-	3393,58	3393,58	-
3	Mały Płock	1769,70	3,00	-	339	-	1768,00	1764,00	4,00
4	Turośl	1235,80	2,00	2,00	442	-	1227,80	1227,80	-
5	POWIAT ŁOMŻYŃSKI	18029,09	-	5,54	2966	-	17977,45	17830,97	146,48
	Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
6	Jedwabne	2671,49	-	-	1567	-	2671,49	2640,70	30,79
7	Nowogród	1769,87	-	-	273	-	1750,17	1739,31	10,86
	Gminy wiejskie Rural gminas								
8	Łomża	2485,31	-	-	32	-	2460,87	2417,82	43,05
9	Miastkowo	1532,55	-	2,17	99	-	1532,25	1532,25	-
10	Piątnica	2883,82	-	-	384	-	2883,82	2871,59	12,23
11	Przytuły	1032,71	-	-	39	-	1032,71	1016,69	16,02
12	Śniadowo	2740,58	-	-	64	-	2740,58	2717,43	23,15
13	Wizna	1227,47	-	3,37	65	-	1226,47	1216,09	10,38
14	Zbójna	1685,29	-	-	443	-	1679,09	1679,09	-
15	POWIAT MONIECKI	13774,27	3,00	-	9856	-	13372,00	13372,00	-
	Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
16	Goniądz	3287,47	-	-	1455	-	3278,00	3278,00	-
17	Knyszyn	2099,50	1,00	-	1770	-	2063,00	2063,00	-
18	Mońki	1926,54	-	-	2268	-	1871,00	1871,00	-

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests										Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a		odno- wienia sztucz- ne i natu- ralne artifi- cial and natural renew- als	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędzeniową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wierz- chnia lasów ochron- nych protec- tive forests area		
razem total	w tym of which					razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest				
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- opera- tives	in ha	in ha	in ha							
2542,00	2542,00	-	1,00	-	553	-	2542,00	2539,00	3,00	3,60	-	1
3387,00	3167,00	220,00	3,00	-	2395	-	3387,00	3387,00	-	8,62	-	2
1768,00	1702,00	66,00	3,00	-	339	-	1768,00	1764,00	4,00	1,70	-	3
1223,00	1215,00	-	2,00	2,00	442	-	1215,00	1215,00	-	12,80	-	4
17976,40	17701,40	266,00	-	5,54	2966	-	17976,40	17829,92	146,48	52,69	-	5
2671,49	2662,49	9,00	-	-	1567	-	2671,49	2640,70	30,79	-	-	6
1750,17	1740,17	9,00	-	-	273	-	1750,17	1739,31	10,86	19,70	-	7
2460,87	2449,87	11,00	-	-	32	-	2460,87	2417,82	43,05	24,44	-	8
1532,25	1353,25	179,00	-	2,17	99	-	1532,25	1532,25	-	0,30	-	9
2883,82	2875,82	8,00	-	-	384	-	2883,82	2871,59	12,23	-	-	10
1031,66	1028,66	3,00	-	-	39	-	1031,66	1015,64	16,02	1,05	-	11
2740,58	2738,58	2,00	-	-	64	-	2740,58	2717,43	23,15	-	-	12
1226,47	1226,47	-	-	3,37	65	-	1226,47	1216,09	10,38	1,00	-	13
1679,09	1626,09	45,00	-	-	443	-	1679,09	1679,09	-	6,20	-	14
13698,00	13566,00	13,00	3,00	-	9799	-	13372,00	13372,00	-	76,27	-	15
3256,00	3195,00	13,00	-	-	1455	-	3278,00	3278,00	-	31,47	-	16
2093,00	2083,00	-	1,00	-	1770	-	2063,00	2063,00	-	6,50	-	17
1902,00	1896,00	-	-	-	2211	-	1871,00	1871,00	-	24,54	-	18

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021 (cont.)

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
w ha in ha				w ha					
	POWIAT MONIECKI (dok.) (cont.)								
	Gminy wiejskie Rural gminas								
1	Jasionówka	1173,00	1,00	-	759	-	1169,00	1169,00	-
2	Jaświly	1153,00	1,00	-	856	-	1152,00	1152,00	-
3	Krypno	955,00	-	-	2022	-	789,00	789,00	-
4	Trzciannie	3179,76	-	-	726	-	3050,00	3050,00	-
5	POWIAT SEJNEŃSKI	5513,88	0,46	-	2863	-	5352,00	5352,00	-
	Gmina miejska Urban gmina								
6	Sejny	6,00	-	-	-	-	5,00	5,00	-
	Gminy wiejskie Rural gminas								
7	Giby	993,50	-	-	573	-	946,00	946,00	-
8	Krasnopol	1457,60	-	-	739	-	1382,00	1382,00	-
9	Puńsk	980,78	-	-	308	-	976,00	976,00	-
10	Sejny	2076,00	0,46	-	1243	-	2043,00	2043,00	-
11	POWIAT SIEMIATYCKI	24438,91	17,02	10,80	11476	679,00	17931,18	17931,18	-
	Gmina miejska Urban gmina								
12	Siemiatycze	940,28	-	-	-	591,00	-	-	-
	Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina								
13	Drohiczyn	1984,88	-	-	295	88,00	946,24	946,24	-

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests										Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a			odno- wienia sztucz- ne i natu- ralne artifi- cial and natural renew- als	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wierz- chnia lasów ochron- nych protect- ive forests area	
razem total	w tym of which						razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest			
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- opera- tives	in ha	in ha	in ha							
1169,00	1164,00	-	1,00	-	759	-	1169,00	1169,00	-	4,00	-	1
1152,00	1148,00	-	1,00	-	856	-	1152,00	1152,00	-	1,00	-	2
953,00	942,00	-	-	-	2022	-	789,00	789,00	-	2,00	-	3
3173,00	3138,00	-	-	-	726	-	3050,00	3050,00	-	6,76	-	4
5491,00	5476,00	3,00	0,46	-	2863	-	5352,00	5352,00	-	22,88	-	5
6,00	6,00	-	-	-	-	-	5,00	5,00	-	-	-	6
991,00	985,00	-	-	-	573	-	946,00	946,00	-	2,50	-	7
1441,00	1438,00	-	-	-	739	-	1382,00	1382,00	-	16,60	-	8
977,00	975,00	2,00	-	-	308	-	976,00	976,00	-	3,78	-	9
2076,00	2072,00	1,00	0,46	-	1243	-	2043,00	2043,00	-	-	-	10
24295,77	23077,93	908,51	17,02	10,80	11476	679,00	17920,74	17920,74	-	143,14	-	11
930,27	422,99	457,02	-	-	-	591,00	-	-	-	10,01	-	12
1974,84	1950,37	13,09	-	-	295	88,00	936,20	936,20	-	10,04	-	13

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021 (cont.)

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
		w ha	in ha			w ha			
	POWIAT SIEMIATYCKI (dok.) (cont.)								
	Gminy wiejskie Rural gminas								
1	Dziadkowice	2488,10	4,41	-	2458	-	2210,83	2210,83	-
2	Grodzisk	2260,00	-	-	894	-	2239,68	2239,68	-
3	Mielnik	3738,09	0,55	2,16	2645	-	3595,27	3595,27	-
4	Milejczyce	4079,34	4,14	-	1271	-	2217,77	2217,77	-
5	Nurzec-Stacja	2661,76	1,45	4,04	1672	-	1560,66	1560,66	-
6	Perlejewo	1913,98	2,28	-	227	-	1878,09	1878,09	-
7	Siemiatycze	4372,48	4,19	4,60	2014	-	3282,64	3282,64	-
8	POWIAT SOKÓLSKI	17193,76	22,37	-	14328	-	16403,95	16403,95	-
	Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
9	Dąbrowa Białostocka	1743,58	2,62	-	1149	-	1729,59	1729,59	-
10	Krynki	1219,24	8,15	-	2787	-	1180,36	1180,36	-
11	Sokółka	3313,75	1,37	-	2028	-	3278,61	3278,61	-
12	Suchowola	2138,98	3,44	-	1589	-	2067,20	2067,20	-
	Gminy wiejskie Rural gminas								
13	Janów	816,25	3,21	-	990	-	785,90	785,90	-
14	Korycin	866,67	-	-	743	-	864,81	864,81	-
15	Kuźnica	2228,50	-	-	990	-	2217,47	2217,47	-
16	Nowy Dwór	1314,95	-	-	392	-	1149,73	1149,73	-
17	Sidra	1921,94	1,70	-	1951	-	1573,76	1573,76	-
18	Szudziałowo	1629,90	1,88	-	1709	-	1556,52	1556,52	-

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests										Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.	
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a		odno- wienia sztucz- ne i natu- ralne artifi- cial and natural renew- als		zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wierz- chnia lasów ochron- nych protect- ive forests area		
razem total	w tym of which		razem total	w ha	in ha	razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest	w ha				in ha
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- opera- tives											
2480,79	2446,93	-	4,41	-	2458	-	2210,43	2210,43	-	7,31	-	1	
2260,00	2242,80	-	-	-	894	-	2239,68	2239,68	-	-	-	2	
3656,19	3436,95	45,16	0,55	2,16	2645	-	3595,27	3595,27	-	81,90	-	3	
4061,65	4038,30	23,35	4,14	-	1271	-	2217,77	2217,77	-	17,69	-	4	
2657,89	2441,07	216,82	1,45	4,04	1672	-	1560,66	1560,66	-	3,87	-	5	
1913,98	1866,05	30,65	2,28	-	227	-	1878,09	1878,09	-	-	-	6	
4360,16	4232,47	122,42	4,19	4,60	2014	-	3282,64	3282,64	-	12,32	-	7	
17112,30	16838,38	124,28	22,37	-	14328	-	16394,25	16394,25	-	81,46	-	8	
1726,06	1698,40	24,43	2,62	-	1149	-	1729,59	1729,59	-	17,52	-	9	
1202,14	1166,83	10,19	8,15	-	2787	-	1180,36	1180,36	-	17,10	-	10	
3309,75	3276,04	3,37	1,37	-	2028	-	3278,61	3278,61	-	4,00	-	11	
2137,68	2105,73	27,56	3,44	-	1589	-	2067,20	2067,20	-	1,30	-	12	
811,22	785,56	-	3,21	-	990	-	785,90	785,90	-	5,03	-	13	
864,28	860,78	-	-	-	743	-	864,81	864,81	-	2,39	-	14	
2218,80	2190,85	-	-	-	990	-	2207,77	2207,77	-	9,70	-	15	
1310,75	1301,56	5,53	-	-	392	-	1149,73	1149,73	-	4,20	-	16	
1912,65	1860,50	27,00	1,70	-	1951	-	1573,76	1673,76	-	9,29	-	17	
1618,97	1592,13	26,20	1,88	-	1709	-	1556,52	1556,52	-	10,93	-	18	

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r. (cd.)
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021 (cont.)

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
		w ha	in ha			w ha			
1	POWIAT SUWALSKI	7707,07	1,73	-	2916	0,63	7691,55	6925,73	765,82
	Gminy wiejskie Rural gminas								
2	Bakałarzewo	857,14	0,45	-	426	-	886,17	566,68	319,49
3	Filipów	1134,14	-	-	226	-	1146,73	700,40	446,33
4	Jeleniewo	1005,25	-	-	198	-	1015,49	1015,49	-
5	Przerośl	976,54	-	-	175	0,63	939,92	939,92	-
6	Raczki	456,32	-	-	147	-	467,29	467,29	-
7	Rutka-Tartak	777,81	-	-	215	-	770,39	770,39	-
8	Suwatki	978,28	-	-	575	-	972,66	972,66	-
9	Szypłiszki	824,50	-	-	218	-	797,58	797,58	-
10	Wiżajny	697,09	1,28	-	736	-	695,32	695,32	-
11	POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI	19128,00	28,05	3,50	3996	-	11723,03	11723,03	-
	Gmina miejska Urban gmina								
12	Wysokie Mazowieckie	232,00	1,00	-	176	-	-	-	-
	Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas								
13	Ciechanowiec	4000,96	12,05	3,50	1101	-	2897,58	2897,58	-
14	Czyżew	863,47	1,00	-	24	-	127,44	127,44	-
15	Szepietowo	1129,00	-	-	51	-	354,61	354,61	-
	Gminy wiejskie Rural gminas								
16	Klukowo	1079,00	1,00	-	146	-	1111,84	1111,84	-
17	Kobylin-Borzymy	2121,00	2,00	-	1697	-	1932,04	1932,04	-
18	Kulesze Kościelne	3001,00	3,00	-	54	-	755,50	755,50	-
19	Nowe Piekuty	1558,00	1,00	-	104	-	1632,89	1632,89	-
20	Sokoły	2865,57	5,00	-	250	-	2864,93	2864,93	-
21	Wysokie Mazowieckie	2278,00	2,00	-	393	-	46,20	46,20	-

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests											Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a		odno- wienia sztucz- ne i natu- ralne artifi- cial and natural renew- als	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wierz- chnia lasów ochron- nych protect- ive forests area			
razem total	w tym of which					razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest					
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- opera- tives	in ha	in ha	in ha								
7664,72	7563,57	50,25	1,73	-	2916	0,63	7691,55	6925,73	765,82	42,35	-	1	
853,63	838,34	8,93	0,45	-	426	-	886,17	566,68	319,49	3,51	-	2	
1130,11	1129,90	0,21	-	-	226	-	1146,73	700,40	446,33	4,03	-	3	
1002,96	997,99	4,71	-	-	198	-	1015,49	1015,49	-	2,29	-	4	
976,54	929,17	25,51	-	-	175	0,63	939,92	939,92	-	-	-	5	
456,32	441,46	1,63	-	-	147	-	467,29	467,29	-	-	-	6	
769,81	764,17	5,44	-	-	215	-	770,39	770,39	-	8,00	-	7	
967,46	965,45	0,06	-	-	575	-	972,66	972,66	-	10,82	-	8	
810,80	807,04	3,76	-	-	218	-	797,58	797,58	-	13,70	-	9	
697,09	690,05	-	1,28	-	736	-	695,32	695,32	-	-	-	10	
19093,00	19014,00	-	28,05	3,50	3996	-	11722,03	11722,03	-	35,00	-	11	
232,00	230,00	-	1,00	-	176	-	-	-	-	-	-	12	
3984,00	3956,00	-	12,05	3,50	1101	-	2897,58	2897,58	-	16,96	-	13	
856,00	845,00	-	1,00	-	24	-	127,44	127,44	-	7,47	-	14	
1129,00	1125,00	-	-	-	51	-	354,61	354,61	-	-	-	15	
1078,00	1078,00	-	1,00	-	146	-	1111,84	1111,84	-	1,00	-	16	
2121,00	2118,00	-	2,00	-	1697	-	1932,04	1932,04	-	-	-	17	
2996,00	2990,00	-	3,00	-	54	-	755,50	755,50	-	5,00	-	18	
1557,00	1540,00	-	1,00	-	104	-	1631,89	1631,89	-	1,00	-	19	
2862,00	2858,00	-	5,00	-	250	-	2864,93	2864,93	-	3,57	-	20	
2278,00	2274,00	-	2,00	-	393	-	46,20	46,20	-	-	-	21	

Tablica 11/110/. Wybrane dane o lasach prywatnych i gminnych według powiatów i gmin w 2021 r. (dok.)
Table 11/110/. Selected data on private and gmina forests in 2021 (cont.)

Lp. No.	Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total							
		powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a	odno- wienia sztuczne i natu- ralne artificial and natural renewals	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- -forest land	pozys- kanie drewna (grubizny) w m ³ removals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędzeniową forest land ^a subject to forest management plans		
							razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest
w ha in ha				w ha					
1	POWIAT ZAMBROWSKI	9456,46	19,85	-	481	-	9437,00	9437,00	-
	Gmina miejska Urban gmina								
2	Zambrów	16,20	-	-	-	-	15,00	15,00	-
	Gminy wiejskie Rural gminas								
3	Kołaki Kościelne	1703,00	1,25	-	-	-	1703,00	1703,00	-
4	Rutki	2767,19	-	-	288	-	2758,00	2758,00	-
5	Szumowo	2197,00	12,00	-	193	-	2193,00	2193,00	-
6	Zambrów	2773,07	6,60	-	-	-	2768,00	2768,00	-
	MIASTA NA PRAWACH POWIATU CITIES WITH POWIAT STATUS								
7	Białystok	428,79	-	-	81	-	428,79	428,79	-
8	Łomża	32,87	-	-	-	-	22,17	22,17	-
9	Suwałki	88,76	-	-	10	-	88,76	77,84	10,92

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Lasy prywatne Private forests										Lasy gminne ^a Gmina forests ^a		Lp. No.
powierzchnia gruntów leśnych ^a forest land ^a			odno- wienia sztucz- ne i natu- ralne artifi- cial and natural renew- als	zale- sienia gruntów nieleś- nych affores- tation of non- forest land	pozys- kanie drewna (grubi- zny) w m ³ re- movals (timber) in m ³	powierz- chnia lasów ochron- nych ^a protective forests area ^a	powierzchnia gruntów leśnych ^a objęta dokumentacją urzędziową forest land ^a subject to forest management plans			powierz- chnia gruntów leśnych forest land	po- wierz- chnia lasów ochron- nych protec- tive forests area	
razem total	w tym of which						razem total	uprosz- czone plany simplified plans	inwenta- ryzacja stanu lasów inventory of state forest			
	osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntow- wych land co- opera- tives	in ha	in ha	in ha							
9437,00	9393,00	7,00	19,85	-	481	-	9437,00	9437,00	-	19,46	-	1
15,00	14,00	-	-	-	-	-	15,00	15,00	-	1,20	-	2
1703,00	1698,00	-	1,25	-	-	-	1703,00	1703,00	-	-	-	3
2758,00	2739,00	-	-	-	288	-	2758,00	2758,00	-	9,19	-	4
2193,00	2187,00	-	12,00	-	193	-	2193,00	2193,00	-	4,00	-	5
2768,00	2755,00	7,00	6,60	-	-	-	2768,00	2768,00	-	5,07	-	6
198,60	175,43	0,71	-	-	81	-	198,60	198,60	-	230,19	-	7
22,17	22,17	-	-	-	-	-	22,17	22,17	-	10,70	-	8
77,84	76,99	-	-	-	10	-	77,84	77,84	-	10,92	-	9

**Tablica 12/111/. Powierzchnia lasów ochronnych prywatnych i gminnych
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 12/111/. Private and gmina protective forests
As of 31 December

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w ha		in ha		
Ogółem	10634	10611	10264	10256	Total
Lasy prywatne	10551	10530	10187	10187	Private forests
Lasy gminne	82	82	77	69	Gmina forests
w tym w miastach i wokół miast	72	69	65	57	of which in urban and around urban

**Tablica 13/112/. Powierzchnia lasów prywatnych i gminnych objęta nadzorem według powiatów
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 13/112/. Private and gmina forest land under supervision by powiats
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Total	Nadzór sprawowany przez / Managed by		
			jednostki Lasów Państwowych units of the State Forests	parki narodowe national parks	służby powiatu (miasta na prawach powiatu) powiat services (cities with powiat status)
			w ha		in ha
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	200394	169353	1462	29579
	2015	203759	133910	1278	68571
	2020	205691	109378	1226	95087
	2021	206513	122489	1226	82798
Powiaty Powiats					
Augustowski		10704	-	-	10704
Białostocki		29428	28716	158	554
Bielski		18395	17333	-	1062
Grajewski		8873	8709	164	-
Hajnowski		12284	12284	-	-
Kolneński		11511	-	-	11511
Łomżyński		17976	17976	-	-
Moniecki		13627	12723	904	-
Sejneński		5515	-	-	5515
Siemiatycki		24296	24296	-	-
Sokółski		17112	-	-	17112
Suwalski		7721	-	-	7721
Wysokomazowiecki		19093	-	-	19093
Zambrowski		9437	-	-	9437
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status					
Białystok		430	430	-	-
Łomża		22	22	-	-
Suwałki		89	-	-	89

Tablica 14/113/. Powierzchnia gruntów leśnych w lasach prywatnych według powiatów
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14/113/. Forest land in private forests by powiats
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Total	Grunty leśne Forest land			
			osób fizycznych natural persons	wspólnot gruntowych land cooperatives	spółdzielni cooperatives ownership	pozostałe other
			w ha in ha			
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	2010	199008	193392	3760	249	1607
	2015	203100	196762	3156	229	2955
	2020	205848	200593	3484	165	1606
	2021	206175	201091	3531	191	1361
Powiaty Powiats						
Augustowski		10704	10395	268	-	41
Białostocki		29428	28298	860	108	162
Bielski		18395	17990	297	39	70
Grajewski		8815	8499	111	-	205
Hajnowski		12256	11874	251	9	121
Kolneński		11511	11130	372	-	9
Łomżyński		17976	17701	266	-	9
Moniecki		13698	13566	13	-	119
Sejneński		5491	5476	3	-	12
Siemiatycki		24296	23078	909	1	309
Sokólski		17112	16838	124	35	115
Suwalski		7665	7564	50	-	51
Wysokomazowiecki		19093	19014	-	-	79
Zambrowski		9437	9393	7	-	37
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status						
Białystok		199	175	1	0	22
Łomża		22	22	-	-	-
Suwałki		78	77	-	-	1

Tablica 15/114/. Odnowienia i zalesienia według form własności gruntów
Table 15/114/. Renewals and afforestation by forms of land ownership

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w ha in ha				
Ogółem Total					
OGÓŁEM	2221	2516	2949	2807	GRAND TOTAL
Lasy publiczne	1746	2235	2627	2642	Public forests
W tym własność Skarbu Państwa	1746	2235	2627	2642	Of which owned by State Treasury
w tym w zarządzie:					of which managed by:
Lasów Państwowych	1742	2235	2620	2642	the State Forests
parków narodowych	1	-	7	-	national parks
Lasy prywatne	475	281	322	165	Private forests

Tablica 15/114/. Odnowienia i zalesienia według form własności gruntów (dok.)
Table 15/114/. Renewals and afforestation by forms of land ownership (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w ha		in ha		
w tym zalesienia gruntów nieleśnych of which afforestation of non-forest land					
RAZEM	359	203	66	32	TOTAL
Lasy publiczne	17	18	5	-	Public forests
W tym własność Skarbu Państwa - w zarządzie Lasów Państwowych	17	18	5	-	Of which owned by State Treasury - managed by the State Forests
Lasy prywatne	342	185	61	32	Private forests

Tablica 16/115/. Odnowienia, zalesienia, inne prace hodowlane i pozyskanie drewna w lasach prywatnych według powiatów w 2021 r.
Table 16/115/. Renewals, afforestation, other silviculture operations and removals in private forests by powiats in 2021

Wyszczególnienie Specification	Odnowienia i zalesienia Renewals and afforestation						Poprawki i uzupełnienia Replantings and refillings	Pielęgnowanie lasu ^a Forest tending ^a		Powierzchnia objęta trzebieżami Area covered by thinnings	Pozyskanie drewna (grubizny) ^b Removals (timber) ^b		
	ogółem grand total	odnowienia renewals				zalesienia gruntów nieleśnych afforestation of non-forest land		ogółem total	w tym upraw i młodników of which crops ^c and greenwoods		ogółem total	grubizna iglasta coniferous	grubizna liściasta non-coniferous
		razem total	sztuczne artificial		naturalne natural								
			zrębów ^d felling sites ^d	halizn i pta-zowin blanks and irregularly stocked open stands									
w ha						in ha		w m ³ in m ³					
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	165	133	69	9	55	32	2	297	295	3250	114179	93424	20755
Powiaty Powiats													
Augustowski	13	13	5	-	8	-	-	10	10	1240	8517	7121	1396
Białostocki	14	11	11	-	-	3	-	5	5	202	30867	25738	5129
Bielski	7	4	4	-	-	3	-	51	51	127	11110	8375	2735
Grajewski	-	-	-	-	-	-	-	35	35	4	2998	2796	202
Hajnowski	3	-	-	-	-	3	-	41	41	440	7199	6307	892
Kolneński	14	12	6	-	6	2	-	12	12	220	4572	4287	285
Łomżyński	6	-	-	-	-	6	-	29	29	64	2966	2398	568
Moniecki	3	3	2	1	-	-	-	4	4	12	9799	8117	1682

a Bez cięć trzebieżowych. b Dane szacunkowe. c Pielęgnowanie gleby i czyszczenie wczesne. d Łącznie z odnowieniami pod ostoną drzewostanów.

a Excluding thinning cuts. b Estimated data. c Tending of soil and early cleaning. d Including renewals under cover.

Tablica 16/115/. Odnowienia, zalesienia, inne prace hodowlane i pozyskanie drewna w lasach prywatnych według powiatów w 2021 r. (dok.)

Table 16/115/. Renewals, afforestation, other silviculture operations and removals in private forests by powiats in 2021 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Odnowienia i zalesienia Renewals and afforestation							Pielęgnowanie lasu ^a Forest tending ^a			Pozyskanie drewna (grubizny) ^b Removals (timber) ^b			
	ogółem grand total	odnowienia renewals					zalesienia gruntów nieleśnych afforestation of non-forest land	Poprawy i uzupełnienia Replantings and refillings	ogółem total	w tym upraw i młotników of which crops ^c and greenwoods	Powierzchnia objęta trzebieżami Area covered by thinnings	ogółem total	grubizna iglasta coniferous	grubizna liściasta non-coniferous
		razem total	sztuczne artificial		naturalne natural	zalesienia afforestation								
			zrębów ^d felling sites ^d	halizn i pławozwin blanks and irregularly stocked open stands										
w ha in ha							w m ³ in m ³							
Powiaty (dok.) Powiats (cont.)														
Sejneński	0	0	0	-	-	-	-	15	15	150	2863	1719	1144	
Siemiatycki	28	17	7	7	4	11	-	56	54	202	11476	9705	1771	
Sokólski	22	22	22	-	-	-	-	11	11	338	14328	12144	2184	
Suwalski	2	2	2	-	-	-	-	14	14	135	2916	2337	579	
Wysokomazowiecki	32	28	3	-	25	4	-	6	6	100	3996	2135	1861	
Zambrowski	20	20	6	2	12	-	2	8	8	16	481	220	261	
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status														
Białystok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	81	25	56	
Suwałki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10	

a Bez cięć trzebieżowych. b Dane szacunkowe. c Pielęgnowanie gleby i czyszczenie wczesne. d Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów.

a Excluding thinning cuts. b Estimated data. c Tending of soil and early cleaning. d Including renewals under cover.

Tablica 17/116/. Powierzchnia wykonanych zalesień oraz gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia według powiatów w 2021 r.
Table 17/116/. Area of afforestation made as well as non-forest land designated for afforestation by powiats in 2021

Wyszczególnienie Specification	Zalesienia gruntów nieleśnych ^a Afforestation of non-forest land ^a	Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia (stan w dniu 31.12.) Area of non-forest land intended for afforestation (as of 31.12.)	
		ogółem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests
		w ha in ha	
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	31,53	4,04	4,04
Powiaty Powiats			
Augustowski	–	2,79	2,79
Białostocki	3,44	0,34	0,34
Bielski	2,79	–	–
Hajnowski	3,46	–	–
Łomżyński	2,00	–	–
Moniecki	5,54	–	–
Siemiatycki	10,80	–	–
Suwalski	–	0,91	0,91
Zambrowski	3,50	–	–

a W 2021 r. zalesienia zostały wykonane wyłącznie na gruntach prywatnych.

a In 2021 afforestation was made only on private land.

Tablica 18/117/. Pozyskanie drewna^a
Table 18/117/. Removals^a

Wyszczególnienie	Ogółem Grand total	W tym grubizna Of which timber			Specification	
		razem total	iglasta coniferous	liściasta non- -coniferous		
		w tys. m ³ in thousand m ³				
OGÓŁEM	2010	1846,9	1771,7	1381,5	390,1	TOTAL
	2015	2107,5	2015,1	1607,9	407,2	
	2020	1980,1	1897,3	1608,4	288,9	
	2021	2017,4	1925,9	1629,4	296,5	
Lasy publiczne		1903,3	1811,7	1536,0	275,7	Public forests
własność:						owned by:
Skarbu Państwa		1903,1	1811,6	1535,9	275,6	State Treasury
w tym w zarządzie:						of which managed by:
Lasów Państwowych		1885,6	1794,2	1519,5	274,8	the State Forests
parków narodowych		17,4	17,3	16,4	0,9	national parks
Gmin		0,2	0,2	0,1	0,1	Gmina
Lasy prywatne		114,2	114,2	93,4	20,8	Private forests

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.

a Without removals (timber) from afforested areas; excluding stump wood.

Tablica 19/118/. Skup owoców i grzybów leśnych^a według gatunków
Table 19/118/. Procurement of forest fruit and forest mushrooms^a by species

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w t in t				
Owoce leśne ogółem	407	401	178	13	Forest fruit
w tym:					of which:
Borówka czernica	241	170	111	4	Bilberry
Bez czarny	28	113	40	-	Black elder
Dzika róża	17	37	6	-	Dog rose
Jarzębina	5	4	-	-	Mountain ash
Grzyby leśne ogółem	452	48	181	183	Forest mushrooms
w tym:					of which:
Kurki	327	45	154	180	Chanterelle
Podgrzybki	51	-	2	1	Boletus (xerocomus)
Borowiki	49	3	25	2	King boletus

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
 a Data concern fresh forest fruit and fresh mushrooms.

Tablica 20/119/. Wybrane dane o zadrzewieniach według powiatów
Table 20/119/. Selected data on afforested areas by powiats

Wyszczególnienie Specification		Sadzenie w szt. Plantings in units		Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³ Removals (timber) ^a in m ³	
		drzewa trees	krzewy bushes	ogółem total	w tym grubizna liściasta of which non-coniferous
WOJEWÓDZTWO	2010	18136	16989	39019	34920
VOIVODSHIP	2015	13576	33367	61558	49514
	2020	6299	4489	35010	27217
	2021	9305	28773	41063	29652
Powiaty Powiats					
Augustowski		331	2	1380	981
Białostocki		1463	40	4368	2562
Bielski		384	10	4298	3945
Grajewski		567	852	1196	965
Hajnowski		926	446	5981	3016
Kolneński		1548	1138	280	203
Łomżyński		1811	23856	898	594
Moniecki		46	-	1739	1051
Sejneński		107	-	496	370
Siemiatycki		209	1645	903	527
Sokólski		1083	20	10139	7771
Suwałski		278	598	7680	6109
Wysokomazowiecki		359	150	1451	1334
Zambrowski		48	-	241	213

a Dane szacunkowe.
 a Estimated data.

Tablica 20/119/. Wybrane dane o zadrzewieniach według powiatów (dok.)
Table 20/119/. Selected data on afforested areas by powiats (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Sadzenie w szt. Plantings in units		Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³ Removals (timber) ^a in m ³	
	drzewa trees	krzewy bushes	ogółem total	w tym grubizna liściasta of which non-coniferous
Miasto na prawach powiatu City with powiat status				
Białystok	145	16	13	11

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

Tablica 21/120/. Pożary lasów^a według przyczyn powstania
Table 21/120/. Forest fires^a by causes

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Liczba pożarów Number of fires					
Ogółem	122	475	201	89	Total
Podpalenia	47	141	71	43	Arsons
Nieostrożność	49	183	69	26	Negligence
nieletnich	3	6	–	–	juveniles
dorosłych	46	177	69	26	adults
Pozostałe ^b	11	60	21	7	Other ^b
Nieustalone	15	91	40	13	Unknow
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha Forest area affected by fires in ha					
Ogółem	298,5	552,4	6008,9	9,7	Total
Podpalenia	7,0	64,0	20,5	4,4	Arsons
Nieostrożność	15,7	97,6	14,7	1,4	Negligence
nieletnich	0,0	1,7	–	–	juveniles
dorosłych	15,7	95,9	14,7	1,4	adults
Pozostałe ^b	1,0	27,7	5,5	0,9	Other ^b
Nieustalone	274,8	363,0	5968,2	3,0	Unknow
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha Average forest area burned by fire in ha					
Ogółem	2,5	1,2	29,9	0,1	Total

a Dane według ewidencji zgłoszeniowej. b Wyładowania atmosferyczne, wady urządzeń technicznych i ich nieprawidłowa eksploatacja, wady środków transportu i ich nieprawidłowa eksploatacja oraz inne.

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

a Data according to the application records. b Lightning, defects and incorrect exploitation of technical devices and transport equipment as well as others.

Source: data of National Forests Information System of the Forest Research Institute.

Tablica 22/121/. Koła, członkowie oraz obwody łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego
Stan w dniu 10 marca
Table 22/121/. Clubs, members as well as hunting districts of the Polish Hunting Association
As of 10 March

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	91	95	100	103	number ^a
członkowie ^b	6698	5210	5505	5500	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	295	294	377	293	number
powierzchnia ogółem w tys. ha	1585,3	1666,9	2151,1	1659,1	total area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych:					of which on forest land:
w tys. ha	431,4	453,1	632,6	495,4	in thousand ha
w % powierzchni ogółem	27,2	27,2	29,4	29,9	in % of total area

a Grupowanie metodą według siedziby koła łowieckiego. b Grupowanie metodą według miejsca zamieszkania członka koła.
 Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a Grouping method according to the seat of a hunting club. b Grouping method according to the place of residence of a member of a hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Tablica 23/122/. Ważniejsze zwierzęta łowne^a
Stan w dniu 10 marca
Table 23/122/. Major game species^a
As of 10 March

Wyszczególnienie	2010	2015	2020	2021	Specification
	w tys. szt. in thousand heads				
Łosie ^b	2217	4782	6429	6505	Moose ^b
Jelenie	6,0	13,1	16,5	15,8	Deer
Sarny	22,9	27,2	30,9	29,6	Roe deer
Dziki	9,4	10,4	1,6	1,7	Wild boars
Lisy	10,1	13,6	12,3	11,6	Foxes
Zająca	37,0	38,0	48,1	49,4	Hares
Bażanty	3,8	4,8	5,4	5,3	Pheasants
Kuropatwy	23,9	13,9	19,4	21,2	Partridges

a Dane szacunkowe. b W sztukach.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b In heads.

Source: data of the Directorate Generale of the State Forests and the Polish Hunting Association as well as other units running game breeding centres.

Tablica 24/123/. Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych^a
Table 24/123/. Culling of major game species^a

Wyszczególnienie	2010/11 ^b	2015/16	2020/21	2021/22	Specification
	w szt. in heads				
Jelenie	1294	2796	3386	2839	Deer
Sarny	3603	5004	5779	5454	Roe deer
Dziki	6228	10600	4705	2437	Wild boars
Lisy	5610	6926	6444	5716	Foxes
Zająca	384	138	4	194	Hares
Bażanty	273	3175	278	221	Pheasants
Kuropatwy	86	30	25	–	Partridges
Kaczki	3504 ^c	4381	3496	2587	Wild ducks
Daniele	–	9	13	14	Fallow deer

a W łowieckim roku gospodarczym, liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. c Dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a In hunting economic year defined from 1 April of a given year to 31 March of the following year. b Data excluding animals breeding centers run by the State Forests. c Data concern exclusively districts leased.

Źródło: dane of the Directorate Generale of the State Forests, the Polish Hunting Association as well as other units running game breeding centres.

Tablica 25/124/. Ubytki ważniejszych zwierząt łownych^a
Table 25/124/. Loss of major game species^a

Wyszczególnienie	2010/11	2015/16	2020/21	2021/22	Specification
	w szt. in heads				
Łosie	1	22	27	24	Moose
Jelenie	81	204	341	259	Deer
Sarny	458	238	480	401	Roe deer
Dziki	38	200	2864	3852	Wild boars

a Wynikające z przyczyn innych niż odstrzał i odłów, np. z kłusownictwa, wypadków drogowych, drapieżnictwa itp., łącznie z odstrzałem sanitarnym; w łowieckim roku gospodarczym, liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Resulting from reasons other than species shot and trapped, e.g. poaching, road traffic accidents, predation etc., including sanitary shooting; in hunting economic year defined from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

Źródło: dane of the Directorate Generale of the State Forests, the Polish Hunting Association as well as other units running game breeding centres.

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w publikacji dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), z późn. zm.
3. Dane prezentowane są w układzie **Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)**, obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r., zgodnie z którym Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:
  - NUTS 1 – makroregiony (grupujące województwa) – 7 jednostek,
  - NUTS 2 – regiony (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
  - NUTS 3 – podregiony (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

W województwie podlaskim wyodrębniono 3 podregiony, tj. białostocki (obejmujący swym zasięgiem powiaty: białostocki, sokólski i miasto Białystok), łomżyński (powiaty: bielski, hajnowski, kolneński, łomżyński, siemiatycki, wysokomazowiecki, zambrowski i miasto Łomża) oraz suwalski (powiaty: augustowski, grajewski, moniecki, sejneński, suwalski i miasto Suwałki).

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
5. Informacje w podziałach według **podregionów, powiatów i gmin** oraz na **miasta i wieś** – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „wieś” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.
6. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
7. **Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczeniach danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną za lata 2000 i 2005 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r., dla lat 2010–2019 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r., a od 2020 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Taką samą zasadę zastosowano przy prezentacji danych dotyczących stanu i struktury ludności.

8. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.
9. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
10. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

General notes

1. Data presented in the publication, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.
2. Data are presented according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. Data are presented in accordance with the **Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NUTS)** obligatory in the countries of the European Union according to the Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003) with later amendments. Since 1 January 2018 were obligatory amendments introduced by Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016, according to which Poland is divided into 3 levels, under which there are 97 NUTS statistical units in Poland:
  - NUTS 1 – macroregions (grouping voivodships) – 7 units,
  - NUTS 2 – regions (voivodships or their parts – 17 units,
  - NUTS 3 – subregions (grouping powiats) – 73 units.

In Podlaskie Voivodship 3 subregions (NUTS 3) were distinguished: białostocki (including the following powiats: białostocki, sokólski and city with powiat status Białystok), łomżyński (powiats: bielski, hajnowski, kolneński, łomżyński, siemiatycki, wysokomazowiecki, zambrowski and city with powiat status Łomża) as well as suwalski (powiats: augustowski, grajewski, moniecki, sejneński, suwalski and city with powiat status Suwałki).

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organizational status of units of the national economy**.
5. Information in division by **subregions, powiats and gminas** as well as by **urban and rural area** – unless otherwise indicated – is presented according to the administrative division in a given period. The term **urban areas** is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term **rural areas** is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.
6. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than those presented in the tables.
7. When **computing per capita data (1000 population etc.)** as of the end of the year, the number of population as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated for years 2000 and 2005 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 by the administrative division valid as of 31 December 2002, for the years 2010–2019 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011 and since 2020 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2021. The same rule was used to present data on the state and structure of the population.

8. Selected information for the last year is presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.
9. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can slightly differ from the amount given in the item "total".
10. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information for the last presented year given as the source.

Uwagi metodyczne

Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby. Kopaliny

Dane o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** opracowano na podstawie ewidencji gruntów i budynków wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 393), sporządzonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytku rolnego pod względem jego przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI – najniższą.

Dane o **gruntach rolnych wyłączonych na cele nierolnicze i leśnych wyłączonych na cele nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty, wyłączonych w trybie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326).

Ochrona gruntów rolnych i leśnych w myśl wyżej wymienionej ustawy polega na:

- ograniczeniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej, a także w drzewostanach, powstającym wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej oraz ruchów masowych ziemi,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przywracaniu i poprawianiu wartości użytkowej gruntów, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także na zapobieganiu obniżania produktywności gruntów leśnych,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrekultywowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Przyrost zasobów wód podziemnych jest to ilość wody dodatkowo udokumentowana w wyniku prowadzonych w danym roku prac hydrogeologiczno-studziennych przy budowie ujęć wód podziemnych i przekazana do wykorzystania.

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- w pozycji „na cele produkcyjne” – poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt oraz zakładów zajmujących się produkcją roślinną), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków,

- w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha. Od 2019 r. pozycja ta obejmuje wyłącznie jednostki organizacyjne rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywające wodę na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha,
- w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Dane o **recyrkulacji wody w przemyśle** dotyczą zakładów przemysłowych wyposażonych w zamknięte obiegi wody oraz ilościowego udziału wody ujętej w obiegach zamkniętych w ogólnym zużyciu wody na cele produkcyjne.

Przez **obieg zamknięty** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzana do odbiornika, lecz zawracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu celem powtórnych rotacji i wykorzystania.

Wskaźnik ujęcia pobieranej wody w obiegi zamknięte obliczono dzieląc ilość wody pobieranej w ciągu roku na uzupełnienie obiegów zamkniętych z tytułu strat wody (bezwrotnych i w sieci – np. zrzutów wód zanieczyszczonych dla odświeżenia obiegu zamkniętego) przez ilość wody zużytej w ciągu roku na cele produkcyjne. Wyrażona w procentach wartość tego wskaźnika może być zawarta w granicach od zera (obieg otwarty) do 100 (wartość teoretyczna w warunkach całkowitego zamknięcia obiegów i braku uzupełniającego poboru wody). Z uwagi na to, że część zakładów pobierających wodę i odprowadzających ścieki nie posiadała urządzeń pomiarowych, bądź też nie dokonywała pomiarów z wystarczającą częstotliwością, dane pochodzące z tych zakładów były ustalane pośrednio – na podstawie wydajności pomp, ilości wody zużytej na jednostkę produkcji itp., a zatem są to dane szacunkowe.

Dane o **ludności korzystającej w miastach z wodociągów i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych podłączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągów przez źródła podwórzowe i uliczne, a z kanalizacji przez wpusty kanalizacyjne.

Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą przewodów ulicznych bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np. hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

Zródło uliczne jest to powszechnie dostępne dla ludności urządzenie wmontowane w uliczny przewód wodociągowy służący do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu (do źródeł ulicznych nie zalicza się: studni, hydrantów przeciwpożarowych, źródeł przeznaczonych wyłącznie do obsługi dworców kolejowych, zabudowań gospodarczych, produkcyjnych, itp. oraz źródeł podwórzowych).

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

Dane o **ściekach przemysłowych** dotyczą ścieków niebędących ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałych w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będących ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, które odprowadzane są urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Jako **ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z za-

nieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach ciepłych do celów chłodzenia, są to zwykle wody podgrzane, które powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** (umownie czyste) uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- a) są odprowadzane do wód wydzielonym dla nich systemem kanalizacji i nie następuje mieszanie ich z innymi ściekami wymagającymi oczyszczenia;
- b) ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia;
- c) temperatura określona w pozwoleniu wodno-prawnym dla wód chłodniczych odprowadzanych do:
  - jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$,
  - pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczonych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Dwustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz przez zbiorczą kanalizację wojewódzkich zakładów usług wodnych, spółdzielnie mieszkaniowe, kółka rolnicze i zakłady pracy (przemysłowe, rolnicze, budowlane itp. obsługujące domy mieszkalne). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

Komunalne oczyszczalnie ścieków obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (przyzagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (oczyszczalnie niepracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych siecią kanalizacyjną** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, mechaniczno-biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Równoważna liczba mieszkańców (RLM) jest to liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z obiektów przemysłowych i usługowych w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach z gospodarstw domowych, odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby. W Polsce przyjęto ładunek BZT₅ pochodzący od jednego mieszkańca równy 60 g O₂/dobę.

Biochemiczne zużycie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni (procesy mineralizacji najbardziej intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni) w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych.

Chemiczne zużycie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczone, zawieszane substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

W procesach oczyszczania ścieków wytwarzają się **osady ściekowe**. Ilość i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Do **miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków** zaliczono te miasta, z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku wyposażenia miasta w kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o klasyfikacji miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decydowała przewaga ilości ścieków oczyszczanych mechanicznie, biologicznie lub z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię pracującą na sieci kanalizacyjnej.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

Przez **zanieczyszczenie powietrza** rozumie się wprowadzanie przez człowieka, bezpośrednio lub pośrednio, do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w takich ilościach, które mogą zagrażać zdrowiu człowieka, ujemnie wpływać na klimat, przyrodę żywą, glebę lub wodę, a także spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wprowadzenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy, wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych, stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona w wyniku pomiarów lub obliczeń wykonanych na podstawie bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

Zbiorowość źródeł zanieczyszczeń, objętą statystyczną charakterystyką w oparciu o coroczną sprawozdawczość GUS, stanowią tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których od 1986 r. zaliczono wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez byłego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników jednoosobnego badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Należy podkreślić, że wyniki tego badania nie charakteryzują globalnej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego o skali i strukturze emisji. W niniejszej publikacji dla zbiorowości tej przyjęto określenie „**zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza**”.

Dane o emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz w sposób niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przetadunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj.: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych oraz dwutlenku siarki określana jest zazwyczaj metodami pomiarowymi, a w przypadku braku urządzeń pomiarowych dokonuje się oszacowania wielkości emisji. Wielkości emisji pozostałych rodzajów zanieczyszczeń gazowych opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych.

Jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i w miarę stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń** pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Skuteczność działania **urządzeń oczyszczających**, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Poważna awaria – to zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.) – zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Podstawowym zadaniem Inspekcji Ochrony Środowiska w sprawach **poważnych awarii** jest tworzenie warunków mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu poważnych awarii oraz usuwanie ich skutków i przywracanie środowiska do stanu właściwego.

Ustawowym obowiązkiem Inspekcji Ochrony Środowiska jest prowadzenie **rejestrów potencjalnych sprawców poważnych awarii**. Przepisy dotyczące poważnych awarii zawarte są w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1070, z późn. zm.), a także w ustawie Prawo ochrony środowiska

i uwzględniają Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi.

Odpady

Informacje o odpadach od 2013 r. opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779).

Do 2019 r. prezentowane rodzaje odpadów były zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 1923, z późn. zm.), od 2020 r. – z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10).

Dane dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych od 2014 r. obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Dane o odpadach dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tys. t odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) lub posiadających 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych.

Zawarte w dziale informacje o odpadach (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotyczą ilości i rodzajów:

- odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, przekazanych innym odbiorcom oraz magazynowanych czasowo,
- odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych zakładów lub innych.

Ponadto podano informacje o powierzchni składowisk (wysypisk, hałd, stawów osadowych) niezrekultywowanej i zreultywowanej w ciągu roku.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Przez **recykling** rozumie się odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk.

Unieszkodliwianie odpadów to proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Przez **termiczne przekształcanie odpadów** rozumie się spalanie odpadów przez ich utlenianie oraz inne procesy termicznego przetwarzania odpadów, w tym pirolizę, zgazowanie i proces plazmowy, o ile substancje powstające podczas tych procesów są następnie spalane.

Składowisko odpadów to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się następujące typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umiesz-

czony na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych zakładów i innych.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przechowywanie odpadów obejmujące:

- wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę,
- tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów,
- magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Za **odpady komunalne** uznaje się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Zmieszane odpady komunalne pozostają nimi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Informacje o odpadach komunalnych podaje się do 2014 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206, z późn. zm.), natomiast od 2015 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 1923).

Przedstawione informacje obejmują:

- odpady zebrane ogółem w skali roku, w tym z gospodarstw domowych,
- zmieszane odpady komunalne zebrane, w tym z gospodarstw domowych,
- rodzaje wyselekcjonowanych stałych odpadów komunalnych,
- liczbę i powierzchnię kontrolowanych składowisk (wysypisk) czynnych (tj. takich, na które w roku sprawozdawczym były wywożone odpady) oraz o zakończonej eksploatacji,
- nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane w ciągu roku.

Nieczystości ciekłe są to ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

Ścieki bytowe są to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków.

Zbiornik bezodpływowy to instalacja i urządzenie przeznaczone do gromadzenia nieczystości ciekłych w miejscu ich powstawania.

Oczyszczalnia przydomowa jest to zespół urządzeń służący do neutralizacji ścieków wytwarzanych w jednym lub kilku gospodarstwach domowych.

Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów,
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia,
- siedlisk przyrodniczych,
- siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- krajobrazu,
- zieleni w miastach i wsiach,
- zadrzewień.

Cele ochrony przyrody to:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami, oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098).

Park narodowy to obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na terenie którego ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Celem tworzenia parków narodowych jest zachowanie różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenie właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenie zniekształconych siedlisk przyrodniczych, a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.

Utworzenie parku narodowego, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Nadzór nad parkami narodowymi sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Uznanie obszaru za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne oraz kulturowe, a także walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa (do 2008 r. – w drodze rozporządzenia wojewody).

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa (do 2008 r. – w drodze rozporządzenia wojewody lub na mocy uchwały rady gminy).

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków, specjalne obszary ochrony siedlisk oraz obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w których granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju.

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty to projektowane specjalnie obszary ochrony siedlisk, zatwierdzone przez Komisję Europejską w drodze decyzji, które w regionie biogeograficznym, do którego należą, w znaczący sposób przyczyniają się do zachowania lub odtworzenia stanu właściwej ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także mogą znacząco przyczynić się do spójności sieci obszarów Natura 2000 i zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu biogeograficznego; w przypadku gatunków zwierząt występujących na dużych obszarach, obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty są obszary w obrębie naturalnego zasięgu takich gatunków, charakteryzujące się fizycznymi lub biologicznymi czynnikami istotnymi dla ich życia lub rozmnażania.

Wyznaczenie obszaru Natura 2000, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa oraz z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

Obszar Natura 2000 może obejmować swym zasięgiem część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów).

Dane dotyczące powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Stanowiska dokumentacyjne to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skałmieniistości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Mogą nimi być naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy (do 2008 r. – w drodze rozporządzenia wojewody albo uchwały rady gminy).

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicz-

nych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalone strefy ochrony.

Ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów wprowadza się w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Rozporządzenie to określa listę gatunków objętych ochroną, sposoby wykonywania ochrony oraz stosowne ograniczenia, zakazy i nakazy przewidziane odpowiednimi przepisami. Decyzje dotyczące ochrony gatunkowej mogą być podjęte także w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska (do 2008 r. – w drodze rozporządzenia wojewody).

Ochrona ścisła oznacza całkowite i trwałe zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków – catoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju.

Ochrona czynna oznacza stosowanie, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.

Ochrona krajobrazowa oznacza zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu.

Tereny zieleni to tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków wliczane są również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy).

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń towarzyszącą placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom użyteczności publicznej, pomnikom itp. oraz bulwarom i promenadom. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) oraz elementy nasadzeń drzew i krzewów.

Zieleń uliczna rozumiana jest jako zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Dane dotyczące **parków i ogrodów historycznych** pochodzą z badań zabytkowych założeń zieleni Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2011 r. Nr 113, poz. 661), krajowa ewidencja zabytków obejmuje tylko obiekty, dla których wykonano karty ewidencyjne. Obiekty nierozpoznane, zachowane częściowo itp., dla których jeszcze nie opracowano właściwej dokumentacji, pozostają aktualnie poza krajową ewidencją i mogą być ewentualnie zarejestrowane w postaci kart adresowych poza krajową ewidencją w gminnej ewidencji zabytków.

Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

Dane o nakładach i efektach rzeczowych inwestycji służących ochronie środowiska prezentuje się zgodnie z **Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska** wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Wyróżniono 9 dziedzin ochrony środowiska:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.
2. Gospodarka ściekowa i ochrona wód.
3. Gospodarka odpadami.
4. Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych.
5. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.
6. Zmniejszenie hałasu i wibracji.
7. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym.
8. Działalność badawczo-rozwojowa.
9. Pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Podziału nakładów na środki trwałe dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w oparciu o księgi przychodów i rozchodów), jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodnościekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Do **inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu** zalicza się instalacje urządzeń oczyszczających i dezodorujących (odpylających, redukujących, unieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniające zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, zadania związane z wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza. Zaliczono tu również: nowe techniki i technologie spalania paliw, modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydalanych do powietrza powstających w procesie spalania, niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych), dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrakingu.

W inwestycjach tych nie ujmuje się urządzeń redukujących zanieczyszczenia, a stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniającą odpowiednią jakość surowców i półproduktów dla kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to również instalowania wszelkiego rodzaju urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do **inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód** zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechaniczne, chemiczne, biologiczne i o pod-

wyższonym usuwaniu biogenów, a także oczyszczalnie indywidualne przydomowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczaniem ścieków), urządzenia do gospodarczego wykorzystania ścieków, utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, gromadzenia ścieków, jak również wyposażanie oczyszczalni ścieków w urządzenia i aparaturę kontrolno-pomiarową w przypadkach, gdy nie są one ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe, urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków, systemy obiegowego zasilania wodą, zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek, mórz oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym, tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami, ochroną i przywróceniem wartości użytkowej gleb, ochroną wód podziemnych i powierzchniowych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało- i bezodpadowe,
- zbieranie, w tym selektywne, odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. urządzenia oraz metody i sposoby, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilościowa odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np. wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podsadzania wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę odpadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpadów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,
- rekultywację składowisk odpadów, hałd i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie zrehabilitowanej powierzchni do zagospodarowania,
- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działania związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji,
- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych, a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,
- wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby, wód podziemnych i powierzchniowych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- ochronę i odbudowę gatunków i siedlisk – rodzaje działalności związane z ochroną ekosystemów i siedlisk istotnych dla utrzymania gatunków zwierząt i roślin, a także ochronę wartości estetycznych krajobrazu oraz prawnie chronionych obiektów przyrodniczych,
- ochronę naturalnego i półnaturalnego krajobrazu – każda działalność związana z ochroną lasów i zadrzewień jako naturalnych elementów środowiska, obejmująca m.in. działania mające na celu zapobieganie pożarom na obszarach leśnych.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszeniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszenie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,
- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywoptotów i okien dźwiękoszczelnych itp.) zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego, a także powodowanego ruchem lotniczym,
- urządzenia i zakup przyrządów do pomiaru natężenia hałasu i wibracji (wyłączając zadania związane z bhp, tj. zmniejszenie hałasu na stanowiskach pracy).

W każdym z wyżej wymienionych kierunków inwestowania uwzględniono również **nakłady na budowę poszczególnych podsystemów monitoringowych** polegających na budowie sieci stacji kontrolno-pomiarowych i stano-

wisk pomiarowych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także **nakłady na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych oraz na szkolenia.**

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną** zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje uzdatniania, filtry, stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej – bez przyłączy do budynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,
- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
- regulację rzek i zabudowę potoków,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
- budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.

Przedsięwzięcia „**końca rury**” – nieingerujące w proces produkcyjny (produkcja może być prowadzona bez tej inwestycji), lecz redukujące lub unieszkodliwiające zanieczyszczenia powstałe w procesie produkcji – zgodnie z metodologią zalecaną przez Urząd Statystyczny Unii Europejskiej EUROSTAT – w całości zaliczane są do nakładów na ochronę środowiska.

Przez przedsięwzięcia „**zintegrowane**” **zapobiegające zanieczyszczeniom** należy rozumieć działania prowadzące do zmniejszenia ilości wytwarzanych zanieczyszczeń poprzez modyfikację procesów technologicznych (wymiana lub modernizacja linii produkcyjnej, zakup dodatkowych urządzeń), dzięki czemu produkcja staje się bardziej czysta i przyjazna środowisku. Jeżeli wprowadzany jest nowy proces technologiczny, nakłady służące ochronie środowiska obejmują nakłady przewyższające te, które byłyby poniesione na wyposażenie tańsze i sprawne, ale zapewniające produkcję mniej przyjazną środowisku. W przypadku, gdy modernizowany jest zakład już istniejący, nakłady inwestycyjne służące ochronie środowiska są równe całkowitym nakładom poniesionym na dostosowanie do wymagań środowiska.

Opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian są to kwoty pieniężne pobierane za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód, z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód stanowiących własność Państwa.

Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska są to kwoty pieniężne wymierzone za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy i za wprowadzanie zmian w środowisku.

Wpływy z tytułu opłat i kar stanowią przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW), a także dochody budżetów powiatów i gmin.

Leśnictwo i łowiectwo

Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

a) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wiczyście przez:
  - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Klimatu i Środowiska,
  - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
  - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
- gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu),
- innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;

b) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- osób fizycznych,
- wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- spółdzielni produkcji rolniczej,
- innych osób prawnych, np. kościołów i związków wyznaniowych, organizacji społecznych i partii politycznych, związków zawodowych oraz spółek prywatnych.

Powierzchnia gruntów leśnych, w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275), obejmuje:

- grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków. Kategoria ta jest określana jako „**powierzchnia lasów**”,
- **grunty związane z gospodarką leśną** zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, urządzenia melioracji wodnych, tereny pod liniami energetycznymi, parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybkorosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (tj. plantacje choinek, krzewów, poletka łowieckie na gruntach leśnych),
- przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach (tj. zręby, halizny, płazowiny),
- przewidziane do objęcia ochroną prawną,
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione.

Zręby są to grunty leśne przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty leśne przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (0–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty leśne pokryte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod ostoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew w różnym wieku i wysokości, przenikające się na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przestoje są to drzewa od II klasy wieku wzwyż (wykazujące miąższość grubizny) na gruntach leśnych niezalesionych i w uprawach nie zaliczane do składu gatunkowego oraz drzewa powyżej II klasy wieku rozmieszczone pojedynczo lub grupami w drzewostanach i przeznaczone do usunięcia w pierwszym 10-leciu.

Pod pojęciem **typu siedliskowego lasu** należy rozumieć kategorię siedlisk równoważnych pod względem przyrodniczym dla produkcji leśnej i charakteryzujących się określonym kompleksem elementów glebowo-gatunkowych, składem roślinności dna lasu oraz doborem składu gatunkowego drzewostanu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Poprawki i uzupełnienia są to prace hodowlane mające na celu poprawę jakości hodowlanej oraz wzmoczenie potencjału produkcyjnego upraw i młodników, w których z różnych przyczyn powstały wypadki, luki i przerzedzenia wpływające na obniżenie w przyszłości masy drzewnej drzewostanów. Do poprawek zalicza się czynności związane z dodatkowym wprowadzaniem sadzonek w uprawach sztucznego pochodzenia w wieku do 5 lat zakładanych na powierzchniach otwartych. Uzupełnienia polegają na dodatkowym wprowadzeniu sadzonek w starszych uprawach (ponad 5 lat) i młodnikach sztucznego pochodzenia w wieku do 20 lat.

Pielęgnowanie lasu obejmuje zespół czynności gospodarczych związanych z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu, tj. spulchnianie gleby, niszczenie chwastów w uprawach, wprowadzanie podszytów, cięcia pielęgnacyjne i poprawianie formy poszczególnych drzew (podkrzesywanie itp.), utrzymanie gleby w czarnym ugorze w plantacjach drzew szybko rosnących.

Trzebieże są to cięcia pielęgnacyjne regulujące zagęszczenie i rozmieszczenie drzew w drzewostanie oraz skład gatunkowy drzewostanu. Ich celem jest wzmocnienie przyrostu najlepszych drzew w drzewostanie, zachowanie jego naturalnej różnorodności biologicznej i stworzenie warunków dla odnowienia. Cięcia trzebieżowe rozpoczyna się w okresie dojrzewania drzewostanu, tj. z reguły w wieku powyżej 20 lat.

Zasobność drzewostanów oblicza się dzieląc cały zapas drzewostanów (miąższość drewna na pniu) przez ich ogólną powierzchnię.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających dotychczas poza uprawą leśną, tj. na gruntach nieleśnych. Do zalesień gruntów nieleśnych zaliczamy zalesienia na gruntach rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej, nieużytkach oraz innych gruntach nadających się do zalesienia i określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach publicznych i prywatnych poza lasami i terenami zieleni w miastach.

Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni kraju, województwa, podregionu, powiatu lub gminy.

Methodological notes

Use and protection of land surface and soil. Minerals

Data regarding the **status and use of voivodship land** is based on the land and building register as a result of the regulation of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 March 2001 (Journal of Laws 2019 item 393), prepared by the Podlaskie Voivodship Marshal's Office.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production. Class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

Data regarding **agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, on the basis of the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 February 1995 (Journal of Laws 2021 item 1326).

The protection of agricultural and forestry land under the abovementioned Act consists in:

- limiting the conversion of such land to non-agricultural and non-forestry uses,
- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural or non-forest activities, as well as caused by mass earth movements
- land reclamation and developing land for agricultural use,
- preservation of peat bogs and small natural water reservoirs,
- restoring and improving the value in use of land that has lost the character of forest land as a result of non-forest activities, as well as preventing the reduction of its productivity,
- limiting changes in the natural shape of the earth's surface.

Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land the rural or forest utility value of which has declined due to worsening of natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as due to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in assigning or restoration a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads. Reclaimed land is subject to development i.e. agricultural, forest or other type of utilization.

Resources, consumption, pollution and water protection

Exploitable underground water resources constitute a part of resources, which upon consideration of their protection and technical conditions may be extracted from a particular water-bearing level without interference with hydro-geological balance.

The increment of underground water resources means a volume of water additionally documented in the course of hydro-geological research during construction of underground water intakes and their commissioning.

Information on **water withdrawal** refer to:

- under "for production purposes" – excluding agriculture (except industrial livestock farming and crop production plants), forestry, hunting and fishing – organizational entities which make payments for extraction of water withdrawal from own intakes annually: in the volume of 5 dam³ or more of underground water or in the volume of 20 dam³ and more of surface water or annually discharging at least 20 dam³ of sewage,
- under "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" – agricultural, forestry and fishery organizational entities using water for irrigation of agricultural and forest land of the area exceeding 20 ha or to meet the needs related to functioning of fish ponds exceeding 10 ha. Since 2019 concern

only agricultural, forestry and fishery organizational entities using water for filling and completing fishponds of the area exceeding 10 ha,

- under "exploitation of water supply network" – all units supervising water supply networks (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.).

Data on **recirculation of water in the industry** refer to industrial plants equipped with closed circulation of water and a share of used water in closed circulations in the total volume of water used for production purposes.

Closed circulation is a system, in which water which was once used is not discharged to the receiver but returned to the direct water supply point to be reused and recirculated.

The indicator of water used to fill closed circulation was calculated by dividing the volume of water used throughout the year to refill closed circulations due to water losses (non-returnable and in the network e.g. contaminated water discharges to refresh closed circulation etc.) by the volume of water used for production purposes within a year. The value of this indicator expressed as a percentage can vary from zero (open circulation) to 100 (theoretical value in the conditions of absolute closure and lack of water intake). Due to the fact that some of the plants, which take water and discharge sewage do not have the measurement devices or do not take measurements frequently enough, data from these plants were determined indirectly on the basis of efficiency of pumps, the volume of water used per a unit of production etc. hence, it is estimated data.

Data on **urban population connected to water supply and sewage systems** comprise population inhabiting residential buildings connected to a particular network as well as population using water supply systems via street and yard outlets and sewage system via sewage inlets.

Information regarding the **length of the water supply network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution network or, in case of the sewage system – with the main drainage system.

Street outlet is a publicly available facility directly connected to street water mains, serving the community for drawing the water directly from such the mains (street outlets do not include: wells, fire hydrants, water outlets designed exclusively for railway stations, economic and production facilities, etc. or courtyard outlets).

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from the water supply system by facilities installed in building.

Data on **industrial wastewater** relate to sewage which is not households sewage or rainwater and snowmelt produced as a result of commercial, industrial, storage, transportation or service activity as well as mixed of sewage produced by other entities discharged by sewage network owned by this plant.

Industrial wastewater requiring treatment means sewage discharged via a network of open canals or ditches directly to waters, ground or sewage network from production entities (including water contaminated as a result of mine drainage and contaminated waters used in industry for cooling purposes).

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants for cooling. This is usually hot water, which causes so-called thermal pollution of water.

Cooling water not requiring treatment has to meet the following conditions:

- a) it is drained off to surface waters via a separate drainage system and are not mixed with other wastewater which requires treatment;
- b) quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water collected for cooling purposes;
- c) the temperature specified in water-legal permit for cooling water drained off to:
  - lakes and their tributaries does not exceed +26 degrees centigrade or the natural temperature of water in case it is higher than +26 degrees centigrade,
  - other waters, except territorial sea, does not exceed +35 degrees centigrade.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal and discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or flotation, using grates, filters, grit chambers, grease traps and sedimentation tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from wastewater occurs in wastewater treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Two-stage mechanical and biological **treatment** or mechanical and chemical treatment of discharged sewage was classified to a higher degree of treatment (biological or chemical).

Data on **municipal wastewaters** cover sewage discharged via a sewage network by the units managed by water supply and sewage companies and plants established by a voivode (or managed by territorial self-local governments) and all units supervising collective discharge of sewage via sewage network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.). Prior to discharge to the recipient, all the sewage should be treated, thus, in the statistics, the wastewater was included as the **wastewater requiring treatment**. This data do not include precipitation and infiltration water discharged through sewage network.

Municipal wastewater treatment plants cover all water treatment plants working on sewage network. The statistical surveys do not include household sewage treatment plants or plants which treat only transported wastewater (i.e. wastewater treatment plants which operate outside the sewage network).

Data on **treated wastewater discharged through sewage network** include wastewater treated in mechanical, mechanical-biological treatment plants and with increased biogen removal.

Pollutants loads in wastewater is the amount of pollutant in wastewater discharged in a given time unit and equals to the product of wastewater flow rate and pollutant concentration.

Population equivalent (P.E.) is a number expressing the ratio of the sum of the pollution load produced during 24 hours by industrial facilities and services to the individual pollution load in household sewage produced by one person in the same time. In Poland, the BOD load from 1 person is assumed to be equal 60 g O₂ per 24 hours.

Biochemical oxygen demand (BOD) refers to the amount of oxygen used within 5 days' time (biochemical oxidation of organic matters is the most intensive during the first five days) for the aerobic oxidation of organic matter, contained in sewage, by live bacteria and extracellular enzymes.

Chemical oxygen demand (COD) is the amount of oxygen used in the chemical process of oxidization of wastewater.

Suspension in wastewater means non-dissolved, suspended substances and materials of various degree of break-up.

Sewage sludge means sediment from wastewater treatment plants, sludge digestion chambers or other installations for wastewater treatment. The quantity and composition of sludge depend on the method and degree of wastewater treatment.

The **cities served by wastewater treatment plants** include those cities, in which the municipal wastewater underwent mechanical or biological treatment or treatment with increased biogene removal prior to its transfer to a receiver. In the case of cities served by various types of wastewater treatment plants, the classification of a city as a city served by a particular type of wastewater treatment plant was determined on a basis of the volume of wastewater treated mechanically, biologically or with increased biogene removal.

Data on **urban and rural population connected to wastewater treatment plants area** presented on a basis of an estimated number of people served by wastewater treatment plants operating within a sewage network.

Air pollution and protection

Air pollution means direct or indirect release of solid, liquid or gaseous substances into the atmosphere by human in quantities which may threaten human life, affect climate, animate nature, soil or water or cause other harms to the environment.

Air pollution emission source means a place, where release (emission) of pollutants to the air takes place. The pollution sources include: energy plants (power plants and heat and power plants), industrial plants, municipal boiler houses, home furnaces, means of transport, secondary sources created as a result of disposal or treatment of wastewater and wastes (e.g. heaps, landfills) agriculture (e.g. chemical fertilizers or crop protection products) as well as chemical conversions and reactions taking place in the polluted atmosphere and natural sources (e.g. forest fires, dust storms, cosmic dust).

Volume of emission from particular sources and types of pollutions (specified in regulations) may be fixed or determined through measurements or through calculations of raw materials and fuels balance, on the basis of the characteristic indices of pollution emission for technological processes.

Collective sources of pollution covered by statistical characteristics based on the annual CSO reporting, constitute the so-called point sources of pollution emission which since 1986 included all organizational units specified by the Minister of Environment Protection and Natural Resources on the basis of the amount of fees paid in 1986 for an annual emission of air pollutants according to rates specified in the Regulation of the Council of Ministers of 13th January 1986 on fees for economic use of the environment and introduction of changes (Journal of Laws No. 7 item 40) with later amendments. Thus, a fixed set of reporting units (plants) is maintained annually, which enables to preserve continuity and comparability of research results. The set may be enlarged only in particular cases e.g. newly launched entities or expanded entities of a high threshold pollution emission.

It should be emphasized that the results of this study do not characterize global emissions of air pollutants, but relate to the energy and industrial sector determining the scale and structure of emissions. In this publication, the term "**plants of significant nuisance to air quality**" has been used for this group.

Data on emission from plants of significant nuisance to air quality pertain to organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

The volume of particulate pollution refers to the volume of particulate pollutants discharged to the atmosphere during the year and includes individual types of these pollutants: particulates from combustion of fuel, ce-

ment and lime particulates, fire-proof materials, silicon particulates, chemical fertilizers, carbon and graphite, soot and other.

The volume of gaseous pollution refers to the volume of gases discharged by a particular reporting plant to the atmosphere during the year and includes the following types of pollution: sulphur dioxide, nitric oxides, carbon oxide, carbon dioxide and other gaseous pollutants emitted by a particular plant.

The volume of dust pollution as well as sulphur dioxide is determined through measurements and in the case of the absence of measurement devices, the estimation is made on the basis of the volume of emission. The volume of emission of other types of gas pollution is based on estimations.

A consolidated methodology of determining the emission of particular types of pollutants and relatively stable set of plants in the consecutive years allows to present an overall assessment of the scale of developments, tendencies and dynamics of changes of threat to the atmosphere from the major industrial and energy sources of air pollution.

Air pollution protection means ensuring the highest possible quality of air, in particular through:

- maintaining the level of substances contained in air below permissible limits or at worst equal to such limits,
- reducing the level of substances in the air, at worst to permissible levels, if the level of such substances exceeds permitted levels.

Data on the **volume of contained or neutralized** particulate and gaseous **pollution** (by type) illustrate volume of pollution reduced in devices designed for protection of atmosphere, installed at plants of significant nuisance to air quality.

Efficiency of cleaning devices determined as the **level of pollution reduction** is the characteristic figure for equipment and shows what percentage of the total pollution has been retained in the device. The indicator is represented as a percentage ratio of the volume of retained pollution and the volume of produced pollution i.e. retained and emitted. The value of this indicator is between 0 and 100%. The closer to 100% is the value, the bigger is the protection potential of a particular source of pollution.

Major accident – according to the Environmental Protection Law dated 27 April 2001 (Journal of Laws 2021 item 1973, with later amendments) – it is an event, in particular emission, fire or explosion, resulting from an industrial process, storage or transport, in which one or more hazardous substances occur, leading to an immediate danger to life or environment or occurrence of such danger with delay.

The basic task of the Inspection for Environmental Protection in case of **major accidents** is to establish conditions preventing major accidents, removal of their consequences and restoration of environment to its proper conditions.

The Inspection for Environmental Protection is legally bound to maintain a **register of potential initiators of major accidents**. Regulations concerning major accidents are set forth in the Act on the Inspection of Environmental Protection dated 20 July 1991 (Journal of Laws 2021 item 1070, with later amendments), and in the Environmental Protection Law taking into consideration the provision of the Directive 2012/18/EU of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 – on the control of major-accident hazards involving dangerous substances.

Waste

Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 December 2012 (Journal of Laws 2021 item 779).

Until 2019 types of waste presented have been consistent with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment, dated 9 December 2014 (Journal of Laws item 1923, with later amendments), since 2020 – with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Climate, dated 2 January 2020 (Journal of Laws 2020 item 20).

Since 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Data on waste applies to units producing a total of over 1 thousand tonnes of waste (excluding municipal waste) or possessing 1 million tonnes or more of accumulated waste.

The information about waste (excluding municipal waste) in this section concerns quantities and types:

- waste generated during the year, of which the amount of waste recovered, disposed, transferred to other recipients as well as temporarily stored,
- waste landfilled up to now (accumulated) on landfills and facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds) of own plants and other.

In addition, there was provided information on the surface of landfills (landfills, waste dumps, ponds) not reclaimed and reclaimed during the year.

Waste shall mean any substance or object in which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Waste producer shall mean anyone whose activities and existence produce waste or anyone who carries out pre-processing, mixing or other operations resulting in a change in the nature or composition of this waste.

Recovery means any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used to fulfil a particular function, or waste being prepared to fulfil that function, in the plant or in the wider economy.

Recycling means any recovery operation by which waste materials are reprocessed into products, materials or substances whether for the original or other purposes; it includes the reprocessing of organic material but does not include energy recovery and the reprocessing into materials that are to be used as fuels or for back-filling operations.

Waste disposal it is a process which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Incineration of waste shall mean waste oxidation processes and other thermal waste treatment processes such as burning, gasification or decomposition of waste (pyrolytic decomposition, gasification and plasma processes) as long as the substances generated during these processes are then incinerated.

Waste landfill shall mean a built structure designed to landfill waste. We identify three types of waste landfills: hazardous waste landfill, inert waste landfills and a landfill of waste other than hazardous and inert waste.

Stored waste shall mean waste disposed of to landfills (heaps, setting ponds) owned by the plants themselves or other entities.

Waste storage is a temporary waste storage including:

- preliminary storage of waste by its producer,
- temporary storage of waste by the one collecting waste,
- storage of waste by the one processing waste.

Reclaimed landfill areas are areas where exploitation was finished, and where work connected with assigning or restoration utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics as well as regulating waterways was carried out.

Municipal waste concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households. Mixed municipal waste remains so, even if it has undergone waste treatment operations that have not significantly changed their properties. Until 2014 information on municipal waste were consistent with the decree of the Minister of the Environment, dated 27 September 2001 on the waste catalogue (Journal of Laws No. 112, item 1206, with later amendments), while the data since 2015 – with

the decree of the Minister of the Environment, dated 9 December 2014 on the waste catalogue (Journal of Laws item 1923).

The information presented includes:

- total waste collected annually, of which from households,
- mixed municipal waste collected, of which from households,
- types of selected municipal solid waste,
- number and area of controlled landfill (dumps) in operation (i.e. the ones where the wastes were taken to in the reporting year) as well as not operational,
- liquid waste (domestic wastewater) received during the year.

Liquid waste – sewage stored temporarily in septic tanks.

Households wastewater – sewage from residential buildings, housing estates and general purpose public buildings arising mainly from human metabolism and households and sewages about the approximate composition coming from these buildings.

Septic tank – an installation and device intended for an accumulation of liquid waste where it is generated.

Household wastewater treatment system – a complex of devices intended for treatment of sewage produced in one or more households.

Protection of environment and biodiversity

Nature protection consists in maintenance, balanced use and renewal of natural resources, objects and elements as:

- wild plants, animals and fungi,
- plants, animals and fungi under species protection,
- migratory animals,
- natural habitats,
- habitats threatened with extinction, rare and protected species of plants, animals and fungi,
- objects of animate and inanimate nature as well as fossil plant and animal remains,
- landscape,
- green belts within cities and villages,
- plantings.

The purposes of nature protection are:

- maintaining ecological processes and the stability of ecosystems,
- preservation of biodiversity,
- preservation of geological and paleontological heritage,
- ensuring the continuity of the existence of plant, animal and fungal species together with their habitats, by maintaining or restoring them to their proper conservation status,
- protection of landscape values, greenery in urban and rural areas as well as plantings,
- maintaining or restoring to the proper conservation status of natural habitats, as well as other resources, formations and components of nature,
- forming of appropriate attitudes of the man towards the nature through education, information and promotion in the field of nature protection.

Biodiversity means diversity of living organisms inhabiting ecosystems, within a scope of species and among different species as well as diversity of ecosystems.

The legal basis regulating the establishment of forms of nature protection is the Act dated 16 April 2004 on nature protection (Journal of Laws 2021 item 1098).

National park includes protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, not smaller than 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

The purpose of creating national parks is to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape values, restoration of a proper state of resources and elements of nature as well as reconstruction of distorted habitats: of plants, animals and fungi species.

A national park is established, its area widened or limited by the virtue of a regulation of the Council of Ministers. National parks are supervised by a minister responsible for environmental issues.

Nature reserve includes areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. It also protects habitats of plants, animals and fungi as well as formations and elements of inanimate nature, having essential environmental, scientific, cultural values or landscape features.

An area is recognized as a natura reserve by the virtue of a local ordinance in the form of the Regional Director for Environmental.

Landscape park is an area protected because of its natural, historical and cultural values as well as for landscape features. The aim of landscape park creation is preservation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Creation of a landscape park, or increase of its area is followed by way of a resolution of the voivodship parliament (till 2008 – by way of the voivode's regulation).

Protected landscape area includes areas protected because of distinguishing landscape characterized by various ecosystem types, valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation or functions of ecological corridors.

Designation of a protected landscape area is followed by way of a resolution of the voivodship parliament (till 2008 – by way of the voivode's regulation or pursuant to a resolution of the gmina council).

In terms of functionality **Natura 2000 Network** is a consistent ecological network created in order to preserve natural habitats and important species within the European Community. The network is intended to preserve biological diversity through the protection of not only the most valuable and rare elements of nature but also the most typical and still widely common ecosystems characteristic for biogeographical regions. Nature 2000 Network encompasses: Special Protection Areas of birds, Special Areas of Conservation of habitats as well as Sites of Community Importance.

Special Protection Areas of birds (SPAs) are the sites established according to the EU regulations for the protection of population of wild birds of one or more species, where the birds enjoy favourable conditions throughout their entire lifecycle, at any stage of their growth.

Special Areas of Conservation of habitats (SACs) are sites established according to the EU regulations for the preservation of natural habitats or populations of endangered plant and animal species or for the purpose of restoration of a proper condition of natural habitats or proper condition of protection of these species.

Site of Community Importance – SCIs are specially designed areas of habitat protection, approved by the European Commission by the decisions, which in the biogeographic region to which they belong, significantly contribute to the preservation or restoration of the proper conservation status of a natural habitat or species of Community interest, and may also significantly contribute to the coherence of the Natura 2000 network and the conservation of biodiversity within a given biogeographical region; in the case of animal species spread over large sites, sites of Community importance are those within the natural range of such species which are characterized by physical or biological factors essential for their life or reproduction.

Natura 2000 site is established, and its borders may be changed or the site may be deleted by the virtue of a regulation of a minister for environmental issues in consultation with a minister for agricultural issues,

a minister responsible for rural development, a minister responsible for fisheries and minister responsible for water management issues.

Natura 2000 sites may overlap with other conservation forms (with the exception of species protection of plants, animals and fungi).

Data regarding legally protected areas possessing unique environmental value do not include information concerning the areas of the Nature 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature or their clusters of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features, trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, karst springs, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

Documentation sites are not distinguished on the surface or possible to be distinguished, important in scientific and educational terms, places of occurrence of geological formations, concentrations of fossils or mineral formations, caves or rock shelters along with silt-covered grounds and fragments of active and closed surface and underground excavations. Documentary sites can also be places of occurrence of fossil remains of plants or animals.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity. These can be natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, patches of non-used vegetation, old river beds, natural habitats, habitats of rare or protected species of plants, animals or fungi, their refuges and places of reproduction or places of seasonal residence.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Establishing of a monument of nature, documentation site, ecological area or landscape-nature complex is followed by way of a resolution of the gmina council (till 2008 – by way of the voivode's regulation or pursuant to a resolution of the gmina council).

Plant, animal and fungi species protection aims at enabling the survival and the favourable conservation status of wild plants, animals and fungi species and their habitats and refuges as well as preserving the species and genetic diversity. The wildlife under this protection can be found within the borders of Poland and other EU member states and belongs to the group of species which are endemic, vulnerable, endangered and protected under current regulations set out by international agreements signed by the Republic of Poland. In order to protect the refuges and sites of plants or fungi covered by species protection or refuges, breeding sites and regular stay of protected animals, protection zones may be established.

Species protection of animals and plants is introduced by the virtue of regulation of a minister responsible for environmental issues in consultation with the minister for agricultural issues. The regulation specifies a list of protected species, ways of protection as well as applied limitations, bans and obligations set forth in relevant regulations. Decision on species protection can also be made by the virtue of an regulation of the regional director of environmental protection (till 2008 – by way of the voivode's regulation).

Strict protection means total and permanent abandonment of direct human interference with the condition of ecosystems, and also formations and elements of nature as well as with the course of natural processes in the areas under protection and in the case of species – an all-year-long protection of their representatives and stages of their growth.

Active protection means the use, if necessary, protective treatments in order to restore natural ecosystems and elements of nature or maintenance of natural habitats and the habitats of plants, animals or fungi.

Landscape protection means preservation of characteristics of a particular landscape.

Green areas mean areas including technical infrastructure and adjacent auxiliary buildings, covered with plants, which fulfil public functions in particular: parks, lawns, promenades, boulevards, botanic gardens,

zoological gardens, children's playgrounds and heritage gardens as well as cemeteries and plants in the streets, squares, heritage fortifications, buildings, storage areas, airports, railway as well as industrial zones.

Strolling-recreational parks are green areas with high and low vegetation of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, squares, benches, etc. The surface of parks also includes the waters in these facilities (e.g. ponds).

Lawns are green areas less than 2 ha big, which predominating function is recreation (e.g. there are alleys with benches, playgrounds, etc.). This category also includes green areas near squares, historic fortifications, public buildings, monuments, etc. as well as boulevards and promenades. Lawns can form low greenery (lawns, flower beds) with planted trees and bushes.

Street greenery is understood as greenery accompanying roads in built-up areas.

Estate green belts are areas adjacent to housing settlements, serving recreation, isolation and aesthetic purposes.

Data on **historical parks and gardens** come from heritage surveys of National Heritage Board of Poland. Pursuant to the Act of 23 July 2003 on heritage protection and care (Journal of Laws 2021 item 710, with later amendments) as well as the Regulation of the Minister of Culture of 26 May 2011 on maintenance of heritage records in national, provincial and communal registers and a national register of stolen monuments or monuments illegally taken abroad (Journal of Laws of 2011 No. 113 item 661), the national heritage register covers only those items, for which the registration cards were issued. Not recognized items, partially retained items etc. for which no suitable documentation was prepared are temporarily outside the national register and may be registered in the form of address cards in communal register, outside the national register.

Economical aspects of environmental protection

Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the **Polish Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities**, introduced on the basis of the regulation of the Council of Ministers, dated 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

The nine domains of the environmental protection were identified:

1. Protection of air and climate.
2. Wastewater management and protection of water.
3. Waste management.
4. Protection and remediation of soil, groundwater and surface water.
5. Protection against noise and vibration.
6. Protection of biodiversity and landscape.
7. Protection against radiation.
8. Research and development activity.
9. Other environmental protection activities.

Investment outlays are the financial outlays and material inputs targeted at creating new fixed assets or enhancement (rebuilding, development, reconstruction, adaptation or upgrading) of existing fixed asset facilities as well as outlays on the so-called initial equipment. The division of outlays on fixed assets was based on the actual location of the investment.

Data on **outlays on fixed assets for environmental protection and water management** refer to: legal persons and organizations with no legal identity and natural persons conducting economic activity, where the number of employees exceeds nine persons (except for individual farmsteads in agriculture and natural persons and partnerships conducting business activity – which keep the so-called revenue and cost books); budgetary units conducting economic activity classified according to the PKD 2007 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

Investments associated with the protection of air and climate include: air treatment and deodorizing installations (dust collectors, reducers, devices for neutralization of gaseous pollution), as well as installations using chemical reactions to produce less hazardous substances, as well as comprehensive equipment and set of indispensable auxiliary devices for proper operation of installations, as well as equipment and devices reducing the quantity or concentration of generated or emitted pollution, activities relating to the installation of control and measurement equipment for air pollution. Furthermore, this category includes: new techniques and technologies of fuel combustion; upgrades of boiler houses and heating plants in order to reduce pollutants emitted to air as a result of combustion; unconventional sources of energy (e.g. wind power plants, geothermal waters use); adjustment of internal combustion engines to gas fuel and construction of hydro-cracking facilities.

The category does not include: pollution reduction facilities constituting integral parts of technological processes ensuring proper quality of raw materials and semi-products for the consecutive stages of production. This refers also to installation of all kinds of auxiliary devices, essential for production plants due to technological or scientific reasons.

Investments associated with wastewater management and water protection include: facilities for disposal and treatment of industrial wastewater, municipal wastewater, precipitation water and contaminated mine waters discharged directly into the surface waters or into the ground. This category includes: wastewater treatment plants or their parts by wastewater treatment technologies (mechanical, chemical, biological and with increased biogene removal, as well as independent wastewater treatment facilities and investments referring to pre-treatment of wastewater), equipment for use of wastewater in agriculture, for disposal, storage and transport of brine, for wastewater collection as well as installation of control and measurement equipment at wastewater treatment plants, if they are not included in the costs of construction of wastewater treatment plants. The scope of data encompasses also: construction of sanitary sewage system discharging wastewater and precipitation water; equipment for processing and management of sludge from wastewater treatment plants; circulation water supply systems; safety devices preventing rivers, seas and other bodies of water from pollutant penetration generated by the waterborne transport; creation of protection zones for water sources and intakes.

Investments associated with waste management, protection and remediation of soil, protection of groundwater and surface water include:

- activities related to prevention of pollution through modification of technological processes, including new no- and low-waste techniques and technologies,
- collection, including selective collection of waste and transport of waste,
- activities targeted at waste recycling,
- equipment for processing and management of sludge from wastewater treatment plants,
- economic use of wastes i.e. methods and equipment for substantial quantitative reduction of wastes produced or gathered at landfills e.g. use of wastes for construction of road and railway embankments, backfilling of excavations and the utilization and processing of wastes by industrial plants,
- waste treatment i.e. methods and technologies, which enable to reduce harmful effects for the environment i.e. reduction of the load of pollution entering into the earth surface with waste, including construction and management of landfills and sedimentary ponds for wastes in the close-to-surface strata of land, arrangement of buffer zones around landfills, measures targeted at prevention of dusting from landfill areas,
- reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks (i.e. sedimentary ponds), as well as other devastated and degraded land, including completed stage of biological land reclamation or transferring the reclaimed land for use,

- undertakings associated with the prevention of degradation and devastation of soil, benching and levelling of soil unevenness, growing plants to prevent erosion and repairing the effects of erosion,
- construction, maintenance and servicing of equipment for the neutralization of pollution (contamination) of soil, treatment of underground waters, prevention of infiltration (penetration) of pollution to soil and underground waters,
- installation of control and measurement devices for waste management, protection of soil, underground and surface waters.

The **investments associated with protection of biodiversity and landscape** include:

- protection and reconstruction of species and habitats – type of activity related to protection of ecosystems and habitats crucial for the preservation of various species of fauna and flora, including the protection of aesthetic values of a landscape as well as the protection of legally protected nature elements,
- protection of natural and semi-natural landscape – each activity related to forest and wood protection as well as natural elements of the environment, including measures targeted at prevention of forest areas from fire.

The **investments associated with noise and vibration reduction** include:

- construction or purchase of equipment for general reduction of noise level at the source and at the recipient side,
- construction of anti-noise equipment (screens, barriers, embankments, hedges and sound-proof windows) etc. measures reducing burden of road, railway and air traffic noise,
- construction and purchase of measurement devices for measuring the level of noise and vibrations (except for OHS measures – reduction of noise in workplaces).

The above mentioned directions of investment, include also **outlays on construction of particular monitoring subsystems** i.e. construction of the network of control and measurement stations and the posts at national, regional and local level to meet the needs of the National Environmental Monitoring System, as well as **outlays on research and development activities and trainings**.

The **investments associated with water management** include:

- construction of water intakes: for surface, underground and mining water (including the power industry sector) together with water treatment facilities and water main and distribution network (water intakes, wells, water treatment plants, filters, pump stations, water supply system excluding water pipe connections to buildings and households), construction of water quality control laboratories, including automatic water quality measurement stations,
- construction of: storage reservoir (except for fire and equalizing tanks), barrages, navigation dams, power dams as well as canal locks and weirs,
- regulation and management of rivers and streams,
- construction of flood embankments,
- construction of pump stations behind embankments and depression areas.

“End-of-pipe” investments – which do not interfere with the production process (the production can be carried out without this investment), but reduce or neutralize pollution from the production process. Outlays on this type of undertakings – in compliance with the methodology recommended by the Statistical Office of the European Union EUROSTAT – are all recorded as outlays on environmental protection.

“Integrated” pollution prevention investments, which lead to a reduction of the amount of produced pollutants through modification of technological processes (replacement or upgrade of production line, purchase of additional equipment), which makes the production cleaner and environment-friendly. If a new technological process is introduced, outlays on fixed assets for environmental protection encompass the outlays exceeding those spent on cheaper and effective equipment but ensuring less environment-friendly production. In the case of upgrade of existing facilities, outlays on fixed assets for environmental protection equal total outlays on adjustment to environmental requirements.

Payments for the use of the natural environment and for introducing changes to it are the monetary amounts charged for the emissions of air pollutants, emplacement the waste in the landfill, removal of trees and bushes,

abstraction and use of water and water facilities, discharge of wastewater to water or soil as well as for the extraction of materials from the waters owned by the State.

Fines for violating environmental protection requirements are the monetary amounts imposed for introduction of pollutants which exceed the legal limit into the environment and for introduction of changes to the environment.

Ecological funds are funds created from income originating among others, from fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it, including abstraction and use of waters and entry of wastewater to water or into the ground, from operational and licence fees resulting from the act on geology and mining law as well as from fines for violating environmental protection requirements, extraction of minerals without required licences or with severe breach of the terms and conditions of a license – according to the geology and mining laws and from other revenues (including revenues from navigation and rafting and extraction of gravels and sands from waters, revenues from financial operations, credit interest, bank accounts, loans). The funds are aimed at financing all or part of the activities related to environmental protection or water management.

The revenues from charges and fees are revenues of the National Fund for Environmental Protection and Water Management (NFOŚiGW), Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (WFOŚiGW) as well as revenues of the budgets of powiats and gminas.

Forestry and hunting

Information within the scope of forestry concerns:

a) **public forests** owned by:

- the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
  - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Climate and Environment,
  - nature protection units (national parks),
  - organizational units supervised by other ministers, voivods, gminas or municipal associations and the National Support Centre for Agriculture,
- gminas (of which gminas which are also cities with powiat status),
- other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;

b) **private forests** owned by:

- natural persons,
- land held in common by all or part of the residents of a village,
- agricultural production cooperatives,
- other legal persons, such as churches and religious groups, social organisations and private partnerships.

Forest land, within the meaning of the Forest Act of 28 September 1991 (Journal of Laws 2021 item 1275), includes:

- land with a homogenous area of at least 0.10 ha, covered with forest vegetation (wooded area), or temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area). These areas are designated for silviculture production or included in nature reserves and national parks, or registered as nature monuments. This category is in statistical terms referred to as the **forests area**,
- **land connected with silviculture** used for the purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, water drainage devices, ground under electricity lines, forest parking lots and tourism facilities.

Wooded area includes any land covered with crops, greenwoods and older wood stands, as well as poplars, seed plantations and fast-growing tree species.

Non-wooded area includes:

- land utilised for by-production (such as: plantations of Christmas trees and bushes, and hunting fields within forest area),
- temporarily devoid of tree stands and designated for renewal in the nearest future (such as: felling sites, blanks, irregularly stocked open stands),
- land designated to be covered by legal protection,
- deforested forest land designated to be excluded from production.

Felling sites are forest areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are forest areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years as well as crops and greenwoods in the I age category (0–20 years), with plantings less than 0,5 (full plantings – 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are forest areas planted with trees in the age category II (21–40 years) with plantings up to 0,3 inclusive or planted with trees in age category III or higher (41 years or more) with plantings up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity, being simultaneously utilised and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilised through nested fellings – at least 30% of the area) was renewed naturally or artificially, as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilised through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activities connected with the utilisation, renewal and tending of the forest are conducted simultaneously.

Hold-over trees are trees at least in the age II category (showing timber thickening) on non-wood-ed forest land or in cultivation, not included in the species structure, as well as trees at least in the age II category, located individually or in groups in tree stands, and designated for removal within the nearest decade.

Forest habitat type – a generalised concept of group of stand on sites of similar suitability for forest production; the basic unit to the typological classification applied in Poland.

Renewals are understood as forming new tree stands in place of removed ones. This includes:

- artificial renewals, which are tree crops established through planting or sowing,
- natural renewals, which are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and off-shoots, considered as full-value, and covering at least 50% of the area.

Corrections and supplements are the breeding works aimed at improving the breeding quality and at increasing the production potential of crops and greenwoods, in which various gaps and thinning shave been created for various reasons, having an impact on the future decrease in the tree stand timber. Corrections cover any activities connected with additional planting of seedlings in the crops of artificial origin, aged up to 5, established on open areas. Supplements consist of additional planting seedlings of older crops (aged more than 15), and greenwoods of artificial origin, aged up to 20.

Forest tending covers a wide range of forest management activities connected with soil and tree stand tending, such as soil loosening, weed removal in crops, brushwood planting, performing tending cuts and improving the conditions individual trees (removing lower branches or dead knots, etc.), and maintaining soil in black fallow in fastgrowing tree plantations.

Clearings are tending cuts controlling both treedensity and distribution in a tree stand as well as the species structure of the tree stand. Clearings are aimed at reinforcing the increase in the number of the best trees in a tree stand, preserving its natural biodiversity, and creating the conditions for renewal. Clearing cuts are initiated in the maturation period of a tree stand, i.e. usually above 20 years of age.

Tree stands resources are calculated by dividing the entire stock of tree stands (stocks of standing wood) by their total area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture, i.e. non-forest land. Afforestation of non-forest areas includes afforestation on agricultural land no longer utilised for agricultural purposes, or fallow land, or on other land suitable for afforestation and earmarked for afforestation in the local physical management plans, or in accordance with relevant decisions concerning land development and management conditions.

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs on public and private areas outside the forest and green areas in cities.

Forest cover (the forest cover indicator) was calculated as the share of forest area to the total area of the country, voivodship, subregion, powiat or gmina.